

Selvfortælling og Anerkendelse

En kvantitativ undersøgelse af sammenhænge imellem selvfortælling og anerkendelse, relateret til ressourcer, i en nutidig kontekst

Vejleder: Jakob Skjøtt-Larsen
Antal ord: 42.563 – 30 ECTS

Alberta Hellum Hansen og Camilla Dohn Aalestrup

Titelblad

<u>Titel:</u>	"Selvfortælling og Anerkendelse – en kvantitativ undersøgelse af sammenhænge imellem selvfortælling og anerkendelse, relateret til ressourcer, i en nutidig kontekst "
<u>Semester:</u>	10. semester
<u>Uddannelsessted:</u>	Aalborg Universitet
<u>Aflevering:</u>	07/08/2014
<u>Institut:</u>	Sociologi
<u>Forside:</u>	Designet af Camilla Dohn Aalestrup
<u>Vejleder:</u>	Jakob Skjøtt-Larsen
<u>Forfattere:</u>	Alberta Hellum Hansen og Camilla Dohn Aalestrup
<u>Antal ord:</u>	42.563 ord (inklusive figurer etc.)
<u>Fysiske sider:</u>	116 sider + 10 siders bilag.

Vedlagt: CD indeholdende projektets bilag.

Tak!

Dette speciale er udarbejdet af Alberta Hellum Hansen og Camilla Dohn Aalestrup på sociologiuddannelsen ved Aalborg Universitet.

Den første og største tak ønsker vi at rette til vores vejleder Jakob Skjøtt-Larsen for altid imødekommende, hjælpsom og konstruktiv vejledning. Vi vil desuden gerne takke Sune Qvotrup Jensen for deltagelse og kommentarer ved specialeseminaret. Yderligere skal der rettes en stor tak til Userneeds A/S for udsendelse af vores spørgeskemaundersøgelse, samt det gode samarbejde i forhold til at konstruere denne. Afslutningsvis skal familie, venner og bekendte have tak for at tage sig tid til at deltage i vores pilotundersøgelse.

For analyseresultater og fortolkninger i specialet indestår Alberta Hellum Hansen og Camilla Dohn Aalestrup.

Alberta Hellum Hansen og Camilla Dohn Aalestrup
Aalborg, August 2014

Alberta Hellum Hansen

Camilla Dohn Aalestrup

Abstract

Title: “Self-narrative and recognition – a quantitative study of the relationship between self-narrative and recognition related to resources, in a contemporary context”

Aim of the project: This master’s thesis aims to investigate whether, in the light of individual resources, there is a correlation between individuals' construction of identity and self-narrative and the quest for recognition.

Background: Since the mid-1900s, the concept of identity has been growing in importance and has become one of the most widely used concepts in sociology. Similarly, the concept of recognition has spread not only in sociology but also in everyday life. Today we live in a society where recognition has been put on the agenda, and we have wondered why we have seen an increase in the need of recognition in our surroundings. Without recognition it is not possible for the individual to achieve self-confidence, self-respect and self-esteem, which is essential for the identity of the individual. We wonder which, if any, correlation there can be between these concepts, and how this affects the individual.

Purpose: The purpose of this thesis is to convey a widespread image of the total correlations between self-narrative and recognition. In continuation of this, to investigate if this is affected by background factors and the composition of resources of the individual. This is the purpose as we do not find these terms well enough studied in relation to each other.

Further, the goal is to answer whether and how there is a correlation between resources and individuals' personal narrative, whether and how there is a correlation between resources and individuals' quest for recognition and where, by whom and for what individuals seek recognition.

Theoretical frame: The theoretical foundation is based upon theories and concepts by the German sociologist Axel Honneth, the British sociologist Anthony Giddens, the Polish-English sociologist Zygmunt Bauman and the French sociologist and anthropologist Pierre Boudieu. They each relate to notions of identity and self-narrative and/or recognition and form the basis of a brief theoretical discussion, related to the main concepts of the thesis: identity and recognition, in which the relevance and legitimacy of the theory is included.

Method: In order to answer this thesis’ statement, the following tools of analysis have been used: multiple correspondence analysis and quadrant analysis to which concentration ellipses have been used. Further, we have made cross tabulations to support the findings from the other tools of analysis. We have collected the data used in this context, through an electronic questionnaire. The survey with 1007 respondents has been collected with the help from Userneeds A/S and is representative of the Danish population.

The statistical analysis form, MCA, is a so-called multivariate analysis method which means that correspondence analysis, as opposed to traditional statistical methods, is exploratory and able to handle several variables at the same time, which contributes to facilitate the interpretation of complex connections. Thus MCA is of great interest, in cases with correlations between multiple interacting factors, and therefore also suitable in cases where the correlations are not known in advance. MCA is used to create a space for self-narrative and recognition and thereby contextualize this related to background factors and other resources.

Conclusion: Our analysis has determined a clear correlation between the respondents' perception of their own self-narrative, how they characterize themselves as a person, and their quest for recognition. In Addition, we also found that there are connections between the individuals' personal narrative and recognition quest in relation to the resources individuals have available, which is why we do not believe that individuals are as liberated, as Giddens wants them to be. Thus, we found that the recognition quest and reception is affected by the resources the individuals have available, which is in agreement with Bourdieu's theory in which resources in the fields are essential for individuals obtaining recognition. Furthermore it has been shown that individuals have different resources within given fields, and seeks to use the field where they have the most resources to achieve recognition. That being the case, we find is in accordance with Bauman's theory of consumption, and thus may indicate that individuals consume in the most optimal and appropriate manner in relation to the resources they have available. Despite the fact that we throughout the analysis have found these differences to the resources individuals have available, we have, in accordance to Honneth, found that recognition, whatever it may be based on, seems to be something universal, and that it especially is in their close relations they find it important to seek recognition.

Indhold

Hovedforfattere	8
1 Forord	10
2 Problemfelt	11
2.1 Anerkendelse	11
2.2 Identitet	12
2.3 Sammenfatning.....	13
3 Problemstilling.....	15
3.1 Arbejdsspørgsmål	15
4 Læsevejledning.....	16
5 Teori.....	17
5.1 Anthony Giddens	17
5.1.1 Det senmoderne samfund	17
5.1.2 Selvidentitet.....	18
5.2 Zygmunt Bauman.....	19
5.2.1 Flydende modernitet	19
5.2.2 Identitet og forbrug	20
5.3 Axel Honneth	21
5.3.1 Anerkendelse	21
5.3.2 De tre anerkendelses-sfærer	22
5.3.3 Krænkelser	23
5.3.4 Ligeværd	23
5.4 Pierre Bourdieu.....	24
5.4.1 Habitus.....	24
5.4.2 Felt	25
5.4.3 Kapitalformer	26
5.5 Teoretisk diskussion	27
5.5.1 Identitet	27
5.5.2 Anerkendelse	29
5.5.3 Sammenfatning.....	31
6 Videnskabsteori.....	32
6.1 Metodologisk relationisme	32

7	Forskningsdesign	34
7.1	Tværsnitsdesignet.....	34
8	Metode.....	35
8.1	Kvantitativ metode.....	35
8.2	Spørgeskemaets forudsætninger	35
8.2.1	Panelister	36
8.2.2	Userneeds A/S og repræsentativitet	36
8.2.3	Indsamling gennem webpaneler.....	37
8.3	Korrespondanceanalyse.....	38
8.3.1	Korrespondanceanalyse som metode.....	38
8.3.2	Multipel korrespondanceanalyse.....	39
8.4	Pilottest.....	41
8.5	Reliabilitet og validitet	42
9	Operationalisering.....	44
9.1	Spørgeskemaets tredeling	44
9.2	Ressourcespørgsmål	44
9.3	Svarkategorier.....	46
9.4	Prioritering og selvfortælling	47
9.5	Anerkendelse	50
10	Præsentation af data	55
10.1	Besvarelser.....	55
10.2	Respondentbeskrivelse	55
11	Indledende fortolkning og analyse.....	62
11.1	Valg af aktive variable samt supplementære variable	62
11.2	Indledende fortolkning og valg af akser	65
11.3	Individskyen	66
11.4	Fortolkning af akserne	68
11.4.1	1. akse.....	68
11.4.2	2. akse.....	71
11.4.3	3. akse.....	74
11.4.4	Gennemgang af supplementære variable.....	77
11.5	Kvadrantanalyse.....	89
11.5.1	1. kvadrant – selvfortælling og anerkendelse gennem arbejde/uddannelse	90

11.5.2	2. kvadrant – selvfortælling og anerkendelse gennem fritidsaktiviteter	90
11.5.3	3. kvadrant – selvfortælling og anerkendelse gennem familie/partner/venner	91
11.5.4	4. kvadrant	92
11.6	Koncentrationsellipser	92
12	Uddybende analyse	96
12.1	Uddannelse og beskæftigelse	97
12.2	Køn	103
12.3	Familieforhold	105
12.4	Prioriteringer	106
12.5	Anerkendelse	107
12.6	Sammenfatning	109
13	Konklusion	111
14	Litteraturliste	113
15	Bilagsoversigt	116

Hovedforfattere

Dette speciale bygger på et tæt samarbejde imellem specialets forfattere, hvorfor begge har været involveret i overvejelser omkring, samt tilblivelse og tilpasning af alle afsnit. Derfor angives den forfatter, som oprindeligt har skrevet første udkast, til et givent afsnit, som hovedforfatter. Dette er på trods af, at begge parter har haft lige stor indflydelse på indholdet af alle specialets afsnit, hvorfor dette gøres for at overholde gældende retningslinjer for aflevering af specialer udarbejdet i grupper.

1	Forord	Alberta
2	Problemfelt	Alberta
2.1	Anerkendelse	Alberta
2.2	Identitet	Alberta
2.3	Sammenfatning.....	Alberta
3	Problemstilling	Alberta og Camilla
3.1	Arbejdsspørgsmål	Alberta og Camilla
4	Læsevejledning	Alberta
5	Teori.....	
5.1	Anthony Giddens	Alberta
5.1.1	Det senmoderne samfund	Alberta
5.1.2	Selvidentitet.....	Alberta
5.2	Zygmunt Bauman	Camilla
5.2.1	Flydende modernitet	Camilla
5.2.2	Identitet og forbrug	Camilla
5.3	Axel Honneth	Camilla
5.3.1	Anerkendelse	Camilla
5.3.2	De tre anerkendelses-sfærer	Camilla
5.3.3	Krænkelser	Camilla
5.3.4	Ligeværd	Camilla
5.4	Pierre Bourdieu.....	Alberta
5.4.1	Habitus.....	Alberta
5.4.2	Felt	Alberta
5.4.3	Kapitalformer	Alberta
5.5	Teoretisk diskussion	Camilla
5.5.1	Identitet	Camilla
5.5.2	Anerkendelse	Camilla
5.5.3	Sammenfatning.....	Camilla
6	Videnskabsteori	Alberta
6.1	Metodologisk relationisme	Alberta
7	Forskningsdesign.....	Camilla
7.1	Tværsnitsdesignet.....	Camilla
8	Metode	
8.1	Kvantitativ metode.....	Camilla
8.2	Spørgeskemaets forudsætninger	Camilla
8.2.1	Panelister	Camilla
8.2.2	Userneeds A/S og repræsentativitet	Alberta
8.2.3	Indsamling gennem webpaneler.....	Alberta
8.3	Korrespondanceanalyse.....	Alberta
8.3.1	Korrespondanceanalyse som metode.....	Alberta
8.3.2	Multipel korrespondanceanalyse.....	Alberta
8.4	Pilottest.....	Camilla

8.5	Reliabilitet og validitet	Camilla
9	Operationalisering	Camilla
9.1	Spørgeskemaets tredeling	Camilla
9.2	Ressourcespørgsmål	Camilla
9.3	Svarkategorier	Camilla
9.4	Prioritering og selvfortælling	Camilla
9.5	Anerkendelse	Camilla
10	Præsentation af data	
10.1	Besvarelser	Camilla
10.2	Respondentbeskrivelse	Alberta
11	Indledende fortolkning og analyse	
11.1	Valg af aktive variable samt supplementære variable	Alberta
11.2	Indledende fortolkning og valg af akser	Alberta
11.3	Individskyen	Alberta
11.4	Fortolkning af akserne	Alberta
11.4.1	1. akse	Alberta
11.4.2	2. akse	Alberta
11.4.3	3. akse	Alberta
11.4.4	Gennemgang af supplementære variable	Camilla
11.5	Kvadrantanalyse	
11.5.1	1. kvadrant – selvfortælling og anerkendelse gennem arbejde/uddannelse	Camilla
11.5.2	2. kvadrant – selvfortælling og anerkendelse gennem fritidsaktiviteter	Camilla
11.5.3	3. kvadrant – selvfortælling og anerkendelse gennem familie/partner/venner	Camilla
11.5.4	4. kvadrant	Camilla
11.6	Koncentrationsellipser	Alberta
12	Uddybende analyse	
12.1	Uddannelse og beskæftigelse	Alberta
12.2	Køn	Alberta
12.3	Familieforhold	Alberta
12.4	Prioriteringer	Camilla
12.5	Anerkendelse	Camilla
12.6	Sammenfatning	Camilla
13	Konklusion	Alberta og Camilla

1 Forord

Inspirationen til specialet tager udgangspunkt i hvordan vi i vores omgivelser, har oplevet et stigende behov for anerkendelse, samt hvordan vi har set vores omgivelser reagerer på dette behov. Vi har oplevet, at vores omgivelser i stigende grad har søgt anerkendelse fra os og omverdenen. Denne søgen efter anerkendelse har vi særligt mødt på de sociale medier, i form af fx Facebook. På denne sociale platform har vi kunne følge venner og bekendte dele statusopdateringer og uploade billeder, som tilsyneladende har haft til formål at modtage en øjeblikkelig anerkendelse for en bedrift hvad end denne måtte bestå i; slået sin løberekordtid, bestået eksamen med et 12-tal eller have tilbragt kvalitetstid med familien.

Vi har desuden bemærket, at denne søgen ikke kun er begrænset til de sociale medier, men at den også finder sted i kantinen på arbejdspladser, til familiearrangementer samt i frisørstolen. De historier og beretninger vi har oplevet, der blev fortalt, havde alle en positiv selvfremsstilling, som høstede anerkendelse, fra dem som lyttede.

Vi har undret os over den stigning, i behov for anerkendelse, som vi har oplevet i vores omgivelser, og bemærket at den ikke kun kommer til udtryk igennem Facebook opdateringer, eller i andre dagligdagssituationer. Også i medierne har vi oplevet, at begrebet er kommet mere frem, og jævnligt benyttes i sammenhæng med bl.a. ledelse og pædagogik, samt i forbindelse med, de før nævnte sociale medier. Selv hos de yngste er begrebet anerkendelse blevet hverdag. I en artikel fra Information (Yde 2013 Information), beskrives mødet med en 6. klasse, og deres oplevelse af at søge og modtage anerkendelse i en moderne teknologisk hverdag. Begrebet anerkendelse er således blevet hver mands eje, og meget udbredt i det moderne samfund. De betragtninger vi har gjort i vores hverdag, er i overensstemmelse med, den danske sociolog Rasmus Willigs udtalelse om, at der er gået inflation i anerkendelse, og at denne anerkendelse søges alle steder (Omar og Norgaard 2013 Politiken).

Willig beskriver, sammen med Henrik Stampe Lund, Anders Petersen og Moritz Schramm, hvordan anerkendelsesbegrebet er et modernitetsfænomen, og at der i det moderne opstår en forventning om, at alle har lige muligheder for at opnå anerkendelse (Lund mfl. 2006: 8).

Vores undren består heraf i, hvorvidt der reelt er lige muligheder for alle, for at opnå anerkendelse, samt om det er for samme evner og inden for samme områder, at alle modtager anerkendelse? Har vores baggrund betydning for den anerkendelse vi søger? Og findes der i den forbindelse, en sammenhæng imellem hvem vi er, vores identitet og den anerkendelse vi ønsker og modtager?

2 Problemfelt

Med udgangspunkt i vores undren, vælger vi at se nærmere på to af sociologiens helt centrale begreber: anerkendelse og identitet. Siden midten af 1900-tallet, har identitetsbegrebet vundet stadig større indpas, og er blevet et af de mest udbredte begreber i sociologien (Jacobsen 2011: 252). Ligeledes er anerkendelsesbegrebet blevet udbredt, ikke blot i sociologien men også i dagliglivet. Ifølge de danske sociologer Michael Hviid Jacobsen og Rasmus Willig, lever vi i et samfund, *"hvor anerkendelse for alvor er sat på dagsordenen"*. Anerkendelsesbegrebet har vakt særlig interesse hos sociologer, såvel studerende som forskere (Jacobsen og Willig 2008: 10-13).

2.1 Anerkendelse

Som Jacobsen og Willig skriver, er anerkendelse et begreb der til stadighed fylder mere i hverdagslivet såvel, som i bl.a. samfundsvidenskabelige discipliner. Begrebet knytter sig i særlig grad til andre begreber såsom identitet og kultur. Dette da alle mennesker har et grundlæggende behov for anerkendelse, som er med til at forme identitet og selvforståelse, og herigennem forståelsen af andre (Jacobsen og Willig 2008: 10-13), og således findes en kobling imellem to af sociologiens mest udbredte begreber.

På trods af at begrebet anerkendelse først er slået igennem de senere år, er baggrunden for begrebet af ældre dato. Ifølge Rasmus Willig erstattede anerkendelsesbegrebet det præmoderne æresbegreb, i overgangen til det tidlige moderne samfund, idet individet ikke i samme omfang som tidligere refererede til sin sociale baggrund og opkomst som en del af sig selv. I stedet relaterede individet sig, til sine egne præstationer, hvilket individet selv måtte tage ansvar og stå inde for. Æresbegrebet blev som følge heraf tømt for indhold, og efterfølgende overtaget af anerkendelsesbegrebet, da enhver uanset stand eller klassetilhørsforhold, i stedet anerkendes for egne talenter, præstationer og færdigheder. Ære og anerkendelse er således ikke længere forbeholdt de enkelte, der kommer af god familie og stand (Willig 2011:31).

I forbindelse med overgangen til det moderne samfund er udbuddet af politiske, sociale og økonomiske muligheder blevet udvidet. Individet står i dag over for flere og flere muligheder, og må derfor konstant vurdere, hvorledes disse stemmer overens med individets evner og chancer for at opnå anerkendelse. I et moderne og demokratisk samfund er karriere, såvel som familie, en mulighed for alle. Dog må enhver nu indgå i konkurrencen om anerkendelse herfor.

Anerkendelse handler overordnet om, at tillægge et individ værdi, ofte for dets specielle evner eller talenter. Individet kan dog fx også tillægges værdi, for kulturelle eller nationale kendetegn. Et af de væsentligste bidrag til anerkendelsesbegrebets udvikling stammer fra den tyske sociolog Honneth (Willig 2011: 31).

Honneths teoretiske omdrejningspunkt er begrebet anerkendelse. Han beskriver menneskers gensidige anerkendelsesrelationer, og betoner de sociale relationers betydning for udviklingen af identitet. Honneths moderne anerkendelsesbegreb skelner imellem tre sfærer for anerkendelse: den private sfære, som vi kender den fra familien, parforholdet og venskabet, den retslige sfære, der er givet i form af juridiske rettigheder og den solidariske sfære, som dækker kulturelle, politiske og arbejdsmæssige fællesskaber. Hver af disse anerkendelsessfærer følges af tre former for forhold til sig selv: kærlighed udløser forudsætningen for individets fundamentale selvtillid, den almene agtelse udløser en selvrespekt som borger, og den sociale solidaritet udløser selvværdsættelse, på baggrund af fælles værdier og normer. Honneth er dog ikke blind for, at mange relationer ikke kun består af kærlighed og omsorg, men at de tværtimod ofte er forbundet med det

modsatte; miskendelse, nedværdigelse, disrespekt og ydmygelse etc. (Honneth 2003: 16-18). Disse patologiske bevidsthedsforstyrrelser udstiller det skrøbelige ved det moderne samfund og betoner ubalancen imellem individuel frihed og social anerkendelse.

2.2 Identitet

Siden 1900-tallet er begrebet identitet vokset sig større inden for sociologien, og er blevet et af de mest udbredte begreber inden for dette felt. Identitet defineres ofte som oplevelsen af det selv og den personlighed et individ udvikler (Jacobsen 2011: 252). Identitetsbegrebet bruges desuden både i sammenhæng med den definition individer og grupper har af dem selv, og kræver en vis konsistens eller sammenhæng i individernes eller gruppernes adfærd og meninger. Derudover kan identitet referere til den identitet individer tilskrives af andre, og forholdes til en række aspekter og egenskaber som: køn, alder, erhverv, klasse, nationalitet mv. (Syltevik 1998: 104-105).

Inden for sociologien dækker begrebet identitet over forskellige aspekter, som betoner dannelsen af identitet som en konstant interaktiv konstruktionsproces, der foregår i samspil med omgivelserne. Begrebet dækker således over aspekter, der står i modsætning til opfattelsen af individets selv som værende uforanderligt og varigt. I en sociologisk optik er der i forhold til identitet ofte fokus på individuel forskellighed, men også kollektiver, fx national og kulturel identitet, hvor fokus er på det man deler og har til fælles med andre (Jacobsen 2011: 252).

I overgangen fra det præmoderne til det senmoderne samfund, er der ifølge den britiske sociolog Anthony Giddens sket flere forandringer. Forandringen fra det præmoderne samfund til det senmoderne samfund fandt sted i slutningen af det 20. århundrede, på baggrund af den dynamiske forandring i samfundet. Det kendetegnende for det præmoderne samfund er hvorledes, at det var bundet op på traditioner, hvorimod det senmoderne samfund er mere dynamisk og forandrer sig med høj intensitet og hastighed (Giddens 1996:121). Modernitetens refleksivitet påvirker i høj grad selvet, og Giddens mener, at selvet i et senmoderne samfund bliver et refleksivt projekt. Individet i det senmoderne samfund skal være refleksivt, og alle de valg individet foretager igennem livet, er medbestemmende for selvidentiteten. Dette betyder, at identiteten i højere grad end tidligere er et refleksivt projekt og dermed en løbende selvfortælling under forandring.

Giddens' analyse af selvidentitetens betydning i senmoderniteten i *Modernity and Self-identity*, er en af de senere års mest omtalte identitetsteorier. Her fremgår det, at der på grund af aftraditionalisering, opstår et voksende fokus på valgfrihed, refleksivitet og selvrealisering, hvorfor identiteten bliver et projekt, som det enkelte individ arbejder på igennem livet. Hertil kommer at kun i kraft af andres anerkendelse af individets adfærd, kan individet føle sig sikker i sin selvidentitet. Dvs. at identitetsfølelsen, er betinget af individets evne til at opretholde en troværdig selvfortælling, som kan integreres inden for de sammenhænge, hvori individet socialiseres.

Den polsk-engelske sociolog Zygmunt Bauman begreber bygger på sin vis, videre på Giddens' teori om at opfatte identitet som et refleksivt projekt og supplerer således Giddens' teori ved, at belyse hvordan individerne håndterer dette og hvordan forbrug bør opfattes som et hjælpemiddel til at konstruere selvfortællingen. Bauman som især er kendt for sine studier af aspekter ved modernitet og postmodernitet, sammenfatter det moderne samfund i begrebet flydende modernitet. Dette gør Bauman, da han mener, at samfundets dynamik er medvirkende til en opløsning af alt fast, hvilket medfører, at en stabil identitet ikke kan eksistere i det nutidige vestlige samfund, som Bauman ser som værende et forbrugssamfund (Poder 2011: 58-59).

Bauman beskriver det moderne samfunds konsekvenser for individerne og deres identitet, og ser her på forbrug og fritid som værende en ny central arena med betydning for identiteten. Gennem Baumans teori om at betragte individerne som forbrugere gives en forståelse af, hvorledes individerne må agere i den flydende modernitet i forhold til at konstruere deres selvfortælling.

Som hos Giddens er identitet for Bauman ikke længere forudbestemt som i det præmoderne samfund, hvor identitet delvis var forudbestemt. For Bauman er identitet således blevet en individuel opgave, individet vedvarende må arbejde på. Giddens og Bauman mener således begge, at individet har fået øget mulighed for selv at træffe identitetsafgørende valg.

Den franske sociolog og antropolog Pierre Bourdieu, forholder sig ligeledes til individernes identitetsskabelse. At individet, for Giddens at se, reflekterer og træffer bevidste valg i forhold til selvidentitet, står i tydelig modsætning til Bourdieus tænkning om, at valgene på forhånd er givet, på baggrund af habitus og kapitaler. Af dette findes en forskel i hvorledes Giddens og Bourdieu forholder sig til aktørens og strukturens betydning for individets handlemuligheder. Med udgangspunkt i refleksiviteten betragter Giddens individet som værende frisat, hvorimod Bourdieu mener, at individets handlemuligheder i nogen grad determineres af forskellige strukturer, som individet fødes ind i.

Ved at inddrage betragtninger af Bourdieu, bemærkes det desuden, at Giddens' teori, i forhold til Bourdieus, ikke har en dimension, som forholder sig til den ulige fordeling af ressourcer¹ i samfundet og konsekvenserne deraf, som Bourdieu ser. Såvel Bourdieu som Bauman inddrager begge denne dimension i deres teorier. Hos Bourdieu findes dette i form af ulige kapitalsammensætninger hos individerne, og Bauman forholder sig til uligheden igennem beskrivelse af den defekte forbruger, som sættes udenfor i det individualistiske forbrugersamfund.

Bourdies betragtninger kan desuden forholdes til Honneths, idet de begge beskæftiger sig med anerkendelsesbegrebet. I Honneths teori må individerne, for at blive fuldt integreret i samfundet og skabe en personlig identitet, opleve anerkendelse i de tre sfærer. I Bourdieus teori er habitus og kapitaler afgørende for individets samfundsplacering og anerkendelse. Habitus bevirker således, at individet formår at begå sig i et kompleks samfund, idet individets socialisering gennem opvækst har skabt udgangspunktet for individets handlinger, væremåder samt egenskaber. Yderligere er Bourdieus begreb om kapital aktivt i de forskellige felter, hvor symbolsk kapital udgør en handling eller egenskab, som individerne i de forskellige felter tillægger en bestemt værdi eller anerkendelse.

2.3 Sammenfatning

Med udgangspunkt i det foregående, ser vi, at det uden anerkendelse ikke er muligt for individet at opnå selvtillid, selvrespekt og selv værdsættelse, hvilket er essentielt for individets identitet. I modsætning til det præmoderne samfund er det væsentlige for individerne i det moderne samfund i højere grad anerkendelse end magt og goder. I forhold til dette mener vi, at Honneth og Giddens, som følge af deres teoretiske bidrag til begreberne anerkendelse og identitet, er væsentlige at inddrage i nærværende speciale. Specialets undersøgelsesfelt dannes med udgangspunkt i de blinde punkter, som vi finder imellem teorierne af Honneth og Giddens.

¹ Vi anvender begrebet ressourcer med udgangspunkt i Bourdieus definition af ressourcer som bestående af kapital samt sammensætningen af forskellige kapitaler.

Dette da Giddens hovedsagligt beskæftiger sig med identitet, og kun i begrænset omfang forholder sig til anerkendelse af denne. Modsat beskæftiger Honneth sig mest med anerkendelsesbegrebet, og forholder sig i mindre grad til identitetsbegrebet. Yderligere gør det sig for både Honneth og Giddens gældende, at de kun i begrænset omfang forholder sig til ressourcers betydning for henholdsvis identitet og anerkendelse. På baggrund af dette mener vi, at en inddragelse af Baumans og Bourdieus perspektiver på ressourcer og den ulige fordeling af disse er interessant og relevant.

Når vi i dette speciale har valgt, at forholde os til Honneths anerkendelsesbegreb, vil det for os derfor være interessant at undersøge hvor, hvorfra og for hvad individerne søger anerkendelse, dvs. om det er muligt at se, om individet relaterer sig mere til en sfære end andre. I forlængelse heraf vil det i forhold til Giddens' teori, være interessant at undersøge med udgangspunkt i hvilken sfære individet konstruerer sin selvfortælling. Dertil kan Bourdieus teori i samspil med Baumans, benyttes til at undersøge selvfortælling og anerkendelse i lyset af individets ressourcer.

Med udgangspunkt i ovennævnte teoretikere, som er nogle af sociologiens væsentligste inden for begreberne anerkendelse og identitet, finder vi det desuden relevant og interessant, at stille følgende spørgsmål: Hvorfra henter individer deres selvfortælling? Hvor frie er de i deres konstruktion af selvfortælling? Er der i den forbindelse samspil imellem individers selvfortælling og symbolsk kapital/anerkendelse? Hænger det derudover sammen med de ressourcer individerne har til rådighed?

Til at belyse disse spørgsmål finder vi, at korrespondanceanalyse vil være yderst brugbar som metode, da vi med denne, har mulighed for at forholde ressourcer, til variable angående selvfortælling og anerkendelse og finde mønstre her imellem.

Axel Honneth og Anthony Giddens vil være fundament for specialets teori. Hertil vil Baumans teori om flydende modernitet og forbrug, samt Bourdieus habitus og kapitalbegreber inklusiv symbolsk kapital, inddrages, for at gøre det teoretiske fundament for undersøgelsen, så fyldestgørende som muligt. Desuden inddrages Bourdieu i relation til vores metodevalg. Der dannes derved en bro imellem specialets teoretiske fundament og valgte metode, korrespondanceanalyse.

3 Problemstilling

Det foregående problemfelt har medført følgende problemstilling:

- Hvilke sammenhænge findes imellem individers konstruktion af selvfortælling og søgen efter anerkendelse – og hvorledes har individernes ressourcer betydning for deres selvfortælling og søgen efter anerkendelse?

3.1 Arbejdsspørgsmål

Til problemstillingen knytter sig yderligere følgende empiriske spørgsmål:

- Hvor, af hvem og for hvad søger individer anerkendelse?
- Hvilke sammenhænge findes imellem selvfortælling og anerkendelse?
- Hvilke sammenhænge findes imellem individets selvfortælling, anerkendelse og ressourcer?

Formålet med ovenstående problemstilling og arbejdsspørgsmål, er at finde eventuelle sammenhænge imellem selvfortælling og anerkendelse, og herunder at undersøge hvor, af hvem og for hvad individet søger anerkendelse. I forlængelse heraf vil vi undersøge om dette er påvirket af individets tilgængelige ressourcer.

4 Læsevejledning

Vores speciale består af tre dele, en teoretisk del, en metodisk del, og en analytisk del, som også indbefatter konklusion.

Første del af specialet består af teori og videnskabsteori. Vi inddrager teori af Anthony Giddens, Zygmunt Bauman, Axel Honneth og Pierre Bourdieu, i relation til henholdsvis identitet og anerkendelse. Vi betragter vores teori som teoretiske hypoteser, som skal hjælpe os til at belyse og besvare vores problemstilling, og vi har derfor en deskriptiv tilgang til disse. Teoriafsnittene afrundes med en kort teoretisk diskussion, relateret til specialets hovedbegreber identitet og anerkendelse, hvori teoriernes relevans og berettigelse indgår. Afslutningsvist er et afsnit angående specialets videnskabsteoretiske position, der hovedsageligt tager udgangspunkt i specialets metodevalg.

I specialets anden del vil vi præsentere vores forskningsdesign, den kvantitative metode, herunder spørgeskemaets forudsætninger, korrespondanceanalyse som metode, pilottest samt reliabilitet og validitet. Desuden indgår en operationalisering af vores spørgeskema, samt en kort præsentation af data modtaget gennem det udsendte spørgeskema. Beslutningen om at benytte korrespondanceanalyse som metode ligger til grund for valget om at foretage en spørgeskemaundersøgelse, hvilket er influerende på anden del af specialet, samt de resultater vi analyserer på i specialets tredje del.

Tredje del af specialet består af analyse og konklusion. Vi har valgt at anvende korrespondanceanalyse som metode til at behandle vores data, hvorfor analysen indledes med en metodisk beskrivelse af valg fortaget i denne forbindelse. Analysen omfatter således en beskrivelse af valg af aktive og supplementære variable, indledende samt dybere fortolkninger af akserne og gennemgang af de supplementære variable. Dette leder op til en kvadrantanalyse, hvori koncentrationsellipser benyttes. Analysen afrundes med en diskussion af de fundne resultater. I den forbindelse inddrages de teoretiske perspektiver vi har anvendt i specialet. Afslutningsvist følger konklusionen, hvor specialets problemstilling besvares, og hovedpunkter samt resultater fremgår i kort form.

5 Teori

I følgende afsnit præsenteres vores valgte teori, herunder inddrages desuden relevansen af teorierne i forhold til vores givne problemstilling. Afsnittet indledes med en gennemgang af identitetsbegrebet, hvorfor Anthony Giddens og Zygmunt Baumanns identitetsperspektiver samt øvrige begreber vil blive præsenteret. Denne præsentation af teori og begreber har til formål, at beskrive hvordan individet influeres af vores tids samfund, og hvorledes identitet og identitetsdannelse konstrueres under nutidens gældende betingelser for individet. Efterfølgende vil Axel Honneth og Pierre Bourdieu blive inddraget i forhold til, at give en forståelse for anerkendelsesbegrebet, og hvorledes anerkendelse influerer individets identitet. Yderligere vil Bourdieus kapitalbegreber inddrages for, at tydedeligøre relevansen af at undersøge ressourcer i forhold til selvfortælling og anerkendelse.

5.1 Anthony Giddens

I dette speciale har vi valgt at benytte Anthony Giddens, idet han belyser en kontinuitet imellem selvidentitet og refleksivitet i det senmoderne samfund. Dette kan vi benytte til at give en grundlæggende forståelse for det senmoderne samfunds karakter, samt hvorledes individerne agerer i og i forhold hertil. I dette afsnit vil det være Giddens' teser om det senmoderne samfund, individets refleksivitet samt tillidsrelationer som bliver belyst. Ved at anvende Giddens' teori får vi, i henhold til problemstillingen, mulighed for at betragte identitet og selvfortælling i det senmoderne samfund.

5.1.1 Det senmoderne samfund

Ifølge Giddens lever individet i dag i et senmoderne samfund. Forandringen fra det præmoderne samfund til det senmoderne fandt sted i slutningen af det 20. århundrede, på baggrund af den dynamiske forandring i samfundet, herunder især i institutionerne. Begrebet institutioner dækker over flere betydninger, og kan være familien, staten mv. Kendetegnende for det præmoderne samfund var, hvorledes at det var bundet på traditioner, hvorimod det senmoderne samfund er mere dynamisk, og forandrer sig med høj intensitet og hastighed (Giddens 1996:121).

Forskellen imellem det moderne og præmoderne samfund, er i høj grad, den dynamiske karakter der præger det moderne samfund. Ifølge Giddens forandres det moderne samfund med en hastighed, dybde og intensitet som er unik. Et væsentligt træk ved moderniteten findes desuden i de moderne institutioner, herunder nationalstaten, det moderne politiske system, højteknologiske virksomheder og urbaniseringen mv. (Kaspersen 2001:121) (Giddens: 1996:27).

Giddens forklarer det senmoderne samfunds særlige dynamiske karakter, som findes i det moderne sociale liv, gennem tre hovedelementer: adskillelsen af tid og rum, abstrakte systemer og refleksivitet (Giddens 1996: 28-33). Adskillelsen af tid og rum medførte udviklingen af en, så at sige, tom dimension, som trækker rummet væk fra stedet. På grund af modernitetens nye kommunikationsformer som telefon, fax, internet mv. bliver det således muligt, at skabe relationer imellem individer der befinder sig langt fra hinanden, samt at bevare disse. Dette medfører, at sociale begivenheder og lignende kan foregå over store afstande og med kort varsel. Individerne er derved ikke længere bundet til deres geografiske placering, eller af det tidsmæssige rum de befinder sig i. Den teknologiske udvikling i det senmoderne samfund, har således haft en global effekt som har medført, at individer ikke partout skal befinde sig på samme sted og samme tid for at kunne kommunikere. Dette har medvirket til, at individer i dag har en større viden angående, hvad der sker i store dele af verden, og ikke kun i det lokalsamfund, de befinder sig i (Giddens 1996: 28-29 + 43, Kaspersen 2001: 122-123). Den udtømningsproces der sker i forbindelse med tid og rum, er desuden af stor betydning for det

andet hovedelement, der er væsentlig for modernitetens dynamik, *udlejringen af sociale institutioner*, som sker igennem de *abstrakte systemer*. Inden adskillelsen af tid og rum fandt sted, var handlinger og viden begrænset til det lokale samfund. I dag forholder dette sig anderledes, idet de sociale relationer ikke længere er begrænset til et specifikt område, og vi i langt højere grad har sociale relationer på tværs af tid og rum (Giddens 1996: 29-30). Giddens mener således, at sociale relationer ikke længere er bundet til det lokale plan. Men derimod er indlejret i de moderne institutioner og abstrakte systemer.

Inden for begrebet *abstrakte systemer*, operer Giddens med to former for udlejningsmekanismer: *symbolske tegn* og *ekspertsystemer*. Symbolske tegn er udvekslingsmedier såsom penge, der udgør et selvstændigt system, og som kan udbyttes med hinanden på tværs af kontekster. Symbolske tegn sætter parentes om tid og rum, idet det er et kreditmiddel med en standardiseret værdi, hvilket giver mulighed for transaktion imellem individer som aldrig møder hinanden (Giddens 1996: 30). Den anden mekanisme er ekspertsystemer, som sætter tid og rum i parentes, ved at anvende teknisk viden. Giddens ser i forhold hertil, en forskel imellem præmoderne og det senmoderne samfund. Dette da ekspertsystemer i højere grad er blevet en del af alles hverdag i det senmoderne samfund, hvorimod det i det præmoderne samfund var forbeholdt de få. Særligt internettet er et godt eksempel på hvorledes viden og information er blevet tilgængelig for enhver. Ekspertsystemer gennemtrænger næsten alle dele af det sociale liv, lige fra de transportmidler vi benytter, til den medicin vi tager, og er i høj grad afhængig af tillid. Denne tillid stammer fra individerne i samfundet, og forholder sig til, hvorvidt de mener ekspertsystemerne sørger for den daglige sikkerhed. Hvis tilliden brydes, opstår mistillid, hvilket resulterer i, at individet får en kritisk eller negativ holdning overfor de abstrakte systemer, hvori ekspertsystemerne indgår.

Det sidste hovedelement er *refleksivitet*. Transformationen af tid og rum ændrer sammen med udlejningsmekanismerne det sociale liv, hvorved forskrifterne derfor ændres. Dette giver sammenhængen til den gennemgribende refleksivitet, der findes i moderniteten. I det senmoderne samfund foregår der ifølge Giddens en refleksivitetsproces, som eksisterer på det personlige og det institutionelle niveau. Derved findes der to former for refleksivitet: selvets refleksivitet og senmodernitetens refleksivitet. Senmodernitetens refleksivitet henviser til tilbøjeligheden af, hele tiden at revidere, med udgangspunkt i ny viden og information (Giddens 1996:32). Udbredelsen af viden og information er hovedsageligt opstået på baggrund af den udvikling inden for massemedier og elektronisk kommunikation der er sket. Det har haft den betydning, at individer i det senmoderne samfund handler på baggrund af deres refleksive viden (Giddens 1996: 37, 126).

5.1.2 Selvidentitet

Senmodernitetens refleksivitet, som er beskrevet i det foregående, påvirker i høj grad selvet, hvilket Giddens mener, er blevet et refleksivt projekt i det senmoderne samfund. Individet skal i det senmoderne samfund være refleksivt, og alle de valg individet foretager igennem livet, er medbestemmende for selvidentiteten (Giddens 1996:46). Giddens anser identitetsdannelsen og selvets refleksive projekt, som et projekt hvori omdrejningspunktet er, at opretholde en sammenhængende selvfortælling, igennem refleksiviteten (Giddens 1996: 14). Ifølge Giddens er en kontinuerlig selvfortælling ensbetydende med, at individet har en relativ stabil selvidentitet, dog udformes selvidentiteten under dynamiske forhold og viderebygges på baggrund af de skiftende erfaringer, individet erhverver igennem hverdagslivet (Giddens 1996:70). En følelse af stabil selvidentitet forudsætter ontologisk sikkerhed. Ontologisk sikkerhed er en følelse af begivenheders kontinuitet og orden, heriblandt begivenheder, som ikke umiddelbart befinder sig inden for individets sansemiljø (Giddens 1996: 279). Ontologisk sikkerhed omhandler derved, positive følelser og en positiv selvopfattelse.

Ifølge Giddens har moderniteten medvirket til store forandringer i individets sociale miljø, og påvirker såvel ægteskab, familie, og andre institutioner. De sociale omstændigheder er derved ikke adskilte fra det personlige liv. Individet i senmoderniteten, kan i større eller mindre grad opleve områder gennemsyret af stor uro (Giddens 1996: 212). Individets refleksivitet kan derved bevirke, at individet får en følelse af at være efterladt og alene i en verden uden sikkerhed. Hertil kommer, at kun i kraft af andres anerkendelse af individets adfærd, kan individet føle sig sikker i sin selvidentitet. Det vil sige, at identitetsfølelsen er betinget af individets evne til at opretholde en troværdig selvfortælling, som kan integreres inden for de sammenhænge, hvor individet socialiseres. Da individerne skaber selvidentiteten igennem de valg, de træffer i livet og hverdagen, tilpasser individerne også deres fremtræden efter de krav, der stilles af omgivelserne (Giddens 1996:121). Refleksiviteten kan derfor, på den ene side, være et udtryk for en frihed vedrørende valg og, på den anden side, en radikal tvivl om valgenes konsekvenser.

Ved at anvende Giddens' teori har vi mulighed for at betragte evnen til at opretholde en troværdig selvfortælling som værende et refleksivt projekt. Med udgangspunkt i dette samt Giddens' frisættelse af individet, ønsker vi at undersøge hvorvidt individet frit skaber sin selvfortælling og søger efter anerkendelse, eller om der findes nogle sammenhænge og mønstre på baggrund af individernes ressourcer.

5.2 Zygmunt Bauman

Vi har i nærværende speciale valgt at benytte Zygmunt Bauman, idet han beskriver det moderne samfunds konsekvenser for individerne og deres identitet. Bauman peger i den forbindelse på forbrug og fritid, som værende en ny central arena med betydning for identiteten. Gennem hans teori om at betragte individerne som forbrugere får vi forståelse for, hvorledes individerne må agere i den flydende modernitet. Vi bruger således Baumans begreber til at forklare individernes ageren i forhold til at konstruere deres selvfortælling. Baumans begreber skal derved supplere Giddens' opfattelse af identitet som et refleksivt projekt og således belyse hvordan individerne håndterer dette, og hvordan forbrug bør opfattes som et hjælpemiddel til at konstruere selvfortællingen.

5.2.1 Flydende modernitet

Bauman mener at samfundet, som følge af individualisering og globalisering, har bevæget sig fra den solide modernitet til et flydende postmoderne samfund, kaldet den flydende modernitet. I det moderne samfund havde individerne kontrol over deres liv og omgivelser, og Bauman mener, at individerne i den flydende modernitet har mistet denne kontrol, som følge af den øgede individualisering og globalisering (Bauman 2006:8-9). Modsæt den solide modernitet, er den flydende modernitet præget af flydende substanser og dets manglende evne til at opretholde en fast form, hvilket medfører en konstant forstyrrelse af nye forandringer (Bauman 2006:8-9). Yderligere er der i overgangen til den flydende modernitet, sket en transformation fra at individerne betragtede sig selv som værende producenter til, at individerne i den flydende modernitet betragter sig som værende forbrugere. Forbrug overtager således den hovedrolle, som arbejdet indtog i det tidligere samfund bestående af producenter (Bauman 2002: 42). Forbrugerisme bliver således et karaktertræk for det postmoderne samfund, hvor alle individer må deltage i aktiviteten om at forbruge (Bauman 2006:97-98).

Ifølge Bauman er det i vor tids samfund ikke længere almindeligt, at en permanent identitet kan skabes, ved hjælp af det arbejde man besidder. Muligheden for at konstruere sin identitet på baggrund af sit arbejde er således blevet en sjældenhed i det moderne samfund. Tidligere skulle identitet skabes én gang for alle og vare hele livet, hvilket arbejdet udgjorde fundamentet for (Bauman 2002:47). Således var arbejdet i det

moderne industrisamfund omdrejningspunktet for individets liv, den sociale orden og hele samfundets overlevelsessevne (Bauman 2002:32), hvorfor arbejdet kunne betragtes som værende det vigtigste omdrejningspunkt, hvorfra livets øvrige udfoldelser kunne planlægges og bestemmes (Bauman 2002:33). Denne sammensatte identitet opbygget på individets arbejdsliv, er ifølge Bauman ikke mulig i nutidens samfund, da mange stillinger er tidsbegrænsede, og ikke indeholder nogen garanti for kontinuitet eller permanens. I nutidens samfund må identiteten derfor være utrolig fleksibel, hvilket ligeledes er gældende for arbejdsmarkedet. Identiteten skal således være i stand til at blive ændret med kort eller uden varsel, og er desuden styret af, at alle muligheder skal holdes åbne (Bauman 2002:48). Skabelsen af en identitet, en plads i samfundet, til et liv der anerkendes som et meningsfuldt liv, kræver alle daglige besøg på markedspladsen hvor individet kan imødekomme kravet om at forbruge. Den rolle som arbejdet tidligere udfyldte i forhold til at knytte individuelle motiver, social integration og systematisk reproduktion sammen, er således blevet overtaget af forbrugeraktiviteten (Bauman 2002:46).

5.2.2 Identitet og forbrug

Som konsekvens af samfundets flydende form, søger individerne efter en identitet, hvilket skal betragtes som værende *"en uophørlig kamp for at bremse eller sinke denne strøm, at få væskerne til at størkne, at give det formløse en form"* (Bauman 2006:110). I denne søgen efter identitet bliver forbrug helt centralt, idet Bauman mener, at individerne gennem shopping kan forme deres identitet som de ønsker. Denne shopningsaktivitet omhandler ikke kun fysiske indkøb af varer, men alle aspekter af individets liv og skal således nærmere forstås som individets mulighed for at vælge fra og til i livet (Bauman 2006: 97-98).

Ifølge Bauman forbruger individerne for, at erhverve de nødvendige færdigheder, som kræves for at kunne tjene penge, samt for at overbevise arbejdsgivere om at de besidder de nødvendige kompetencer, som det pågældende arbejde kræver. Ligeledes forbruger individerne for, at lære hvorledes de skaffer sig venner som er ønskede og hvorledes de adskiller sig med venskaber som er gamle og ikke længere ønskede (Bauman 2006:97-98) Samme forbrug finder sted inden for kærligheden, hvor individerne forbruger for at få mest muligt ud af kærligheden, samt forsøge så omkostningsfrit som muligt at afbryde forholdet, når kærligheden ikke længere er til stede, og forholdet derfor ikke længere tjener et tilfredsstillende formål. Desuden shoppes der for at købe de bedste madvarer samt for at finde løsninger, der hurtigere og lettere kan gøre de ting, som absolut må gøres. Individernes indkøbsliste synes således at være endeløs, og intet individ kan sige sig fri for at have en forbrugsliste, endog den varierer i længde (Bauman 2006: 97-98). Dette skyldes bl.a. at individets ressourcer har betydning for hvorledes og i hvilken grad de er i stand til at forbruge, da manglen på ressourcer kan bevirke, at valget om at forbruge er begrænset eller ikkeeksisterende (Bauman 2002:52). I forbrugersamfundet er *"det normale liv"* et liv som føres af de individer, som er optaget af at træffe deres valg blandt de muligheder, som giver adgang til behagelig fornemmelser og spændende oplevelser. *"Det lykkelige liv"* føres af de forbrugere, som griber så mange muligheder som muligt samt de muligheder, som er de mest begærede. De individer som ikke er i stand til at leve et normalt eller lykkeligt liv, udgør ifølge Bauman forbrugersamfundets fattige. At være fattig i forbrugersamfundet betyder, at individet betragtes som værende en defekt og mislykket forbruger, der ikke evner at forbruge blandt samfundets mange muligheder. Ud fra foregående fremgår det således, at det vigtigste træk ved de selvskabte identiteter er, at de forbliver fleksible, og er i stand til at ændre sig uden eller med kort varsel. Ydermere fremgår det, at det er vigtigt, at alle muligheder holdes åbne, for derved at kunne skabe den mest fordelagtige identitet. Det er således op til individet, at finde frem til hvad han eller hun bedst evner, samt forsøge at gøre dette på bedste vis, så den bedste og stærkeste identitet opnås (Bauman 2006:83). Ifølge Bauman betragter individerne livet som væ-

rende én lang shoppingtur, hvorfor verden opfattes som ét varehus fyldt med forbrugsgoder, der kan vælges og vrages imellem og som medfører en evig jagt på "varer" at forbruge (Bauman 2002:45). Foruden at individerne gennem forbrug jagter behagelige sansninger og konstruerer den bedst mulige identitet, mener Bauman også, at forbruget skal betragtes som en reaktion på samfundets flydende form:

"Men de forsøger også at flygte fra den pinefulde fornemmelse af usikkerhed. De ønsker for en gangs skyld at slippe for frygten for at være mislykkede, efterladende eller sjuskede. De ønsker for en gangs skyld at være trygge, selvsikre og tillidsfulde, og den altoverskyggende fordel ved de genstande, de støder på under deres shoppingture, er, at de (tilsyneladende) leveres med et indbygget løfte om sikkerhed." (Bauman 2006:108).

Den flydende modernitets medførte valgfrihed og krav om evig valghandling medfører, at individerne konstant frygter, at have valgt forkert samt betvivler hvorvidt de har formået at udnytte deres evner og muligheder optimalt (Bauman 2006:84). Der findes ingen retningslinjer for hvad der giver mest anerkendelse, eller hvad der er mest fordelagtigt, hvilket medfører en usikkerhed. I det postmoderne samfund er alting fragmenteret, og intet har en fast form, hvilket medfører at individerne får en stor valgfrihed. Denne øgede valgfrihed, medfører en øget usikkerhed hos individerne, som de søger at begrænse gennem en konstant identitetsfornyelse, for derved at sikre, at de fremstår særdeles attraktive overfor omverdenen. Individernes forbrugsvalg bliver således en værdi i sig selv og denne valghandling betyder ifølge Bauman mere end det, som reelt vælges eller fravælges. Valgsituationerne vil således blive opfattet positivt eller negativt alt afhængig af udbuddet af valgmuligheder (Bauman 2006:115).

Baumans begreber benyttes i specialets som supplement til Giddens' teori, idet Baumans begreber peger på betydningen af forbrug og fritid som en ny central arena for identitetsskabelsen. Individerne i det senmoderne samfund bør ifølge Bauman betragtes som værende forbrugere, og deres valg samt fravalg som værende forbrug der er bestemmende for identiteten. Ved at anlægge en forståelse af samfundet som værende et forbrugersamfund, er det muligt at vi igennem specialet kan forstå individernes handlinger som værende afgørende for deres konstruktion af selvfortælling. Foruden at vi bruger Bauman i samspil med Giddens, bruger vi også dele af hans teori som supplement til Bourdieus teori jf. afsnit 5.4. Idet både Bauman og Bourdieu er opmærksomme på, at der ikke findes en lige fordeling af samfundets ressourcer og at individets tilgængelige ressourcer derfor vil have indvirkning på identitetsskabelsen og derved også muligheden for at modtage anerkendelse.

5.3 Axel Honneth

Vi vælger at inddrage Axel Honneth som specialets tredje teoretiker, da han beskriver individets behov for anerkendelse som et grundlæggende behov for individets eksistens. Honneth inddeler anerkendelsesbegrebet i tre sfærer. Det er disse sfærer samt det grundlæggende behov for anerkendelse, som er relevant i forhold til vores speciale. Honneths teori inddrages i forhold til hvordan anerkendelse i de tre sfærer har betydning for individets identitet og selvfortælling.

5.3.1 Anerkendelse

Axel Honneth betragter anerkendelse som en forudsætning for, at individet kan udvikle sin identitet, hvorfor anerkendelse skal være til stede i alle forhold, som individet er en del af (Honneth 2003:14). Honneth benytter en inddeling af anerkendelse i tre forskellige former, som hver især tilhører en af de tre anerkendelses-

sfærer som Honnet differentierer imellem. Alle tre anerkendelsessfærer indebærer et forhold til individets selv, som alle er vigtige for at opnå en positiv selvforståelse (Honneth 2006: 172-174). Af nedenstående tabel 1, fremgår Honneths differentiering af anerkendelsesbegrebet i de tre forskellige sfærer; den private sfære, den retslige sfære og den solidariske sfære (Honneth 2006:174).

Tabel 1 De sociale anerkendelsesforhold struktur (Honneth 2006:174)

Anerkendelsessfære	Anerkendelsesform	Anerkendelsesmåde	Selvforhold
Den private sfære	Kærlighed	Følelsesmæssig opmærksomhed	Selvtillid
Den retslige sfære	Rettigheder	Kognitiv respekt	Selvrespekt
Den solidariske sfære	Solidaritet	Social værdsættelse	Selvværdsættelse

5.3.2 De tre anerkendelsessfærer

Det er ifølge Honneth nødvendigt at de tre selvforhold, som er angivet i skemaet ovenfor, er opfyldt for at opnå en personlig identitet. Det afgørende er, at individet oplever at modtage anerkendelse i alle tre sfærer. Et positivt selvforhold skal forstås som værende en bekræftelse af sig selv, og det liv individet lever. Ifølge Honneth må individet have et positivt selvforhold, for at opnå selvtillid, selvrespekt og slutteligt selvværdsættelse (Honneth 2006:127-133). De tre anerkendelsessfærer er karakteriseret af at være styret af det emotionelle eller det rationelle. Den private sfære er emotionel, og den retslige sfære er rationel og den solidariske sfære er både emotionel og rationel. Dette skyldes, at denne sfære har behov for begge egenskaber for at kunne regulere relationerne imellem de forskellige individer i gruppen, fællesskabet eller samfundet, således at der opstår et følelsesmæssigt bånd af identifikation og sammenhørighed (Honneth 2003: 17).

Den private sfære handler primært om kærlighed, som er en forudsætning for individets selvtillid (Honneth 2006:145). Den oplevede anerkendelsesform i denne sfære bør være en ubetinget kærlighed, som opleves som et gensidigt afhængighedsforhold. Det handler derfor primært om relationerne, der findes i familien, i venskaber samt i ægteskabet dvs. nære relationer. Anerkendelsen i denne sfære er med til, at individet erfarer hvordan anerkendelsesbehovet dækkes igennem eksistensen af den konkrete anden (Honneth 2003:92-94). Kærligheden danner grundlaget for individets fundamentale selvtillid, hvilket udgør forudsætningen for at kunne indgå i et intersubjektivt forhold (Honneth 2003:15). Honneth betragter denne form for anerkendelse som værende essentiel for, at kunne opnå de øvrige former for anerkendelse, idet selvtillid er nødvendig for at kunne modtage anerkendelse (Honneth 2003:92-94).

Anerkendelse i den retslige sfære udgør forudsætningen for individets selvrespekt (Honneth 2006:162). Denne anerkendelse erhverves gennem universelle rettigheder, som er givet alle medlemmer af samfundet (Honneth 2006:148). Herigennem oplever individet at være ligeberettiget med alle andre individer i samfundet, og opnår derigennem selvrespekt. Ved at individerne adlyder samme love, anerkender de hinanden som individer, der kan træffe fornuftige beslutninger vedrørende moralske normer (Honneth 2006:149). Besiddelse af universelle rettigheder og derved selvrespekt medfører, at individet er bevidst om sig selv, som værende et moralsk tilregneligt individ (Honneth 2006: 162). Når individet modtager anerkendelse i den retslige sfære, har individet således mulighed for at realisere sin uafhængighed i samfundet (Honneth 2006:162).

Honneths sidste selvforhold er selvværdsættelse, som er tilknyttet den solidariske sfære (Honneth 2006: 172-173). Anerkendelse fra den solidariske sfære, opnås gennem relationen til gruppen, fællesskabet eller samfundet. Gennem deltagelse og positivt bidrag i fællesskabet, gruppen og samfundet oplever individet at

blive anerkendt for de egenskaber som individet bidrager med til fællesskabet. Det er således vigtigt at individet føler at det yder et positivt bidrag til det fællesskab det indgår i. Derigennem oplever individet, at blive anerkendt for sine særegne evner og egenskaber, hvilket skaber en grundlæggende værdsættelse af sig selv som værende et ligeværdigt medlem af et solidarisk fællesskab (Honneth 2006:172-173).

5.3.3 Krænkelser

De tre anerkendelsesformer er alle nødvendige for individets identitet, og hver anerkendelsesform udgør forudsætningen for den følgende anerkendelsesform, kærligheden forudsætter således den retslige anerkendelse, som igen går forud for den sociale værdsættelse (Honneth 2003:65-73). Derforuden udgør de tre anerkendelsesformer i forening, forudsætningen for at opnå et fuldt realiseret liv, samt erhverve de tre grundlæggende former for, at forholde sig til sig selv: selvtillid, selvrespekt og selvværdsættelse, hvorfor det er afgørende at individet anerkendes i alle dens udformninger. Såfremt hvert udviklingstrin ikke realiseres, vil der opstå en uligevægt imellem de tre anerkendelsessfærer (Honneth 2003:15).

Tabel 2 Moralske krænkelser (Honneth 2006:174)

Anerkendelsessfærer	Krænkelser	Truede personlighed komponenter
Den private sfære	Mishandling og voldtægt	Fysisk integritet
Den retslige sfære	Fratagelse af rettigheder og udelukkelse	Social integritet
Den solidariske sfære	Nedværdigelse og fornærmelse	Ære og værdighed

Hvis et individ ikke anerkendes i de tre sfærer og således ikke opnår selvtillid, selvrespekt og selvværdsættelse, vil der være tale om krænkelser² af individet (Honneth 2003:85). Honneth har opstillet tre korresponderende former for krænkelser som individet kan opleve, hvilke fremgår af tabellen ovenfor. Til hver anerkendelsesform findes således også en form for moralsk krænkelse. I samme grad som de tre anerkendelsessfære tjener ideen om det gode liv, udgør de tre former for krænkelser motivationen til kampen om anerkendelse. I den private sfære vil krænkelsen tage form som manglende følelsesmæssig anerkendelse. Er der i de primære relationer en fysisk mishandling som fx vanrøgt eller incest, vil det skade individets integritet og grundlæggende selvtillid. I den retslige sfære vil krænkelsen bestå i udelukkelse eller fratagelse af rettigheder. Individets selvrespekt kan ødelægges, såfremt den moralske ansvarlighed som rettighedsbærer ignoreres i form af fx bedrageri eller diskrimination i det juridiske system. Slutteligt kan krænkelser inden for den solidariske sfære ske, såfremt der forekommer nedværdigelse eller fornærmelse, hvorved individets færdigheder og evner ikke anerkendes. Krænkelser inden for den solidariske sfære er med til at skade individets selvværdsættelse samt individets følelse af at indgå i det sociale fællesskab, en krænkelse af denne art kan bestå i forskelligartede stigmatiseringer (Honneth 2006:174).

5.3.4 Ligeværd

I Honneths anerkendelsesteori er begrebet ligeværd særdeles centralt i forståelsen af anerkendelsesbehovet. De universelle rettigheder udgør forudsætningen for, at alle kan betragte sig selv som værende ligeværdige rettighedsbærere, hvilket er afgørende for forståelsen af det gode liv. Det er således vigtigt, at individet er i stand til at påtage sig at opleve et andet individs livsverden, og reflektere over denne, samt være i stand til, at se tingene og sig selv, som et andet individ ser dem (Honneth 2006:104). Deri består en vekselvirkning imellem individerne, som medfører en balance og en lighed imellem de to individer. Som følge af at indivi-

² Vi vil ikke undersøge individernes oplevelser af krænkelser, men har blot medtaget teori omhandlende krænkelser for at illustrere Honneths samlede teori om anerkendelse.

derne kan sætte sig i et andet individs sted, og deraf anerkender det andet individ, er individerne afhængige af andre, og dermed afhængige af den lighed, som anerkendelsen forudsætter. Et samfund kan således karakteriseres som værende solidarisk, når det lykkes at integrere individernes forskellige værdihorisonter, præstationer og kompetencer (Honneth 2003:17).

På baggrund af foregående fremgår det således, at de tre anerkendelsesformer har en afgørende betydning for, at individet kan opretholde en positiv selvopfattelse samt et positivt forhold til sig selv, og at denne anerkendelse forekommer i relation med andre individer. Honneths anerkendelsesteori og de tre sfærer er således med til, at give en forståelse for hvorfor anerkendelse er nødvendigt for individet og deraf hvorfor anerkendelse er eftertragtet. Vi vælger i specialet kun at benytte to af Honneths tre sfærer: den private sfære og den solidariske sfære. Den retslige sfære er således ikke inddraget, idet vi finder at forudsætningen for at have selvrespekt i henhold til Honneths teori er opfyldt, i kraft af at alle danske statsborgere over 18 år er givet samme juridiske rettigheder. Vi mener således, at den retslige sfære ikke har afgørende betydning i forhold til dette speciales problemfelt, hvor alle respondenter er over 18 år. Såfremt vi i stedet ønskede, at undersøge respondenter under 18 år eller bestemte minoritetsgrupper såsom indvandrere, ville det i højere grad være hensigtsmæssigt at undersøge den retslige sfære, da disse grupper formentlig ikke vil føle, at de har samme rettigheder som øvrige samfundsborgere.

Honneth er i specialet medtaget for, at belyse hvorledes der er en sammenhæng med individernes selvfortælling og deres søgen efter anerkendelse. Vi bruger således Honneths anerkendelsesteori til at undersøge hvor, hvorfra og for hvad individerne søger anerkendelse. I forhold til vores ønske om, at undersøge dette, vil Honneths teori i samspil med Bourdieus teori have afgørende betydning for spørgeskemaets udformning, idet spørgsmålene til respondenterne deraf vil være relateret til om de søger og modtager anerkendelse på baggrund af deres ressourcer.

5.4 Pierre Bourdieu

Som sidste teoretiske perspektiv vælger vi at inddrage Pierre Bourdieu, idet hans teori fungerer som et godt modspil til de øvrige anvendte teoretikere³. Bourdieus anerkendelsesteori giver anledning til at undersøge hvorvidt der forekommer mønstre imellem individernes ressourcer, hvordan de skaber deres selvfortælling samt søger efter anerkendelse. I det følgende vil Bourdieus begreber om habitus, felt og kapitaler beskrives.

5.4.1 Habitus

Ifølge Bourdieu påvirkes habitus i høj grad af individernes tidligere erfaringer, hvorfor habitus kan siges at have en selekterende position. Habitus er et system af varige, men dog foranderlige dispositioner, gennem hvilke individet opfatter, bedømmer samt handler og kan yderligere beskrives som:

"... et sæt erhvervede, i betydningen tillærte, dispositioner for at handle på bestemte måder. Disse dispositioner er i det væsentligste ubevidste, de er blevet inkorporerede, indgroede, kropslige. Dispositionerne kan forstås som noget, der er til disposition, altså noget, der kan benyttes, men ikke nødvendigvis benyttes, en form for ressourcer eller et repertoire af handlemåder, der kan aktiveres og sættes på spil på en kreativ måde i nye situationer" (Prieur & Sestoft 2006: 39).

³ Dette vil blive uddybet i afsnit 5.5 hvor teorierne sammenholdes.

Ifølge Bourdieu betegnes habitus således som varige men foranderlige dispositionssystemer, hvorudfra individer agerer og handler. Der er derved tale om en inkorporeret måde at handle og tænke på, der hovedsageligt er præget af de betingelser individet har haft igennem opvæksten. Disse kan dog modificeres løbende igennem livet, om end de tidlige oplevelser i individets liv, har større betydning for individets habitus end oplevelser der er gjort senere i livet. Således påvirkes individerne af de omgivende strukturer i felterne, der internaliseres i individets habitus (Prieur & Sestoft 2006: 89). Habitus spiller derfor en afgørende rolle i relation til bl.a. aktørernes overordnede holdning og adfærd, og kan derfor være medvirkende til at forklare, hvorfor der ses forskelle i individers ageren.

Som beskrevet er individets habitus foranderligt, og udvikler sig løbende igennem hele livet i takt med eventuelle ændrede livsbetingelser. Individets habitus er som skrevet tidligere mest påvirkelig i barndommen, hvorfor habitusbegrebet kan være forklarende for videreførelsen af givne mønstre, dispositioner eller resourcer.

Habitus har såvel et individuelt, kollektivt som samfundsmæssigt niveau. Det individuelle niveau refererer til, det enkelte individs unikke erfaringer, viden mv. Det kollektive niveau findes, idet individet tilegner sig habitus i et socialt miljø med kollektive rammer. Dette gør det individuelle niveau, samt handlinger relateret hertil, forståelige og forventelige. Ifølge Bourdieu kan habitus siges, at have et samfundsmæssigt niveau, da individer igennem habitus accepterer uligheder i samfundet, og tager disse uligheder for givet. Ud fra foregående, kan man ud fra Bourdieus teori om habitus se det, der tilsyneladende er individets frie valg, som værende overensstemmende med de sociale inklusions- og eksklusionsmekanismer, der definerer den plads individet indtager i det sociale hierarki. Individet tilpasser smag, prioriteringer mv. til dets sociale position, med troen på, at dets handlinger bunder i personlige præferencer (Wilken 2006:44).

5.4.2 Felt

Hvor habitus beskriver baggrunden for og rammerne om individerne, beskriver felterne ifølge Bourdieu de sociale arenaer, som praksis udspiller sig indenfor (Wilken 2006:46). Et felt kan defineres bredt, fx som et politisk felt, økonomisk felt eller kunstnerisk felt. Inde i arenaen kæmper individerne sociale kampe om indflydelse og kapital. Et felt er defineret ved at der er individer der har specifikke fordele og goder til at stå på spil inden for det pågældende felt (Wilken 2006: 46). Det spil der finder sted, omhandler individernes incitamenter for at kæmpe om mere anerkendelse og derigennem symbolsk magt inden for det enkelte felt. Alle felter er relativt uafhængige af hinanden og derved også selvstændige sociale arenaer. Kampene giver kun mening for de involverede individer og på deres egne præmisser. Felterne er dog ikke lige, da der eksistere en hierarkisk orden i forhold til værdien af det, der kæmpes om inden for de enkelte felter (Wilken 2006: 46).

Felterne defineres i forhold til bestemte kapitalformer, som det handler om at besidde. De forskellige kapitalformer medvirker til meningsfulde sociale kampe i forskellige felter. Feltbegrebet bruges til at systematisere de forskellige sociale kampe om forskellige former for kapital, som forløber i et socialt system. Felter skildrer ikke direkte opdelinger i samfundet, men refererer i stedet til relationerne imellem individerne som kæmper om bestemte former for kapital (Wilken 2006:46-48). Ifølge Bourdieu har individet oftest flere kapitalformer, som bruges i de sociale magtkampe, typisk vil der dog være en dominerende kapitalform. Det er således muligt at være meget dominerende inden for et felt og mindre dominerende i et andet felt. Kapitalformerne kan dog omveksles, således at man udnytter den dominerende kapital og omsætter den til andre

kapitalformer. Kapitalen skal imidlertid have en relevant bytteværdi og accepteres af de øvrige spillere, yderligere skal individet have evnen til at gøre sin kapital disponibel (Wilken 2006: 49-50).

5.4.3 Kapitalformer

Bourdieu præsenterer fire kapitalformer, der overordnet kan forstås som magtressourcer i samfundet. Kapitalformerne er ifølge Bourdieu ressourcer, som bør belyses i relation til det felt de gør sig gældende indenfor, og i relation til den habitus den enkelte aktør er i besiddelse af. Kapital er et af Bourdieus primære begreber. Med kapitalbegrebet forsøger han, at beskrive de ressourcer, som individer er i besiddelse af, og som de benytter, når de interagerer i det sociale liv. Bourdieu beskriver fire kapitalformer. Disse er henholdsvis: økonomisk kapital, kulturel kapital, social kapital samt symbolsk kapital.

Økonomisk kapital er den eneste af kapitalformerne, der kan betegnes som materiel, hvorimod de resterende kapitalformer karakteriseres som immaterielle. Økonomisk kapital kan betegnes som penge samt øvrige materielle ressourcer, mens kulturel kapital kan betragtes som individets viden, uddannelse, information, dannelse mv. (Bourdieu 1995: 44-45, 56-57).

Den kulturelle kapital har ifølge Bourdieu tre grundformer: kropsliggjort, institutionaliseret og objektiveret. I den kropsliggjorte tilstand er den kulturelle kapital at betragte som mentale og legemlige dispositioner, såsom måder at tale, klæde og bevæge sig på, samt som viden, smag og evnen til at skelne imellem samt værdsætte kulturelle udtryk (Bourdieu 1986:47). Den kulturelle kapital, i en kropsliggjort tilstand, kan således forstås som *"det system af opfattelseskategorier og handlingsorienteringer, der beskrives med begrebet habitus"* (Priour & Sestoft 2006: 89). Kulturel kapital i en institutionaliseret tilstand kan anses som uddannelse, eksamener og tilegnede titler, mens den kulturelle kapital som objektiveret form omhandler bøger, arkitektur og kunst o. lig. Den objektiverede kulturelle kapital kan derfor være en forudsætning for, at kunne realisere den kropsliggjorte kulturelle kapital (Priour & Sestoft 2006: 90-91).

Udover økonomisk og kulturel kapital benytter Bourdieu også en tredje grundlæggende kapitalform, social kapital. Social kapital indebærer varige forbindelser, relationer og netværk, der kan have betydning for aktørens position. Social kapital kan nedarves f.eks. i form af et prestigøst familienavn, men det kan også erhverves, dette gøres f.eks. igennem ægteskab, medlemskab i en anerkendt forening eller lignende. Da den sociale kapital derved kan kræve tid, arbejde samt evnen til at begå sig de rette steder, er denne kapitalform til en vis grad afhængig af den økonomiske og kulturelle kapital. Dog kan den sociale kapital også være en forudsætning for, at individet kan erhverve såvel økonomisk som kulturel kapital (Bourdieu 1986:51).

Som Bourdieu ser det, kan alting i princippet fungere som kapital, det afgørende er dog, hvorvidt det kan producere forskelle som omsættes til prestige og anerkendelse, hvilket Bourdieu kalder symbolsk kapital. Symbolsk kapital er den tilstand, enhver kapital eller kombination af kapitaler vil antage, når disse benyttes i en social situation, hvor de anerkendes og giver social anseelse. Den symbolske kapital er modsat økonomisk, social og kulturel kapital ikke til at måle, men er i stedet et begreb til at forklare det enkelte individs evne til at kombinere ressourcer fra andre kapitalformer (Bourdieu 1986:56). For at en kapital kan skabe symbolsk værdi, må der således være en efterspørgsel fra individer, der igennem deres habitus er disponerede for at identificere og anerkende den pågældende kapital (Bourdieu 1986:52). Symbolsk kapital er således et udtryk for positiv eller negativ anerkendelse i specifikke felter, samt et resultat af de enkelte felters

interne og eksterne kampe om at fastsætte kriterierne for anerkendelse og dermed den symbolske værdi af de forskellige kapitalformers relative vægt.

Ifølge Bourdieu er kampen om anerkendelse og magt en fundamental del af det sociale liv. Individerne kæmper anerkendelseskampe i det sociale rum for at opnå magt til at definere den symbolske kapital, hvorved kampene bliver om felternes interne magtstrukturer og individernes sociale positioner (Mathiesen & Willig 2006: 8,12). Gennem kapitalbegreberne forsøger Bourdieu at begrebsliggøre de ressourcer som individerne benytter i udformningen af deres liv og habitus. Yderligere er de tre kapitalformer vigtige, da de alle er omsættelige inden for bestemte felter i form af symbolsk kapital. I det sociale rum findes der en hierarkisk orden, som er defineret gennem anerkendelse af symbolsk kapital, hvoraf anerkendelsen af symbolsk kapital skal forstås som et produkt af den hierarkiske magtrelation imellem de dominerende og dominerede. Hos Bourdieu er anerkendelse således en social dominansrelation imellem positionerne i et bestemt felt og individerne med den dominerende position opnår anerkendelse, hvorfor individerne altid kæmper om at besidde denne position. Desuden er en af Bourdieus centrale pointer, at individet kan arve kapital fra tidligere generationer, familie eller andre nære relationer, derved kan de beskrevne kapitalformer være medvirkende til, at beskrive den ulige adgang til ressourcer, der reproduceres i samfundet. Desuden er Bourdieus kapitaler afgørende for habitus og individers valg og fravalg, dvs. den refleksivitet og tilgang til identitet, som vi finder hos Giddens, samt for hvilken anerkendelse individet nyder som følge heraf. For at undersøge om der findes en sammenhæng imellem individernes selvfortælling og deres søgen efter anerkendelse, finder vi det væsentligt at have Bourdieus anerkendelsesteori for øje.

5.5 Teoretisk diskussion

Vi har valgt at anvende fire teoretiske perspektiver i specialet for at belyse vores problemstilling bedst muligt. Som det fremgår af foregående, er de anvendte teoretikere; Anthony Giddens, Zygmunt Bauman, Axel Honneth og Pierre Bourdieu, der alle har haft indvirkning på vores problemstilling, spørgeskema samt analysen af dataresultaterne. Af de foregående afsnit fremgår der centrale træk i teorierne, som er samstemmige, om end der også findes flere forskelle imellem teorierne. Det er særligt teoretikernes forskelle i forhold til begreberne identitet og anerkendelse, som vil blive behandlet i det nedenstående.

5.5.1 Identitet

Giddens' og Baumans teorier er begge samtidsskiltninger, som betoner individualiseringens tendenser, der er opstået på baggrund af globaliseringens udvikling, samt konsekvenserne af denne udvikling. Som det fremgår af teorierne, er begge teoretikere af den overbevisning, at globaliseringen har medført en samfundsændring, hvor individet ikke længere er bundet af traditioner, og derved er blevet frisat. Denne frisættelse har medført en øget kompleksitet i form af flere valgmuligheder for individet, hvorved vilkårene for individets identitetsskabelse er blevet ændret. Begge teoretikere finder, at denne frisættelse bidrager til usikkerhed hos individet eftersom, at individet står alene med overvejelserne om, samt konsekvenserne af, det personlige valg, hvorfor der af individet kræves en højere grad af stillingstagen. Giddens og Bauman mener således begge, at identitetsskabelsen er blevet forandret ved, at individet har fået øget mulighed for selv at træffe identitetsafgørende valg. Ifølge Bauman sker identitetsskabelsen gennem de valg, som individet hele tiden foretager, hvorimod identiteten i Giddens' teori skabes gennem selve refleksionen over de valg som træffes. Det fremgår således, at begge teoretikere betragter det som positivt, at individualiseringen medfører en frisættelse fra tidligere fastsatte rammer for identitetsskabelse, om end de dog konstaterer forskellige konsekvenser af individualiseringen.

Ifølge Giddens skabes der, som følge af den konstante stillingstagen og vurdering af valg, en usikkerhed hos individet som medfører tendenser præget af terapi og selvhjælpsprocesser. Denne konsekvens af individualiseringen er i Giddens' optik dog ikke nødvendigvis negativ, idet terapien blot skal forstås som værende individets selvrefleksion over samfundets kompleksitet samt den usikkerhed, som følger med det forandrede samfund (Giddens 2000:47f). Denne usikkerhed i forhold til individualisering forekommer også i Baumans teori, hvor den medfører at individerne isolerer sig fra hinanden. Således er normstyringen, der fandt sted i producentsamfundet blevet erstattet af de frisatte individers deltagelse i forbrugssamfundet, der dog er præget af en usikkerhed i forhold til at træffe de rigtige valg. I forlængelse hertil kommenterer Bauman på individernes forskellige ressourcer som afgørende for, hvor vellykket individerne kan agere i samfundet. Individer som ikke besidder de fornødne ressourcer, såsom fattige og/eller arbejdsløse kan ikke selvrealiseres, idet identiteten primært defineres ud fra evnen til at begå sig som forbruger, hvorfor disse individer vil blive samfundets tabere. I Baumans teori består konsekvensen af individualiseringen således i defekte forbrugere, som ikke er i stand til at selvrealisere sig i kraft af forbrugsoplevelser.

Giddens' teori og fremstilling af identitetsskabelse samt individualisering forekommer for os at være af særlig optimistisk karakter, idet hans teori ikke synes at forholde sig til eller inddrage de svages position i samfundet. Vi synes, at det af teorien fremgår, at Giddens finder at individerne i kraft af deres valg, har mulighed for at forandre samfundet. Det må antages, at denne mulighed for forandring af samfundet kun er mulig for de individer, som er i stand til at håndtere samfundets øgede kompleksitet samt krav om stillingstagen. Det er særligt i forhold til dette, at vi finder det problematisk, at Giddens blot erkender at valgmulighederne ikke er lige store for alle (Prieur 2002:7) og ikke dybdegående forholder sig til de individer, som muligvis ikke kan håndtere samfundets krav om øget selvrefleksion. Vi finder således, at Giddens' teori mangler en dimension, som forholder sig til den ulige fordeling af ressourcer i samfundet og konsekvenserne deraf. Dette søger vi i specialet at kompensere for ved at inddrage teori af Bauman og Bourdieu, hvis teorier begge indeholder denne dimension. I modsætning til Giddens' teori indeholder Baumans teori en forholdelse til uligheden i samfundet samt samfundets svage. Dette gøres gennem en beskrivelse af den defekte forbruger som værende sat udenfor det individualistiske forbrugersamfund. Vi finder Baumans teori relevant i forhold til at give en grundig beskrivelse af forbrugersamfundet, da teorien beskriver fordelene ved individualiseringen i form af bl.a. øget handlefrihed, og desuden medtager konsekvenserne af individualiseringen i form af isolation og skabelse af defekte forbrugere.

Vi har valgt at anvende Giddens' teori, idet han formår at sammenkoble begreberne refleksivitet, selvidentitet og selvfortælling i forhold til det senmoderne samfund. Vi benytter derfor hans begreber til at belyse, hvordan individet konstruerer sin selvidentitet samt til at forklare, hvorfor det er vigtigt for individet at skabe samt opretholde en positiv selvfortælling. Vi har i specialet en antagelse om, at individerne er refleksive, og ønsker at undersøge om denne refleksivitet og valgfrihed, har betydning for udformningen af individernes selvfortælling samt søgen efter anerkendelse. I tillæg hertil inddrager vi Baumans teori, da vi finder at hans begreb, trods teoriernes forskelle, er i en naturlig forlængelse af Giddens' samfundsdiagnostik og teori om selvidentitet som værende et refleksivt projekt. Hvor Giddens mener, at identitet er opbygget gennem længere tid, og har en stabil karakter, betragter Bauman i stedet identitet som noget med en kortvarig eksistens, som forandrer sig og skifter karakter. Baumans teori kan derved supplere i forhold til, at undersøge hvorledes individerne gennem forbrug skaber samt opretholder deres selvfortælling. For at opnå viden om respondenternes selvfortælling, vil vi med afsæt i Baumans teori undersøge individernes prioriteringer i hverdagen.

Idet Bauman beskriver forbrug som værende mere end blot købte varer, er teorien særdeles velegnet i forhold til vores speciale hvor vi ligesom teorien, undersøger flere aspekter af individernes liv⁴. Vi mener således, at Bauman i samspil med Giddens er med til, at give en udtømmende forståelse for hvordan samfundsændringen har medført, at individerne er nødsaget til at konstruere deres selvfortælling gennem (forbrugs)valg.

Som modpol til Giddens har vi valgt at inddrage Bourdieu, idet han ligeledes forholder sig til individernes identitetsskabelse. Giddens betragter individet som værende frisat, hvorfor individet kan reflektere over sin identitet, og i forlængelse deraf træffe valg som konstruerer selvidentiteten, uden at være bundet af traditioner og social arv. I kontrast hertil er Bourdieu, som mener at individets handlemuligheder determineres af forskellige strukturer, som individet fødes ind i. Det fremgår således, at vi på den ene side har Giddens, som hævder, at individet gennem individualiseringen er blevet frisat, og derfor har stor handlefrihed samt frit kan konstruere sin identitet, som denne ønsker. På den anden side har vi Bourdieu som hævder, at individet er underlagt nogle strukturer, som indvirker på individets handlemuligheder. Ligeledes findes der en forskel imellem de to teoretikere, idet Giddens mener, at frisættelsen også er gældende i forhold til traditioner samt reproduktionen imellem generationer, hvorimod Bourdieu mener, at individet stadig præges af traditioner, og at der sker en reproduktion imellem generationerne. Vi finder således, at der er markante forskelle på, hvorledes Giddens og Bourdieu forholder sig til aktørens og strukturens betydning for individets handlemuligheder. Vi ønsker derfor at undersøge identitet og anerkendelse i forhold til begge teorier. Foruden at anvende Bourdieu som modpol til Giddens, benyttes Bourdieus teori også i samspil med Bauman, til at undersøge identitet og anerkendelse i lyset af individernes ressourcer. Dette gør vi, da Bourdieu i overensstemmelse med Bauman mener, at der findes en ulige fordeling af ressourcerne i samfundet, hvorfor individernes ressourcer kan tænkes at have betydning for deres selvfortælling samt søgen og modtagelse af anerkendelse. Yderligere beskriver Bourdieu, hvordan individerne foretager valg og fravalg som følge af deres samfundsmæssige position og vi mener derfor, at Bourdieu i samspil med Bauman kan belyse nødvendigheden af at undersøge selvfortælling og anerkendelse i lyset af, hvilke ressourcer individet har til rådighed. Dette vil blive praktiseret ved at inddrage baggrundsspørgsmål i vores spørgeskema, hvorved vi får viden om respondenternes ressourcer, og mulighed for at sætte svarene herfra i forhold til respondenternes selvfortælling og anerkendelsessøgen.

5.5.2 Anerkendelse

Honneths og Bourdieus teorier omhandlende anerkendelse har tydelige forskelle, dog finder vi at teorierne også indeholder ligheder. Vi vil i det følgende fremhæve de forskelle samt ligheder, som vi synes at finde imellem de to teorier. I Honneths teori må individerne for at blive fuldt integreret i samfundet som hele mennesker opleve anerkendelse i de tre sfærer. Anderledes er det i Bourdieus teori, hvor habitus og kapitaler er afgørende for individets samfundsplacering og kamp om anerkendelse. Habitus bevirker således, at individet formår at begå sig i et kompleks samfund, idet individets socialisering gennem opvækst har skabt udgangspunktet for individets handlinger, væremåder samt egenskaber. Yderligere er Bourdieus begreb om kapital aktivt i de forskellige felter, hvor symbolsk kapital udgør en handling eller egenskab, som individerne i de forskellige felter tillægger en bestemt værdi eller anerkendelse.

Det fremgår således, at Honneth betragter anerkendelse som en forudsætning for individets mulighed for fuld integration i samfundet, hvorimod Bourdieu anser habitus og kapitalsammensætning som afgørende i

⁴ Dette vil fremgå af operationaliseringen i afsnit 9.

forhold til at opnå succes og anerkendelse i samfundet. Som det fremgår af teorien og af en samtale imellem Bourdieu og Honneth, opererer Bourdieu med at inddele samfundet i felter. Det er inden for disse felter muligt at være dominerende i et felt og domineret i et andet, idet kapitalerne har forskellig værdi afhængig af, hvilket felt individet begår sig i (Bourdieu 2006:57). Idet individets kampe i felterne udgør forudsætningen for at opnå anerkendelse, finder vi, at Bourdieus felter er sammenlignelige med Honneths sfærer, hvor anerkendelsesformen i sfærerne udgør forudsætningen for at individet kan opnå anerkendelse. Det fremgår yderligere af begge teorier, at en vellykket socialisering er en nødvendighed for at kunne begå sig i et kompleks samfund, og at denne socialisering finder sted i de nære relationer. Det er således både hos Honneth og Bourdieu et succeskriterie, hvis individet besidder evnen til at begå sig i et kompleks samfund. Dette opnås hos Bourdieu ved, at habitus er sammenhængende, og hos Honneth ved at individet oplever at modtage anerkendelse i alle sfærer.

En forskel imellem de to teoretikere findes i forskellene imellem individets forudsætninger for at indgå i kampen om anerkendelse. I Bourdieus teori indgår individerne i kampe, for at kunne definere hvad der inden for et givent felt er efterstræbelsesværdigt for derved at kunne opnå anerkendelse. Hos Honneth er individet i stedet motiveret til at kæmpe anerkendelseskampe, når dette udsættes for krænkelse. Individets motivation for at indgå i anerkendelseskampe er således forskellig i de to teorier. På trods af denne forskel, finder vi dog at der er en lighed imellem teorierne, idet begge teoretikere forholder sig til begrebet lighed/ulighed i forhold til at modtage anerkendelse. Lighedsbegrebet er i Honneths teori væsentligt i forhold til, at individet kan føle sig som en ligeværdig rettighedsbærer, og er yderligere også vigtig i forhold til den solidariske sfære. Dette element af lighed/ulighed indgår også i Bourdieus teori, idet nogle grupper i samfundet vil besidde mere anerkendelse end andre grupper, hvorfor der vil være en ulighed imellem grupperne i samfundet. Således beskriver Honneth nødvendigheden af anerkendelse i de tre sfærer, for at besidde en positiv selvopfattelse, hvorimod Bourdieu beskriver kampen om anerkendelse inden for forskellige felter og deraf hvad individet skal besidde for at opnå anerkendelse. Individet skal ifølge Bourdieu derfor besidde økonomiske, sociale og kulturelle ressourcer, for at individet kan modtage anerkendelse.

De forskelle, som vi finder imellem Bourdieu og Honneth, skal desuden findes i måden hvorpå de videnskabelige kategorier defineres (Mathisen & Willig 2006:8). Bourdieus tilgang indeholder et historisk element, hvorimod Honneths tilgang er ahistorisk og normativ (Mathisen & Willig 2006:19). Dette medfører at Honneth forsøger at belyse hvordan forudsætningerne for anerkendelse *burde* være, hvorimod Bourdieu beskriver hvordan kapitalformers symbolske betydning *er*, altså hvorledes de fungerer i praksis (Mathisen & Willig 2006:19). Bourdieu konstruerer således nogle begreber som kan forklare de situationer, som forløber i felterne. Bourdieu forsøger med hans begreber og teori ikke at bedømme disse forhold, til forskel fra Honneth, hvis anerkendelsesteori kan anvendes til at bedømme individets velvære. Honneths socialfilosofiske kritik fremsætter således nogle normative kriterier om hvordan forholdene for anerkendelse *bør* være, hvorimod Bourdieu i stedet beskriver de symbolske kapitalformers reelle betydning i praksis og derved hvordan samfundet *er*. Dette kommer til udtryk ved at Bourdieu beskriver de gældende forhold, hvorimod Honneth tydeliggør betydningen af eventuelle krænkelse samtidig med at han opstiller forudsætninger for, hvordan anerkendelsesforholdene *bør* være (Mathisen & Willig 2006:19).

Vi har i specialet valgt at anvende anerkendelsesteorier af Honneth og Bourdieu, idet begge teoretikere forholder sig til individets mulighed for modtagelse af anerkendelse. Gennem de to anerkendelsesteorier ønsker vi at belyse, hvorledes individernes selvfortælling har betydning for deres søgen efter anerkendelse. Idet

individerne ifølge Giddens søger, at skabe deres selvfortælling så kontinuerligt og positivt som muligt, har vi en antagelse om, at dette afspejles i, hvor individet søger samt modtager anerkendelse. Vi bruger hovedsageligt Honneth og hans tre sfærer til at undersøge hvor, hvorfra og for hvad individerne søger anerkendelse, og i forlængelse hertil anvender vi Bourdieu til at undersøge om individets søgen og modtagelse af anerkendelse er begrænset i forhold til hvilke ressourcer dette har til rådighed. Yderligere kan Honneth og Bourdieu sættes i forhold til Baumans teori om forbrug, da Bauman beskriver hvorledes individerne forbruger i alle sfærerne, samt hvordan mulighederne for at forbruge er ulige fordelt og dermed også giver ulige muligheder for en vellykket identitetsdannelse.

5.5.3 Sammenfatning

Som det fremgår af det foregående anvender vi fire teoretiske perspektiver, som forholder sig forskelligt til begreberne identitet og anerkendelse. Som den eneste af vores teoretikere beskæftiger Bourdieu sig med begge begreber, og hans teori omhandler således identitet og anerkendelse/symbolske kampe. Således er Bourdieu også den eneste af vores teoretikere, som peger på at identitetsdannelsen og den ulige kamp om anerkendelse inden for forskellige felter foregår på ulige vilkår. Det er med udgangspunkt heri, at vi i specialet ønsker at undersøge hvorledes der findes mønstre imellem individernes ulige vilkår og deres selvfortælling samt anerkendelsessøgen. Vi finder at Giddens og Bauman, trods deres uenighed om konsekvenser af individualiseringen, samlet står som et godt modstykke til Bourdieu. Dette finder vi, idet der i teorierne af Giddens og Bauman præsenteres en forestilling om individets frisættelse og øgede handlemuligheder som følge af globaliseringen, hvilket står i kontrast til Bourdieus teori om strukturenes begrænsninger samt indvirkning på individet. Giddens og Bauman tillægger således globalisering en større betydning end Bourdieu, der i stedet fokuserer på strukturer og reproduktion. I forhold til anerkendelsesdelen i specialet anvender vi Honneth og Bourdieu, da vi finder at disse teoretikere giver to forskellige syn på anerkendelse. Honneth beskriver hvordan anerkendelse bør være og Bourdieu hvordan kampene om anerkendelse er. Vi søger i specialet at undersøge disse teoretiske forskelle og dermed frihedsgraden af individets identitetsskabelse og anerkendelsessøgen.

6 Videnskabsteori

Følgende afsnit omhandler specialets videnskabsteoretiske udgangspunkt, som hovedsageligt er inspireret af vores metodevalg, herunder Bourdieu og hans brug af korrespondanceanalysen.

Vi har valgt at anvende fire teoretiske perspektiver i specialet for at belyse vores problemstilling bedst muligt. Som det fremgår af afsnit 5.5, angående teoriernes relevans og berettigelse, er der centrale træk i teoriene som er samstemmige, om end der også findes flere forskelle imellem teoriene. De valgte teoretikere har som hovedformål, at danne baggrund for specialets teoretiske fundament samt spørgsmålene i det udsendte spørgeskema. Teoriene vil således ikke være bærende for vores senere analyse og bearbejdelse af datamaterialet, da vi i høj grad er påvirket af vores metodiske valg og resultaterne herfra. Vi benytter korrespondanceanalysen som fundament for vores undersøgelse, og er i den forbindelse til dels inspireret af Bourdieu, og hans brug af metoden. Med udgangspunkt heri, relaterer vores videnskabsteoretiske position sig i væsentlig grad, til den metodologiske relationisme.

6.1 Metodologisk relationisme

Metodologisk relationisme er et perspektiv der særligt er fremherskende inden for sociologien. Fælles for mange af de udlægninger der findes af metodologisk relationisme er, at de til en vis grad, henviser til, at man som samfundsforsker, bør tænke på relationer og funktioner.

Pierre Bourdieu er en af de nyere sociologer, som tager udgangspunkt i relationel tænkning. Igennem sit forfatterskab har Bourdieu i sine studier af bl.a. smags- og statusdistinktioner inden for det akademiske felt i Frankrig og nye former for differentiering- og klassestrukturer vist, at det er nødvendigt, at være opmærksom på betydningen af relationerne imellem dominerende og dominerede positioner, for at tydeliggøre kompleksiteten i samfundet, eller det sociale rum, som er Bourdieus betegnelse herfor. En af de væsentligste pointer er, ifølge Bourdieu, at det kun er ved modstilling og sammenligning med andre fænomener, at et givent fænomen kan siges at have en given betydning. Bourdieu mener, at sociologiske analyser, af fx magt, kapital eller status, skal være relationel, da den derved, vil forholde sig til fordelingen af disse efterstræbte besiddelser imellem forskellige grupper af individer og eller institutioner (Jacobsen 2012: 586). Tilgangen til metodologisk relationisme kan beskrives som følger:

"Undersøgelsen af samfundet bør have fokus på relationer og funktioner. Udgangspunktet er hverken en opfattelse af samfundet som summen af individer eller som en uafhængig struktur. Det interessante ligger derimod i de relationer og netværk som individerne indgår i" (Jacobsen 2012: 587).

Modsat den metodologiske individualisme, ser den metodologiske relationisme ikke det enkelte individs holdninger og handlinger isoleret fra de relationer og netværk som vedkommende indgår i, som udgangspunkt for analysen. Ifølge Bourdieu, er det derved ikke samfundsstrukturen eller det enkelte menneske i sig selv, der er virkeligt. Derimod er det virkelige og det interessante, det som ligger i relationen. Vi tillægger os således det relationelle i Bourdieus måde at anskue verden, hvor struktur og aktør ikke har værdi i sig selv, men kun opnår værdi i relationen imellem hinanden. Det relationelle er centralt i Bourdieus tænkning, hvor betydningen ikke i sig selv er indskrevet i fænomenet, men derimod fremtræder i relation til andre fænomener. Dette er særdeles passende for dette speciale, i og med at vi benytter korrespondanceanalyse, og derved er interesserede i relationerne der findes imellem de variable der indgår i vores datasæt.

Nærværende speciales videnskabsteoretiske perspektiv, er således påvirket af Bourdieus ontologiske og epistemologiske tilgang, og bygger således på en ontologisk antagelse om, at nogle strukturer i samfundet ligger udenfor individets synsfelt, i og med, at der findes en virkelighed, der eksisterer uafhængigt af den enkeltes bevidsthed (Bourdieu & Wacquant 1996: 84).

På et overordnet videnskabsteoretisk plan kan Bourdieus position således betegnes som metodologisk relationisme. Med udgangspunkt i, at Bourdieu ser sociale felter som sociale strukturer, der både har en objektiv eksistens og er socialt konstruerede, findes en dobbelthed af objektiv struktur og social genese. På baggrund af dette karakteriserer Bourdieu sin egen position som værende inden for struktivistisk strukturalisme og strukturalistisk konstruktivisme (Fuglsang 2007: 371 - 373). Med dette mener Bourdieu:

"med strukturalisme eller strukturalist mener jeg, at der i selve den sociale verden, og ikke kun i symbolske systemer, såsom sprog myter osv., eksisterer objektive strukturer, som er uafhængige af agenternes bevidsthed og ønsker og er i stand til at lede eller tvinge deres praktikker eller deres repræsentationer. Med konstruktivisme mener jeg, at der finder en social genese sted: På den ene side af de opfattelses-, tænke, og handlemønstre som konstituerer det jeg kalder habitus, og på den anden side af de sociale strukturer, og i særdeleshed af det jeg kalder felter og grupper, og som almindeligvis kaldes sociale klasser" (Bourdieu 1994[1990]: 52 i Fulgsang 2007: 373).

Bourdieu betragter således sociale felter, som eksternaliseret menneskelig praksis, der fastsætter en social objektivitet, som kan have en tilbagevirkende effekt på aktørerne, i form af strukturel tvang. Derudover er Bourdieu opmærksom på, at forskere igennem analysearbejdet, ikke overtager eksisterende begreber og klassifikationer af verden, men derimod foretager et brud med forestillingen herom. Det konstruktivistiske i Bourdieus tænkning fremgår således ved, at forskeren bør konstruere egne forskningsobjekter, for at undgå at overtage objekter, som er dannet i andre sammenhænge. Dette gøres ifølge Bourdieu ved, at opnå indsigt i problemstillingen, den analyserede genstand og metodeovervejelsernes udvikling. Forskeren skal således opnå en socialhistorisk forståelse af den samfundsmæssige konstruktion af virkeligheden (Fuglsang 2007: 374).

Ud fra det foregående, finder vi det således nødvendigt, at forholde os reflektivt til vores undersøgelse, resultater og data. Da vi på baggrund af vores problemstilling, ikke har fundet det muligt at anvende eksisterende data, har vi selv udformet et spørgeskema og herigennem indsamlet data. Igennem udformningen af undersøgelsen, har vi været opmærksomme på egne og andres forståelser af de benyttede begreber. I udformningen af spørgeskemaet har vi været inspireret af Bourdieus tænkning, særligt i forhold til ressourcer. Desuden har vi fundet inspiration i Honneths syn på anerkendelse, samt i Giddens' og Baumanns teorier om det reflektive og forbrugende individs identitetsskabelse i det senmoderne samfund. Igennem hele processen har vi således opnået indsigt i vores problemstilling, den analyserede genstand og metodevalg, og alle elementer er blevet tilpasset i forhold til nærværende speciale og målet om at besvare vores problemstilling.

7 Forskningsdesign

Det overordnede formål med et forskningsdesign er at sikre, at den indsamlede data kan besvare den gældende problemstilling så entydigt som muligt (De Vaus 2001:191). I dette speciale anvendes et tværsnitsdesign, som ikke fordrer nogen specifik dataindsamlingsmetode. Det væsentlige i tværsnitsdesignet er, at det indsamlede data muliggør en systematisk sammenligning imellem respondenterne (De Vaus 2001:192). Valget af dataindsamlingsmetode afhænger således af flere forskellige faktorer, såsom stikprøvestørrelse, spredningen af besvarelser, tilgængelig tid og ressourcer samt genstandsfeltets følsomhed og kompleksitet (De Vaus 2001:187). Den mest benyttede indsamlingsmetode er det strukturerede spørgeskema, som ligeledes anvendes i nærværende speciale, da denne metode muliggør indsamling af data i en passende størrelse med spredning på bestemte variable (De Vaus 2001: 187). Grundet et praktikophold, har vi haft mulighed for, at indsamle vores egen data igennem Userneeds A/S, og deres Danmarkspanel, hvilket har gjort, at dele af forskningsdesignet allerede var givet på forhånd. Dette vil blive beskrevet i afsnit 8.2.

7.1 Tværsnitsdesignet

Som skrevet i det forrige anvendes der i specialet et tværsnitsdesign, som er kendetegnet ved tre specifikke karakteristika. Det første karakteristika ved designet er at der ikke er nogen tidsdimension (De Vaus 2001: 170). Vores speciale indeholder ikke en tidsdimension, idet vores data er indsamlet på én gang inden for et bestemt tidsrum og stemmer således fint overens med forskningsdesignets første karakteristika. Såfremt der i specialet skulle være en tidsdimension, vil det være oplagt at lave en længdesnitsundersøgelse som fulgte vores respondenter over tid, for at undersøge hvorledes deres selvfortælling og søgen efter anerkendelse, vil ændre sig i takt med at deres ressourcer ændres. Svagheden ved det valgte forskningsdesign er således, at det med et enkelt nedslag kan være vanskeligt at bestemme kausalitetsretningen på årsagssammenhænge. Det er derfor ikke muligt for os, at afgøre hvorvidt det er individernes selvfortælling der påvirker deres søgen efter anerkendelse eller om det er omvendt.

Designets andet karakteristika er, at der søges at finde eksisterende forskelle imellem respondenterne på dataindsamlings tidspunktet, i stedet for at undersøge virkningen af eksperimentelle interventioner (De Vaus 2001:172). I nærværende speciale søger vi derved, at finde eksisterende forskelle imellem respondenternes selvfortælling, søgen efter anerkendelse samt ressourcer, hvilket gøres gennem korrespondanceanalyse jf. afsnit 8.3.

Det tredje og sidste karakteristika er, at stikprøvens grupperinger karakteriseres ud af dets uafhængige variable, hvorfor der foretages en sammenligning af grupper, som reelt kan forekomme at være meget heterogene. Grundet dette kan det være svært at vide, hvorledes variationerne i den afhængige variabel er pga. påvirkningen fra den uafhængige variable eller andre relaterede forskelligheder i grupperne (De Vaus 2001: 172). Det er i forbindelse med dette, at vi finder, at en korrespondanceanalyse tjener sit fulde formål, da disse to former for statistisk metode har sine styrker i at håndtere datamaterialets forskelligheder og variationer uden at være forbundet med specifikke hypoteser angående årsagssammenhænge.

8 Metode

Det følgende afsnit vil indeholde en redegørelse for vores metodiske overvejelser herunder valg af kvantitativ metode bestående af en spørgeskemaundersøgelse. Der vil således bl.a. være en gennemgang af forudsætninger for spørgeskemaet, korrespondanceanalyse som metode samt beskrivelse af pilottest.

8.1 Kvantitativ metode

I dette speciale anvender vi kvantitativ metode og kvantitativ data. Kvantitative metoder benyttes når et forskningsfelt skal gøres målbart, og anvendes derfor når det søges at indsamle og analysere kvantitativ data, som udtrykkes i form af tal eller lignende. Kvantitative metoder kan bl.a. være spørgeskemaundersøgelser, strukturerede interviews, struktureret observation mv. (Grønmo 1998:143, Bryman 2008:140,167).

Til indsamling af data har vi valgt at lave en spørgeskemaundersøgelse. På mange måder kan en spørgeskemaundersøgelse betragtes som værende et struktureret interview, hvor interviewer stiller respondenten en række mere eller mindre lukkede spørgsmål. Fordelene ved at anvende en spørgeskemaundersøgelse, er bl.a. at metoden er særlig velegnet i forhold til systematisk indsamling af data (Bryman 2008:217). Desuden havde vi muligheden for at foretage spørgeskemaet over internettet, da vi havde fået stillet en valgfri spørgeskemaundersøgelse til rådighed igennem virksomheden Userneeds A/S, som arbejder med online spørgeskemaundersøgelser. Anvendelsen af denne givne mulighed, anså vi som værende det mest optimale i forhold til vores speciale og vores problemstilling. Dette skyldes, at vi ved at anvende denne løsning, havde mulighed for at modtage repræsentativt data på relativt kort tid, som var særligt målrettet at bidrage med viden og forklaring til vores problemstilling.

Ulemperne ved at vi anvender en elektronisk spørgeskemaundersøgelse som metode, er bl.a. at respondenterne ikke har haft mulighed for at få en afklaring af spørgsmålenes betydning, såfremt dette var nødvendigt. Desuden er det gennem denne metode ikke muligt for os at få uddybet respondenternes besvarelser, da vi ikke er i direkte kontakt med respondenterne, hvilket vi ville have været såfremt vi anvendte kvalitativ metode i stedet. Den kvantitative forskning, herunder spørgeskemaundersøgelse, anses ikke for at være udtømmende i forhold til at fortælle om følelser, intentioner samt uddybende forklaringer af holdninger og meninger. Yderligere er det i en spørgeskemaundersøgelse begrænset hvor mange spørgsmål samt emner det er muligt at spørge ind til, da det ikke kan forventes at respondenterne er villige til at besvare et spørgeskema, der strækker sig over længere tid eller indeholder meget personlige spørgsmål (Bryman 2008:218-219). Anvendelsen af elektronisk spørgeskema udgør i nærværende speciale en begrænsning i forhold til, at det ikke var muligt for os, at skabe en afslappende og tryk atmosfære hvor respondenterne muligvis ville have nemmere ved at besvare personlige og følelsesladede spørgsmål. En sådan situation ville være lettere at skabe såfremt vi anvendte personlige interviews. Dette har vi fravalgt, da vi fandt at problemstillingen og vores tilgængelige ressourcer i højere grad lagde op til anvendelse af kvantitativ metode fremfor kvalitativ. Bevidstheden om den valgte metodes begrænsninger har medført, at vi bl.a. har søgt at undgå meget personlige spørgsmål i spørgeskemaet.

8.2 Spørgeskemaets forudsætninger

Grundet et praktikforløb hos Userneeds A/S, har vi haft mulighed for at gennemføre en standard repræsentativ spørgeskemaundersøgelse om et valgfrit emne gennem Userneeds A/S' analyseafdeling. Vi var af Userneeds A/S givet nogle overordnede rammer som spørgeskemaet skulle holde sig inden for, så spørgeskema-

ets omkostninger ville matche omkostningerne for en standard Userneeds A/S spørgeskemaundersøgelse. Således var der fastlagt følgende for spørgeskemaet:

- Repræsentativitet sikret på 3 variable (køn, alder og region)
- Besvarelsestid på 8-12 minutter
- Ca. 1000 gennemførte besvarelser

Vores besvarelser blev indsamlet i Userneeds A/S' Danmarkspanel⁵, som er repræsentativt for den danske befolkning i aldersgruppen 18-75 år. Userneeds A/S er specialiseret i at gennemføre online dataindsamling, i form af webbaserede spørgeskemaundersøgelser, og har i Danmark det største webpanel med mere end 140.000 medlemmer (Userneeds 2014 a). Størrelsen af webpanelet giver mulighed for at gennemføre undersøgelser af specifikke segmenter i befolkningen Panelister.

8.2.1 Panelister

Panelmedlemmerne i Userneeds A/S' webpaneler rekrutteres igennem samarbejder med flere end 2000 nordiske hjemmesider, hvor Userneeds A/S gennemfører brugerundersøgelser. Rekrutteringen af en ny panelist foregår ved, at en person, som kommer ind på en given hjemmeside, vil blive bedt om at bedømme hjemmesiden og efterfølgende blive inviteret til at blive en del af Userneeds' webpanel. Gennem disse brugerundersøgelser, har Userneeds A/S således mulighed for at kontakte de som har besvaret, med henblik på at forsøge at rekruttere brugerne til deres webpaneler. Tilmelding og deltagelse i webpanelet er frivilligt, og medlemmerne informeres tydeligt omkring formålet med deres deltagelse inden tilmelding. For panelisterne er incitamentet for at besvare, at der optjenes point for hver fuldført besvarelse, som kan ombyttes til gavekort, skrabelodder eller donationer. Såfremt en panelist ikke har besvaret en spørgeskemaundersøgelse inden for det seneste år, sættes denne panellist på en standby-liste for ikke aktive medlemmer. Hvis en panelist ikke længere ønsker at være medlem, kan denne aktivt melde sig ud af webpanelet.

8.2.2 Userneeds A/S og repræsentativitet

Userneeds A/S⁶ benytter ensartede rekrutteringsmetoder til at sikre, at stikprøver fra panelerne er repræsentative på flere variable end blot køn, alder og region. Det er en almindelig antagelse, at medlemmer af webpaneler fx er overrepræsenterede i grupper med højere uddannelse, højere indkomster, graden af urbanitet samt hvor meget tid, de bruger på internettet, hvilket særligt er gældende i webpaneler, hvor medlemmerne selv melder sig til. Dette har Userneeds A/S forsøgt at minimere ved ikke at tillade egen tilmelding, hvorfor deres metodik sikrer, at stikprøver fra webpanelet er repræsentative. Userneeds A/S foretager analyser på webpanelets demografiske sammensætning, for at identificere de segmenter, hvor webpanelet er underrepræsenteret. Derved kan rekrutteringen af nye panelister målrettes det pågældende segment, hvorved der sikres en repræsentativ sammensætning i webpanelet (Userneeds 2014 b).

I forhold til vores spørgeskemaundersøgelse der er repræsentativ på køn, alder og region, foregik indsamlingen ved, at Userneeds A/S udsendte en e-mailinvitation til deres panelister, som kunne vælge at deltage i spørgeskemaundersøgelsen. Forud for udsendingen opstillede Userneeds A/S kvoter, der skulle sikre vores ønskede repræsentative sammensætning. Kvoterne blev lavet ud fra et opstillet repræsentativitetskrav til undersøgelsen og var baseret på oplysninger om sammensætningen af den danske befolkning fra Danmarks

⁵ Foruden Danmarkspanelet har Userneeds A/S webpaneler i Sverige, Norge, Finland og Irland.

⁶ Userneeds A/S er medlem af den europæiske organisation for analyseinstitutter, ESOMAR, hvilket sikrer, at Userneeds A/S' undersøgelser og analyser altid lever op til de strengeste kvalitetskrav hvad angår den faglige standard og videnskabelige metode (Userneeds 2014 c).

Statistik. Kvoterne blev defineret ud fra den specifikke gruppes profil (f.eks. kvinde, 54 år, bor i Region Sjælland). Dette bevirkede, at når en kvote var fyldt med besvarelser, blev der lukket for yderligere besvarelser fra panelister som opfyldte kvotens kriterier. Userneeds⁷ styrede således hvilke panelister, som modtog en invitation til spørgeskemaet, og ved løbende at tjekke kvoter og besvarelser, blev der sammensat en besvarelsesgruppe, der er nationalt repræsentativ i forhold til vores valgte variable; køn, alder og region.

8.2.3 Indsamling gennem webpaneler

Dataindsamlinger foretaget gennem spørgeskemaer udsendt over internettet, samt hvor webpaneler anvendes, har en række fordele, sammenlignet med bl.a. personlige interviews, telefoninterviews eller postomdelte spørgeskemaer. Disse fordele består i, at det er en hurtigere, lettere og mindre omkostningsfuld metode at indsamle data på, angående den bredere befolkning. Brugen af webpaneler giver bl.a. adgang til et stort antal vedvarende respondenter til yderligere undersøgelser, såfremt dette findes relevant (Ladenburg m.fl. 2013). Derforuden har internetbaserede undersøgelser, hvortil webpaneler anvendes, i modsætning til ovennævnte typer af undersøgelser, den fordel at indsamlingen kan fortsætte, indtil det ønskede antal besvarelser fra bestemte målgrupper er opnået. Dette gør, at problematikken i forbindelse med bortfald ved denne metode er minimeret i forhold til brug af andre former for indsamling.

Det er dog også nødvendigt, at forholde sig til nogle af de problematikker som er forbundet med brugen af webpaneler. Sammenlignes der fx med uafhængige tværsnitsstudier, kan der opstå nedslidningsbias. Nedslidningsbias opstår hvis respondenterne melder sig ud af webpanelet på en systematisk måde, når nedslidningen er korreleret til en variabel af interesse. Nedslidningsbias kan derfor føre til et tab af specifikke grupper af mennesker i webpanelet, hvilket kan resultere i en forudindtaget stikprøve eller mangel på generaliserbarhed af resultaterne (Ladenburg m.fl. 2013). Yderligere kan der stilles spørgsmålstejn ved, hvorvidt respondenternes erfaring fra deltagelse i tidligere undersøgelser, påvirker den måde de besvarer efterfølgende undersøgelser, hvilket kaldes paneleffekter (Ladenburg m.fl. 2013).

I kraft af at webbaserede undersøgelser er en forholdsvis ny forskningsmetode, er paneleffekter kun belyst i et begrænset omfang. Flere forskningsresultater viser dog, at der er en tendens til, at erfarne respondenter i højere grad besvarer spørgeskemaet ud fra, hvorledes de kan minimere den tid, de bruger på at besvare spørgeskemaet. Dette kan praktiseres på to måder; enten ved svag eller stærk satisficering. Svag satisficering betyder, at respondenter vurderer spørgsmålenes indhold, dog uden at investere helt tid nok til, at de kan besvare spørgsmålene optimalt. Stærk satisficering betegner det, at respondenter ikke trækker på oplysninger fra egen hukommelse, når vedkommende besvarer spørgsmålene, respondenter forholder sig således ikke til spørgsmålenes indhold (Ladenburg m.fl. 2013). Et eksempel herpå kan være en matrice, hvor der bedes om en vurdering af flere spørgsmål eller udsagn på samme skala. Her vil respondenter forholde sig til det på tværs af spørgsmålene, og ikke differentiere de forskellige fra hinanden. Dette gøres fx ved at vælge neutrale svarkategorier omkring midten af svarskaalen (Ladenburg m.fl. 2013).

Vi har været bevidste om de risici der er for bias, og tog forbehold for dem så vidt, at vi så tegn på disse i det indsamlede data. Da vores spørgeskema indeholdte spørgsmål angående respondenternes syn på dem selv som person, samt deres oplevelse af anerkendelse i forskellige situationer, var vi klar over, at det for nogen respondenter, kunne synes svært eller meget tidskrævende at besvare. Yderligere var vi bevidste om, at spørgeskemaet havde en længde, som for nogle respondenter kunne virke overvældende. Vi søgte dog, at

⁷ Userneeds' surveytool sørger for en tilfældig udvælgelse blandt panelisterne.

opsætte spørgeskemaet på en sådan måde, at respondenterne forhåbentlig ikke ville finde spørgeskemaet for langt eller besværligt at besvare. Dette har vi bl.a. gjort ved, at variere måden hvorpå spørgsmålene blev stillet samt hvordan de skulle besvares, informere om emneskift samt holde skemaet og sproget så enkelt og let forståeligt som muligt mv. Vi gjorde i tilblivelsen af vores spørgeskema meget for at undgå fejl og uhen-sigtsmæssigheder i spørgeskemaet. Dette mener vi samlet har givet os et godt udgangspunkt for at modtage bedre og mere validt data. Dette da vi bl.a. søgte at tage højde for, hvordan skemaet tog sig ud overfor re-spondenterne, hvor lang besvarelsestiden generelt burde være mv.

8.3 Korrespondanceanalyse

Vi benytter specifik multipel korrespondanceanalyse⁸, supplementære variable, koncentrationsellipser, samt kvadrantanalyse til at beskrive de væsentligste mønstre i respondenternes forhold imellem selvfortælling og anerkendelse, på baggrund af deres ressourcer. Dette gøres med udgangspunkt i det datasæt vi har fået, på baggrund af den spørgeskemaundersøgelse vi igangsatte ved specialets start. Dette gør vi, med udgangs-punkt i, at korrespondanceanalyse er den metode, som fremstår interessant i forhold til vores undersøgelse, der har fokus på relative sammenhænge imellem anerkendelse og identitet, samt relationer imellem disse og fordelingen af relevante ressourcer.

Indledningsvist vil vi kort redegøre for korrespondanceanalyse som metode, samt fremgangsmåden benyttet i programmet SPAD, hvori vi har udarbejdet tal, tabeller og kort til analysen. Herefter vil analyse og anvendelse af nævnte metoder følge.

8.3.1 Korrespondanceanalyse som metode

Korrespondanceanalysen er en såkaldt multivariat analysemetode, som modsat traditionelle statistiske me-toder, er eksplorativ og kan desuden håndtere mange variable på samme tid. Korrespondanceanalyse kan laves i to varianter, simpel og multipel. Udgangspunktet findes i den simple korrespondanceanalyse, som efterfølgende generaliseres til den multiple korrespondanceanalyse. Den multiple korrespondanceanalyse kan, uden problemer, udføres med udgangspunkt i den logik, der findes i den simple korrespondanceanalyse. I den simple korrespondanceanalyse benyttes to variable, hvorimod der i den multiple korrespondanceanaly-se, i princippet kan arbejdes med et ubegrænset antal variable. De to former for korrespondanceanalyse tager udgangspunkt i det samme statistiske fundament, og tolkningen af deres resultater, foregår stort set på samme måde. Dog er der flere muligheder, i analysen af en multipel korrespondanceanalyse, da flere variable inddrages (Jæger 2003: 5) hvilket er tilfældet i nærværende speciale. I dette speciale gør korrespon-danceanalysen det således muligt, at undersøge mønstre og sammenhænge imellem respondenternes selv-fortællinger og deres søgen efter anerkendelse.

Korrespondanceanalysen benyttes, når man arbejder med data på nominalt og ordinalt måleniveau. Forud-sætningen for analysen er, at der i datafilen findes generelle mønstre og bagvedliggende strukturer, og at der skabes et rum af udtømmende variable. Korrespondanceanalysen er derved en analyseteknik der pri-mært bygger på en eksplorativ og deskriptiv tilgang, hvor man ikke er interesseret i at teste forud antagende hypoteser (Rosenlund 1995:57, Høyen 2004: 7).

⁸ Analysen er udarbejdet med udgangspunkt i en specifik multipel korrespondanceanalyse. Dette betyder, at vi har mulighed for, at fravælge kategorier som fx missing kategorier. Dette betyder dog også, at der vil være et forskelligt antal respondenter relateret til de forskellige variable.

Korrespondanceanalysen kan siges at have ligheder med bl.a. faktoranalysen, idet formålet er, at finde sammenhænge og strukturer i det data man arbejder med. Dog adskiller korrespondanceanalysen sig fra faktoranalysen, samt andre analyseformer som benyttes på store datamaterialer, idet den som udgangspunkt behandler hver svarkategori som selvstændige statistiske kategorier dvs. som nominal skalerede. Korrespondanceanalysen kan således benyttes til at beskrive de statistiske relationer der er imellem disse kategorier (Rosenlund 1995:59, 65).

Korrespondanceanalyse kan betegnes som en kvantitativ metode, der giver mulighed for at arbejde kvalitativt orienteret med data (Høyen 2010: 12). I korrespondanceanalysen arbejdes der kvalitativt på den måde, at der med konstruktionen af rummet forsøges at skabe en kontekst for det, man analyserer, og i den forbindelse inddrager så mange samspillende, samvarierende og samtidige faktorer som muligt i en beskrivelse af datamaterialet. Dette står i kontrast til kvantitative metoder, fx regressionsanalyser, hvor effekter af enkelte variable i stedet isoleres. Korrespondanceanalysen kan således siges, at befinde sig et sted imellem kvantitativ og kvalitativ metode (Høyen 2010: 12).

En svaghed ved korrespondanceanalysen er, at der ikke kan analyseres på styrken af effekter imellem enkelte variable. Der kan således ikke analyseres på styrken af sammenhænge imellem forskellige former for selvfortællinger og anerkendelsesadfærd i forhold til ressourcer, hvilket betyder at nærværende speciale analyse, hovedsagligt fremstår som beskrivende. For at opnå en bedre forståelse, kunne dybdegående kvalitative interviews inddrages. Disse kunne medvirke til en dybere forståelse af, i hvilken grad der findes en sammenhæng imellem respondenterne selvfortælling og deres søgen efter anerkendelse. For at opnå en dybere præcisering af vores resultater, kunne vi således have tilføjet interviews med en gruppe individer, som er repræsentative i forhold til vores undersøgelse. Resultaterne herfra kunne efterfølgende indsættes som repræsentanter for grupperinger i korrespondanceanalysen, eller indgå løbende med denne, i tilfælde af informationer som kunne lægge udenfor spørgeskemaets rammer. Dette har dog ikke været muligt at gøre, på grund af specialets plads- og tidsmæssige rammer. I stedet har vi inddraget krydstabeller, hvilket giver en forståelse for sammenhængens styrke imellem forskellige variable for derved, at gå dybere med korrespondanceanalysens resultater.

8.3.2 Multipel korrespondanceanalyse

I nærværende speciale benyttes en multipel korrespondanceanalyse (MCA), idet flere variable inddrages i analysen, og relationerne herimellem ønskes undersøgt.

Den statistiske analyseform, MCA, kan håndtere adskillige kategoriske variable på samme tid, hvilket er medvirkende til, at lette fortolkningen af komplekse sammenhænge (Høyen 2010: 13). MCA er derved yderst interessant, i tilfælde hvor der findes relationer imellem flere samvirkende faktorer, og er derfor også anvendelig i tilfælde, hvor sammenhænge og tilstande ikke er kendte på forhånd (Jæger 2003: 10). Når man arbejder med en MCA, arbejder man ikke nødvendigvis med meget specifikke hypoteser om årsagssammenhænge, hvilket vil sige, at man i højere grad, arbejder induktivt end deduktivt (Høyen 2004: 7 og Jæger 2003: 10). Dette er meget passende for vores speciale, da vi ønsker at undersøge, hvorvidt der hos individer findes sammenhænge imellem identitet og anerkendelse, i forhold til sociale baggrundsfaktorer. I forhold til dette er vores tilgang eksplorativ, idet vi ikke leder efter forudantagede mønstre, men i stedet har en åbenhed over for de mønstre som fremgår af vores resultater.

MCA som metode, kan derved ikke, som fx ved regressionsanalyser, teste hypoteser om kausale sammenhænge, men gengiver derimod de strukturer og mønstre der findes i det pågældende datamateriale. Der skelnes dog imellem *aktive*- og *passive variable* i en MCA, hvor aktive variable skaber rummet, mens de passive variable kan indsættes som *supplementærpunkter*, der ikke påvirker konstruktionen af rummet.

Det særlige ved for korrespondanceanalysen er de kort, der viser relationerne i en grafisk fremstillet figur. I kortene præsenteres to akser i et plan, hvilket er til stor hjælp i forbindelse med, at skabe overblik over et stort antal variable, og dermed letter fortolkningen af relationer, der kan forekomme yderst komplekse (Jæger 2003: 2). Når MCA benyttes, omdannes data til punkter på disse grafisk fremstillede kort, hvilket gøres ved hjælp af vektorer. Vektorregning spreder variabelkategorierne langs en række dimensioner, på baggrund af svar angivet i undersøgelsen, som tilsammen danner en sky af punkter i et rum af mange dimensioner. Her antages det, at sammenhængen imellem variablene kan udtrykkes i geometriske termer, som afstande imellem variablenes forskellige kategorier. Det geometriske mål for afstanden som findes imellem to variabelkategorier, betegnes X^2 - eller χ^2 -afstande (Jæger 2003: 5). Dvs. at sammenhængen imellem to variable, kan udtrykkes som afstanden imellem variabelens forskellige kategorier. X^2 -afstanden afspejler således de respektive punkters afvigelse fra et gennemsnit af deres relative fordelinger. Den samlede spredning i punktskyen betegnes desuden som korrespondanceanalysens *inerti*. Inerti har at gøre med stabilitet, og siger i MCA'en ikke noget om modellens kvalitet eller relationer imellem variable⁹. Objektets inertie udtrykkes ved en kombination af objektets masse, samt hvor langt fra eller tæt på et midtpunkt, denne masse ligger. Inertien vil være høj, hvis massen ligger langt fra centrum. Desto tættere på centrum, des lavere inertie (Høyen 2004: 92-103).

Efter konstruktionen af punktskyen i det flerdimensionelle rum, reduceres de mange dimensioner til et meningsfuldt antal dimensioner, som udtrykkes ved akser i et koordinatsystem. Det er nødvendigt med en reduktion af de mange dimensioner, da kun tre dimensioner kan visualiseres, på et todimensionelt plan (Høyen 2010: 33). Når dimensionerne reduceres går en vis mængde information tabt. Da det ønskes, at begrænse tabet af information, så meget som muligt, er målet, at finde et rum med en lav dimensionalitet. Dette gøres ved, at opfange så meget af den samlet inertie på så få dimensioner som muligt (Høyen 2010: 34). Når dette gøres, konstrueres et rum, hvor individerne der ligner hinanden placerer sig tæt, mens det modsatte gælder for individer der befinder sig langt fra hinanden. Dette sker på baggrund af de ligheder og forskelle der findes imellem respondenterne svar.

I Bourdieus "Distinktionen – En sociologisk kritik af dømmekraften" (1995) anvendes korrespondanceanalysen. Bourdieu fremstillede et rum for henholdsvis sociale positioner og et rum for livsstile, og sammenholdte derefter disse rum. Der kan modsat også udarbejdes et rum for livsstile, hvori det efterfølgende er muligt at undersøge baggrundsfaktorerens placering (Rosenlund 1995: 74). Vi vil i dette speciale, gøre brug af denne omvendte logik, idet vi indledningsvist har fokus på mønstre relateret til selvfortællinger og anerkendelsesadfærd, herefter følger respondenterne ressourcer, og hvorledes førnævnte mønstre fordeler sig i henhold hertil. Der dannes således et rum for selvfortælling og anerkendelsesadfærd, hvori respondenterne ressourcer efterfølgende kan undersøges.

⁹ I den simple korrespondanceanalyse er inertie udtryk for sammenhæng imellem de to variables kategorier (Le Roux & Rouanet 2010: 38)

8.4 Pilottest

Inden udsendelsen af vores spørgeskema, foretog vi en pilottest. Der findes flere formål med at pilotteste et spørgeskema, herunder hvorvidt den teoretiske baggrund der er i spørgeskemaet, bliver belyst og benyttet korrekt i forhold til hvad der ønskes undersøgt. Pilottesten har desuden til formål, at undersøge om de spørgsmål der anvendes, forstås hensigtsmæssigt af respondenterne, og hvorvidt de givne svar, giver mening i forhold til spørgsmålet. Ydermere kan pilottesten være med til at sikre, at det er muligt at databehandle datamaterialet på en meningsfuld måde, idet der gennem pilottesten blev undersøgt for samt fjernet eventuelle fejl, mangler og misforståelser i spørgeskemaet (Høyen 2004:46).

Et spørgeskema kan bestå af spørgsmål, som er konstrueret med inspiration fra tidligere spørgeskemaer, mens andre spørgsmål kan være formuleret med henblik på den konkrete undersøgelse (Høyen 2004:46-47), hvor sidstnævnte har været tilfældet for vores spørgeskema. I fasen hvor spørgsmålene til skemaet udvikles, er det således væsentligt, at få disse testet. Udbyttet heraf bliver, at få testet formuleringerne af spørgsmålene, hvorledes test-respondenterne tolker meningen af spørgsmålene, samt hvorvidt svarmulighederne er tilstrækkelige (Høyen 2004:47).

Under konstruktionen af vores spørgeskema, informerede vi test-respondenter om, at vores spørgsmål var under udvikling, således at de var klar over, at deres rolle var, at hjælpe med eventuelle forbedringer af selve spørgsmålene. Vi var hovedsagligt interesseret i, at få respons på spørgsmålene der knyttede sig til begreberne selvfortælling og anerkendelse, da vi var bevidste om, at en gennemgang af alle midlertidige spørgsmål, inklusiv baggrundsspørgsmål, ville være for uoverskueligt for respondenterne. Da test-respondenterne havde set og besvaret spørgsmålene, gennemgik vi deres forslag til rettelser og forbedringer. Yderligere gennemgik vi de enkelte spørgsmål sammen med dem, og spurgte ind til formuleringer, forståelse af spørgsmålene, svarkategorier mv. Herefter havde vi mulighed for, at tilpasse spørgeskemaet, ændre spørgsmål og svarkategorier samt tilføje eller fjerne spørgsmål. Dette resulterede i et noget kortere, mere præcist spørgeskema, som vi efterfølgende testede hos en ny og større gruppe test-respondenter. Med informationen fra denne gruppe, tilpassede vi atter spørgeskemaet. Vi fjernede bl.a. spørgsmål, ændrede rækkefølgen på spørgsmålene og ændrede desuden visse formuleringer, hvilket vi håbede gjorde vores endelige spørgeskema lettere at besvare samt mere præcist i forhold til hvad vi ønsker at undersøge. Vi har under pilottesten været opmærksomme på antallet af test-respondenter, samt sammensætningen heraf. Således havde vi i anden omgang af pilottesten søgt så mange test-respondenter som muligt, samt forsøgt en sammensætning der fordeler sig forskelligt på baggrundsvARIABLE såsom køn, alder mv.

Under pilottestene og den efterfølgende evaluering af spørgsmål, har flere områder været i fokus. Disse områder er henholdsvis: variation, mening, redundans og ikke besvarede spørgsmål (Høyen 2004:48-49). Vi har således i særlig grad været opmærksom på, hvorvidt test-respondenterne har besvaret spørgsmålene ens, da der i så fald kunne være mangel på nuancering i spørgeskemaet. I forhold til at undersøge hvorledes test-respondenterne forstod meningen med spørgsmålene, samt hvorvidt vi forstod test-respondenternes svar, var vi særligt opmærksomme på spørgsmålene omhandlende selvfortælling og anerkendelse og test-respondenternes forståelse af disse begreber. Vi testede således flere enslydende spørgsmål, for at teste hvordan begreberne blev opfattet. Ligeledes undersøgte vi hvorledes korte introtekster med introduktion til begrebet, gjorde det nemmere for test-respondenterne at besvare spørgsmålene. Desuden medførte pilottesten ændringer i svarkategorierne, fx havde vi tidligere en samlet svarkategori som hed: "politik, religion og samfundsforhold". Denne svarkategori havde vores test-respondenter svært ved at forholde sig til, idet de

fandt områderne for forskelligartede til at indgå i samme svarkategori. Dette medførte, at vi opdelte svarkategorien til to nye bestående af: "religion" og "politik og samfundsforhold".

Ved at undersøge spørgeskemaets redundans har vi sikret, at vi ikke har flere spørgsmål som undersøger præcis det samme. Vi endte efter pilottesten således med, at fjerne spørgsmål som var eller næsten var enslydende med nogle af de øvrige spørgsmål. Dette bevirkede også, at spørgeskemaet ikke forekommer at være for langt eller ensformigt, hvorved vi håbede at respondenterne ville få lettere ved at besvare hele spørgeskemaet. Vi var desuden opmærksomme på spørgsmål, som igennem pilottesten ikke blev besvaret, idet ikke besvarede spørgsmål eller spørgsmål hvor svarmuligheden "ønsker ikke at oplyse" eller "ikke relevant" udelukkende benyttes, ville medføre problematikker i analysen af datamaterialet. Vi har således søgt, at ændre og tilpasse i de spørgsmål, hvor test-respondenterne i pilottesten, ikke ønskede at svare eller manglede svarkategorier.

Under pilottestene og den efterfølgende evaluering af det samlede spørgeskema, var der visse elementer som vi måtte overveje. Disse var bl.a. flow, at springe over spørgsmål, timing, respondenternes interesse og opmærksomhed (Høyen 2004:50). Vi har således været særligt opmærksomme på, hvorledes vores spørgsmål passer sammen igennem spørgeskemaet, samt de overgange der er imellem temaerne, for derigennem at sikre et vist flow igennem spørgeskemaet. Desuden har vi flere gange testet de få filterspørgsmål der var i spørgeskemaet. Dette har vi gjort for at sikre, at respondenterne springer til de rigtige spørgsmål, og ikke springer flere spørgsmål over, end hvad der er mening. I forhold til timing har vi været opmærksomme på hvor lang besvarelestiden har været for test-respondenterne, og dermed hvor mange spørgsmål spørgeskemaet består af, idet vi ikke ønskede for lang besvarelestid, da det kan bevirke at respondenterne falder fra. Det har yderligere været relevant i forhold til vores samarbejde med Userneeds, da vi af dem var givet en maksimal besvarelestid på 12 minutter og en cirka-grænse for antallet af spørgsmål. Antallet af spørgsmål har også indflydelse på respondenternes interesse og opmærksomhed, da de kan miste interessen, såfremt spørgeskemaet eller spørgsmålene er for lange og komplicerede. Vi har derfor søgt at lave så korte og præcise spørgsmål som muligt og vi har yderligere bestræbt os på at anvende forskellige former for spørgsmål og svarkategorier, for at undgå at spørgsmålene virkede for ensartede og monotone. Dette har forhåbentligt medført at vores respondenter ikke har kedet sig igennem vores spørgeskema, da respondenter der keder sig tenderer til at afgive uovervejede og upålidelige svar (De Vaus 2001:191). Afslutningsvis har vi løbende såvel som efter pilottesten, haft overvejelser i forhold til længde på spørgeskemaet, formuleringer mv. Vi mener således, at vi med baggrund i de foregående overvejelser har foretaget en grundig bearbejdning af vores spørgeskema, inden dette blev udsendt.

8.5 Reliabilitet og validitet

Specialets pålidelighed og hvorledes undersøgelsen er mulig at gentage, vurderes ud fra reliabiliteten. En måde hvorved vi har søgt, at højne reliabiliteten er gennem argumentation for vores valg og fravalg, tydeliggørelse af vores indsamlingsmetoder samt bearbejdningen af disse, hvorved det vil være muligt for andre at gentage undersøgelsen med samme forudsætninger (De Vaus 2001:30-31). Såfremt der tages udgangspunkt i samme problemstilling, begreber, spørgeskema og population er det vores vurdering, at der ikke vil være en ændring i resultater ved en eventuel gentagelse af undersøgelsen. Med udgangspunkt i de foregående overvejelser og specialets generelle gennemsigtighed i forhold til udvælgelsen af respondenter, indsamlingsmetoder, undersøgelsens størrelse samt udsendingen gennem Userneeds, mener vi at specialets reliabilitet i høj grad er blevet sikret.

Foruden specialets pålidelighed er gyldighed også et vigtigt kriterium for, at kunne vurdere kvaliteten af specialet. Gyldigheden af specialet måles gennem validiteten og herunder den interne validitet som vidner om hvorledes vi undersøger det, vi påstår at undersøge. Overvejelser angående hvem og hvor mange der skal deltage, samt hvorledes disse udvælges, er blot nogle af de overvejelser, som bør tages i betragtning, i bedømmelsen af en undersøgelses validitet (Andersen og Hansen 2000:148). Specialets valgte forskningsdesign har betydning for undersøgelsens interne validitet, i forhold til at det ikke er muligt at teste for alle alternative forklaringer på fundne sammenhænge. Det er således vanskeligt, at afgøre hvorledes der er tale om kausale sammenhænge i datasættet (De Vaus 2001:177). Såfremt der forekommer en forbindelse, er det ikke muligt for os med sikkerhed at vide, om der er tale om en kausal sammenhæng, hvor X påvirker Y, eller det blot er en korrelation af en samvariation imellem X og Y (De Vaus 2001:177-178). Dvs. at vi ikke ved om det er selvfortællingens konstruktion som giver anerkendelse, eller hvorvidt det er anerkendelse der er bestemmende for respondentens konstruktion af selvfortælling. Den interne validitet i vores undersøgelse er således svag og det bør derfor understreges at hensigten med specialets resultater ikke er at afdække årsags-sammenhænge imellem variable, men blot at fremhæve sammenhænge imellem dem, hvilket understeges af den valgte analyseform (Bryman2008:44, Jæger 2003:10).

Den eksterne validitet vedrører hvorvidt det er muligt at generalisere de fundne resultater til en bredere population (De Vaus 2001:28). Specialets respondenter udgør et overordnet repræsentativt udsnit af den danske befolkning imellem 18 og 75 år og er sikret nationalt repræsentativitet på variablene køn, alder og region. Efter aftale med Userneeds A/S blev der anvendt en tolerance på 5 % afvigelse, således at antallet af svar i datamaterialet maksimalt måtte afvige 5 % fra den nationalt repræsentative sammensætning som var givet af Danmarks Statistik. I og med at vi modtog 1007 besvarelser, som er repræsentative på køn, alder og region, er vi sikret en høj grad af ekstern validitet og det er således muligt at generalisere vores undersøgelse til den øvrige danske befolkning.

9 Operationalisering

I dette afsnit vil der blive redegjort for den endelige udgave af spørgeskemaet, som bl.a. er resultatet af vores pilottest. Foruden en oversigt over de anvendte spørgsmål, indeholder dette afsnit også en argumentation for, hvorfor spørgsmålene er anvendt samt hvad vi håbede at spørgsmålene ville bidrage med. Spørgeskemaet er udarbejdet med udgangspunkt i tre tematiseringer: ressourcer, selvfortælling og anerkendelse og fremgår af bilag 1.

9.1 Spørgeskemaets tredeling

I udformningen af det spørgeskema der danner grundlag for vores dataindsamling, lader vi os inspirere af vores valgte teori, da vi mener, at det giver os et godt fundament, for at besvare vores problemstilling.

Vi vil i spørgeskemaet og den videre bearbejdelse og analyse af datamaterialet, gøre brug af følgende tredeling: 1) familie/partner/venner, 2) arbejde/uddannelse og 3) fritidsaktiviteter. Kategorien familie/partner/venner er inspireret af Honneths private sfære, og relaterer sig derfor til familie, parforhold, venner og andre nære relationer. Kategorien arbejde/uddannelse relaterer sig hovedsageligt til Honneths solidariske sfære. Den sidste kategori, fritidsaktiviteter, er i høj grad inspireret af Bauman, og indbefatter derfor det materielle forbrug respondenterne har tillagt sig selv og sin livsstil. Desuden indgår fritid, som omfatter alt fra sport til rejser, hobbyer mv.

Overordnet har vi taget udgangspunkt i Honneths differentiering af de to udvalgte anerkendelsessfærer. Dog har vi, ved at inddrage Bauman fået flere vinkler på respondentens identitetsdannelse, og vi benytter derfor også nogle af hans perspektiver i konstruktionen af tredelingen, som vi tager udgangspunkt i, i spørgeskemaet.

9.2 Ressourcespørgsmål

Vi har valgt at placere baggrundsspørgsmål, samt spørgsmål angående ressourcer i starten af spørgeskemaet, da vi var af den overbevisning, at spørgsmålene omhandlende selvfortælling og anerkendelse ville være sværere at besvare som det første. Spørgsmålene angående ressourcer er derimod nemmere at besvare, hvorfor det forhåbentlig virkede motiverende i forhold til at få respondenterne til at besvare hele spørgeskemaet.

De tre første baggrundsspørgsmål omhandler køn, alder og region, og benyttes til at sikre en national repræsentativitet blandt respondenterne. Vi har desuden en antagelse om, at vi inden for disse tre baggrundsspørgsmål, formentlig vil kunne se en betydelig forskel på hvordan respondenterne prioriterer i deres hverdag samt hvorfra og hvordan de søger anerkendelse. Denne antagelse beror bl.a. på, at respondenterne, som følge af deres alder, befinder sig forskellige steder i livet og det således kunne forekomme, at yngre respondenter i højere grad vil prioritere uddannelse og arbejde frem for familie i forhold til ældre respondenter. Vi syntes i øvrigt, at det ville være spændende at undersøge om der kunne være en forskel imellem kønnene, da vi mener at der i samfundet synes at være en generel opfattelse af at kvinder i højere grad end mænd prioriterer familie. I forhold til spørgsmålet om alder er det kun respondenter som er 18-75 år som fik lov til at forsætte besvarelsen, respondenter som faldt uden for dette aldersinterval blev screenet ud, da vi ønskede en repræsentativ undersøgelse, hvilket ikke kunne garanteres såfremt vi havde valgt at udvide intervallet. I spørgsmålet om region var der ligeledes lavet screen out på svarmulighederne "udland" og "ved

ikke”, da vi kun var interesseret i at have respondenter som var bosiddende i Danmark, samt respondenter som var bevidste om hvilken region de var bosiddende i.

Q1, Q2 og Q3

- Hvad er dit køn?
- Hvor gammel er du?
- Hvilken region er du bosat i?

De næste tre spørgsmål omhandlede hvilken form for by respondenterne bor i, deres civilstatus og om de har børn. I alle spørgsmål er der dækkende svarkategorier, således at respondenterne blot skulle afkrydse det passende svar. Ved at anvende disse spørgsmål, har vi mulighed for at undersøge hvorvidt der er en sammenhæng imellem fx hvorfra respondenterne søger anerkendelse og hvilken civilstand de har samt hvorvidt de har børn. Vi har særligt en formodning om, hvorvidt respondenterne har børn eller ej, ville give udfald i hvordan man prioriterer i sin hverdag samt hvordan, hvorfra og for hvad respondenterne søger anerkendelse.

Q4, Q5, Q6

- Hvor bor du?
- Er du...? (Civilstand)
- Hvor mange børn har du?

De følgende fem spørgsmål relaterer sig alle til respondenternes arbejdssituation. Således spurgte vi ind til respondenternes kulturelle kapital i form af hvilken uddannelse de senest har afsluttet, samt hvilken beskæftigelse der passer bedst på den de har. Dette gjorde vi da vi har en formodning om, at der muligvis ville forekomme en sammenhæng imellem respondenternes prioritering og hvilken uddannelse de besidder. Såfremt respondenterne angav at de er ledig/jobsøgende, pensionist, efterlønsmodtager, studerende, andet eller ved ikke, i spørgsmålet angående deres beskæftigelse, skulle de dog ikke besvare de efterfølgende tre spørgsmål, omhandlende hvilken branche de er beskæftiget indenfor, om de er privat eller offentlig ansat samt hvor mange timer de gennemsnitligt arbejder (Q9, Q10, Q11). Dette skyldes, at vi kun ønskede at modtage svar i disse tre kategori fra respondenter som på nuværende tidspunkt befinder sig på arbejdsmarkedet. Årsagen til at vi ikke ønskede at studerende skulle besvare disse spørgsmål, skyldes at der kunne opstå tvivl om hvorvidt de ville besvare i forhold til deres uddannelse eller i forhold til et eventuelt fritidsjob, og at vi ikke vil være sikre på, at dette fritidsjob er studierelevant. Det er med baggrund i disse overvejelser at vi har valgt at studerende, blandt andre, ikke skal besvare spørgsmålene Q9, Q10 og Q11. De respondenter som på nuværende tidspunkt er aktive på arbejdsmarked, besvarede spørgsmålene omhandlende hvilken branche de er beskæftiget indenfor, om de er privat eller offentlig ansat samt hvor mange timer de gennemsnitligt arbejder. Ved at stille spørgsmålene omhandlende arbejde, fik vi mulighed for at undersøge Baumans teori, i forhold til, i hvor høj grad arbejde som tidligere, er et grundlæggende element af respondentens identitet. Vi har dog visse forventninger om, at der ville forekomme en sammenhæng imellem hvordan respondenterne prioriterer og hvor mange timer de arbejder, det ville således forekomme sandsynligt at respondenter som prioriterer deres arbejde højt også i højere grad vil arbejde flere timer, end respondenter som ikke prioriterer deres arbejde. Ydermere syntes vi, at det ville være interessant at undersøge hvorvidt respondenternes uddannelsesniveau har betydning for deres selvfortælling samt i deres søgen efter anerkendelse.

Q7, Q8, Q9, Q10 og Q11

- Angiv venligst din senest afsluttede uddannelse:
- Angiv venligst den beskæftigelse, der passer bedst på dig:
- Inden for hvilken branche er du beskæftiget?
- Er du...? (Privat/offentlig ansat)
- Hvor mange timer arbejder du ca. i en almindelig arbejdsuge?

De sidste fire baggrundsspørgsmål var af blandet karakter og omhandlede respondenternes indkomst, hvad de stemte ved sidste folketingsvalg, samt deres mors og fars højeste opnåede uddannelse. Disse spørgsmål er alle medtaget, idet vi ønsker at se, hvorvidt der forekommer at være en sammenhæng i forhold til deres prioritering og søgen efter anerkendelse. Ved at spørge ind til hvad respondenterne stemte ved sidste folketingsvalg, har vi mulighed for at se hvorvidt deres prioriteringer har en sammenhæng med, hvad de stemmer politisk. Idet vi spurgte ind til forældrenes uddannelse, har vi i sammenhæng med de øvrige baggrundsspørgsmål, mulighed for at se hvilke ressourcer som respondenterne har til rådighed. Herigennem kan vi undersøge, om dette har en indvirkning på selvfortælling samt deres søgen efter anerkendelse.

Q12, Q13, Q14 og Q15

- Hvad er din samlede årlige nettoindkomst – dvs. efter skat?
- Hvis du stemte ved sidste folketingsvalg, hvad stemte du da?
- Angiv venligst din fars højeste opnåede uddannelse:
- Angiv venligst din mors højeste opnåede uddannelse:

Alle ressourcespørgsmål blev medtaget, da vi ønsker at benytte korrespondanceanalyse som metode. Disse spørgsmål er således essentielle for, at vi kan undersøge hvorvidt der er sammenhæng, imellem de ressourcer som respondenterne har til rådighed, hvordan de fremstiller dem selv gennem deres selvfortælling, samt hvor og hvordan de søger anerkendelse fra omverden. I naturlig forlængelse af den valgte metode, er de fleste baggrundsspørgsmål inspireret af Bourdieus teori omhandlende kapitaler og habitus (jf. afsnit 5.4). I kraft af de foregående spørgsmål fik vi således viden om respondenternes kapitalsammensætning.

9.3 Svarkategorier

Selve svarkategorierne som blev anvendt i spørgsmålene angående respondenternes prioriteringer, selvfortælling og anerkendelsesspørgsmålene, var i høj grad inspireret af Honneth og hans anerkendelsessfærer. I forhold til privatsfæren valgte vi at lave svarkategorien; Familie/partner/venner, da vi betragtede dette for dækkende i forhold til de nære relationer som respondenterne har i den private sfære, samt hvilke muligheder respondenterne burde have for at svarmulighederne forekom tilstrækkelige.

I forhold til den sociale sfære valgte vi at lave fire kategorier: arbejde/uddannelse, fritidsaktiviteter, religion og politik. Vi valgte at lave denne inddeling, idet vi synes, at den sociale sfære indeholder så mange forskellige elementer af sociale sammenhænge, at vi finder det nødvendigt at differentiere imellem de forskellige sociale sammenhænge. Vi havde desuden en formodning om, at vi ved at lave denne inddeling ville modtage mere nuancerede svar, samt at respondenterne ville opleve at have passende svarmuligheder i forhold til de spørgsmål de blev stillet. Som skrevet tidligere er vi særligt interesseret i, at undersøge hvorledes respondenterne prioriterer imellem deres familieliv, arbejdsliv og fritidsliv, hvorfor det også er nødvendigt at lave denne opdeling i den sociale sfære, for derved at have mulighed for at undersøge prioriteringen imellem disse tre. Vi valgte at sammensætte arbejde og uddannelse til én samlet svarmulighed, da vi finder at arbejde

og uddannelse er tæt beslægtet, idet begge områder stiller krav til respondentens faglighed og kræver at respondenterne varetager samt udfører nogle ensartede opgaver. Vi lavede under fritidsaktiviteter en forholdsvis bred svarmulighed, hvilket skyldes at vi igennem vores pilottest fandt, at vores pilotrespondenter havde svært ved at differentiere imellem de forskellige aktiviteter og samtidig angav meget identiske svar. Desuden synes vi, at finde en fællesnævner i at aktiviteterne dyrkes med udgangspunkt i en interesse for dem samt, at respondenterne deltager frivilligt og af lyst. På baggrund af denne fællesnævner og den viden vi fik gennem pilottesten, valgte vi at samle aktiviteterne i én svarmulighed og uddybe i en parentes for at sikre, at respondenterne ville forstå hvad denne svarmulighed dækkede over. Den tredje svarmulighed som relaterede sig til den sociale sfære er religion. Vi fandt det interessant at tilføje denne svarmulighed, da vi synes det kan være relevant at undersøge hvorvidt religion har en indvirkning på hvordan respondenterne prioriterer samt søger efter anerkendelse. Dette fordi religion oftere indeholder nogle leveregler, som religiøse bør efterleve, hvorfor det kunne tænkes at der ville være en sammenhæng imellem religionen og respondenternes prioritering samt søgen efter anerkendelse. Svarmuligheden politik og samfundsforhold har vi medtaget, da vi, ligesom med religion, mener at der kan være forbundet nogle særlige værdier med politik og samfundsforhold, som adskiller sig særligt fra de øvrige fritidsaktiviteter. I forhold til den retslige sfære, har vi ikke ønsket at se på respondenternes følelse af anerkendelse inden for det juridiske, som følge af den danske kontekst denne undersøgelse tager udgangspunkt i, hvilket også er forklaret i afsnit 5.3.4.

Vi har valgt at benytte svarkategorien "ved ikke" således at respondenterne havde mulighed for at vælge denne, såfremt de ikke fandt det muligt at besvare spørgsmålet ud fra de øvrige givne svarmuligheder. I nogen spørgsmål valgte vi, at tilføje muligheden "andet", således respondenterne kunne anvende denne såfremt de ikke fandt en svarmulighed der var passende for deres svar. Ydermere havde vi i enkelte spørgsmål tilføjet en svarmulighed indeholdende "ved ikke/ikke relevant", således respondenter, der ikke var sikre på hvad de skulle svare samt respondenter hvor spørgsmålet ikke var relevant, havde en passende kategori.

Ud fra foregående argumentation valgte vi således at benytte nedenstående svarmuligheder igennem det meste af spørgeskemaet:

- Arbejde/uddannelse
- Familie/partner/venner
- Fritidsaktiviteter (sport, hobby, kulturelle aktiviteter etc.)
- Religion
- Politik og samfundsforhold (interesse, aktiv deltagelse etc.)
- Ved ikke

9.4 Prioritering og selvfortælling

Det andet overordnede tema omhandlende prioriteringer indeholdte spørgsmål, som skulle give os indblik i hvordan respondenterne prioriterer i deres hverdag, og vi fik derigennem en fornemmelse af respondenternes selvfortælling, samt hvordan respondenterne identificerer sig selv. Spørgsmålene i dette tema er overvejende inspireret af teori fra Giddens og Bauman om hvorledes respondenterne vælger at forbruge og sammensætte deres selvfortælling. Forud for prioriteringsspørgsmålene valgte vi, at indsætte en informationstekst da vi ønskede at gøre respondenterne opmærksomme på, at de skulle tage udgangspunkt i den holdning og prioritering som de har på nuværende tidspunkt i deres liv. Dette gjorde vi da det er naturligt at prioriteringer skifter alt efter hvor i livet respondenterne befinder sig. Det var derfor forventeligt at responden-

ter, som fx for nyligt har fået børn, prioriterer familie i højere grad end de tidligere har gjort. Vi var derfor nød til at bede respondenterne tage udgangspunkt i deres nuværende situation, i håb om at vi derved ville kunne se nogle forskelle på tværs af fx alder og livssituation. Nedenfor er den anvendte infotekst:

- I de følgende spørgsmål bedes du svare med udgangspunkt i den holdning og prioritering, som du har på nuværende tidspunkt i dit liv.

I nedenstående spørgsmål 16 bad vi respondenterne angive inden for hvilket af de givne områder, de synes det er vigtigst at klare sig godt. Dette spørgsmål stillede vi for at få indblik i, hvilken del af respondenternes selvfortælling de finder vigtigst, at fremstå succesfuld inden for. Ved at benytte dette spørgsmål har vi desuden mulighed for, at sammenholde det med svar angivet i senere spørgsmål, og derigennem undersøge det i forhold til Giddens' teori, om at skabe så positiv en selvfortælling som muligt. Således har vi en formodning om at der kan findes en sammenhæng, imellem hvilket område respondenterne finder vigtigst at klarer sig godt indenfor og hvilket område de ønsker størst anerkendelse for, samt hvilket område de prioriterer højest i deres hverdag. Således antager vi, at såfremt en respondent finder det vigtigst at klare sig godt inden for arbejde, vil vedkommende ligeledes prioritere arbejde højest i hverdagen samt søge at modtage mest anerkendelse for sine arbejdsmæssige bedrifter.

Q16

- Der tales for tiden meget om, at det er vigtigt at klare sig godt inden for flere områder af sit liv. Inden for hvilket af nedenstående områder er det vigtigst for dig, at du klarer dig godt?

De to følgende spørgsmål omhandler respondenternes prioriteringer. I det første spørgsmål skulle de på en skala imellem "i meget høj grad" og "slet ikke", angive i hvilken grad de prioriterer de fem givne kategorier (arbejde/uddannelse, familie/partner/venner, fritidsaktiviteter (sport, hobby, kulturelle aktiviteter etc.), religion og politik og samfundsforhold (interesse, aktiv deltagelse etc.)). Dernæst skulle de angive, hvad de tror, at andre vil sige, at de prioriterer højest. Dette spørgsmål stillede vi for at undersøge hvor vellykket respondenterne har skabt deres selvfortælling. For at respondenternes selvfortælling er vellykket, skal der gerne være en overensstemmelse i forhold til hvordan de selv prioriterer og hvordan andre opfatter deres prioritering. I denne sammenhæng har Giddens' teori fungeret som inspirationskilde (jf. afsnit 5.1), i og med vi igen nem prioriteringsspørgsmålene får indblik i hvilken selvfortælling respondenterne skaber, samt hvorvidt der er overensstemmelse imellem de angivne svar i henhold hertil.

Q17 og Q18

- I hvilken grad prioriterer du nedenstående i din hverdag?
- Hvad tror du, at andre vil sige, at du prioriterer højest?

Det næste spørgsmål stillede vi for at få respondenterne til at tilkendegive hvilket område, som de mener, karakteriserer dem mest. Vi mener at vi ud fra dette spørgsmål vil tilnærme os en opfattelse af hvad respondenterne derved identificerer sig mest med, hvilket er væsentligt i forhold til om der er sammenhæng imellem deres identitet og deres selvfortælling.

Q19

- Hvilke af nedenstående synes du, karakteriserer dig mest som person?

Derefter forsøgte vi at sætte respondenterne i en neutral situation, hvor de selv kunne vælge hvad deres selvfortælling skulle bære præg af, hvilket vil være sværere i andre situationer hvor familie, venner eller kollegaer indgår og hvor det i højere grad er forventet fremstillet på en bestemt måde. I dette spørgsmål får vi mulighed for, at undersøge hvad respondenterne helst vil tale om, og kan se det i forhold til, om det ligeledes er inden for dette område respondenterne ønsker at klare sig bedst.

Q20

- Hvis du tænker på et middagsselskab (f.eks. et bryllup eller lignende) hvor du bliver sat til bords sammen med nogen du ikke kender, hvilket af følgende emner vil du helst tale om, hvis du skal give et passende indtryk af dig selv?

Som det sidste i prioriteringsspørgsmålene, der er angivende for respondenternes selvfortælling, skulle respondenterne besvare fem matricer. Heri skulle det angives hvor enig eller uenig de var i de nedenstående udsagn.

Q21.1, Q21.2, Q21.3, og Q21.4

- Arbejdet/uddannelse er en stor del af hvem jeg er
- Arbejde/uddannelse interesserer mig ikke
- Jeg henter energi og inspiration på mit arbejde/uddannelse
- Arbejde/uddannelse giver prestige

Q22.1, Q22.2, Q22.3, og Q22.4

- Familie/partner/venner er en stor del af hvem jeg er
- Familie/partner/venner interesserer mig ikke
- Jeg henter energi og inspiration fra min familie/partner/venner
- At have familie/partner/venner giver prestige

Q23.1, Q23.2, Q23.3, og Q23.4

- Fritidsaktiviteter er en stor del af hvem jeg er
- Fritidsaktiviteter interesserer mig ikke
- Jeg henter energi og inspiration fra fritidsaktiviteter
- Fritidsaktiviteter giver prestige

Q24.1, Q24.2, Q24.3, og Q24.4

- Religion er en stor del af hvem jeg er
- Religion interesserer mig ikke
- Jeg henter energi og inspiration fra religion
- Religion giver prestige

Q25.1, Q25.2, Q25.3, og Q25.4

- Politik og samfundsforhold er en stor del af hvem jeg er

- Politik og samfundsforhold interesserer mig ikke
- Jeg henter energi og inspiration fra politik og samfundsforhold
- Politik og samfundsforhold giver prestige

Ved at bede respondenterne svare på disse spørgsmål, som forekom forholdsvis ens, har vi mulighed for, at få svar på hvordan respondenterne opfattede de forskellige områder af deres liv. Svarene på disse spørgsmål kan således give os et billede af respondenternes selvfortælling. Ligeledes har vi mulighed for at sætte hvert spørgsmål i forhold til tidligere og senere spørgsmål, og undersøge hvorvidt der findes en sammenhæng. Disse spørgsmål skal således også fungere som kontrolspørgsmål i forhold til nogen af de spørgsmål som respondenterne tidligere har besvaret.

9.5 Anerkendelse

Anerkendelsesspørgsmålene gør det muligt for os, at undersøge hvorvidt respondenterne oplever anerkendelse og inden for hvilket område af deres liv. Anerkendelsesspørgsmålene skal sammenholdes med de foregående spørgsmål vedrørende selvfortælling, hvorved vi kan undersøge hvorvidt der er en sammenhæng imellem hvilke områder respondenterne identificerer sig med, og hvilke områder de oplever at modtage anerkendelse indenfor. Foruden anerkendelsesspørgsmålene indsatte vi følgende infotekst:

- De følgende spørgsmål vil handle om anerkendelse. Anerkendelse kan forstås som værdsættelse eller andres værdsættelse af dig.

Dette valgte vi at gøre, da anerkendelse anvendes i mange forskellige sammenhænge, hvorfor vi søgte at skabe et fælles udgangspunkt for respondenternes besvarelser, således at de ikke hver især skulle forholde sig til hvordan de selv opfattede anerkendelse.

I det første spørgsmål under temaet anerkendelse, blev respondenterne spurgt, inden for hvilket område de bedst indfrier deres egne forventninger.

Q26

- Man taler nogle gange om, at der er områder af ens liv, hvor man i højere grad føler, at man lykkes med at indfri sine egne forventninger til sig selv. Inden for hvilket område, synes du, at du i højest grad slår til?

Efterfølgende spurgte vi ind til hvilket område respondenterne, i kraft af deres evner, modtog mest anerkendelse for. Dette spørgsmål skal ses i forlængelse af spørgsmålet før, idet der gerne skal forekomme en sammenhæng imellem hvor respondenterne selv føler at slå bedst til og den anerkendelse de modtager som følge af deres evner inden for et givent område. Dette antager vi med baggrund i Giddens' teori, om at individet ønsker at skabe sin selvfortælling så positiv som muligt, hvorfor det må formodes at det område som respondenterne selv synes at være bedst indenfor, ligeledes vil være det område som respondenterne oplever at modtage størst anerkendelse for.

Q27

- Jeg oplever generelt, at modtage størst anerkendelse i kraft af mine evner inden for...

Følgende spørgsmål 28 har til opgave at virke som kontrolspørgsmål, i forhold til den antagelse vi har om at respondenterne formentlig helst vil tale om det som de prioriterer højest, har størst succes med og modtager mest anerkendelse for. Såfremt respondenterne angiver det modsatte af vores antagelse, vidner det om, at respondenterne ikke forsøger at fremstille en så positiv selvfortælling som muligt. Ligeledes vil det synes underligt, såfremt respondenterne angiver samme svar i nedenstående spørgsmål, som de gjorde i spørgsmålet omhandlende hvilket område de helst ville tale om, spørgsmål 28 er således også et kontrolspørgsmål til et tidligere stillet spørgsmål.

Q28

- Nogen gange kan der være områder af ens liv, som man gerne vil undgå at tale for meget om. Hvilket af nedenstående vil du helst undgå at tale med andre om?

Det nedenstående spørgsmål 29 stilles idet vi, foruden at vide hvilket område respondenterne ønsker at modtage størst anerkendelse for, også gerne vil vide hvem de ønsker at modtage anerkendelse fra. Dette spurgte vi om, da det ikke nødvendigvis er af kollegaerne respondenterne ønsker at modtage anerkendelse for sit arbejde, eller af familien for sine evner som fader/moder. Respondenterne havde mulighed for at benytte en af følgende svarmuligheder: Familie, partner, venner, bekendte, kollegaer, arbejdsgiver eller fremmede.

Q29

- Hvem vil du generelt helst modtage anerkendelse fra?

Respondenterne skulle dernæst besvare en matrice, hvor de på en skala skulle angive i hvilken grad udsagnene var gældende for dem. Ved at bede respondenterne angive i hvilken grad udsagnene er gældende, har vi mulighed for at se hvilke områder, der bliver nedprioriteret til fordel for andre områder. Det er således interessant, at se hvilke områder af respondenternes hverdag som de må tage tid fra til fordel for et andet område. Der vil formentlig eksistere en sammenhæng imellem hvad respondenterne tidligere har angivet er vigtigst for dem og hvorledes de prioriterer dette område i forhold til de øvrige områder. De følgende spørgsmål skal således vise hvorvidt der er en sammenhæng mellem, i hvilken grad respondenterne er enige i udsagnene og deres baggrundsoplysninger. Det kan fx være, at det er bestemte grupper af respondenter som nedprioriterer deres arbejde/uddannelse til fordel for fritidsaktiviteter og ligeledes for de øvrige kategorier.

Q30.1, Q30.2, Q30.3, Q30.4, Q30.5 og Q30.6

- Jeg nedprioriterer arbejde/uddannelse til fordel for familie/partner/venner
- Jeg nedprioriterer familie/partner/venner til fordel for arbejde/uddannelse
- Jeg nedprioriterer familie/partner/venner til fordel for fritidsaktiviteter
- Jeg nedprioriterer arbejde/uddannelse til fordel for fritidsaktiviteter
- Jeg nedprioriterer fritidsaktiviteter til fordel for arbejde/uddannelse
- Jeg nedprioriterer familie/partner/venner til fordel for politik og samfundsforhold

Det næste spørgsmål stillede vi, da vi ønsker at undersøge hvorvidt respondenterne handler på baggrund af deres søgen og behov for anerkendelse. Gennem dette spørgsmål er det muligt, at opnå viden om, hvorvidt respondenterne er bevidste om, at de i deres hverdag til tider handler på baggrund af deres ønske om at modtage anerkendelse. Dette spørgsmål vidner særligt om respondenternes refleksivitet.

Q31

- I hvilken grad oplever du, at ønsket om anerkendelse til tider er styrende for dine hverdagshandlinger?

Foruden at spørge ind til hvilket område og af hvem respondenterne ønsker anerkendelse fra, synes vi også det er relevant at spørge ind til hvor i respondenternes hverdag, de oplever at modtage mest anerkendelse. Dette spørgsmål stillede vi, da det fx ikke er givet, at det er arbejdsgiveren eller kollegaerne, som i højest grad anerkender respondentens arbejdsrelaterede egenskaber. Således er det tænkeligt, at der er respondenter som oplever at modtage anerkendelse for fx deres fritidsaktiviteter, på arbejdspladsen.

Q32

- Hvor i din hverdag oplever du at modtage mest anerkendelse?
 - o I familien/parholdet/vennekredsen
 - o På arbejdspladsen/uddannelsesstedet
 - o På sociale medier
 - o I mine interessefællesskaber (f.eks. personer som man deler sine fritidsinteresser med)
 - o I det offentlige rum
 - o Ved ikke

De efterfølgende spørgsmål omhandler respondenternes brug af og adfærd på Facebook. Respondenterne blev derfor først spurgt, hvorvidt de har en Facebook-profil. Såfremt de svarede ja, blev de stillet yderligere to spørgsmål omhandlende Facebook. Respondenterne skulle derefter angive i hvilken grad de er enige i at udsagnene passer på deres adfærd og brug af Facebook. Grunden til vi valgte at inddrage disse spørgsmål, er som beskrevet i vores indledning, at det igennem sociale medier som Facebook, synes at være lettere og hurtigere at opnå anerkendelsen fra omverdenen. Vi er således interesseret i at vide, hvorvidt vores respondenter aktivt benytter Facebook som et værktøj til at modtage anerkendelse.

Q33 og Q34

- Har du en Facebook profil?
- Du bedes angive i hvilken grad du er enig i, at nedenstående udsagn stemmer overens med din adfærd og brug af Facebook:
 - o Jeg laver kun opslag/deler kun ting, som jeg tror, vil få mange likes eller kommentarer
 - o Jeg undlader at lave opslag og like ting, for at andre ikke skal synes dårligt om mig
 - o Jeg føler mig anerkendt, når folk liker mine opslag
 - o Jeg laver kun opslag og beretter om positive hændelser fra mit liv

Det sidste spørgsmål vedrørende Facebook omhandler hvilket område respondenterne laver flest opslag om, såfremt de laver nogen. Dette spurgte vi ind til, da vi har en antagelse om, at det vil være muligt at se en sammenhæng med hvilket område respondenterne ønsker at modtage anerkendelse for og hvilket område de vælger at lave opslag om på deres Facebook-profiler.

Q35

- Hvis du laver opslag på Facebook, hvilket område omhandler opslagene da mest?

Afslutningsvis synes vi det vil være interessant at spørge ind til, hvorvidt respondenterne generelt føler sig anerkendt. De skulle således, på en skala fra "I meget høj grad" til "slet ikke", angive i hvor høj grad de føler sig anerkendt. Dette spørgsmål stillede vi med afsæt i Honneths teori, hvor det er vigtigt at det enkelte indi-

vid oplever, at føle sig anerkendt. Svarene fra dette spørgsmål vil formentligt være interessante at se på, i forhold til de øvrige svar som respondenterne har tilkendegivet.

Q36

- Alt taget i betragtning, i hvilken grad føler du dig så anerkendt?

Vi er dog klar over, at dette samt andre af vores spørgsmål, kan være svære at besvare, på grund af temaerne omkring prioriteringer, selvfortælling og anerkendelse. Det vil således være muligt, at nogle af spørgsmålene ikke kan videreføres i den efterfølgende analyse. Vi mener dog, at vi har dækket os godt ind, med forskellige formuleringer og spørgsmålstyper, samt sammenlignelige spørgsmål, der til en vis grad afløser hinanden.

Vi er bevidste om, at ikke alle spørgsmål under overskriften "anerkendelse", specifikt er spørgsmål angående anerkendelse. Rækkefølgen giver dog mest mening for os, da vi har søgt, at give respondenterne et varieret og mindre tungt spørgeskema, ved at blande spørgsmålstyperne, matricer og enkeltstående spørgsmål. Desuden ser vi en vis sammenhæng imellem selvfortælling og anerkendelse, hvorfor et spørgsmål som: "Hvis du tænker på et middagsselskab (f.eks. et bryllup eller lignende) hvor du bliver sat til bords sammen med nogen du ikke kender, hvilket af følgende emner vil du helst tale om, hvis du skal give et passende indtryk af dig selv?", for os at se, kan relatere sig til begge elementer. Således skal overskrifterne, ikke forstås som en endegyldig opdeling, men en indikation af, at vi i det udsendte spørgeskema, gør opmærksom på, at det består af to elementer, samt hvordan disse kan forstås. Af tabel 3 på næste side fremgår det hvordan temaerne fordeler sig imellem spørgsmålene.

Selvfortælling og Anerkendelse

Tabel 3 Præsentation af spørgsmål og temaer

	Spørgsmålstekst	Antal kategorier	Temaer			
			Selvfortælling	Anerkendelse	Resourcer	Facebook
Q1	Hvad er dit køn?	2 (2)			X	
Q2	Hvor gammel er du?	5 (11)			X	
Q3	Hvilken region er du bosat i?	7 (5)			X	
Q4	Hvor bor du?	6 (5)			X	
Q5	Er du ...?	5 (4)			X	
Q6	Hvor mange børn har du?	5 (5)			X	
Q7	Angiv venligst din senest afsluttede uddannelse:	9 (6)			X	
Q8	Angiv venligst den beskæftigelse, der passer bedst på dig:	14 (11)			X	
Q9	Inden for hvilken branche er du beskæftiget?	21 (21)			X	
Q10	Er du...? Offentlig eller privat ansat	3 (3)			X	
Q11	Hvor mange timer arbejder du ca. i en almindelig arbejdsuge?	7 (6)			X	
Q12	Hvad er din samlede årlige nettoindkomst– dvs. efter skat?	15 (7)			X	
Q13	Hvis du stemte ved sidste folketingsvalg, hvad stemte du da?	13 (11)			X	
Q14	Angiv venligst din fars højeste opnåede uddannelse:	9 (7)			X	
Q15	Angiv venligst din mors højeste opnåede uddannelse:	9 (7)			X	
Q16	Der tales for tiden meget om, at det er vigtigt at klare sig godt inden for flere områder af sit liv. Inden for hvilket af nedenstående områder er det <u>vigtigst</u> for dig, at du klarer dig godt?	6 (3)	X			
Q17	I hvilken grad prioriterer du nedenstående i din hverdag?	6 (4/5)	X			
Q18	Hvad tror du, at <u>andre</u> vil sige, at du prioriterer <u>højest</u> ?	6 (3)	X			
Q19	Hvilke af nedenstående <u>synes du</u> , karakteriserer dig <u>mest</u> som person?	6 (3)	X			
Q20	Hvis du tænker på et middagsselskab (f.eks. et bryllup eller lignende) hvor du bliver sat til bords sammen med nogen du ikke kender, hvilket af følgende emner vil du <u>helst</u> tale om, hvis du skal give et <u>passende</u> indtryk af dig selv?	6 (3)	X			
Q21	Hvor enig eller uenig du er i nedenstående udsagn? Ift. Arbejde/uddannelse	6 (4/5)	X			
Q22	Hvor enig eller uenig du er i nedenstående udsagn? Ift. familie/partner/venner	6 (4)	X			
Q23	Hvor enig eller uenig du er i nedenstående udsagn? Ift. fritidsaktiviteter	6 (4/5)	X			
Q24	Hvor enig eller uenig du er i nedenstående udsagn? Ift. religion	6 (6)	X			
Q25	Hvor enig eller uenig du er i nedenstående udsagn? Ift. politik og samfundsforhold	6 (6)	X			
Q26	Man taler nogle gange om, at der er områder af ens liv, hvor man i højere grad føler, at man lykkes med at indfri sine egne forventninger til sig selv. Inden for hvilket område, synes du, at du i <u>højest</u> grad slår til?	6 (3)		X		
Q27	Jeg oplever generelt, at <u>modtage størst</u> anerkendelse i kraft af mine evner inden for...	6 (3)		X		
Q28	Nogen gange kan der være områder af ens liv, som man gerne vil undgå at tale for meget om. Hvilket af nedenstående vil du <u>helst undgå</u> at tale med andre om?	6 (3)	X			
Q29	Hvem vil du generelt <u>helst</u> modtage anerkendelse fra?	9 (6)		X		
Q30	I hvor høj grad er nedenstående gældende for dig?	6 (4)	X			
Q31	I hvilken grad oplever du, at ønsket om anerkendelse til tider er styrende for dine hverdagshandlinger?	6 (4)		X		
Q32	Hvor i din hverdag oplever du at modtage <u>mest</u> anerkendelse?	6 (4)		X		
Q33	Har du en Facebook profil?	2				X
Q34	Du bedes angive i hvilken grad du er enig i, at nedenstående udsagn stemmer overens med din adfærd og brug af Facebook:	6 (5)				X
Q35	Hvis du laver opslag på Facebook, hvad omhandler opslagene da mest?	6 (3)				X
Q36	Alt taget i betragtning, i hvilken grad føler du dig så anerkendt?	6 (4)				X

10 Præsentation af data

Følgende afsnit vil være en præsentation af vores data, herunder antal besvarelser samt en oversigt over respondenterne fordelt på køn, alder, region samt spørgsmål angående ressourcer. Formålet med denne præsentation er, at overblik over sammensætningen af respondenter der indgår i vores datamateriale.

10.1 Besvarelser

Dataindsamlingen gennem vores online spørgeskemaundersøgelse fandt sted i perioden 7. april til 22. april 2014. I alt modtog 5484 medlemmer fra Userneeds' Danmarkspanel en e-mailinvitation om at besvare spørgeskemaet. Af de inviterede gik 1170 panelister ind på spørgeskemaet (21,3 pct.), hvoraf 1007 gennemførte det (18,7 pct.). Differencen på 163 imellem de 1170 påbegyndte besvarelser og 1007 gennemførte besvarelser, skal bl.a. findes i panelister som påbegyndte skemaet, men uden at fuldføre det (160 panelister) samt panelister som er blevet screenet ud af skemaet, fordi de ikke opfyldte kriterierne for alder eller region (3 panelister). Med baggrund i ovenstående har vi i vores undersøgelse en completion-rate på 18,42 %¹⁰, hvilket ifølge Userneeds A/S var normalt i forhold til spørgeskemaundersøgelsen emne og længde.

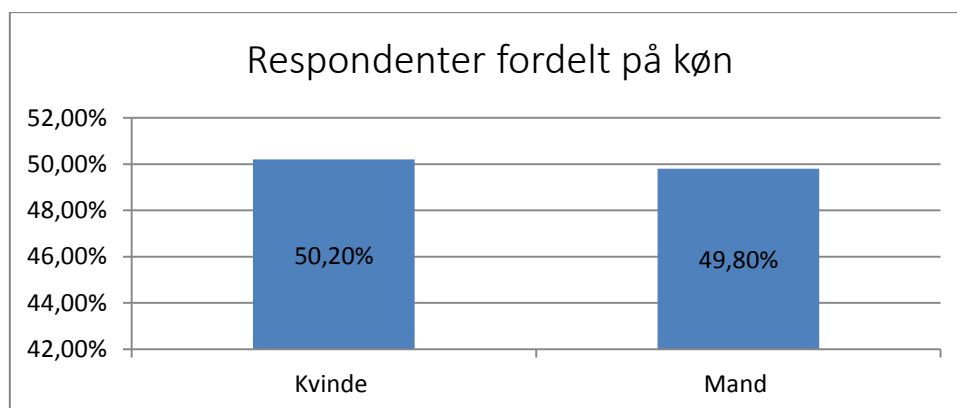
Tabel 4 Oversigt over respondenter inviteret til spørgeskemaundersøgelse

	Antal personer	Svarprocent
Inviterede til undersøgelsen	5.484	
Påbegyndt spørgeskemaet	1.170	21,3 %
Gennemførte interviews	1.007	18,7 %
Delvist gennemførte interviews	160	

10.2 Respondentbeskrivelse

Vores spørgeskemaundersøgelse blevet sikret repræsentativitet på de tre variable køn, alder og region. I dette afsnit fremgår en deskriptiv beskrivelse af vores respondenter, for at give en bedre forståelse af stikprøven samt indblik i hvorledes respondenterne fordeler sig i forhold til køn, alder, region samt i forhold til øvrige ressourcer. Nedenfor viser figur 1 fordelingen af køn, hvoraf der er 50,4 % kvinder og 49,6 % mænd, hvilket vil sige, at der er en lille overvægt af kvinder i forhold til mænd.

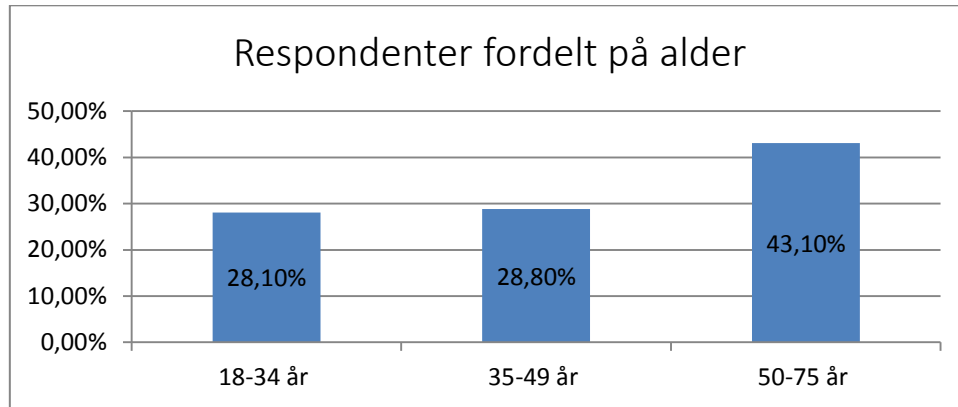
Figur 1 Fordeling ift. køn

¹⁰ (Antal gennemførte besvarelser + screen out)/antal inviterede

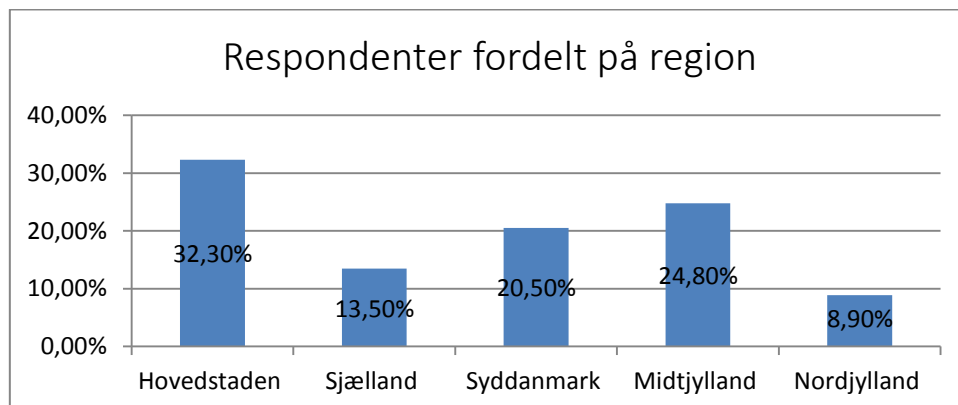
I forhold til respondenternes alder fremgår det af nedenstående figur 2, at der er en overvægt i kategorien for 50-75-årige i forhold til de to øvrige kategorier. Dette er dog naturligt da det ældste aldersinterval har en større aldersdifferens i forhold til de to yngre aldersintervaller. Gennemsnitsalderen for vores respondenter er 47 år.

Figur 2 Fordeling ift. alder

Af figur 3 fremgår respondenternes fordeling i forhold til hvilken Region de er bosiddende i. Som det fremgår af figuren bor den største andel af respondenter (32,2 %) i Region Hovedstaden. Herefter følger Region Midtjylland, Region Syddanmark, Region Sjælland og Region Nordjylland. Respondenterne fordeler sig her, repræsentativt i forhold til den danske befolkning, ligesom det er tilfældet i de to foregående figurer.

Figur 3 Fordeling ift. region

I tabel 5 findes fordelingen af respondenter i forhold til civilstatus. Heraf fremgår det at godt halvdelen (50,8 %) af respondenterne er gift. Resultaterne af tabel 5, samt tabel 6, som viser fordelingen af respondenter i forhold til hvor mange børn de har, er interessante i forbindelse med den følgende analyse, da civilstand og antal af børn, kan tænkes at have særlig indflydelse på, hvorvidt respondenterne danner selvfortælling og søger anerkendelse inden for familie/partner/venner.

Tabel 5 Fordeling ift. civilstatus

Civilstatus	Antal respondenter	Pct.
Gift	512	50,8
Samlevende	160	15,9
I forhold men ikke samlevende	69	6,9
Single	259	25,7
Andet	7	0,7
Total	1007	100

Tabel 6 Fordeling ift. børn

Børn	Antal respondenter	Pct.
1 barn	158	15,7
2 børn	317	31,5
3 børn	133	13,2
4 børn eller flere	38	3,8
Ingen børn	361	35,8
Total	1007	100

Følgende tabel 7, viser fordelingen af respondenter fordelt i forhold til, hvad deres senest afsluttede uddannelse er. Vi ser af tabellen en skævhed i fordelingen, og der er således en vis forskel på, hvordan respondenterne fordeler sig i forhold til uddannelse. Fx har 7,8 % angivet at have grundskole (inkl. realskole) som senest afsluttede uddannelse, hvorimod 32,2 % har en mellemlang videregående uddannelse og 18,0 % har en lang videregående uddannelse.

Tabel 7 Fordeling ift. senest afsluttede uddannelse

Uddannelse	Antal respondenter	Pct.
Grundskole (inkl. realskole)	79	7,8
Almen gymnasial uddannelse (inkl. HF)	84	8,3
Erhvervsgymnasial uddannelse (inkl. HHX og HTX)	28	2,8
Erhvervsfaglig uddannelse (f.eks. EUD, håndværksuddannelse, kontoruddannelse, butiksuddannelse)	214	21,3
Kort videregående uddannelse (op til 2 år)	83	8,2
Mellemlang videregående uddannelse (2-4½ år)	324	32,2
Lang videregående uddannelse (5 år eller længere)	181	18,0
Andet	12	1,2
Ved ikke	2	0,2
Total	1007	100

Fordelingen af respondenter i forhold til hvilken beskæftigelse de besidder, ses af tabel 8. Det bør bemærkes, at der i tabel 8 findes en skæv fordeling i forhold til faglærte arbejder og specialarbejder/ufaglært arbejder. Det fremgår således, at på trods af repræsentativt på variablene køn, alder og region, findes skævheder i andre variable, hvorfor det ikke er muligt at generalisere til fx uddannelse og beskæftigelse.

Dog er resultaterne af tabel 8 samt foregående tabel 7 særlig interessante, i forhold til om bestemte uddannelses- og beskæftigelsestyper har betydning for, hvor respondenterne henter deres selvfortælling og søger anerkendelse.

Tabel 8 Fordeling ift. beskæftigelse

Beskæftigelse	Antal respondenter	Pct.
Direktør/Topleder	13	1,3
Faglært arbejder	77	7,6
Funktionær med lederansvar	81	8,0
Funktionær uden lederansvar	285	28,3
Leder	18	1,8
Ledig/Jobsøgende	53	5,3
Lærling	3	0,3
Pensionist	196	19,5
Efterlønsmodtager	32	3,2
Selvstændig	37	3,7
Specialarbejder/Ufaglært arbejder	47	4,7
Studerende	119	11,8
Andet	45	4,5
Ved ikke	1	0,1
Total	1007	100

Afslutningsvist er fordelingen af respondenter i forhold til nettoindkomst at finde i nedenstående tabel 9. Fordelingen fremstår i fin overensstemmelse med fordelingen af respondenter i forhold til beskæftigelsestyper (jf. tabel 8).

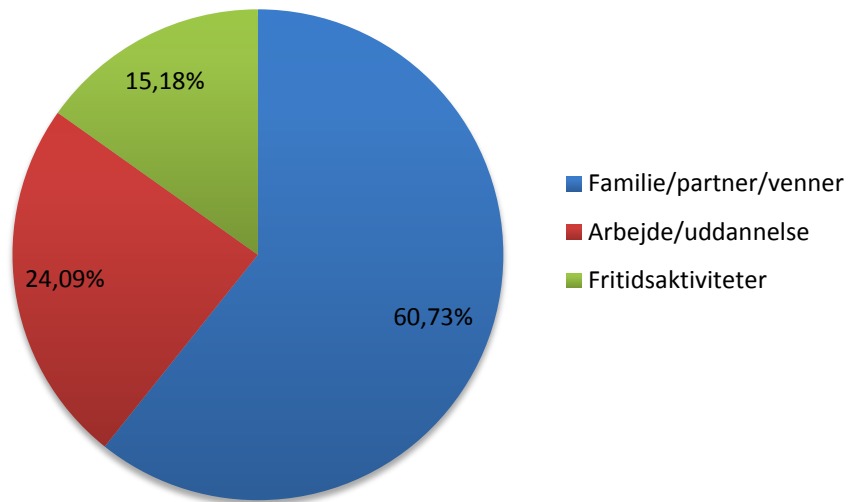
Tabel 9 Fordeling ift. nettoindkomst

Nettoindkomst	Antal respondenter	Pct.
Under 100.000 kr.	96	9,5
100.000 – 199.999 kr.	163	16,2
200.000 – 299.999 kr.	255	25,3
300.000 – 399.999 kr.	169	16,8
400.000 – 499.999 kr.	71	7,1
500.000 – 599.999 kr.	34	3,4
600.000 – 699.999 kr.	16	1,6
700.000 – 799.999 kr.	16	1,6
800.000 – 899.999 kr.	11	1,1
900.000 – 999.999 kr.	3	0,3
1.000.000 – 1.999.999 kr.	8	0,8
Det ønsker jeg ikke at oplyse	129	12,8
Ved ikke	36	3,6
Total	1007	100

For at få et overordnet billede af, hvorledes vores respondenter generelt fordeler sig ift. anerkendelse og selvfortælling, har vi yderligere lavet følgende grafer, på baggrund af frekvenstabeller.

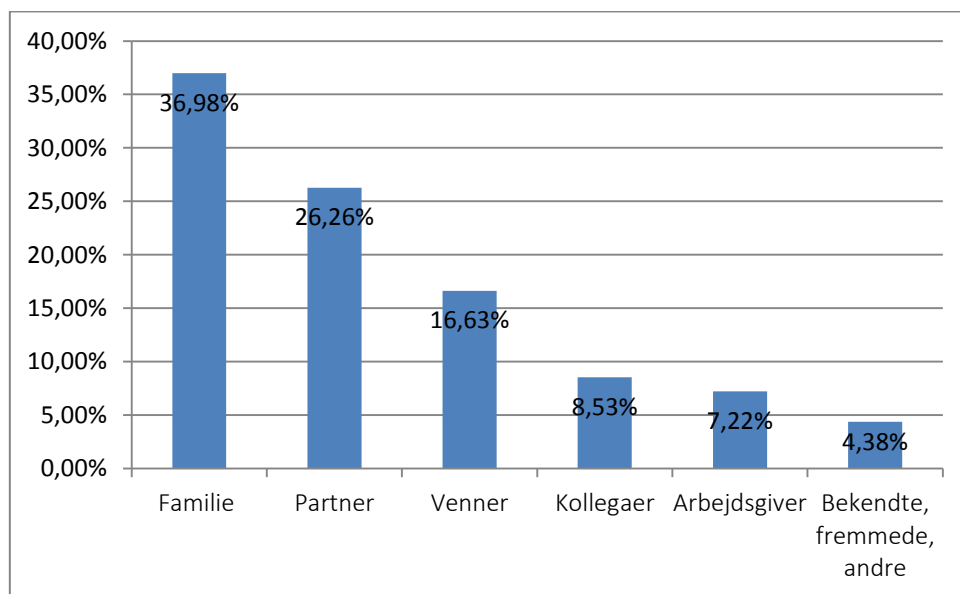
Som det ses af nedenstående figur 4, er det helt tydeligt at familie/partner/venner er den kategori, de fleste af vores respondenter karakteriserer sig med, idet hele 60,73 % af respondenterne placerer sig her. I forhold til dette, karakteriserer 24,09 % sig med arbejde/uddannelse og 15,18 % af vores respondenter karakteriserer sig med fritidsaktiviteter.

Figur 4 Procentfordeling ift. Q19 hvad respondenterne karakteriserer sig mest med

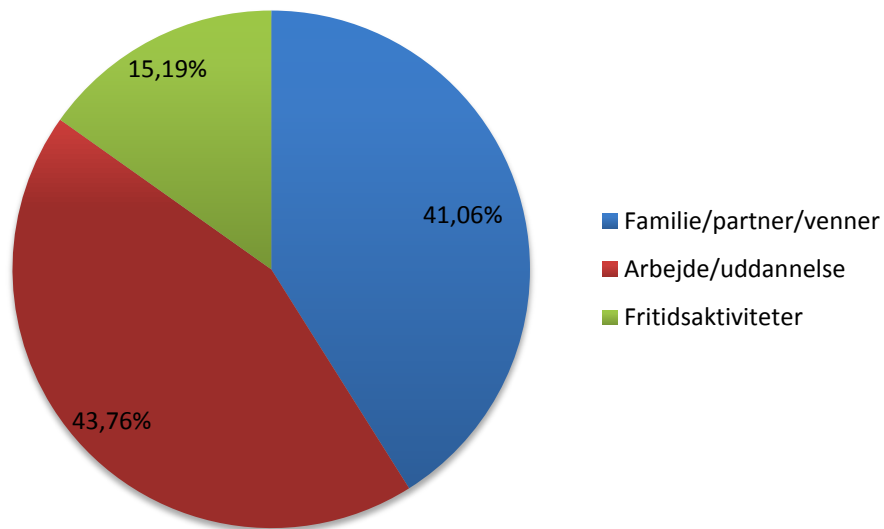
Af figur 5 fremgår det desuden, at familie (36,98 %), partner (26,26 %) og venner (16,63 %) er de tre kategorier, som respondenterne vælger, når de skal angive hvem de oplever at modtage anerkendelse fra. Familie er dog klart den kategori, flest respondenter oplever at modtage anerkendelse fra. Kollegaer, arbejdsgivere og bekendte ligger som de sidste tre kategorier i grafen. Væsentligt færre respondenter har svaret, at de oplever at modtage anerkendelse fra disse kategorier, 8,53 % oplever anerkendelse fra kollegaer, 7,22 % fra arbejdsgiver og 4,38 % fra bekendte.

Figur 5 Fordeling ift. Q29 hvem respondenter oplever at modtage mest anerkendelse fra

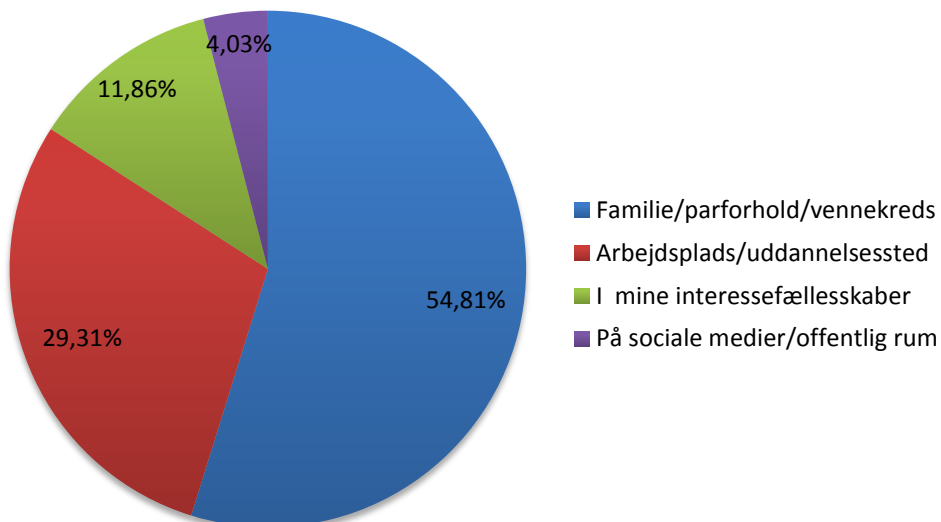
I nedenstående figur 6, omhandlende hvilke evner respondenter oplever mest anerkendelse for, er fordelingen imellem kategorierne arbejde/uddannelse og familie/partner/venner mere lige. Her oplever 43,76 % at modtage anerkendelse for deres evner på arbejde/uddannelse, 41,06 % oplever anerkendelse for evner der relateres til familie/partner/venner. Sammenlignet hermed er der 15,19 % der oplever sig anerkendt for evner inden for fritidsaktiviteter.

Figur 6 Procentfordeling ift. Q27 hvilke evner respondenterne oplever mest anerkendelse for

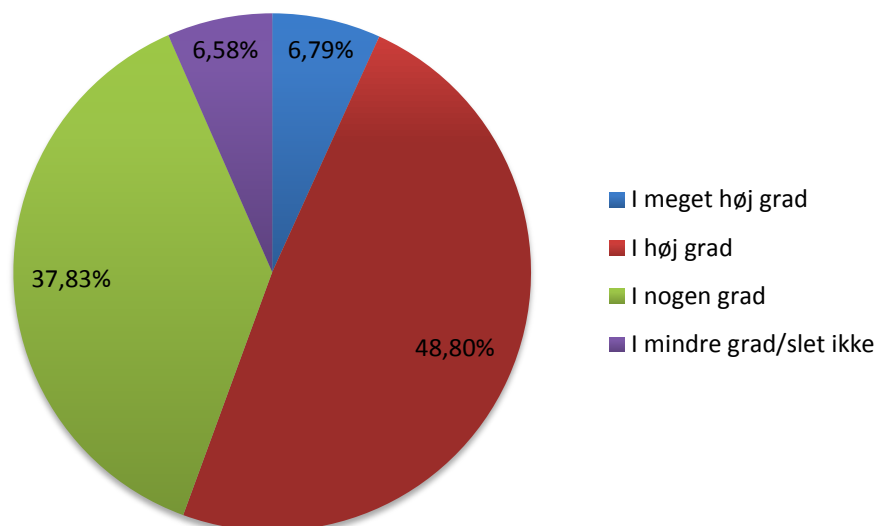
I forhold til hvor respondenterne oplever at modtage mest anerkendelse, er familie/parforhold/vennekreds igen den kategori flest vælger, med 54,81 %. 29,31 % oplever at modtage mest anerkendelse på arbejdspladsen/uddannelsesstedet, 11,86 % i interessefællesskaber og 4,03 % på de sociale medier/i det offentlige rum.

Figur 7 Procentfordeling ift. Q32 hvor respondenterne oplever at modtage mest anerkendelse

Figur 8 giver et billede af, at de fleste af vores respondenter i høj grad (48,80 %) eller i meget høj grad (6,79 %), føler sig anerkendt. 37,83 % af respondenterne føler sig i nogen grad anerkendt, og 6,58 % føler sig i mindre grad eller slet ikke anerkendt. Der er således et klar overtal af respondenter, som generelt set, føler sig anerkendt.

Figur 8 Procentfordeling ift. Q36 i hvor høj grad, respondenterne generelt føler sig anerkendt

Fordelingerne der kommer til udtryk i foregående figurer, viser en tendens til, at størstedelen af vores respondenter både karakteriserer sig med og modtager anerkendelse fra, de nære relationer. Dette giver god mening i forhold til, at de fleste har enten familie, partner eller venner, hvorimod det måske ikke er alle der besidder et job, er i gang med en uddannelse eller har en fritidsaktivitet

Disse fordelinger giver et overordnet billede af vores resultater, som i høj grad relaterer sig mod, at nære relationer er særligt væsentlige for vores respondenter. Vi vil have disse resultater for øje i afsnit 11 samt 12 hvor vi vil underbygge fund fra korrespondanceanalysen, med krydstabeller¹¹ foretaget imellem relevante variable fra vores datasæt, og herudfra søger at besvare vores problemstilling. Til krydstabellerne foretages forskellige test, som fortæller noget om, hvorvidt der er en signifikant sammenhæng imellem variablene der krydses, samt styrken af denne sammenhæng, hvilket korrespondanceanalysen ikke angiver noget om. I bilag 4 er disse test, samt betydningen heraf beskrevet.

De foregående tabeller og resultater danner grundlag for en overordnet forståelse og overblik over undersøgelsens respondenter inden selve analysen, som fremgår af det næste afsnit.

¹¹ Ikke alle krydstabeller og tabeller for statistiske tests bliver afbilledet, resultaterne af disse beskrives blot med tekst, men kan ses i bilag 4.

11 Indledende fortolkning og analyse

I det følgende vil vi benytte specifik multipel korrespondanceanalyse, supplementære variable, koncentrationsellipser, samt kvadrantanalyse til at beskrive de væsentligste mønstre i respondenternes forhold imellem selvfortælling og anerkendelse, på baggrund af sociale karakteristika. Dette gøres med udgangspunkt i det datasæt vi har fået, på baggrund af den spørgeskemaundersøgelse vi igangsatte ved specialets start.

11.1 Valg af aktive variable samt supplementære variable

Med udgangspunkt i problemstillingen og arbejdsspørgsmålene der ligger til baggrund for dette speciale, har vi udvalgt de variable, der indgår som aktive variable i korrespondanceanalysen. De variable der er valgt, omhandler henholdsvis respondenternes selvfortælling, samt hvorfra og inden for hvilke områder respondenterne oplever anerkendelse. På baggrund af dette, kan variablene inddeles i temaer, hvorved vi får et tema omkring selvfortællinger med 25 aktive variable, et tema angående anerkendelse med 5 aktive variable samt 20 supplementære variable, for samlede overblik over variable og kategorier se bilag 2.

Antallet af kategorierne svinger en smule, idet ikke det har kunnet lade sig gøre at alle variable har præcist lige mange kategorier, da vi mener, at dette ville indebære, at der ville gå en vis forklaringsværdi tabt. Det tilsigtes, at have en ligelig fordeling af svarkategorier, da antallet af disse har indflydelse på, hvor meget variablene bidrager til den overordnede varians. Den overordnede varians i skyen beregnes her som følger:

$$V_{cloud} \left(\frac{K}{Q} \right) - 1.$$

K er antallet af svarkategorier, Q er antallet af spørgsmål/variable. Efter rensningen af data, har vi i alt 30 aktive variable og 119 dertilhørende kategorier¹². Den overordnede varians for modellen, fremstillet til dette speciale er derfor:

$$\left(\frac{119}{30} \right) - 1 \cong 2,967$$

Dette er svarende til den samlede varians i modellen, hvilket er tilsvarende summen af egenværdier for alle akser. Af skyens samlede varians kan bidrag fra såvel variabel som kategori udregnes. Ud fra dette kan det således afgøres, hvor stor en del af skyens varians, disse hver især bidrager med. En variabels, q 's drag, Ctr_q , til skyens varians er givet ved:

$$Ctr_q = \frac{K_q - 1}{K - Q}$$

Her er K_q antallet af svarkategorier til variabelen q , og Q er antallet af variable. Hvis der er en stor forskel på, hvor mange svarkategorier en models udvalgte variable har, vil der være stor forskel på hvor meget de hver især bidrager til den overordnede varians. Dette gør, at det er vigtigt at efterstræbe et antal svarkategorier, der for temaerne er så ens som muligt (Le Roux & Rouanet 2010:35,38). Det har dog ikke været muligt, at have fuldstændig ensartede antal svarkategorier for variablene i denne analyse. Dette skyldes, at alle spørgsmål ikke blev udformet med samme antal kategorier, samt at det ikke har været meningsfuldt at rekode kategorierne, således at kategori antallet ville være ens for alle variable. Vi har imidlertid søgt at gøre for-

¹² På baggrund af den valgte specifikke multiple korrespondanceanalyse, er frasorteringer/rensning af udvalgte variable mulig.

skellen i variablenes antal kategorier så lille som mulig. Dog bidrager spørgsmålene ikke lige meget til skyens samlede varians, hvilket er eksemplificeret nedenfor, med en variabel bestående af 3 kategorier, samt en bestående af 5 kategorier¹³:

$$Ctr_{Rec_Q16 - vigtigst område klarer godt} = \frac{K_{Rec_Q16 - vigtigst område klarer godt} - 1}{K - Q} = \frac{3 - 1}{119 - 30} = 0,023$$

Variablen omhandlende hvilket angivet område det er vigtigst at klare sig godt inden for, bidrager således med 2,3 % af den samlede varians. Betragter vi i stedet for, variabelen omkring i hvilken grad arbejde og uddannelse prioriteres, som består af 5 kategorier, bidrager denne med:

$$\begin{aligned} Ctr_{Rec_Q17 I hvilken grad prioriterer Arbejde/uddannelsen} &= \frac{K_{Rec_Q17 I hvilken grad prioriterer Arbejde/uddannelsen} - 1}{K - Q} \\ &= \frac{5 - 1}{119 - 30} = 0,045 \end{aligned}$$

Denne variabel bidrager, ud fra foregående, med 4,5 %, mod ovenstående 2,3 %, hvorved forskellen i kategoriantal ses, i forhold til bidraget til den samlede varians af modellen. Forholder vi os i stedet til bidrag fra de enkelte kategorier, afhænger disse af respondenternes fordeling i datamaterialet. Bidraget af kategorien, k 's bidrag, Ctr_k til den samlede varians, beregnes som følger:

$$Ctr_k = \frac{1 - f_k}{K - Q}$$

Her angiver f_k vægten af kategorien¹⁴, hvilket betyder, at kategorier med lav vægt, optræder sjældent, men bidrager mere til skyens samlede varians, end kategorier som optræder ofte, og vægtes højt. Heraf kommer anbefalingen omkring, ikke at medtage kategorier bestående af under 5 % af populationen. Det anbefales derfor, at kategorier bestående af under 5 %, sammenlægges med en eller flere andre svarkategorier, således besvarelsene overstiger 5 %. En anden mulighed i multipel korrespondanceanalyse, er desuden, at sætte sådanne kategorier som passive. Disse anbefalinger er fulgt gennem rekodninger, hvorved antallet af kategorier med under 5 % af besvarelsene er blevet begrænset i de fremstillede modeller¹⁵ (Le Roux & Rouanet 2010:39). I nogen af variablene er der kategorier som er under de anbefalede 5 %, hvilket skyldes at vi ikke har fundet at der var andre passende kategorier at sammenlægge disse med. Fx har vi i variabelen *Rec_28 Undgå at tale om* valgt at lade kategorien *Fritidsaktivitet* stå alene samt være aktiv, da vi ikke fandt at det ville være meningsgivende at sammenlægge den sammen med de to øvrige kategorier: *Arbejde/uddannelse* og *Familie/partner/venner*. Vi forsøgte i første forsøg, at medtage alle svarkategorier uanset hvor mange procent af besvarelsene de indeholdte. Herunder var svarkategorierne *religion*, *politik* og *samfundsforhold* medtaget på trods af, at de, de fleste steder ikke var over grænsen på 5 %. Dette betød dog, at den første individualsky og indledende fortolkning af akserne, ikke forekom passende for den videre analyse¹⁶.

¹³ Til eksemplerne er variablene *Rec_Q16 - vigtigst område klarer godt* og *Rec_Q17.1 I hvilken grad prioriterer Arbejde/uddannelse* valgt, med udgangspunkt i at de hver især består af et forskelligt antal kategorier.

¹⁴ Tallet herfor findes i Excel outputtet, Corem-1. Se bilag 3.

¹⁵ I variablene 17.2, 21.3, 22.1, 22.2, 22.3, 23.1, 28, 29, 30.3, 32 findes der kategorier som er under 5 % af besvarelsene.

¹⁶ Vores første individualsky er inddraget i afsnit 11.3

Herefter blev kategorierne religion, politik og samfundsforhold fjernet fra alle de variable hvori de indgik, for at opnå en mere korrekt analyse¹⁷.

Bidragene fra kategorierne til variabelen angående inden for hvilket angivet område det er vigtigst at klare sig godt inden for, beregnes således på følgende måde:

Kategorien *Arbejde/uddannelse*:

$$Ctr_{Arbejde/uddannel} = \frac{1 - f_{Arbejde/uddannel}}{K - Q} = \frac{1 - 0,251}{119 - 30} = 0,0084$$

Kategorien *Familie/partner/venner*:

$$Ctr_{Familie/partner/} = \frac{1 - f_{Familie/partner/}}{K - Q} = \frac{1 - 0,650}{119 - 30} = 0,0039$$

Kategorien *fritidsaktiviteter*:

$$Ctr_{Fritidsaktivitet} = \frac{1 - f_{Fritidsaktivitet}}{K - Q} = \frac{1 - 0,051}{119 - 30} = 0,011$$

Samlet set bidrager kategorierne med $0,0084 + 0,0039 + 0,011 = 0,023 = 2,3\%$ af den samlede varians, hvilket stemmer overens med resultatet opnået i den tidligere beregning af hele variabelens bidrag.

På baggrund af specialets problemstilling og arbejdsspørgsmål, har vi udvalgt supplementære, eller passive variable. At variable benævnes som supplementære eller passive, bevirker at de ikke bidrager til variansen langs akserne i de konstruerede rum. Disse punkter giver således ingen masse, og bidrager derved ikke til inertien (Jæger 2003: 9). De supplementære variable giver mulighed for, at få en dybere forklaring på, hvad der kan ligge til grund for, de aktive variables positionering. Derfor inddrager vi supplementærpunkter, for at få mulighed for, at analysere yderligere på variabelenes positioneringer. Desuden kan de supplementære variable, fungere som en validering af analysen, hvis de fordeler sig på en meningsfuld måde langs akserne. Er dette tilfældet, er der større sandsynlighed for, at dimensionerne i analysen, har en god forklaringskraft (Jæger 2003: 9). De supplementære variable der er indsat, er indikatorer på ressourcer, Facebook og generel anerkendelse¹⁸. De supplementære variable er, som de aktive variable, blevet rekodet, således at antallet af svarkategorier indeholdende under 5 % af besvarelsene er forsøgt begrænset. Dette er bl.a. gjort i variabelen angående beskæftigelse samt andre¹⁹ variable, da der her fandtes små kategorier, hvorfor disse blev sammenlagt for at bedre den endelige analyse. Ligesom kategorierne i de aktive variable, er kategorierne i de supplementære variable kun blevet kodet sammen, såfremt vi fandt at en rekodning af kategorierne virkede meningsfuldt.

¹⁷ På baggrund heraf har vi desuden valgt ikke at inddrage supplementærpunktet omhandlende hvad respondenterne stemte ved sidste folketingsvalg.

¹⁸ Følgende spørgsmål er anvendt som supplementær variable: Q2, Q3, Q4, Q5, Q6, Q7, Q8, Q10, Q11, Q12, Q13, Q14, Q15, Q34.1, 34.2, 34.3, 34.4, Q35 og Q36, se bilag 2.

¹⁹ I følgende spørgsmål anvendt som supplementære variable blev kategorier kodet sammen: Q7, Q8, Q11, Q12, Q13, Q14, Q15, Q34.1, Q34.2, Q34.3 og Q36.

11.2 Indledende fortolkning og valg af akser

I analysen er de 30 udvalgte aktive variable benyttet til at konstruere et rum for selvfortælling og anerkendelse. I tabel 10 ses hvor meget af den samlede varians på omkring 2,967, de fire første akser opsamler (dvs. egenværdien for de fire første akser). Da andelen af den samlede varians der opsummeres langs de første akser, undervurderes i MCA, anbefales det, at beregne og benytte modificerede rater (Benzécri citeret i Le Roux & Rouanet 2010:39).

Til beregning af de modificerede egenværdier benyttes gennemsnittet af egenværdierne, $\bar{\lambda}_l$, som er givet ved nedenstående formel, hvori Q = antallet af aktive spørgsmål:

$$\bar{\lambda}_l = \frac{1}{Q}, \text{ i dette tilfælde: } \frac{1}{30} \cong 0,0333 \text{ (Le Roux \& Rouanet 2010: 46).}$$

Gennemsnittet af egenværdierne, anvendes til at bestemme antallet af modificerede egenværdier der skal beregnes (Le Roux & Rouanet 2010:28). Det er for de akser, som overstiger gennemsnittet der skal beregnes modificerede egenværdier.

$$\text{dvs. } \lambda_l > \bar{\lambda} = \lambda_l > 0,0333 = 0,0333$$

Således er det de første 31 egenværdier²⁰, der skal beregnes modificerede egenværdier for, da de alle overstiger 0,0333. De modificerede egenværdier beregnes ved hjælp af to skridt, først pseudo-egenværdien, λ_l ud fra nedenstående formel:

$$\lambda_l = \left(\frac{Q}{Q-1}\right)^2 (\lambda_l - \bar{\lambda})^2$$

Herefter beregnes summen, S, som følger:

$$S = \sum_{l=1}^{l_{max}} \lambda_l$$

Her gælder det for $l \leq l_{max}$ at de modificerede rater er $\tau_l = \frac{\lambda_l}{S}$ (Le Roux & Rouanet 2010: 39). Hvilket betyder, at den modificerede egenværdi for den første akse, hvis egenværdi er på 0,1747²¹, beregnes som følger:

$$\lambda_l = \left(\frac{30}{30-1}\right)^2 \left(0,1747 - \left(\frac{1}{30}\right)\right)^2 = 0,0214$$

De modificerede rater beregnes efterfølgende ved at dividere med summen af de samlede modificerede egenværdier, dvs. summen af de 31 modificerede egenværdier $\cong 0,0618$ ²². Således opnås følgende modificerede rate:

$$\tau_l = \frac{0,0214}{0,0618} = 0,346$$

²⁰ Antallet er aflæst i Excel outputtet, se bilag 3

²¹ Aflæses i Excel outputtet, Corem-4, se bilag 3. Tallene for de første 4 akser er desuden gengivet i tabel 10.

²² Aflæses i Excel outputtet, Corem-4, se bilag 3

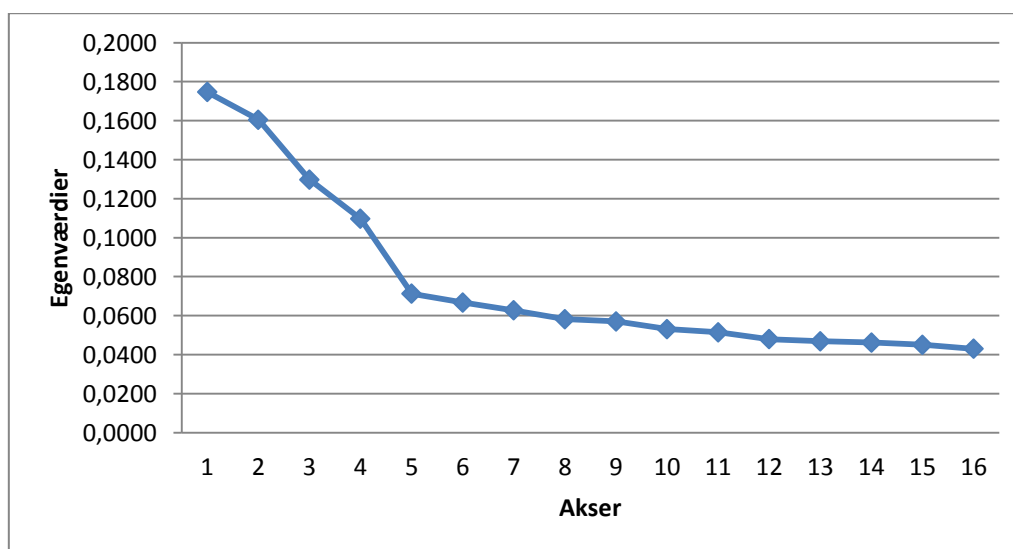
Hvilket er i overensstemmelse med nedenstående tabel. De øvrige modificerede værdier er at se i tabel 10 herunder, for alle akser se bilag 3.

Tabel 10 Variansen i akse 1-4²³

Akse	Egenværdi λ	Procent (%)	Kumuleret procentandel (%)	Modificerede egenværdier	Modificerede rater (%)	Kumulerede modificerede rater (%)
1	0,1747	5,70	5,70	0,021378372	34,6057694	34,6057694
2	0,1605	5,24	10,94	0,017300685	28,005103	62,6108724
3	0,1297	4,24	15,18	0,009947517	16,1023245	78,7131969
4	0,1096	3,58	18,76	0,006232177	10,0881991	88,801396

Det er faldet i egenværdier, samt de kumulerede modificerede rater der danner baggrund for antallet af akser, der er relevante at tolke på i en multipel korrespondanceanalyse. I figur 9 fremgår det, at kurven over faldet i egenværdierne knækker ved akse 5. Da det efterstræbes i en korrespondanceanalyse, at 80 % af variationen i rummet kan forklares, vil vi i dette tilfælde kun skulle medtage de første tre akser til videre analyse, da disse samlet forklare 78,71 % af den samlede varians (Le Roux & Rouanet 2010: 51-52, Høyen 2010:57). Dette tal fremgår af ovenstående tabel 8, ved at sammenlægge tallene for de modificerede rater (%) for de første tre akser. Vi vil dog, kun foretage den samlede analyse ud fra de første to akser, som har en forklaringsværdi på 62,61 % af variationen i rummet. Dette vælger vi, på baggrund af specialets tidsramme og kategoriers orientering og bidrag i % for akse 3, samt den indledende fortolkning af denne. Vi vil imidlertid komme med en kort beskrivelse af akse 3 i afsnit 11.4.3.

Figur 9 Egenværdier

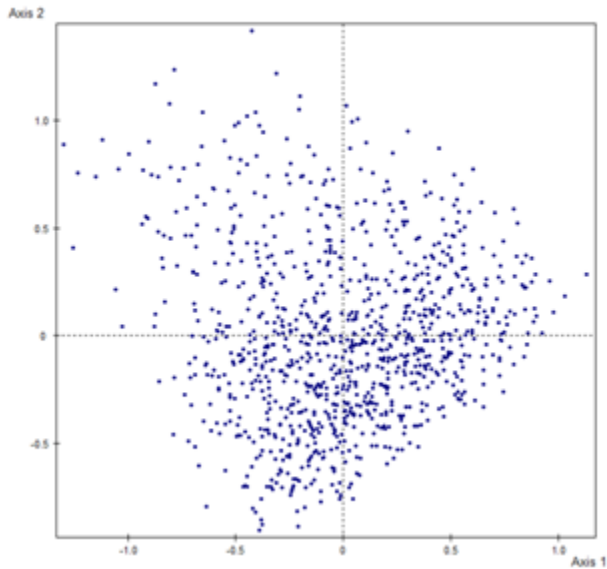
11.3 Individskyen

Figur 10 viser individskyen for akse 1 og 2. Denne benyttes til et indledende uformelt tjek af, hvorvidt der er en rimelig spredning af individer langs akserne. I dette tilfælde fremgår det, at respondenterne er nogenlunde ligelig fordelt omkring centrum. Dog ser det ud til, at der er en lidt større spredning af individer på 2. akse.

²³ Beregningerne i forbindelse med denne tabel, er foruden ovenstående beregninger, foretaget med udgangspunkt i Le Roux og Bonnets "MCA of the taste examlpe using SPAD", side 13.

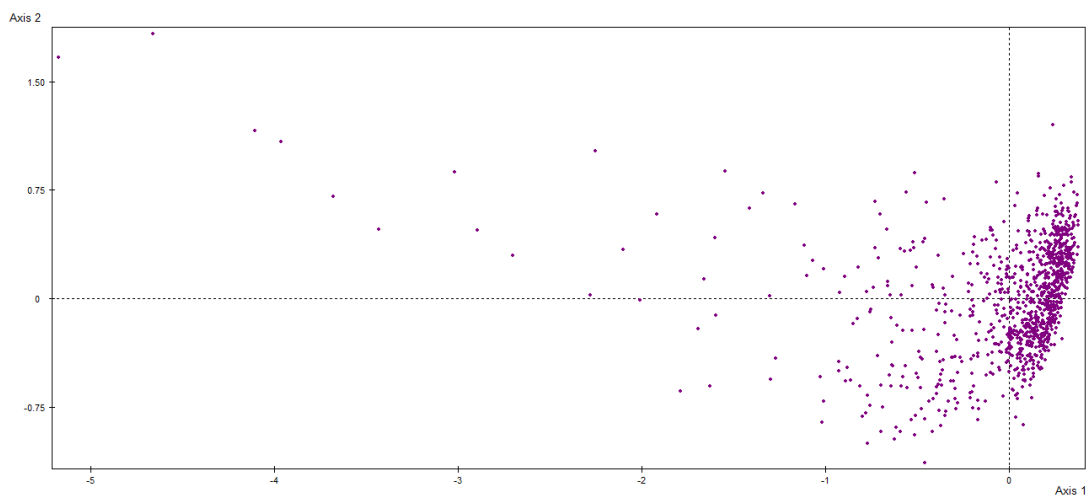
sens øvre del. Skyens form er ikke umiddelbart afvigende, og der skal derfor ikke tages specielle hensyn før påbegyndelsen af den videre tolkning af akserne (Høyen 2010:59-63).

Figur 10 Individsky for akse 1 og 2

Den førte individsky vi fremstillede, hvori kategorierne religion og politik og samfundsforhold indgår ses i figur 11. Heraf fremgår det, at individerne ikke er ligeligt fordelt omkring centrum, og at der er en meget stor spredning på 1. aksens venstre side. Denne spredning skyldes de få individer, som er særligt orienteret mod religion, politik og samfundsforhold, og disse står derfor i opposition til den øvrige gruppering i individskyen. Dette samt et hurtigt blik på, hvor mange variable og kategorier der bidrog over gennemsnittet, gjorde at vi valgte at fratage nævnte kategorier, og følge reglen med at tilstræbe at kategorierne har over 5 % af besvarelserne.

Figur 11 Individsky for akse 1 og 2 inden rekodning af religion og politik og samfundsforhold

11.4 Fortolkning af akserne

Variablenes og kategoriernes bidrag til akserne danner baggrunden for fortolkningen af akserne. I det foregående har vi forholdt os til forklaringskraften af de akser vi medtager til den efterfølgende analyse. I det følgende vil vi derfor forholde os til, hvilke variable der er med til at skabe variansen langs de forskellige akser.

Alle aktive variable har gennemsnitspunkt i barycenteret. Herudfra afviger variablenes kategorier til forskellige sider. Kategorier der placerer sig på samme side af barycenteret, vil således ofte relateres til hinanden, og findes hos samme individ fra undersøgelsen. Modsat vil kategorier der placerer sig på hver sin side af barycenteret, sjældent optræde ved samme individ, og derved ikke relaterer sig til hinanden. Det er forskelligt hvor godt kategorierne er repræsenterede langs akserne. De variable og kategorier hvis bidragsværdier overskrider gennemsnittet af bidrag fra alle variable eller kategorier, vil være forklarende for en akse (Høyen 2010: 56). Derved tages der hovedsageligt udgangspunkt i de variable og kategorier, der bidrager mere end gennemsnittet. Således er det variable der bidrager mere end: $\frac{100}{Q} \Rightarrow \frac{100}{30} \cong 3,333$, og kategorier der bidrager med mere end: $\frac{100}{K} \Rightarrow \frac{100}{119} \cong 0,840^{24}$, der er medtaget i de følgende tabeller. For at forbedre tolkningen er der desuden, medtaget få variable der ikke bidrager over gennemsnittet, men hvor variabelkategorierne bidrager over gennemsnittet, og derfor er forklarende for akserne²⁵.

11.4.1 1. akserne

I tabel 11 fremgår det, at der i 1. akse indgår 20 kategorier, som bidrager over gennemsnittet, disse stammer fra i alt 12 variable²⁶. Variablenes bidrag står angivet i tabellen, og dækker over bidrag fra alle underliggende kategorier, herunder de kategorier som ikke bidrager over gennemsnittet, og derfor ikke er med i tabellen. For hver kategori er der angivet et bidrag, samt hvorvidt kategorien orienteret sig positivt eller negativt (til højre eller til venstre) i forhold til barycenteret²⁷. Det fremgår, at kategorierne på 1. aksens venstre side, relaterer sig til fritidsaktiviteter og familie/partner/venner, desuden findes der kategorier der relaterer sig negativt til arbejde/uddannelse, eksempler herpå gives i det følgende.

På venstre side findes bl.a. kategorierne "familie/partner/venner" og "fritidsaktiviteter" i henhold til spørgsmålet angående hvilke evner man helst vil anerkendes for. Kategorien "fritidsaktiviteter" fremgår ligeledes på venstre side, som svar til spørgsmålet omkring hvad der karakteriserer en mest som person. Til spørgsmålene angående hvorvidt fritidsaktiviteter samt familie/partner/venner nedprioriteres til fordel for arbejde/uddannelse, er svaret begge steder "slet ikke". I forhold til at skulle angive, i hvor høj grad arbejde/uddannelse er en stor del af hvem man er, er svarkategorien på venstre side desuden "uenig/helt uenig".

På højre side findes i høj grad kategorier der relaterer sig positivt til arbejde/uddannelse, og nogle få, der forholder sig negativt i forhold til fritidsaktiviteter. Kategorien "arbejde/uddannelse" er svarkategori i forhold til bl.a. spørgsmål angående hvilke evner man helst vil anerkendes for, hvad der karakteriserer en mest som person, hvilket område det er vigtigst at klare sig godt m.fl. Desuden findes kategorien "uenig", i forhold til spørgsmålet omkring, hvorvidt fritidsaktiviteter er en stor del af, hvem man er, og "slet ikke" i forbindelse

²⁴ Variable og kategorier der bidrager over gennemsnittet, er fundet i Excel-outputtet, Corem-6, se bilag 3.

²⁵ De variable der er medtaget, og ikke bidrager over gennemsnittet, er sat i parentes i tabel 11, 12 og 13.

²⁶ Af pladshensyn inddrages alle kategorier ikke i selve teksten, dog er det i tabellen tydeliggjort hvad de forskellige kategorier beskriver, af bilag 1 fremgår, de fulde spørgsmål kategorierne relaterer sig til.

²⁷ Barycenteret er aksernes krydsningspunkt.

Selvfortælling og Anerkendelse

spørgsmålet omkring i hvor høj grad arbejde/uddannelse nedprioriteres til fordel for fritidsaktiviteter. Der ses således en tilbøjelighed til, at venstre side beskriver, de der identificerer sig med og søger/finder anerkendelse inden for fritidsaktiviteter samt familie/partner/venner, desuden tages der en smule afstand til arbejde/uddannelse. Højre side beskriver tydeligt, de der identificerer sig med, samt søger anerkendelse inden for arbejde/uddannelse. På højre side tages der desuden en smule afstand til fritidsaktiviteter.

Tabel 11 Analysetabel, kategoriers orientering og bidrag for akse 1

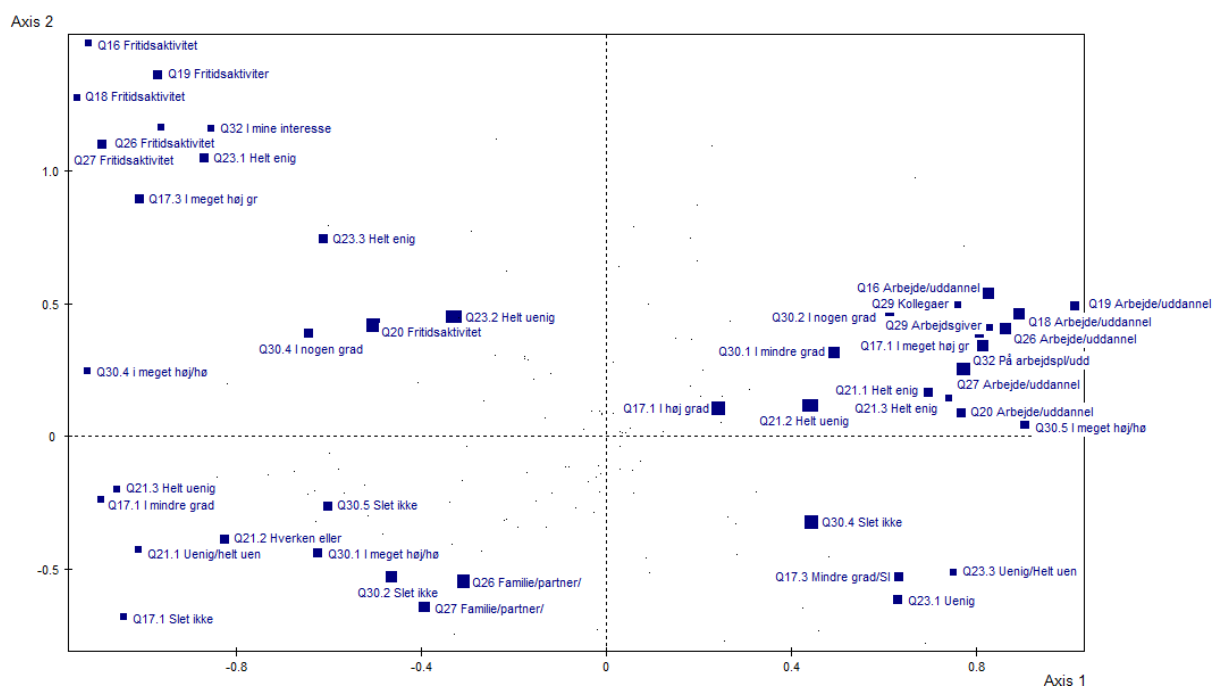
Akse 1					
	Bidrag fra variable (ctr.)%	Kategoriernes orientering		Kategoriernes bidrag (ctr.)%	
Variable		Negativ (Venstre)	Positiv (Højre)	Negativ	Positiv
Rec_Q27 Anerkendelse for evner	8,5	Q27 Familie/partner/ Q27 Fritidsaktivitet	Q27 Arbejde/uddannelse	1,06 3,03	4,41
Rec_Q18 Andre prioritering højest	7,53	Q18 Fritidsaktivitet	Q18 Arbejde/uddannelse	2,80	4,24
Rec_Q26 Indfri bedst	7,22	Q26 Familie/partner/ Q26 Fritidsaktivitet	Q26 Arbejde/uddannelse	0,87 2,03	4,32
Rec_Q19 Karakteriserer mest person	6,75	Q19 Fritidsaktiviteter	Q19 Arbejde/uddannelse	2,36	4,11
Rec_Q17.1 I hvilken grad prioriterer- Arbejde/uddannels	6,60	Q17.1 I mindre grad Q17.1 Slet ikke	Q17.1 I meget høj gr	1,28 1,67	2,40
Rec_Q32 Hvor modtage mest anerkendelse?	5,43	Q32 I mine interesse	Q32 På arbejdspl/udd	1,46	3,28
Rec_Q16 - vigtigst område klarer godt	5,03	Q16 Fritidsaktivitet	Q16 Arbejde/uddannelse	1,21	3,24
Rec_Q30.5 Jeg nedprioriterer fritidsaktiviteter til fordel for arbejde/uddannelse	4,91	Q30.5 Slet ikke	Q30.5 I meget høj/hø	1,52	2,95
Rec_Q17.3 I hvilken grad prioriterer- Fritidsaktiviteter (spo	4,76	Q17.3 I meget høj gr	Q17.3 Mindre grad/Sl	2,50	1,38
Rec_Q21.1 Arbejdet/uddannelse er en stor del af hvem jeg er	4,72	Q21.1 Uenig/helt uen	Q21.1 Helt enig	1,89	1,77
Rec_Q20 Bryllup tale om	4,33	Q20 Fritidsaktivitet	Q20 Arbejde/uddannelse	1,78	2,55
Rec_Q21.2 Arbejde/uddannelse interesserer mig ikke	4,26	Q21.2 Hverken eller	Q21.2 Helt uenig	1,58	1,84
Rec_Q30.4 Jeg nedprioriterer arbejde/uddannelse til fordel for fritidsaktiviteter	4,15	Q30.4 i meget høj/hø Q30.4 I nogen grad	Q30.4 Slet ikke	1,26 1,15	0,44
Rec_Q23.1 Fritidsaktiviteter er en stor del af hvem jeg er	3,9	Q23.1 Helt enig	Q23.1 Uenig	2,02	1,08
Rec_Q21.3 Jeg henter energi og inspiration på mit arbejde/ud	3,75	Q21.3 Helt uenig	Q21.3 Helt enig	0,99	1,06
Rec_Q30.2 Jeg nedprioriterer familie/partner/venner til fordel for arbejde/uddannelse	3,65	Q30.2 Slet ikke	Q30.2 I nogen grad	1,27	1,59
Rec_Q23.3 Jeg henter energi og inspiration fra fritidsaktivi	(2,96)	Q23.3 Helt enig	Q23.3 Uenig/Helt uen	1,61	1,11
Rec_Q30.1 Jeg nedprioriterer arbejde/uddannelse til fordel f	(2,45)	Q30.1 I meget høj/hø	Q30.1 I mindre grad	1,07	1,36
Rec_Q29 Hvem modtage anerkendelse fra?	(2,26)		Q29 Kollegaer Q29 Arbejdsgiver		0,85 0,86
Rec_Q23.2 Fritidsaktiviteter interesserer mig ikke	(1,01)	Q23.2 Helt uenig		1,01	
Total				37,42	44,84
				82,26	

På baggrund af tabellen ses en tilbøjelighed til at 1. aksen illustrerer hvorvidt respondenterne på den ene side identificerer sig mest med arbejde/uddannelse eller på den anden side fritidsaktiviteter og familie/partner/venner, samt i hvilken grad de søger og finder anerkendelse inden for disse sfærer.

Kategorierne som bidrager til variansen langs 1. aksen, er stort set ligeligt fordelt, imellem negative (37,42 %) og positive (44,8 %) orienterede kategorier. I alt bidrager de repræsenterede kategorier i foregående tabel 11, med 82,26 % af variansen langs 1. aksen, hvorfor aksen fremgår som vel beskrevet. I forhold til temaerne omkring selvfortælling og anerkendelse, bidrager temaet for selvfortælling med hele 60,09 % og temaet for anerkendelse med 22,17 %. Her kommer det således tydeligt til udtryk, at der er en skæv fordeling, i antallet af spørgsmål/variable, relateret til de to temaer se bilag 2. Det fremgår således, at temaet selvfortælling er styrende for 1.aksen, men også indeholder bidrag fra temaet anerkendelse. Temaerne fordeler sig dog rimeligt ligeligt, imellem negativt og positivt orienterede kategorier, set i forhold til den samlede fordeling. Fx bidrager temaet for anerkendelse med 8,45 % negativt orienterede kategorier, og 13,72 % positivt orienterede kategorier.

Af tabellen fremgår det desuden, at det hovedsagligt er kategorierne omhandlende fritidsaktiviteter, som bidrager mest på 1. aksens negative side. Dette fremgår af variablene, hvor det i høj grad er kategorien "fritidsaktivitet" samt kategorier der forholder sig positivt til fritidsaktiviteter og negativt i forhold til arbejde. På 1. aksens positive side er det i stedet omvendt, da det er kategorierne "arbejde/uddannelse" samt kategorier der er positive overfor arbejde som bidrager mest på 1. aksens positive side. Aksen viser således en dimension for arbejde/uddannelse samt fritidsaktiviteter og familie/partner/venner. Dette illustreres ligeledes af nedenstående figur 12, hvor det tydeliggøres at venstre side hovedsageligt opsamler, de som relaterer sig mest til fritidsaktiviteter (og familie/partner/venner). Højre side opsamler derimod kategorierne for arbejde/uddannelse. Dette er illustreret i figur 12, som viser variabelkategorierne placering i akse 1.

Figur 12 Kategoriernes placering i akse 1

11.4.2 2. aksen

Af tabel 12 ses det, at 2. aksen består af 36 kategorier der bidrager mere end gennemsnittet, og at disse stammer fra 17 variable. Det fremgår at kategorierne på 2. aksens nederste del, i høj grad relaterer sig til familie/partner/venner. Desuden findes der på nederste del, enkelte negativt og neutralt ladede kategorier angående fritidsaktiviteter. På øverste del af 2. aksen findes hovedsageligt kategorier der relaterer sig til arbejde/uddannelse samt fritidsaktiviteter. Eksempler på dette gives i det følgende.

Aksens nederste halvdel opsamler svarkategorier, der hovedsageligt omhandler familie/partner/venner, og relaterer sig positivt hertil. Spørgsmål angående hvad der karakteriserer en mest som person, hvilke evner man anerkendes for, hvilket område der er vigtigst at klare sig godt indenfor m.fl. besvares således med "familie/partner/venner". I øverste halvdel findes kategorier der relaterer sig til arbejde/uddannelse og fritidsaktiviteter. Spørgsmål angående hvad der karakteriserer en mest som person, hvilket område man i højest grad indfrier sine forventninger til sig selv på, hvilket område der er vigtigst at klare sig godt indenfor m.fl. besvares derfor, i øverste halvdel, med "arbejde/uddannelse" og "fritidsaktiviteter".

Kategorierne som bidrager til variansen langs 2. aksen, er fordelt imellem negative (30,81 %) og positive (44,11 %) orienterede kategorier. I alt bidrager de repræsenterede kategorier i tabellen, med 74,92 % af variansen langs akse 2. I forhold til temaerne omkring selvfortælling og anerkendelse, bidrager temaet for selvfortælling med 56,46 % og temaet for anerkendelse med 18,46 % se bilag 2. Det vil derfor sige, at temaet selvfortælling også er styrende for 2. aksen, dog med bidrag fra temaet anerkendelse. Temaerne fordeler sig desuden rimeligt ligeligt, imellem negativt og positivt orienterede kategorier, set i forhold til den samlede fordeling. Fx bidrager temaet for anerkendelse med 7,95 % negativt orienterede kategorier, og 10,51 % positivt orienterede kategorier.

I forhold til 2. aksens positive side er det kategorien familie/ partner/venner som sammen med kategorier der orienterer sig positivt i forhold til familie/partner/ venner som bidrager mest. I forhold til 2. aksens negative side fremgår det af tabellen, at det er kategorierne omhandlende arbejde/uddannelse og fritidsaktiviteter som bidrager mest sammen med kategorier der orienterer sig neutralt eller negativt i forhold til familie/partner/venner.

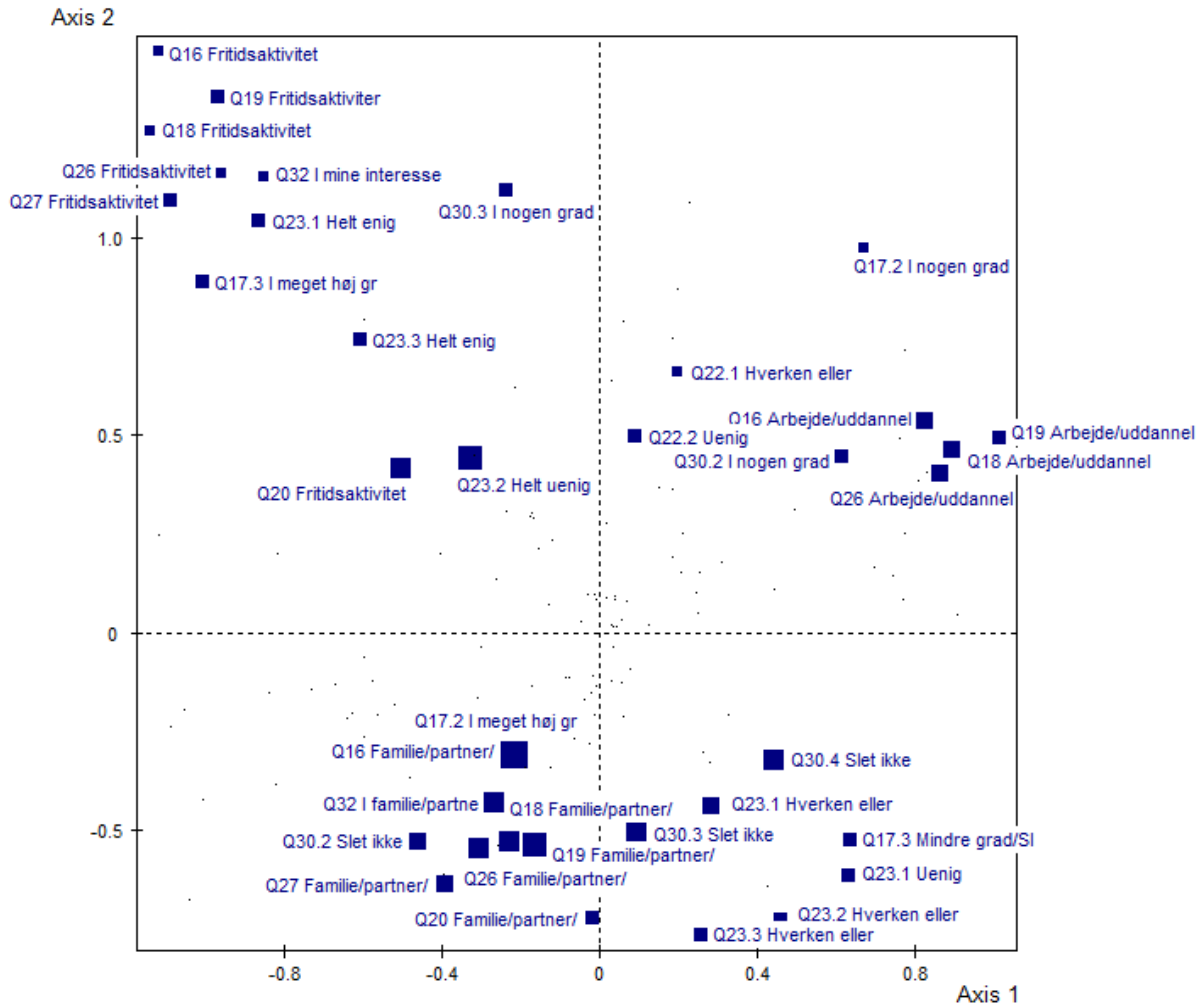
Selvfortælling og Anerkendelse

Tabel 12 Analysetabel, kategoriernes orientering og bidrag for akse 2

Akse 2					
Variable	Bidrag fra variable (ctr.)%	Kategoriernes orientering		Kategoriernes bidrag (ctr.) %	
		Negativ(Nederst)	Positiv (Øverst)	Negativ	Positiv
Rec_Q19 Karakterisere mest person	9,27	Q19 Familie/partner/	Q19 Arbejde/uddannel	3,18	1,05
			Q19 Fritidsaktiviter		5,04
Rec_Q18 Andre prioritering højest	7,83	Q18 Familie/partner/	Q18 Arbejde/uddannel	2,83	1,23
			Q18 Fritidsaktivitet		3,77
Rec_Q26 Indfri bedst	7,26	Q26 Familie/partner/	Q26 Arbejde/uddannel	3,01	1,02
			Q26 Fritidsaktivitet		3,23
Rec_Q27 Anerkendelse for evner	6,91	Q27 Familie/partner/	Q27 Fritidsaktivitet	3,06	3,34
Rec_Q30.3 Jeg nedprioriterer familie/partner/venner til fordel for fritidsaktiviteter	6,76	Q30.3 Slet ikke	Q30.3 I nogen grad	2,64	3,39
Rec_Q23.1 Fritidsaktiviteter er en stor del af hvem jeg er	6,52	Q23.1 Hverken eller	Q23.1 Helt enig	1,14	3,19
		Q23.1 Uenig		1,12	
Rec_Q23.3 Jeg henter energi og inspiration fra fritidsaktivi	5,53	Q23.3 Hverken eller	Q23.3 Helt enig	2,32	2,59
Rec_Q32 Hvor modtage mest anerkendelse?	5,52	Q32 I familie/partne	Q32 I mine interesse	1,88	2,92
Rec_Q16 - vigtigst område klarer godt	5,06	Q16 Familie/partner/	Q16 Arbejde/uddannel	1,29	1,48
			Q16 Fritidsaktivitet		2,29
Rec_Q17.3 I hvilken grad prioriterer-Fritidsaktiviteter (spo	4,59	Q17.3 Mindre grad/SI	Q17.3 I meget høj gr	1,04	2,12
Rec_Q23.2 Fritidsaktiviteter interesserer mig ikke	4,37	Q23.2 Hverken eller	Q23.2 Helt uenig	1,59	2,01
Rec_Q30.2 Jeg nedprioriterer familie/partner/venner til fordel for arbejde/uddannelse	3,48	Q30.2 Slet ikke	Q30.2 I nogen grad	1,81	0,91
Rec_Q17.2 I hvilken grad prioriterer-Familie/partner/venner	3,42	Q17.2 I meget høj gr	Q17.2 I nogen grad	1,15	1,39
Rec_Q30.4 Jeg nedprioriterer arbejde/uddannelse til fordel f	(2,14)	Q30.4 Slet ikke		0,92	
Rec_Q22.1Familie/partner/venner er en stor del af hvem jeg e	(2,1)		Q22.1 Hverken eller		0,92
Rec_Q22.2 Familie/partner/venner interesserer mig ikke	(1,76)		Q22.2 Uenig		0,90
Rec_Q20 Bryllup tale om	(1,31)	Q20 Familie/partner/	Q20 Fritidsaktivitet	1,83	1,32
Total				30,81	44,11
				74,92	

Nedenstående figur 13 illustrerer ligeledes, hvordan kategorierne fordeler sig på 2. akse. Her fremgår det, som ovenfor, at nederste del af 2. akse beskriver de respondenter der relaterer sig til familie/partner/venner, og som dermed søger og finder anerkendelse samt identificerer sig hermed. Øverste del af 2. akse tegner sig derimod for de individer, der i højere grad relaterer sig til arbejde/uddannelse eller fritidsaktiviteter.

Figur 13 Kategoriernes placering i akse 2

Efter at have fundet kategorierne for såvel 1. som 2. akse, er det tydeligt at se, hvordan respondenterne fordeler sig, i forhold til de tre sfære: arbejde/uddannelse, familie/partner/venner samt fritidsaktiviteter. Af de to akser fremgår det således, at der findes forskelle. Idet arbejde/uddannelse placerer sig modsat familie/partner/venner samt fritidsaktiviteter på 1.aksen, hvorimod det på 2.aksen, er familie/partner/venner der placerer sig modsat arbejde/uddannelse samt fritidsaktiviteter.

11.4.3 3. akse

Akse 3 medtaget ikke i den videre fortolkning, men vil blive beskrevet kort i det følgende. Af tabel 13 ses det, at 3. akse består af 37 kategorier der bidrager mere end gennemsnittet, og at disse stammer fra 17 variable. Bidraget til henholdsvis negativ (49,51 %) og positiv (23,73 %) side er dog meget forskelligt fordelt, hvilket ikke gør sig gældende i samme grad for 1. akse og 2. akse.

I alt bidrager de repræsenterede kategorier i tabel 13, med 73,24 % af variansen langs akse 3. I forhold til temaerne omkring selvfortælling og anerkendelse, bidrager temaet for selvfortælling med hele 71,14 % og temaet for anerkendelse blot med 2,1 %. De kategorier der udgør temaet for anerkendelse, er desuden alle negativt orienterede, og bidrager således blot til aksens ene side.

Aksens negative del opsamler blandede svarkategorier, en fællesnævner er dog, at de fleste er negativt ladet over for alle tre medtagende sfærer, særligt i forhold til at identificere sig med dem. Således forekommer størstedelen af svarkategorierne "helt enig" eller "helt uenig" på samme side af aksens, som kategorierne "enig" eller "uenig".

I aksens positive del findes samme svarkategorier, dog retter de sig positivt mod sfærene, og det at identificere sig med dem. Et eksempel herpå ses i kraft af, at svaret i forhold til spørgsmålet omkring i hvorvidt arbejde/uddannelse er en stor del af hvem man er, i den negative del er "uenig/helt uenig" og i den positive del er svaret derimod "helt enig". "Uenig/helt uenig" placerer sig i nederste venstre hjørne, "helt enig" placerer sig modsat i øverste højre hjørne, hvilket giver god mening i forhold til, hvad vi tidligere har set i forhold til kategoriernes placeringer i akse 1 og 2. Dette er tilfældet, da "helt enig" i forhold til om arbejde/uddannelse er en stor del af hvem man er, placerer sig i samme del af kortet, som de øvrige kategorier der tegner sig positivt i forhold til arbejde/uddannelse. "Helt uenig" placerer sig derimod helt modsat, og i samme hjørne som kategorierne der tegner sig positivt for familie/partner/venner.

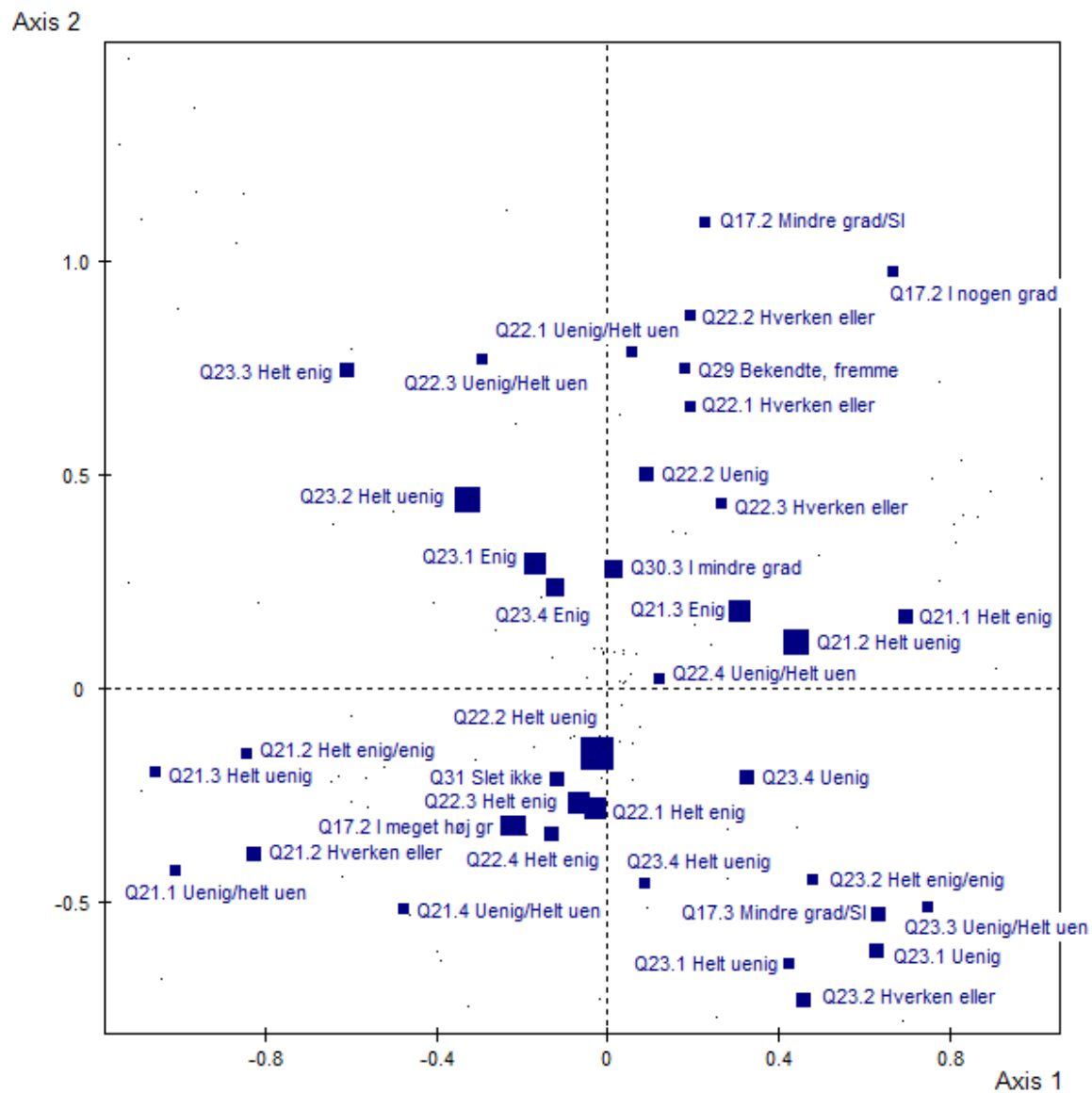
Selvfortælling og Anerkendelse

Tabel 13 Analysetabel, kategoriernes orientering og bidrag for akse 3

Akse 3					
Variable	Bidrag fra variable (ctr.)%	Kategoriernes orientering		Kategoriernes bidrag (ctr.)%	
		Negativ	Positiv	Negativ	Positiv
Rec_Q22.3 Jeg henter energi og inspiration fra min familie/p	11,54	Q22.3 Hverken eller	Q22.3 Helt enig	4,40	4,59
		Q22.3 Uenig/Helt uen		2,21	
Rec_Q22.1 Familie/partner/venner er en stor del af hvem jeg e	11,09	Q22.1 Hverken eller	Q22.1 Helt enig	2,76	4,47
		Q22.1 Uenig/Helt uen		3,08	
Rec_Q22.2 Familie/partner/venner interesserer mig ikke	7,71	Q22.2 Hverken eller	Q22.2 Helt uenig	1,88	1,73
		Q22.2 Uenig		3,50	
Rec_Q23.3 Jeg henter energi og inspiration fra fritidsaktivi	6,4	Q23.3 Uenig/Helt uen	Q23.3 Helt enig	3,90	1,34
Rec_Q17.2 I hvilken grad prioriterer-Familie/partner/venner	6,31	Q17.2 I nogen grad	Q17.2 I meget høj gr	2,44	1,99
		Q17.2 Mindre grad/SI		1,28	
Rec_Q22.4 At have familie/partner/venner giver prestige	5,53	Q22.4 Uenig/Helt uen	Q22.4 Helt enig	2,31	2,00
Rec_Q23.1 Fritidsaktiviteter er en stor del af hvem jeg er	5,33	Q23.1 Uenig	Q23.1 Enig	1,65	1,03
		Q23.1 Helt uenig		2,06	
Rec_Q23.2 Fritidsaktiviteter interesserer mig ikke	5,21	Q23.2 Helt enig/enig	Q23.2 Helt uenig	2,47	1,72
		Q23.2 Hverken eller		0,92	
Rec_Q23.4 Fritidsaktiviteter giver prestige	4,76	Q23.4 Uenig	Q23.4 Enig	1,48	1,36
		Q23.4 Helt uenig		1,32	
Rec_Q21.1 Arbejdet/uddannelse er en stor del af hvem jeg er	4,53	Q21.1 Uenig/helt uen	Q21.1 Helt enig	2,11	1,57
Rec_Q21.2 Arbejde/uddannelse interesserer mig ikke	4,3	Q21.2 Helt enig/enig	Q21.2 Helt uenig	1,58	1,52
		Q21.2 Hverken eller		1,17	
Rec_Q21.3 Jeg henter energi og inspiration på mit arbejde/ud	(3,27)	Q21.3 Helt uenig	Q21.3 Enig	1,04	0,91
Rec_Q21.4 Arbejde/uddannelse giver prestige	(3,23)	Q21.4 Uenig/Helt uen		1,57	
Rec_Q17.3 I hvilken grad prioriterer-Fritidsaktiviteter (spo	(2,91)	Q17.3 Mindre grad/SI		2,28	
Rec_Q31 Anerkendelse styrende	(1,72)	Q31 Slet ikke		0,96	
Rec_Q29 Hvem modtage anerkendelse fra?	(1,6)	Q29 Bekendte, fremme		1,14	
Rec_Q30.3 Jeg nedprioriterer familie/partner/venner til fordel for fritidsaktiviteter	(1,37)		Q30.3 I mindre grad		1,07
Total				49,51	23,73
				73,24	

Tallene fra tabellen er illustreret i nedenstående kort (figur 14). Dog giver akserne ikke nogen yderligere information, end den vi får fra 1. og 2. akserne, hvorfor vi kun medtager disse akser til videre analyse.

Figur 14 Kategoriernes placering i akse 3

11.4.4 Gennemgang af supplementære variable

Som skrevet tidligere har vi udvalgt en række supplementære variable og ønsker, at undersøge hvorledes disse valgte supplementære variable relaterer sig til respondenternes identitet og søgen efter anerkendelse. I det følgende præsenteres de benyttede supplementære variable samt deres kategoriers placering.

I figur 15 er køn (rød) og alder (lilla) indsat som supplementære variable. I forhold til køn, findes der stort set ingen forskel på deres placering på 1. akse (0,08) eller 2. akse (0,32)²⁸. Således er der ingen bemærkelsesværdig forskel imellem kvinder og mænd i forhold til hvordan de konstruerer deres selvfortælling samt i deres søgen efter anerkendelse. Forklaringen på dette kan findes i, at mænd og kvinders roller, igennem tiden har ændret sig, og at de i dag, i høj grad minder om hinanden. Både kvinder og mænd er på arbejdsmarkedet, og skaber egne karriere. Dette har også gjort, at rollerne i hjemmet og i forhold til børn, er blevet mere ens end de var tidligere. Således giver det mening, at der ikke vil ses den store forskel på, om det er mænd eller kvinder der i højest grad relaterer sig til fx familieliv.

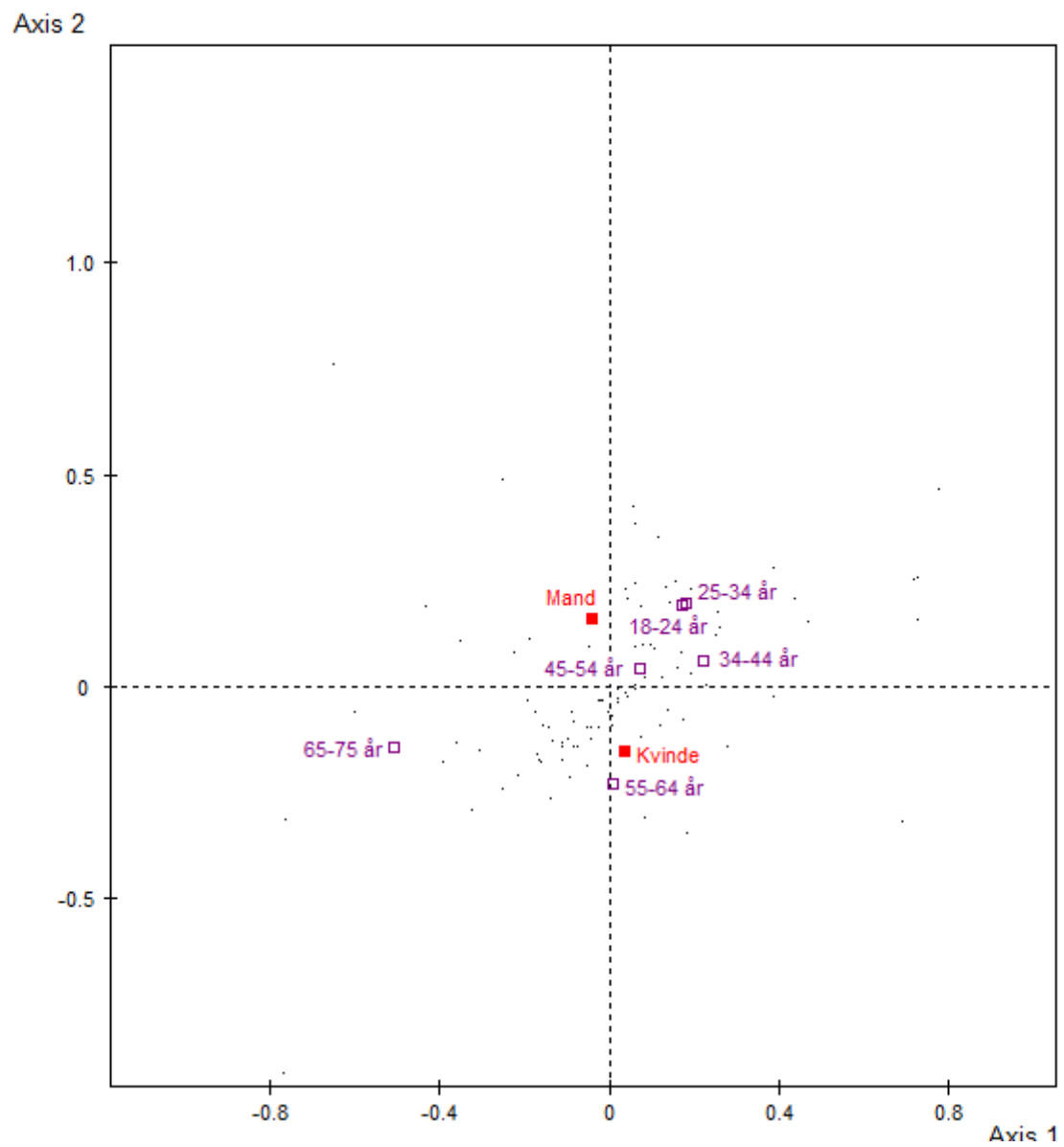
Hvis vi ser på alderskategoriernes fordeling langs 1. aksen, fremgår der ingen væsentlige forskelle bortset fra at den ældste aldersgruppe tilsyneladende i højere grad er placeret mod venstre og at de således i højere grad orienterer sig imod familie/partner/venner og fritidsaktiviteter. Langs 2. aksen fordeler de fire yngste alderskategorier sig øverst og de to ældste alderskategorier nederst. Det tyder således på, at de yngste alderskategorier i højere grad orienterer sig mod arbejde/uddannelse og fritidsaktiviteter samt at de ældre alderskategorier orienterer sig mod familie/partner/venner. Af vores beregninger fremgår det, at der på 1. aksen findes moderate forskelle imellem de tre første alderskategorier (18-24 år, 25-34 år og 35-44 år) og den ældste alderskategori (65-75 år) jf. bilag 3 corem-8. På 2. aksen findes der ligeledes moderate forskelle imellem alderskategorien 18-24 år og de to ældste alderskategorier (55-64 år og 65-75 år) jf. bilag 3 corem-8.

Forklaringen på at de 65-75-årige orientere sig mod familie/partner/venner og fritidsaktiviteter på 1.aksen, kan ligge i, at de har nået pensionsalderen, og derfor ikke længere har eller prioriterer arbejde og uddannelse, men i stedet prioriterer tid til familie, venner og fritidsaktiviteter. De tre yngre aldersgrupper placerer sig alle modsat, i øverste højre hjørne, hvori der på 1. aksen findes aktive kategorier der relaterer sig til arbejde/uddannelse. Dette giver god mening, i forhold til at man i alderen fra 18 – 44 år, ofte studerer, starter karriere samt yder en ekstra indsats for at etablere sig på arbejdsmarkedet, hvorfor arbejde og uddannelse i høj grad vil blive prioriteret.

Forklaringen på 2. aksens eksisterende forskel, kan minde om ovenstående, da de 18-24-årige atter placerer sig nærmest de aktive kategorier som relaterer sig til uddannelse og arbejde. De 55-64-årige placerer sig derimod nærmere aktive kategorier for familie og placerer sig desuden i højere grad på samme side som kortere uddannelser, faglært og ufaglært beskæftigelse, end de 18-24-årige gør. Dette vidner om, at de 55-64-årige ikke prioriterer deres arbejde/uddannelse lige så højt, som de 18-24-årige, men i stedet fokusere på familie, hvilket formentlig har en umiddelbar naturlig forklaring i, at der er færre af de 55-64-årige som befinder sig på arbejdsmarkedet end 18-24-årige. Alternativt kunne dette også være tegn på, at der blandt yngre grupper er større fokus på arbejde, og at dette kunne være en tendens.

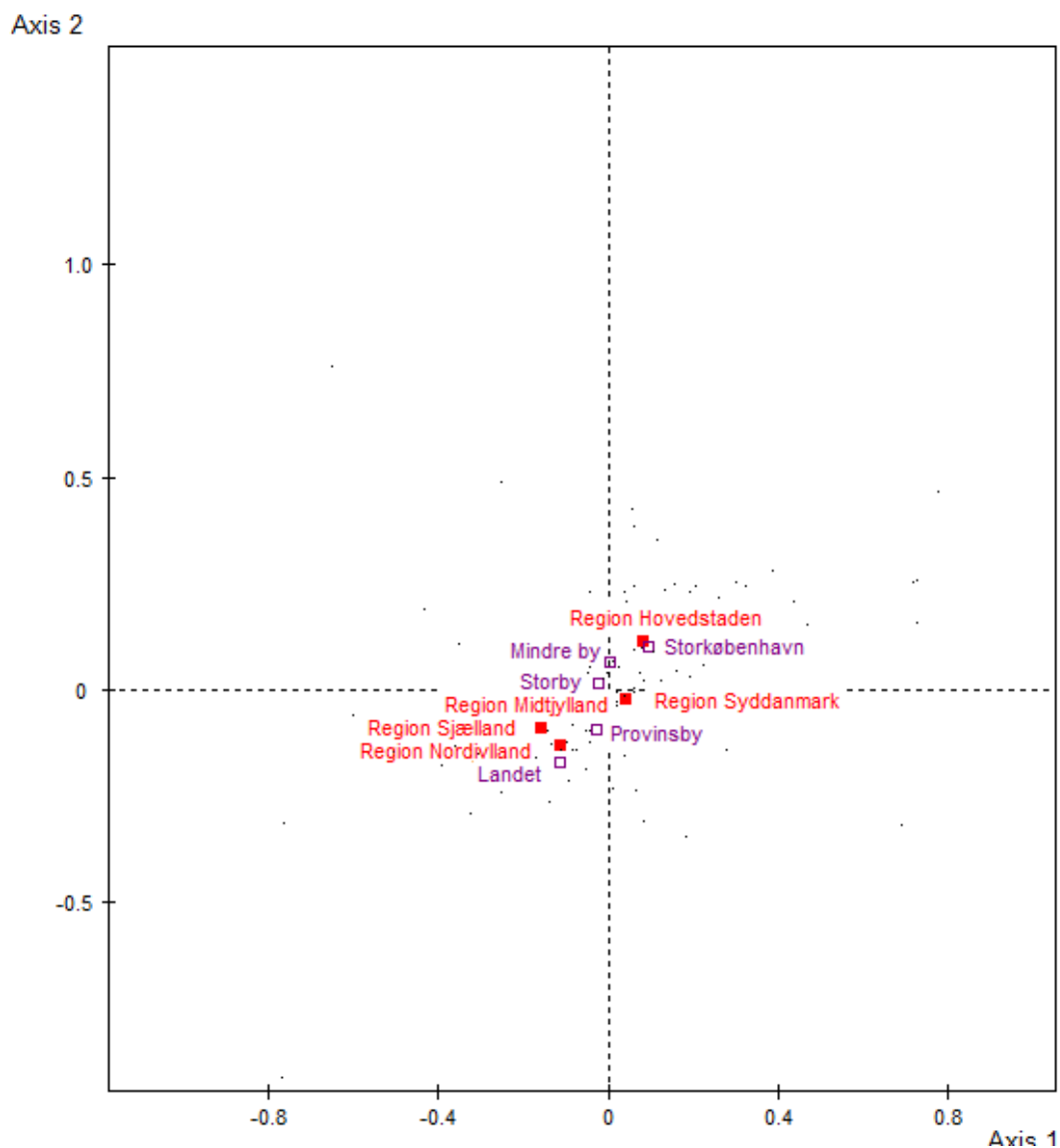
²⁸ Forskellen aflæses i bilag 3 i corem-8.

Figur 15 Supplementærpunkter: køn og alder

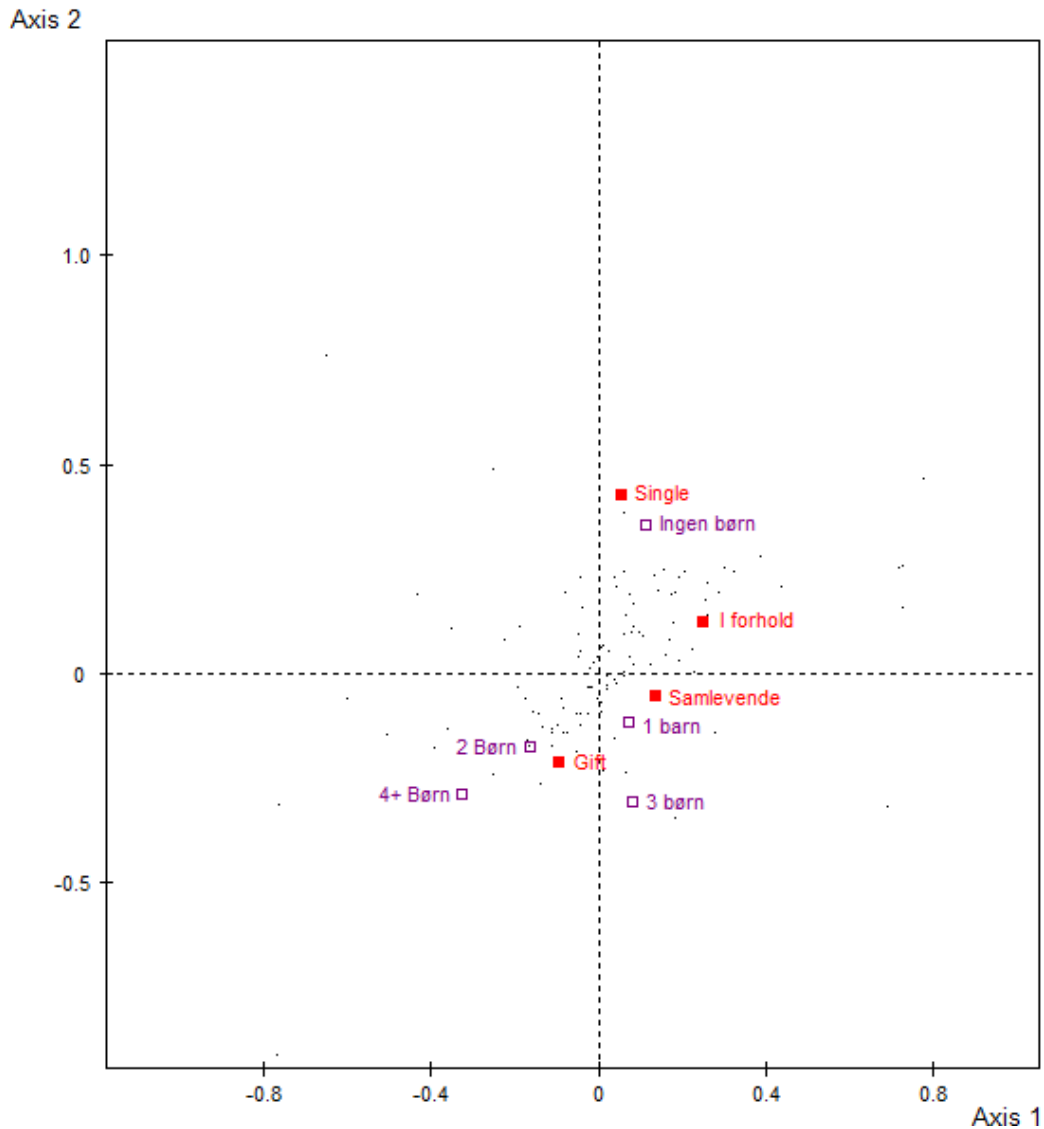

I figur 16 har vi indsat region (rød) og bystørrelse (lilla) som supplementære variable, og det fremgår at der ikke findes nogen nævneværdig forskel imellem hvilken region respondenterne er bosiddende i og ligeledes at det ikke har nogen betydning hvilken størrelse by respondenterne er boende i, i forhold til hvordan respondenterne konstruerer deres identitet og søger efter anerkendelse. At der ikke forekommer nogen nævneværdig forskel, skal formentlig findes i at hvor respondenter bor ikke har betydning for hvordan de vælger at skabe deres selvfortælling og søge efter anerkendelse, men at det i stedet er andre faktorer der har betydning for dette. Vi kan dog se, at Storkøbenhavn og Landet placere sig modsat hinanden, hvilket, hvis vi desuden forholder os til vores øvrige supplementærpunkter, muligvis kan skyldes, at mange tager til København for at studere og arbejde, hvorfor de orienterer sig mere mod de positive aktive for arbejde/uddannelse. Derimod søger flere mod landet når de skal have familie/bliver ældre, hvilket er i overensstemmelse med de øvrige baggrundsvariable.

Figur 16 Supplementærpunkter: region og bystørrelse

Figur 17 Supplementærpunkter: civilstand og børn

Som supplementære variable i figur 17 har vi indsat civilstand (rød) samt børn (lilla). Af kortet fremgår det, at fordeling i forhold til civilstand placerer sig, så kategorien gift er til venstre og de øvrige kategorier til højre. Således orienterer sig gifte respondenter sig tilsyneladende i højere grad mod familie/partner/venner og fritidsaktiviteter end mod arbejde/uddannelse. Af 2.aksen fremgår det, at single og i forhold men ikke samlevende, placeres øverst i kortet, hvorimod kategorierne gift og samlevende placerer sig nederst. Deraf tyder det på, at respondenter som er single eller i forhold men ikke samlevende, i højere grad orienterer sig mod arbejde/uddannelse og fritidsaktiviteter end respondenter som er gift og samlevende, der i stedet orienterer sig mod familie/partner/venner. I forhold fordelingen af børn langs 1. aksen fremgår det, at kategorierne for at have 2 og 4+ børn placeres på kortets venstre side og at have ingen børn, 1 barn eller 3 børn placerer sig på den højre side. Af 2. aksen ses det, at kategorien ingen børn, i kontrast til de øvrige kategorier, placerer sig øverst. Således det det på, at respondenter der ingen børn har i højere grad orienterer sig mod arbejde/uddannelse og fritidsaktiviteter end respondenter som har børn. Af beregningerne fremgår det desuden, at der i civilstand findes en moderat forskel på 2. aksen (0,63) imellem at være gift og single jf. bilag 3 corem-8. Ligeledes findes der på 2. aksen en moderat forskel imellem at have ingen børn og have 2, 3 eller 4+ børn

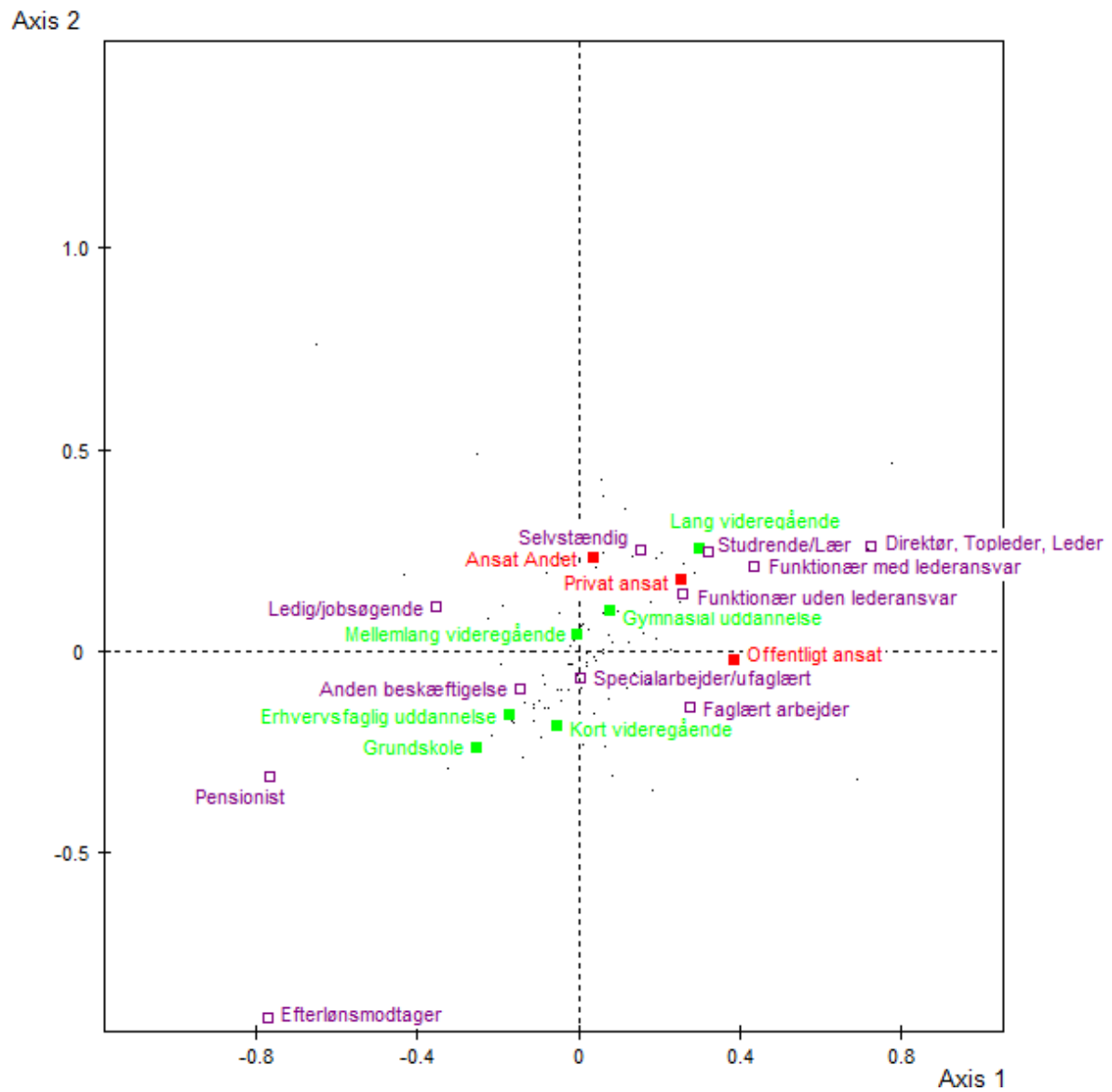
(0,53-0,64) jf. bilag 3 corem-8. Det fremgår desuden, at punktet der angiver at være single, samt punktet for ingen børn, placerer sig på samme side af 2. akse, og desuden forholdsvis tæt. Supplementærpunktet der angiver at man er gift, samt punkterne for at have 2,3 eller 4+ børn, placerer sig på modsatte side. Af kortet fremgår det ikke overraskende, at det i langt højere grad er respondenter som har børn og er samlevende eller gift som hovedsagligt orienterer sig mod familie. Forklaringen for at der er forskel på hvordan respondenterne konstruerer deres selvfortælling samt søger efter anerkendelse, kan findes i respondenternes familieforhold. Dette da singler og personer uden børn, grundet fravær/fravalg af børn og partner, har mere tid til arbejde og uddannelse. Derimod har gifte og personer med børn, tilvalgt familie, og har dermed formentlig ikke samme tid, til at prioritere arbejde og uddannelse.

I figur 18 er uddannelse (grøn) beskæftigelse (lilla) og offentligt/privat ansat (rød) indsat som supplementære variable. I forhold til uddannelse findes der kun en moderat forskel på 1. akse (0,55) imellem at have grundskole eller lang videregående uddannelse som senest afsluttede uddannelse. I forhold til beskæftigelse findes der flere store samt moderate forskelle på både 1. akse og 2. akse, hvilket fremgår af tabel 14, hvor afstanden imellem kategorierne er beregnet. Det fremgår desuden at der ikke eksisterer nogen særlig forskel imellem hvorvidt respondenterne er privat eller offentligt ansatte. Grunden til at disse forskelle forekommer, skal sandsynligvis findes i at uddannelse og beskæftigelse i høj grad påvirker hvilken selvfortælling respondenter skaber, samt hvorledes de ønsker anerkendelse. På 1. akse placerer lang videregående uddannelse sig på samme side, som de aktive kategorier der relaterer sig positivt til arbejde og uddannelse, hvor grundskole er på samme side som familie/partner/venner og fritidsaktiviteter. På både 1. og 2. akse fordeler det sig således, at bl.a. direktør, selvstændig, studerende placerer sig sammen med aktive kategorier der relaterer sig positivt til arbejde og uddannelse og hvor dette prioriteres. Pensionist, efterlønsmodtager, anden beskæftigelse, faglært, ledig/jobsøgende, placerer sig derimod særligt i relation til familie/partner/venner samt fritidsaktiviteter. At det forholder sig således kan desuden give god mening, i forhold til placeringen af alderskategorier, civilstand, arbejdstimer mv. Således kan vi se, at de der danner en selvfortælling med udgangspunkt i arbejde/uddannelse, også relaterer sig til de mere prestigefyldte jobs, hvorimod ledige/jobsøgende, pensionister mv. i højere grad prioriterer familie/partner/venner og til dels fritidsaktiviteter i deres liv.

Tabel 14 Beregnet afstand imellem supplementær kategorien beskæftigelse.

Variablens kategorier	1. akse	2. akse
Direktør – Ledig	1,08	
Direktør - Pensionist	1,49	0,57
Direktør - Efterlønsmodtager	1,50	1,17
Direktør - Andet	0,88	
Direktør - Selvstændig	0,57	
Direktør – Specialarbejder	0,73	
Faglært - Ledig	0,63	
Faglært - Pensionist	1,04	
Faglært - Efterlønsmodtager	1,05	0,77
Funktionær med leder - Ledig	0,78	
Funktionær med leder - Pensionist	1,19	0,52
Funktionær med leder - Efterlønsmodtager	1,20	1,12
Funktionær med leder - Andet	0,58	
Funktionær uden leder - Ledig	0,61	
Funktionær uden leder - Pensionist	1,02	
Funktionær uden leder - Efterlønsmodtager	1,03	1,05
Ledig - Studerende	0,67	
Pensionist - Selvstændig	0,92	0,56
Pensionist - Specialarbejder	0,76	
Pensionist - Studerende	1,08	0,55
Pensionist - Andet	0,61	
Efterlønsmodtager - Selvstændig	0,93	1,16
Efterlønsmodtager - Specialarbejder	0,77	0,84
Efterlønsmodtager - Studerende	1,09	1,15
Efterlønsmodtager - Andet	0,92	1,00
Efterlønsmodtager - Pensionist		0,60
Efterlønsmodtager - Ledig		1,02

Figur 18 Supplementærpunkter: uddannelse, beskæftigelse og offentligt/privat ansat

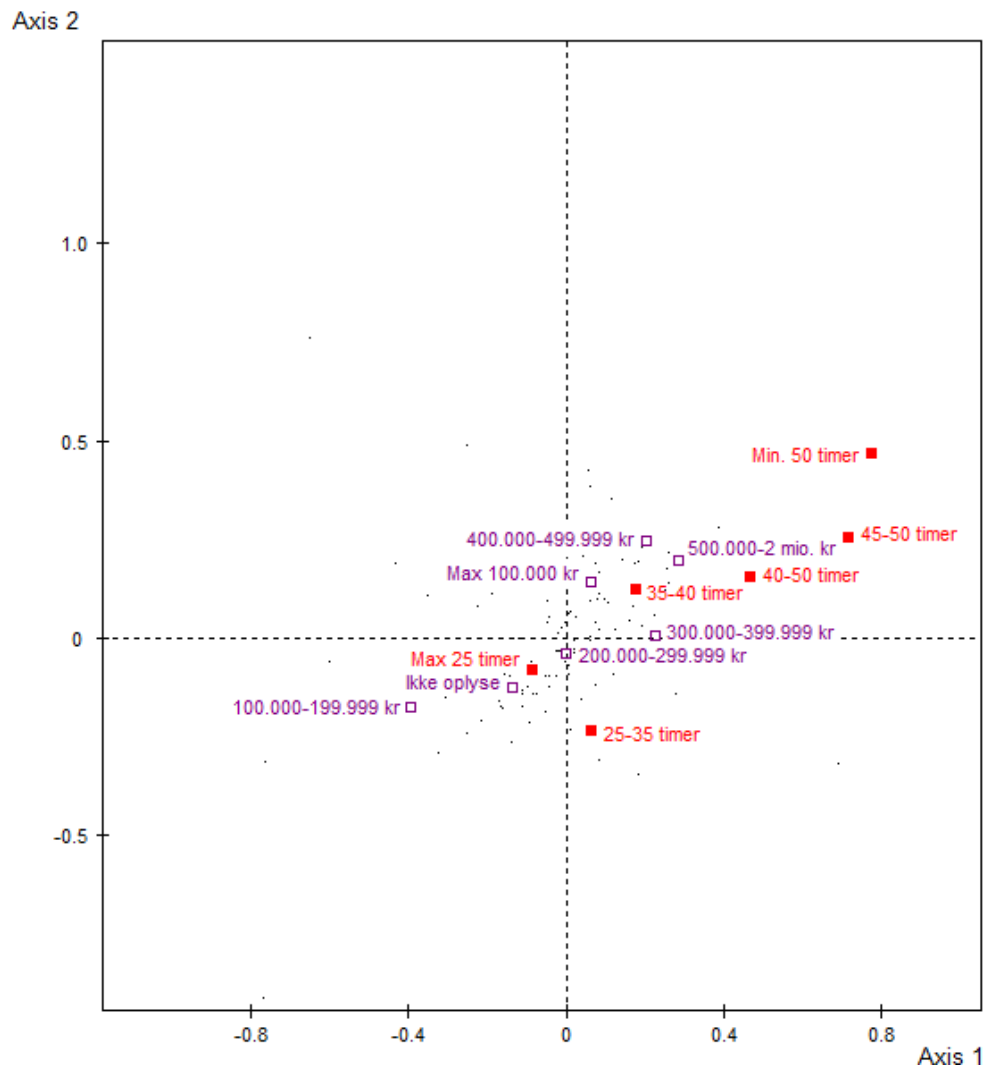

Af figur 19 fremgår det at antal arbejdstimer (rød) og nettoindkomst (lilla) er indsat som supplementære variable. I forhold til fordelingen af arbejdstimer langs 1.aksen fremgår det, at kategorien max. 25 timer placerer sig til venstre i kortet, modsat de øvrige kategorier for arbejdstimer. Derved tyder det på at individer, som max. arbejder 25 timer i højere grad orienterer sig mod familie/partner/venner og fritidsaktiviteter. Yderligere fremgår det af 2. aksens at de to kategorier med lavest antal arbejdstimer, placerer sig i nederste del og deraf orienterer sig mod familie/partner/venner. I forhold til fordelingen af indkomstkategorier på 1.aksen, ligger kategorien for ikke oplyst og 100.000-199.999 kr. på kortets venstre side. På 2.aksen ligger kategorierne ikke oplyst, 100.000-199.999 kr. og 200.000-299.999 kr. nederst i kortet.

Af beregninger for 1.aksen findes der moderate forskelle imellem respondenter som arbejder minimum 50 timer om ugen og respondenter som arbejder fra max. 25 timer og op til 40 timer om ugen. Ydermere findes der en moderat forskel på 1. aksens (0,54-0,86) imellem de respondenter som arbejder 45-50 timer om ugen og de respondenter som arbejder op til 40 timer om ugen. Slutteligt er der en moderat forskel på 1. aksens (0,55) imellem de respondenter som arbejder højst 25 timer og de som arbejder imellem 40 og 45 timer. For 2. aksens er det gældende, at der findes en moderat forskel imellem respondenter som arbejder minimum 50 timer og dem som maksimum arbejder 25 timer om ugen jf. bilag 3 corem-8. I forhold til indkomst findes der en moderat forskel på 1. aksens (0,60-0,68) imellem de respondenter som har en nettoindkomst imellem 100.000-199.999 kr. og de som har en nettoindkomst imellem 300.000-2.000.000 kr.

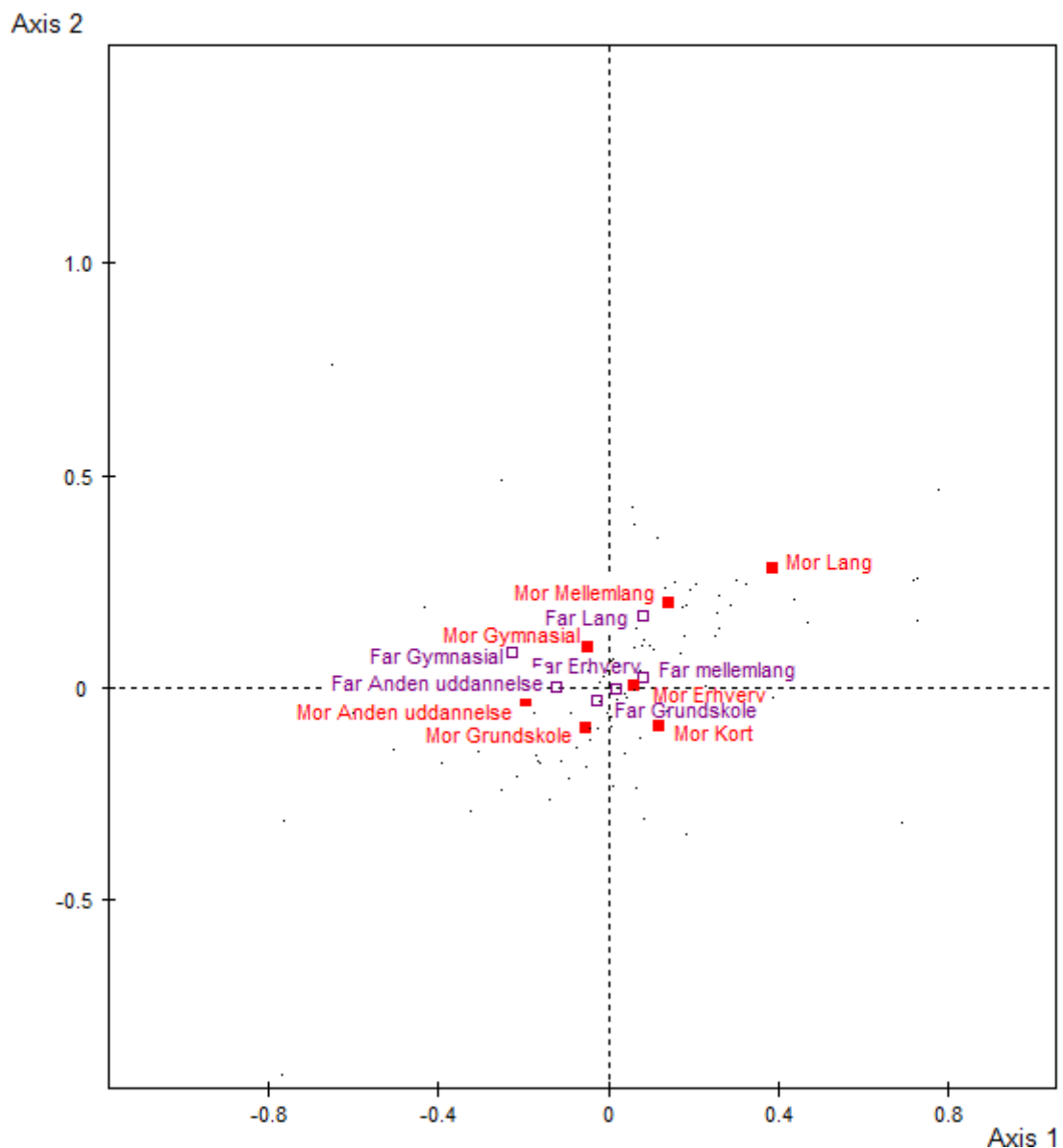
De respondenter som arbejder under 25 timer, placerer sig i samme kvadrant som respondenter der er pensionister og efterlønsmodtager hvorfor placeringen af indkomst kan give mening. Dette i forhold til at de ikke er aktive på arbejdsmarkedet og derfor modtager pension eller efterløn. Antallet af arbejdstimer kan eventuelt forklares i forhold til udførelse af frivilligt arbejde. Som følge af dette, er det også naturligt at de placerer sig i forhold til de aktive variable som placerer sig positivt i forhold til familie/partner/venner. De respondenter som arbejder mest, placerer sig samme sted som de respondenter som er selvstændig eller beskæftiger sig som direktør, topleder eller leder. Det giver derfor også mening i forhold til at de placerer sig sammen med de aktive variable som er positivt orienteret mod arbejde/uddannelse og derfor arbejder mange timer samt har en høj indkomst. At kategorien tjener max. 100.000 placerer sig samme med de aktive variable som er positive overfor arbejde/uddannelse, skal formentlig forklares ud fra at dette er studerende. Det giver således god mening hvis studerende er positive overfor arbejde/uddannelse, arbejder 35+ timer, men kun har indkomst gennem SU og eventuelt supplerende arbejde, som i princippet har et maksimum i forhold til hvor meget der må tjenes.

Figur 19 Supplementærpunkter: arbejdstimer og indkomst

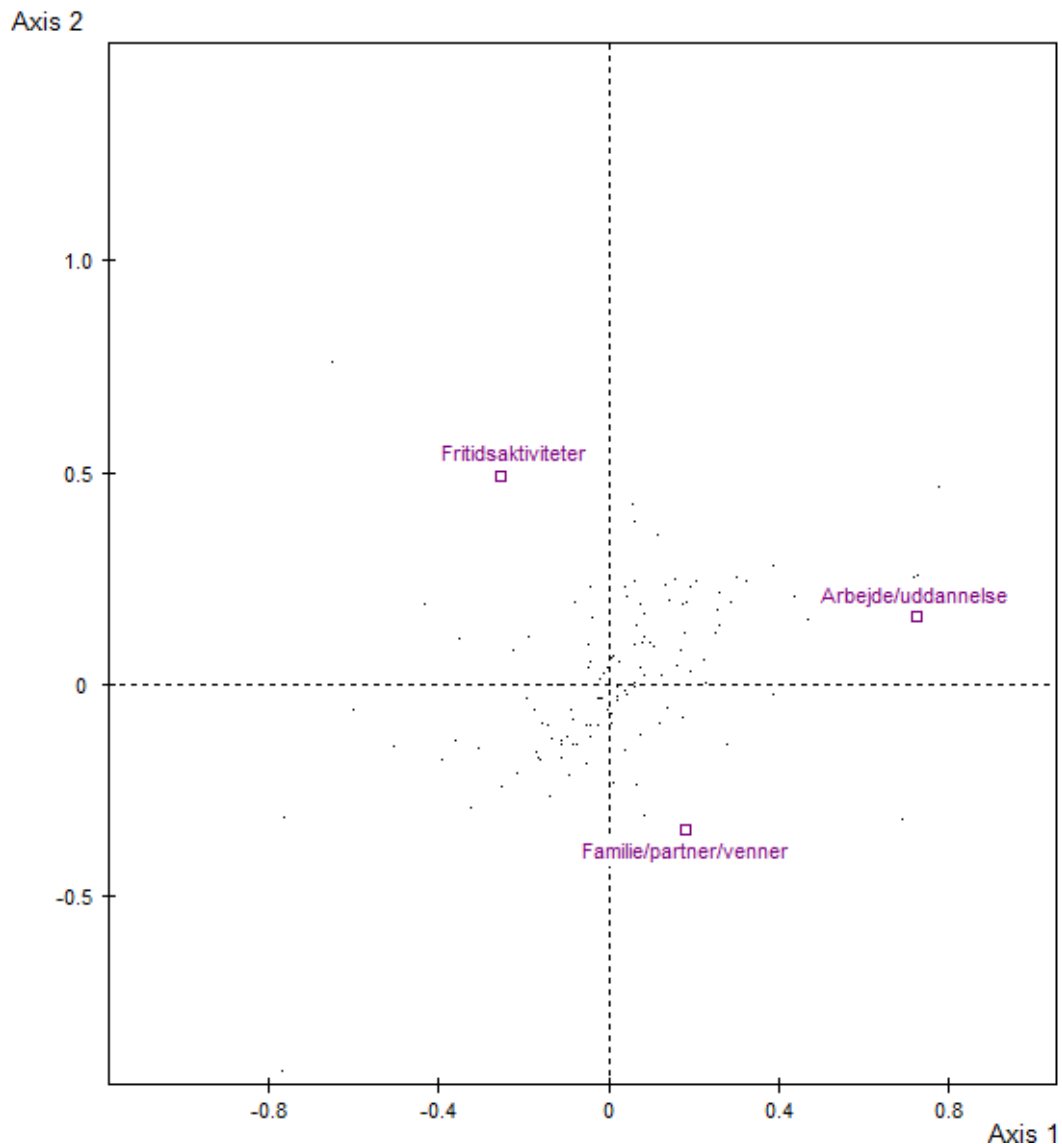
I figur 20 hvor forældrenes uddannelse er indsat som supplementære variable fremgår det, at der blot findes en moderat forskel på 1. akse (0,59) imellem hvorvidt respondenterne har angivet at deres mødre har en lang uddannelse eller andet som deres højeste opnåede uddannelse. Foruden denne ene moderate forskel, findes der ikke andre nævneværdige forskelle imellem hvilken uddannelse respondenternes forældre har opnået. Grunden til at vi ikke finder særlige forskelle i forhold til forældres højeste opnåede uddannelse, kan findes i, at vi i dag, selv skaber vores identitet og selvfortælling, og ikke i så høj grad, er præget af vores familie og baggrund. Dette betyder, at vi selv til-og fravælger karriere, branche, familie og børn mv. Det fremgår således af nedenstående kort, at mors og far uddannelsesniveau ikke er af betydning for hvorledes respondenterne, der indgår i vores analyse, skaber deres selvfortælling samt hvorledes de ønsker anerkendelse.

Figur 20 Supplementærpunkter: mors og fars uddannelse

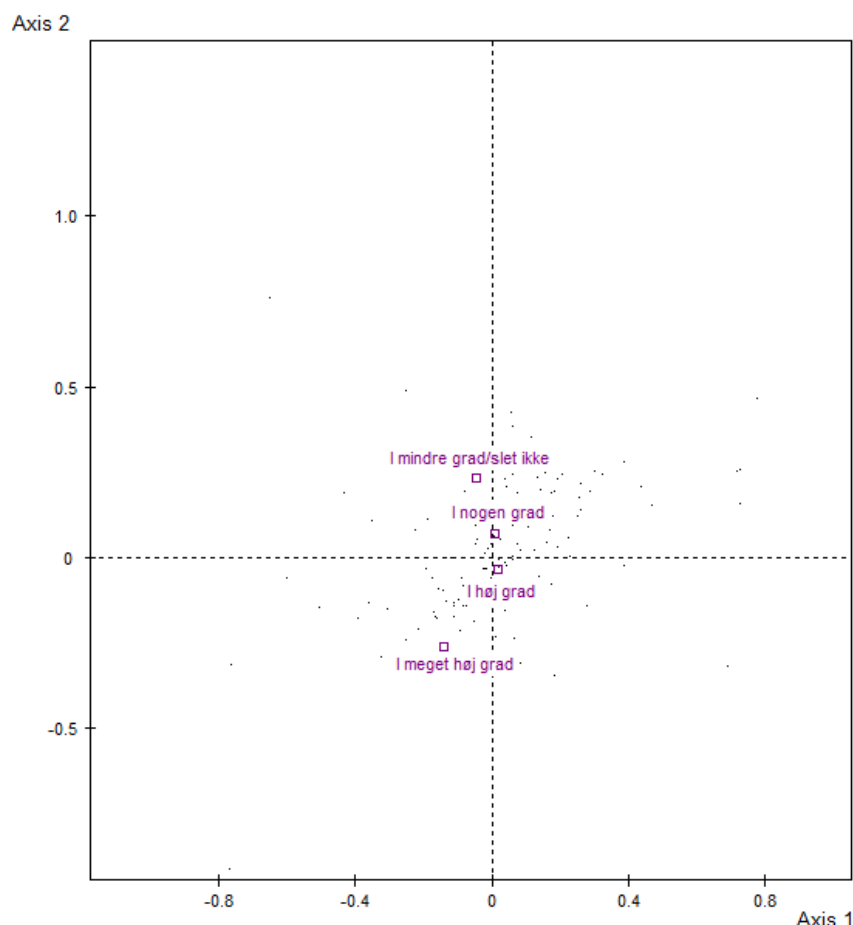
Af figur 21 fremgår det, at variablen angående hvad opslag på Facebook omhandler, er indsat som supplementærpunkt og hvorledes dette placerer sig. Der findes en moderat forskel på 1. akse imellem arbejde og familie (0,55) samt imellem arbejde og fritid (0,98). Yderligere findes der en moderat forskel på 2. akse imellem arbejde og familie (0,51) og imellem familie og fritid (0,84). Det fremgår således at opslagene placerer sig naturligt i forhold til de aktive kategorier. Opslag omhandlende arbejde/uddannelse placerer sig sammen med de aktive variable som orienterer sig positivt i forhold til arbejde/uddannelse, ligeledes placerer opslag om fritidsaktiviteter sig sammen med aktive variable omhandlende fritidsaktiviteter. Grunden herfor skal formentlig findes i, at Facebook i høj grad anvendes som værktøj til at søge og modtage anerkendelse, hvorfor det er naturligt at respondenter laver opslag omhandlende det område som deres selvfortælling tager udgangspunkt i. Konstruktionen af selvfortællingen der finder sted gennem opslag på Facebook, ser således ud til, at tage udgangspunkt i det område som man karakteriserer sig mest med.

Figur 21 Supplementærpunkter: opslag på Facebook

Hvorvidt respondenterne alt i alt føler sig anerkendt er indsat som supplementær variabel i figur 22. Af kortet fremgår det, at i mindre grad/slet ikke samt i nogen grad på 2. akse placerer sig øverst og at i meget høj grad samt i høj grad placerer sig nederst. Der findes således en moderat forskel på 2. akse (0,49) imellem i meget høj grad at føle sig anerkendt og i mindre grad eller slet ikke at føle sig anerkendt. Det giver umiddelbart god mening at de respondenter som i meget høj grad føler sig anerkendt, placerer sig sammen med kategorier der relaterer sig til familie/partner/venner. At det forholder sig således virker meningsfuldt i forhold til placeringen af alderskategorier, civilstand, børn mv. Således kan vi se, at supplementærpunktet om i meget høj grad at føle sig anerkendt, placerer sig i samme kvadrant, som dem der angiver at danne selvfortælling med udgangspunkt i familie/partner/venner. Dette skal ses i kontrast til de respondenter som i mindre grad eller slet ikke føler sig anerkendt placerer sig på 2. akse sammen med de aktive kategorier som relaterer sig i forhold til fritidsaktiviteter. I forhold til placering af beskæftigelse og at have børn, placerer de sig til at være ledige/jobsøgende samt ikke at have børn, dette kan således tyde på at disse respondenter kun har mulighed for at skabe deres selvfortælling i forhold til deres fritidsaktiviteter og at dette muligvis medfører at de ikke opnår den ønskede selvfortælling, hvorfor de ikke eller i mindre grad føler sig anerkendt.

Figur 22 Supplementærpunkter: generel anerkendelse

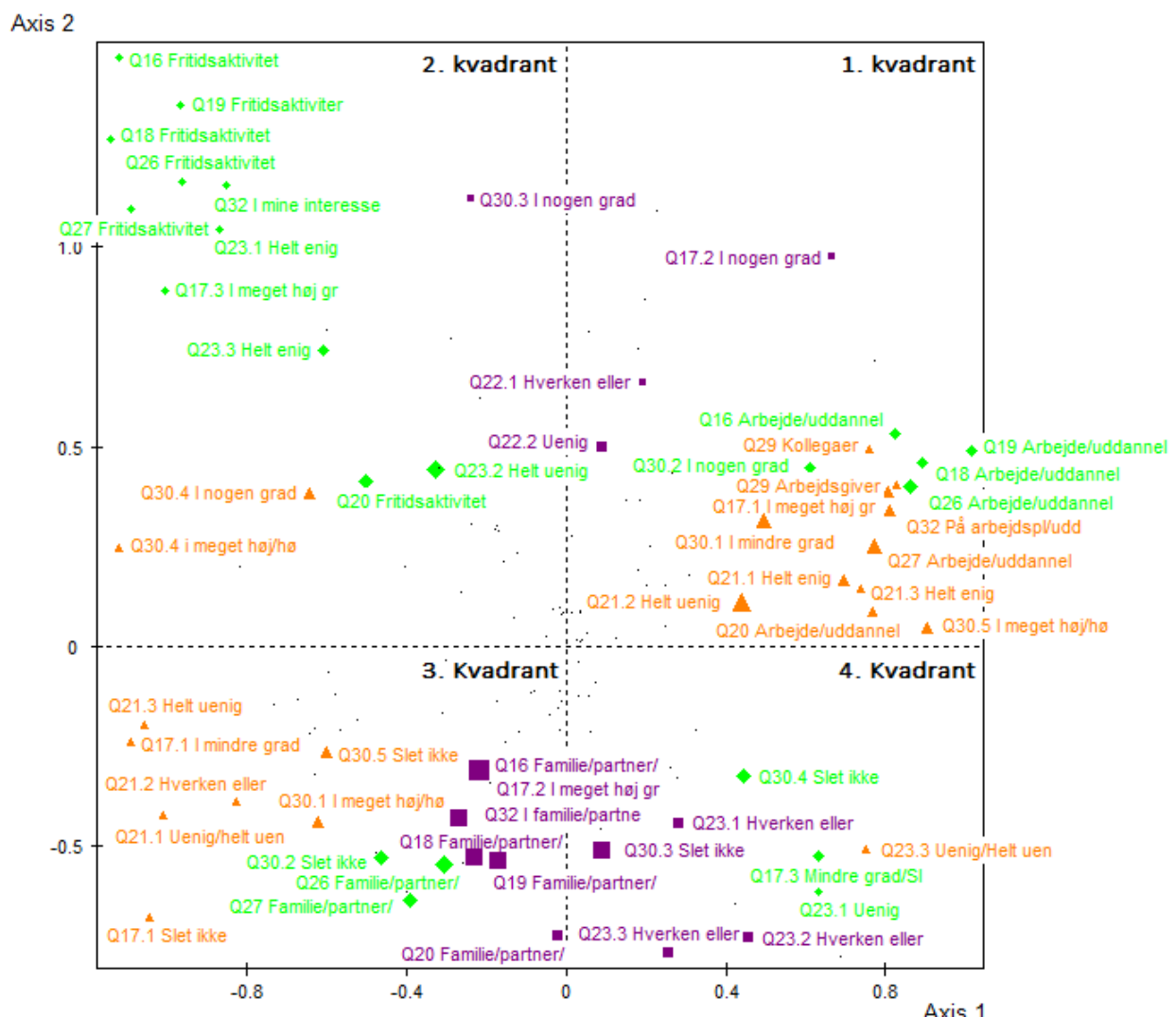

I forhold til det tidligere skrevne omkring, at supplementære eller passive variable kan benyttes som en form for validering af analysen, kan vi med udgangspunkt i det foregående, konstatere at det gør sig gældende i vores tilfælde. Dette mener vi, da der generelt er god sammenhæng imellem variablenes placeringer langs akserne, i forhold til hinanden samt i forhold til de aktive variable.

11.5 Kvadrantanalyse

Korrespondanceanalysen giver udover foregående resultater, mulighed for at foretage en kvadrantanalyse. Kvadrantanalysen vil bidrage med en nuancering af tidligere fundne resultater, hvilket vil medføre en mere detaljeret forståelse af, hvorvidt der findes en sammenhæng imellem respondenternes selvfortælling og deres søgen efter anerkendelse, med baggrund i deres ressourcer. Kvadrantanalysen laves på baggrund af et kort, som indeholder alle bidragende kategorier i forhold til akse 1 og akse 2. Analysen vil indeholde en enkeltvis beskrivelse af korrespondancekortets fire kvadranter. På den måde kan vi se, hvordan respondenterne orienterer sig i forhold til såvel selvfortælling og søgen efter anerkendelse, samt hvordan ressourcer differentierer sig i forhold hertil. I det følgende vil der være en beskrivelse af det nedenstående korrespondance-korts fire kvadranter (figur 23) hver for sig, for derigennem at undersøge hvad der er kendetegnene for respondenterne i forhold til, hvordan de orienterer sig med hensyn til selvfortælling og søgen efter anerkendelse. Variablene er markeret med forskellig farve, for at tydeliggøre hvilken akse variabelen bidrager til. Variable som er orange bidrager således udelukkende til akse 1, og lilla variable bidrager udelukkende til akse 2 og slutteligt bidrager grønne variable til begge akser.

Figur 23: Samlet kategorikort til kvadrantanalyse - akse 1 og 2

11.5.1 1. kvadrant – selvfortælling og anerkendelse gennem arbejde/uddannelse

I 1. kvadrant (korrespondancekortets øverste højre hjørne) findes de respondenter, som orienterer sig positivt i forhold til arbejde og negativt i forhold til familie. Respondenterne i denne kvadrant har angivet, at det er vigtigst for dem at klare sig godt på deres arbejde/uddannelse, og at de i forlængelse deraf også har angivet, at de finder arbejde/uddannelse er det område hvor de bedst lykkes med at indfri deres egne forventninger. Ydermere mener de, at deres arbejde/uddannelse karakteriserer dem mest som person, og har desuden angivet, at de tror at andre ligeledes vil mene at de prioriterer deres arbejde/uddannelse højest.

Respondenterne i denne kvadrant har desuden angivet, at de helst vil tale om deres arbejde. I forhold til spørgsmålene omhandlende anerkendelse, har disse respondenter angivet at de helst vil anerkendes for deres evner inden for deres arbejde/uddannelse, og at de helst vil modtage anerkendelse fra deres kollegaer samt arbejdsgiver, ydermere har respondenterne angivet at de i deres hverdag oplever at modtage mest anerkendelse på deres arbejdsplads/uddannelsessted. I denne kvadrant er respondenterne helt enige i, at deres arbejde/uddannelse er en stor del af hvem der er, og at de henter energi fra deres arbejde/uddannelse. De har desuden angivet, at de er helt uenige i, at deres arbejde/uddannelse ikke interesserer dem.

I 1. kvadrant har respondenterne angivet, at de i meget høj grad prioriterer deres arbejde/uddannelse og at de kun i nogen grad prioriterer deres familie/partner/venner. Dertil har de angivet hverken eller til spørgsmålet om hvorvidt familie er en stor del af dem, samtidig med at de er uenige i at familie ikke interesserer dem. I forhold til deres prioritering af tid, har respondenterne som placerer sig i 1. kvadrant angivet at de i meget høj grad nedprioriterer deres fritid til fordel for deres arbejde/uddannelse. Desuden har de angivet at de i nogen grad nedprioriterer deres familie/partner/venner til fordel for arbejde/uddannelse og at det kun er i mindre grad at det sker at de nedprioriterer deres arbejde/uddannelse for deres familie/partner/venner. Af supplementære variabler fremgår, at det er respondenter imellem 18 og 54 år, som bor i Region Hovedstaden i Storkøbenhavn. De har ingen børn og er enten single eller i forhold. I forhold til uddannelse har de enten en lang videregående uddannelse eller en gymnasial uddannelse som senest afsluttede uddannelse. Beskæftigelsesmæssigt er de privat ansat og sidder i stillinger såsom; selvstændig, direktør, topleder, leder, studerende/lærling eller funktionær med eller uden lederansvar. Respondenterne i 1. kvadrant er ligeledes kendetegnet ved at de arbejder mere end respondenter der er placeret i de øvrige kvadranter samt at de har den højeste indkomst (300.000-2.000.000 kr.). Derforuden har deres forældre som højest opnåede uddannelse en mellemlang eller lang videregående uddannelse.

I 1. kvadranten kan der således både være tale om et positivt tilvalg, hvor de som har mest eftertragtede uddannelser, jobs og indkomst i højere grad orienterer deres selvfortælling omkring denne sfære, men også om et fravær/fravalg af familie/partner/venner, hvorfor de i højere grad prioriterer arbejde/uddannelse samt ønsker anerkendelse herfor.

11.5.2 2. kvadrant – selvfortælling og anerkendelse gennem fritidsaktiviteter

I 2. kvadrant (korrespondancekortets øverste venstre hjørne) findes de respondenter, som orienterer sig særligt positivt mod fritidsaktiviteter. Respondenterne i denne kvadrant har angivet, at de finder det vigtigst, at de klarer sig godt inden for deres fritidsaktiviteter, og at det ligeledes er i deres fritidsaktiviteter, at de bedst indfrir egne forventninger. Desuden har de angivet, at de finder at deres fritidsaktiviteter karakteriserer dem mest som person, og at de dertil tror at andre også mener, at de prioriterer deres fritidsaktiviteter højest. Respondenterne i denne kvadrant har desuden angivet, at de helst vil tale om deres fritidsaktiviteter.

I forhold til spørgsmålene omhandlende anerkendelse, har disse respondenter angivet at de helst vil anerkendes for deres evner inden for deres fritidsaktiviteter, og at de i deres hverdag oplever at modtage mest anerkendelse i deres interessefællesskaber. I denne kvadrant er respondenterne helt enige i, at deres fritidsaktiviteter er en stor del af dem og at de henter energi deri og de har desuden angivet at de er helt uenige i, at deres fritidsaktiviteter ikke interesserer dem.

Respondenterne i 2. kvadrant har desuden angivet, at de i meget høj grad prioriterer deres fritidsaktiviteter. I deres prioriteringer har de angivet, at de i nogen grad og i høj grad nedprioriterer deres arbejde/uddannelse til fordel for deres fritidsaktiviteter og dertil også i nogen grad nedprioriterer familie/partner/venner til fordel for fritidsaktiviteter. Respondenterne som placerer sig i denne kvadrant er bosiddende i en storby eller mindre by. Respondenterne har en mellemlang videregående uddannelse og er typisk ledige eller jobsøgende. Yderligere har begge forældre en gymnasial uddannelse som højest opnåede uddannelse.

I 2. kvadranten kan der således være tale om et positivt tilvalg, hvor fritidsaktiviteter er en prioritet. Dog kan fraværet af særligt arbejde/uddannelse muligvis være forklarende for hvorfor de orienterer deres selvfortælling og søgen efter anerkendelse omkring deres fritidsaktiviteter.

11.5.3 3. kvadrant – selvfortælling og anerkendelse gennem familie/partner/venner

I 3. kvadrant (korrespondancekortets nederst venstre hjørne) findes de respondenter, som orienterer sig positivt mod familie og negativt i forhold til arbejde. Respondenterne i denne kvadrant har angivet, at det er vigtigst for dem at klare sig godt på i deres familie/partner/venner, og at de i forlængelse deraf også har angivet at de finder at familie/partner/venner er det område hvor de bedst lykkes med at indfri deres egne forventninger. Ydermere mener de, at deres familie/partner/venner karakteriserer dem mest som person og har desuden angivet, at de tror at andre ligeledes vil mene at de prioriterer deres familie/partner/venner højest.

Respondenterne i denne kvadrant har yderligere angivet at de i den opstillede neutrale situation, helst vil tale om deres familie/partner/venner. I forhold til spørgsmålene omhandlende anerkendelse, har disse respondenter angivet at de helst vil anerkendes for deres evner inden for deres familie/partner/venner, ydermere har respondenterne angivet at de i deres hverdag oplever at modtage mest anerkendelse i deres familie/vennekreds/parforhold. I denne kvadrant er respondenterne helt uenige til uenige i, at deres arbejde/uddannelse er en stor del af dem og ligeledes er de helt uenige i, at de henter energi fra deres arbejde/uddannelse og ydermere har de angivet hverken eller til spørgsmålet om hvorvidt deres arbejde/uddannelse interesserer dem.

Med hensyn til deres prioriteringer, har respondenterne i 3. kvadrant angivet, at de slet ikke nedprioriterer deres familie/partner/venner til fordel for deres arbejde/uddannelse eller fritidsaktiviteter. I forlængelse dertil har de angivet at de i meget høj grad nedprioriterer deres arbejde/uddannelse til fordel for deres familie/partner/venner. I 3. kvadrant er respondenterne imellem 65-75 år og bor i Region Sjælland eller Nordjylland i en provinsby eller på landet. De er gift og har enten 2 børn eller 4+ børn. I forhold til deres uddannelse har de grundskole, en erhvervsfaglig uddannelse eller en kort videregående uddannelse som senest afsluttede uddannelse. Som beskæftigelse har de angivet at være pensionist, efterlønsmodtager eller have en anden beskæftigelse og de arbejder maksimum 25 timer om ugen. Respondenterne i denne kvadrant har en

nettoindkomst som de enten ikke ønsker at oplyse eller som er imellem 100.000-199.999 kr. om året. Begge deres forældre har enten en grundskole eller anden uddannelse som højest opnåede uddannelse.

I 3. kvadranten kan der således være tale om et positivt tilvalg, hvor tid med familie/partner/venner er en høj prioritet hvilket medfører et fravalg af arbejde/uddannelse. Der kan dog stilles spørgsmålstejn ved hvorvidt fravalget af arbejde/uddannelse er aktivt, eller om det blot skyldes pensionsalderen og den deraf tvungne ændring af livssituation.

11.5.4 4. kvadrant

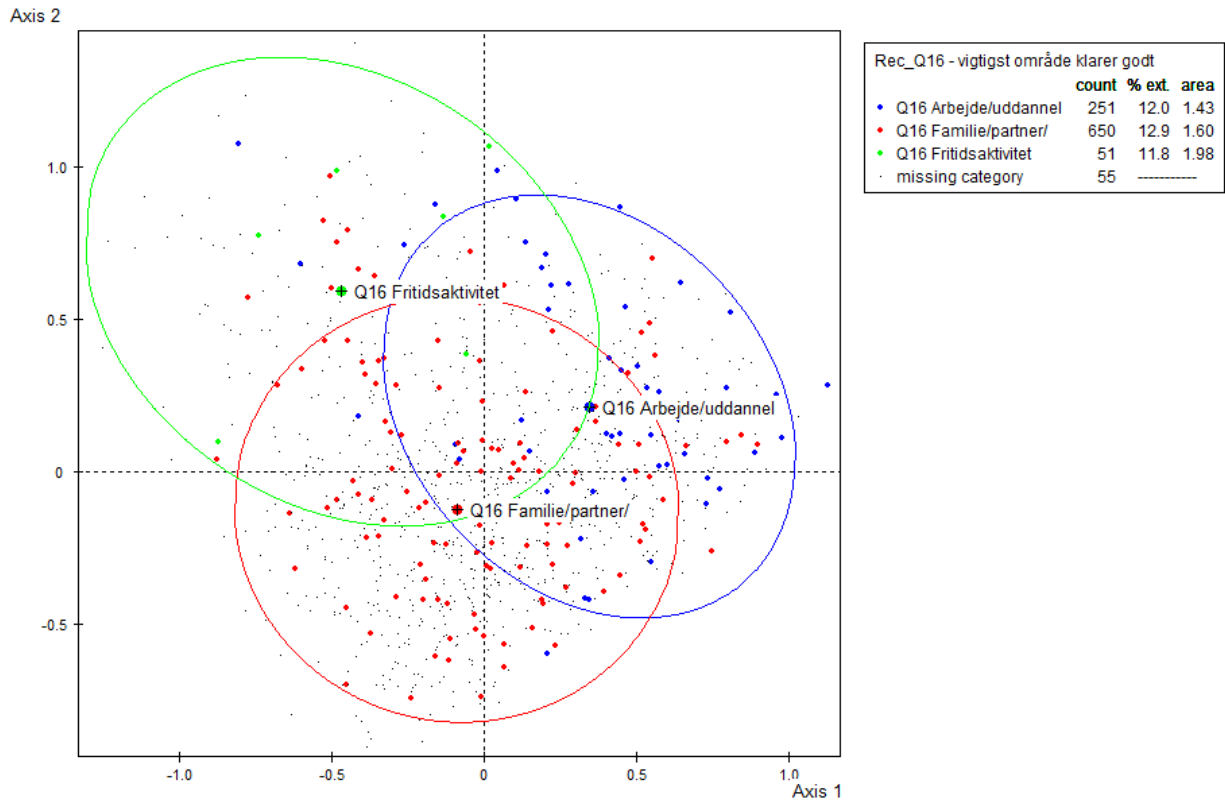
I 4. kvadrant orienterer respondenterne sig særligt negativt over for fritidsaktiviteter. I denne kvadrant har respondenterne angivet at de i mindre grad eller slet ikke prioriterer fritidsaktiviteter og at de er uenige eller hverken eller i hvorvidt fritidsaktiviteter er en stor del af hvem de er. Respondenterne i denne kvadrant har desuden angivet hverken eller i forhold til hvorvidt fritid ikke interesserer dem og at de er helt uenige/uenige samt hverken eller om hvorvidt de henter deres energi fra deres fritidsaktiviteter. Slutteligt har de angivet at de slet ikke nedprioriterer deres familie/partner/venner eller arbejde/uddannelse til fordel for deres fritidsaktiviteter. Respondenterne som placerer sig i 4. kvadrant er imellem 55 og 64 år og bosiddende i Region Syddanmark. De er desuden samlevende og har 1 barn eller 3 børn. Derforuden er de offentligt ansat og er beskæftiget som specialearbejder/ufaglært eller faglært. De arbejder 25-35 timer om ugen og har en nettoindkomst på 200.000-299.999 kr. om året. Deres fars højest opnåede uddannelse er grundskole eller en erhvervsfaglig uddannelse og for deres mor er det ligeledes en erhvervsfaglig uddannelse eller en kort videregående uddannelse, som er den højest opnåede uddannelse. Det fremgår af 4. kvadrant at respondenterne heri generelt forholder sig negativt til fritidsaktiviteter og at 1., 2., 3. kvadrant derfor er mest interessant i forhold til specialets problemstilling, hvorfor det kun vil være disse kvadranter vi medtager i den resterende del af analysen.

11.6 Koncentrationsellipser

En spredning af individer omkring en modalitets placering, kan beskrives ved hjælp af såkaldte koncentrationsellipser. En koncentrationsellipse er et forsøg på at beskrive spredningen eller koncentrationen af punkter inden for en given afstand af dets centrum.

Herunder er fremstillet kort, hvori kategorier fra variablene: Rec_Q16, Rec_Q19 og Rec_Q27, indgår som strukturerende faktorer, med udgangspunkt i vores individsky.

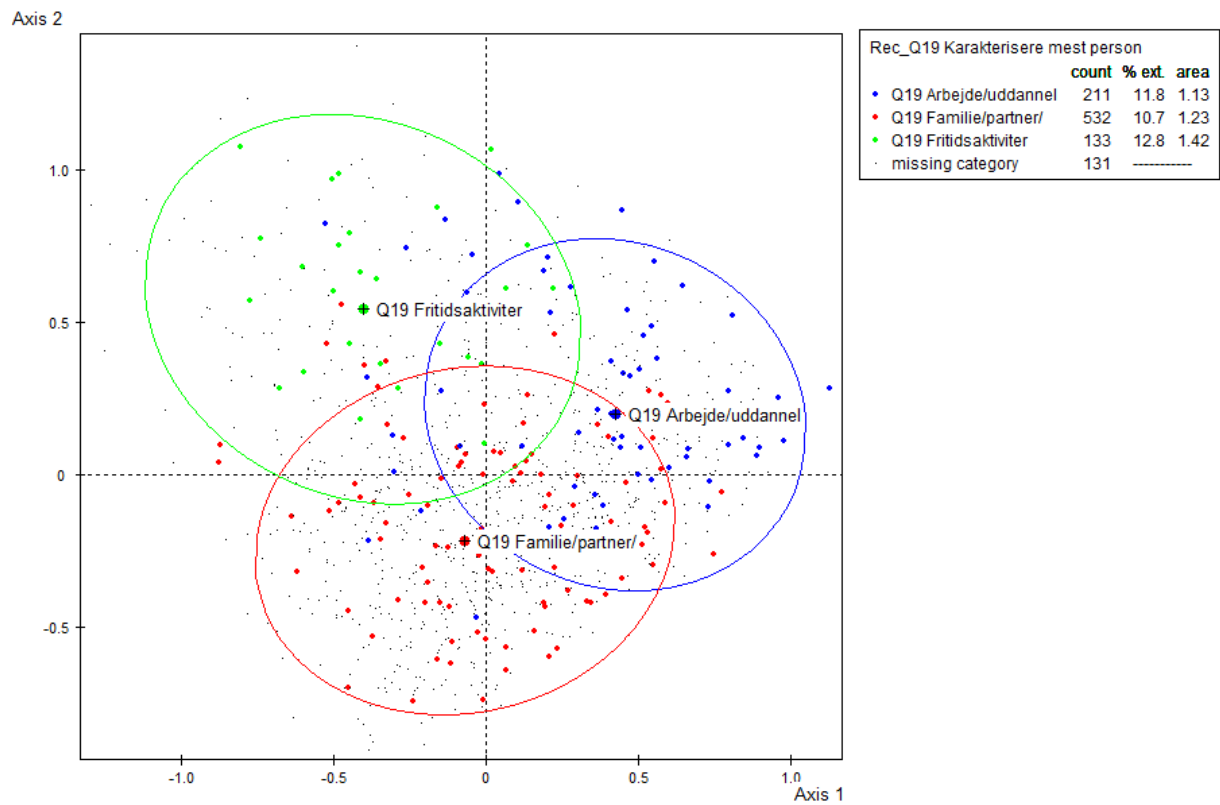
Figur 24 Koncentrationsellipse Rec_Q16

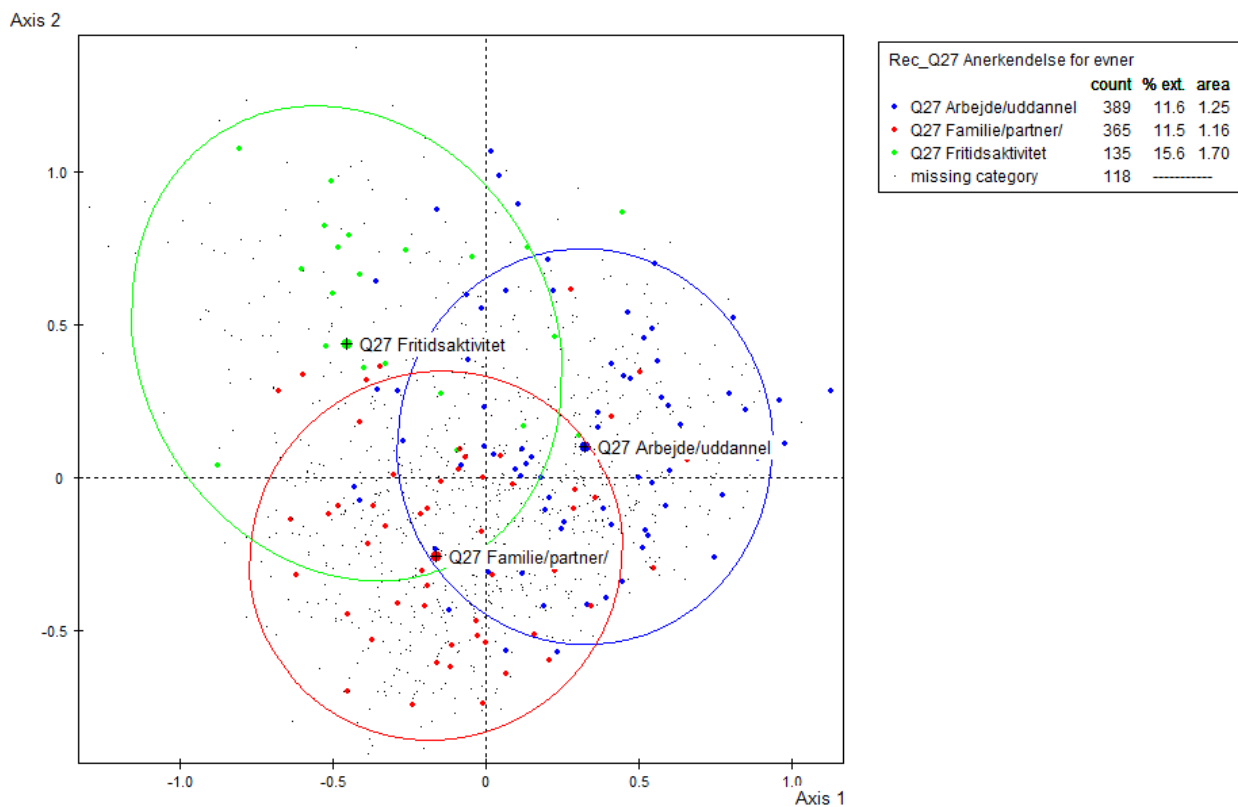
Samtlige figurer (figur 24, 25, 26) virker understøttende i forhold til, hvad der er beskrevet i foregående fortolkning af akserne og kvadrantanalyse. Dette kommer til udtryk idet, at det tydeligt fremgår, at arbejde/uddannelse i høj grad placerer sig i øverste højre hjørne, dvs. 1. kvadrant. Fritidsaktiviteter har en generel overvægt i øverste venstre hjørne, 2. kvadrant og familie/partner/venner har en generel overvægt i nederste venstre hjørne, 3. kvadrant. Dog adskiller familie/partner/venner sig, idet den placerer sig mere centralt end de to andre kategorier, og derved har et større overlap med de øvrige kategoriers kvadranter.

Af ellipsernes form og retning, fremgår det, at kategorierne adskiller sig fra hinanden på akserne. De placerer sig henholdsvis i de kvadranter og områder, hvor vi tidligere har fundet, at de aktive kategorier relateres til det givne felt. Dog har familie/partner/venner en mere central spredning, og er generelt den kategori, der har flest punkter, som placerer sig udenfor ellipsens radius, den har således ikke helt så god en opsummering af spredningen i individskyen som de øvrige kategorier. Arbejde/uddannelse har også få punkter, som placerer sig uden for ellipsens radius, og vi kan derfor konstatere, at fritidsaktiviteter giver en bedre opsummering af spredningen i individskyen.

Figur 25 Koncentrationsellipse Rec_Q19

Figur 26 Koncentrationsellipse Rec_Q27

En forklaring på at familie/partner/venner og arbejde/uddannelse spredte sig, og går uden for ellipsernes radius, kan findes i, at det er sfærer der er yderst relevante for størstedelen af respondenterne. Derimod er fritidsaktiviteter muligvis i højere grad noget der vælges til og fra såfremt man er i besiddelse af arbejde/uddannelse og/eller familie/partner/venner.

12 Uddybende analyse

I det følgende vil vi sammenholde væsentlige resultater fra korrespondanceanalysen med resultater fra krydstabeller og yderligere sammenholde disse fund med specialets teoretiske perspektiver.

Af den indledende fortolkning og analyse fremgår det tydeligt, at der er en sammenhæng imellem hvilken sfære der danner udgangspunktet for respondenter selvfortælling, samt hvad respondenterne vil anerkendes for, hvor de bliver anerkendt og hvem de gerne vil anerkendes af. Dette kommer bl.a. til udtryk i vores kvadrantanalyse, hvor respondenterne i 1. kvadrant særligt relaterer sig til arbejde/uddannelse, samt angiver de at de helst vil anerkendes for deres evner her indenfor, og at denne anerkendelse helst skal komme fra deres kollegaer og arbejdsgiver. Yderligere har de i sin forlængelse angivet, at de i hverdagen oplever at modtage mest anerkendelse på deres arbejdsplads/uddannelsessted. Kendetegnene for respondenterne i 1. kvadrant er yderligere at de er 18-54 år, ikke har børn og er single eller i forhold men ikke samlevende. Desuden har de en lang videregående uddannelse eller en gymnasial uddannelse, de arbejder mere end de øvrige respondenter og har en nettoindkomst imellem 300.000-2 mio. kr.

Et lignende mønster er gældende i 2. kvadrant, hvor respondenterne særligt relaterer sig til fritidsaktiviteter. Respondenterne vil således helst modtage anerkendelse for deres evner inden for deres fritidsaktiviteter og oplever desuden også, at modtage mest anerkendelse i deres interessefællesskaber. For respondenterne i 2. kvadrant er det kendetegnene, at de har en mellemlang videregående uddannelse og er ledige eller jobøgende.

I 3. kvadrant relaterer respondenterne sig særligt til familie/partner/venner, og angiver ligeledes at de helst vil anerkendes for deres evner inden for dette. I forlængelse heraf har de angivet at de oplever at modtage mest anerkendelse i deres familie/vennekreds/parforhold. Respondenterne i 3. kvadrant er kendetegnet ved at være 65-75 år, gift, have 2 eller 4+ børn og desuden har de angivet at være pensionist, efterlønsmodtager eller have anden beskæftigelse.

Af de tre kvadranter fremgår det således, at der er en naturlig sammenhæng imellem respondenternes selvfortælling og deres søgen samt modtagelse af anerkendelse. For at understøtte resultater fundet i korrespondanceanalysen, vil vi i det følgende sammenholde resultater herfra med krydstabeller.

12.1 Uddannelse og beskæftigelse

I gennemgangen af supplementære variable, fandt vi at der ved beregning generelt ikke var nogle nævneværdige forskelle imellem hvilken uddannelse respondenternes forældre har. Hvilket vil sige, at forældrenes uddannelsesniveau, ikke har nogen betydning for hvordan respondenterne skaber deres selvfortælling eller søger efter anerkendelse.

Forholder vi os derimod til kvadrantanalysen, og de tre kvadranter, der henholdsvis beskriver sfæren for arbejde/uddannelse, fritidsaktiviteter og familie/partner/venner, findes der her en forskel på, hvordan forældrenes højeste opnåede uddannelsesniveau fordeler sig i kvadranterne. I forhold til de bagvedliggende faktorer, som forholder sig til forældrenes højeste opnåede uddannelse, findes der forskel på, hvilken der i højeste grad relaterer sig til de tre kvadranter. I 1. kvadrant har forældrene opnået en mellemlang eller lang videregående uddannelse. I 2. kvadrant har begge forældre en gymnasial uddannelse som højeste opnåede uddannelse, og i 3. kvadrant har begge forældre enten en grundskole eller anden uddannelse som højeste opnåede uddannelse.

Denne fordeling og særligt forskellen imellem 1. og 3. kvadrant, skyldes muligvis aldersfordelingen. Dette antager vi, da det er mere sandsynligt at mange unge har forældre med længerevarende uddannelser, end hvad der gør sig gældende for den ældre generation, som er repræsenteret i 3. kvadrant. Forældre til den ældste aldersgruppe vil have taget uddannelse så langt tilbage i tiden, at det dengang ikke var lige så udbredt at have lange uddannelser, som det er tilfældet i dag. Vi ser dog et mønster i, hvorledes respondenternes og respondenternes forældres uddannelser placerer sig. Uddannelseslængderne stemmer til dels overens, særligt i 1. og 3. kvadrant, hvorfor det antydes, at respondenterne følger deres forældres fodspor.

Således antydes det, at respondenterne i forhold til uddannelse, er påvirket af deres opvækst samt af deres forældres uddannelsesmæssige valg. Dette mønster i respondenternes ressourcer viser umiddelbart, at der findes en vis ulighed i hvilke ressourcer respondenterne har til rådighed, og at det påvirker deres selvfortælling og anerkendelse. Dette er umiddelbart i overensstemmelse med fund, gjort på baggrund af krydstabeller. Ved udførelse af krydstabel 15 og krydstabel 2 i bilag 4, imellem respondenternes egen højeste opnåede uddannelse, og deres forældres, finder vi signifikante sammenhænge, som kan være med til at belyse, hvorvidt der findes en reproduktion i forbindelse med uddannelsesniveau.

Af tabel 15 findes det generelt, at der er en sammenhæng imellem fædrenes højeste opnåede uddannelse og respondenternes højeste opnåede uddannelse. Bl.a. ses en tydelig sammenhæng imellem, at respondentens fars højeste opnåede uddannelse er lang videregående uddannelse, og at respondentens højeste opnåede uddannelse ligeledes er langvideregående (50,50 %). Det samme gør sig gældende for respondenter med mellemlang videregående uddannelse, hvor 52,40 % respondenter også har fædre med en mellemlang videregående uddannelse som højeste uddannelsesniveau. For gymnasial uddannelse (44,80 %) og erhvervsfaglig uddannelse (36,70 %) ses samme mønster, om end ikke ligeså markant. Særligt ses der en tendens til, at når fædrene har et relativt højt uddannelsesniveau, så har respondenterne det også.

Tabel 15 Krydstabel: fars uddannelse og egen uddannelse

			Angiv venligst din senest afsluttede uddannelse						Total
			Grundskole	Gymnasial uddannelse	Erhvervs hvervs- faglig uddannelse	KVU	MVU	LVU	
Angiv ven- ligst din fars højest opnå- ede uddan- dan- nelse	Grundskole	Frekvens	27	23	38	17	74	29	208
		Procent	13,00 %	11,10 %	18,30 %	8,20 %	35,60 %	13,90 %	100,00 %
	Gymnasial uddannelse	Frekvens	5	13	3	1	3	4	29
		Procent	17,20 %	44,80 %	10,30 %	3,40 %	10,30 %	13,80 %	100,00 %
	Erhvervs- faglig uddannelse	Frekvens	20	26	108	17	84	39	294
		Procent	6,80 %	8,80 %	36,70 %	5,80 %	28,60 %	13,30 %	100,00 %
	KVU	Frekvens	0	4	9	9	10	9	41
		Procent	0,00 %	9,80 %	22,00 %	22,00 %	24,40 %	22,00 %	100,00 %
	MVU	Frekvens	4	13	14	9	86	38	164
		Procent	2,40 %	7,90 %	8,50 %	5,50 %	52,40 %	23,20 %	100,00 %
	LVU	Frekvens	3	13	5	4	25	51	101
		Procent	3,00 %	12,90 %	5,00 %	4,00 %	24,80 %	50,50 %	100,00 %
	Andet	Frekvens	3	9	16	15	23	4	70
		Procent	4,30 %	12,90 %	22,90 %	21,40 %	32,90 %	5,70 %	100,00 %
Total		Frekvens	62	101	193	72	305	174	907
		Procent	6,80 %	11,10 %	21,30 %	7,90 %	33,60 %	19,20 %	100,00 %

Af nedenstående χ^2 -test fremgår det, at der er en signifikant sammenhæng imellem de krydsede variable, desuden ligger værdien for Cramers V på 0,234, hvilket betyder, at sammenhængen er lav til moderat²⁹.

Tabel 16 Statistiske test ift. krydstabel imellem egen uddannelse og fars uddannelse

Chi-Square Tests			
	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	248,456	30	,000
Likelihood Ratio	220,537	30	,000
Linear-by-Linear Association	32,237	1	,000
N of Valid Cases	907		

Symmetric Measures			
		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	,523	,000
	Cramer's V	,234	,000
N of Valid Cases		907	

Forholder vi os til mødrenes højeste opnåede uddannelse krydset med respondenternes egen højeste opnåede uddannelse, findes der ligeledes en signifikant sammenhæng. Denne sammenhæng er dog ikke særligt stærk, idet værdien for Cramers V ligger på 0,188³⁰. Der findes således tydeligere tegn på en uddannelsesmæssig reproduktion, i forhold til fædrenes uddannelsesniveau fremfor mødrenes. I relation til mødrenes uddannelse, fremgår det at når respondentens mors højeste opnåede uddannelse er lang videregående uddannelse, er respondentens højeste opnåede uddannelse i høj grad også lang videregående (48,60 %).

²⁹ Se bilag 4 for tolkning af de statistiske tests

³⁰ Se bilag 4 tabel 2

Det samme gør sig gældende for respondenter med mellemlang videregående uddannelse, hvor 39,70 % respondenter også har mødre med en mellemlang videregående uddannelse som højeste uddannelsesniveau. For erhvervsfaglig uddannelse (29,30 %) og gymnasial uddannelse (27,30 %) ses samme mønster, om end ikke ligeså markant. Der er således en tendens til, at når mødre har et relativt højt uddannelsesniveau, så har respondenterne det ligeledes.

I forhold til reproduktion og traditioner, betragter Giddens individet som værende friset, hvorfor individet kan reflekterer over sin identitet og i forlængelse deraf træffe valg som konstruerer selvidentiteten, uden at være bundet af traditioner og social arv. Denne frisættelse fra reproduktion finder vi ikke i vores resultater omhandlende uddannelsesniveau. Vores resultater peger derimod mere i retningen af Bourdieus perspektiv, hvor individets handlemuligheder i nogen grad determineres af tradition og reproduktion, og således af forskellige strukturer, som individet fødes ind i. I dette tilfælde er der således tale om, at vi ser en vis grad af reproduktion i forhold til respondenternes uddannelsesniveau og forældrenes uddannelsesniveau, særligt fædrenes. Idet en af Bourdieus centrale pointer er, at individet kan arve kapital fra tidligere generationer, familie eller andre nære relationer, kan resultaterne være medvirkende til, at beskrive den ulige adgang til ressourcer, der reproducere i samfundet. Nedenstående er en krydstabel (tabel 17), bestående af variablen for respondenternes højest opnåede uddannelsesniveau, samt variablen for, hvad respondenterne karakteriserer sig mest med som person. Tabellen er signifikant i forhold til sammenhæng, den er dog lav idet Cramers V har en værdi på 0,158, jf. bilag 4 tabel 3.

Tabel 17 Krydstabel: Egen uddannelse og Q19 hvad der karakteriserer mest som person

			Hvilke af nedenstående synes du, karakteriserer dig <u>mest</u> som person?			Total
			Arbejde/uddannelse	Familie/partner/venner	Fritidsaktiviteter	
Angiv venligst din senest afsluttede uddannelse	Grundskole	Frekvens	13	43	11	67
		Procent	19,40 %	64,20 %	16,40 %	100,00 %
	Gymnasial uddannelse	Frekvens	24	60	16	100
		Procent	24,00 %	60,00 %	16,00 %	100,00 %
	Erhvervsfaglig uddannelse	Frekvens	28	133	24	185
		Procent	15,10 %	71,90 %	13,00 %	100,00 %
	KVU	Frekvens	15	52	11	78
		Procent	19,20 %	66,70 %	14,10 %	100,00 %
	MVU	Frekvens	66	165	56	287
		Procent	23,00 %	57,50 %	19,50 %	100,00 %
Total		Frekvens	209	527	132	868
		Procent	24,10 %	60,70 %	15,20 %	100,00 %

Resultaterne af denne krydstabel viser, at de fleste, uanset uddannelsesniveau, synes at familie/partner/venner er mest karakteriserende for dem som person. Dette er ikke overraskende, i forhold til at 60,73 % af vores respondenter placeres i denne kategori, jf. figur 4. Af tabellen ses desuden en tendens til, at flere vælger arbejde/uddannelse som mest karakteriserende, såfremt de har en længere uddannelse, særligt mellemlang og lang uddannelse. Der findes desuden en forholdsvis stor del af respondenter med gymnasial uddannelse som højest opnåede uddannelse, som også vælger arbejde/uddannelse. Dette kan eventuelt forklares ved, at igangværende studerende har placeret sig her, og derfor prioriterer uddannelse højt, hvor-

for de finder dette karakteriserende for dem som person. Ligeledes ses det, at der blandt de højtuddannede, er færre som karakteriserer sig med familie/partner/venner. I forhold til fritidsaktiviteter findes der ikke umiddelbart et mønster, der forklarer fordelingen. Dog fremgår det, at respondenter med lange videregående uddannelser i lavest grad karakteriserer sig med fritidsaktiviteter. Dette kan eventuelt skyldes, at respondenter med lange uddannelser muligvis har jobs, der kræver mange arbejdstimer, hvilket kombineret med et familieliv, ikke vil efterlade meget tid til fritidsaktiviteter, hvorfor det ikke er karakteriserende for dem som person. På trods af de netop beskrevne forskelle finder vi bemærkelsesværdigt, at der på trods af uddannelsesniveau i højest grad angives familie/partner/venner som værende mest karakteriserende.

Krydstabel 4 i bilag 4 kørt imellem respondenternes beskæftigelse og hvad de angiver, er mest karakteriserende for dem som person, viser en signifikant sammenhæng, som er moderat, jf. bilag 4 tabel 4. Denne krydstabel stemmer fint overens med fund gjort i kvadrantanalysen samt resultaterne fra krydstabellen for uddannelsesniveau og hvad man karakteriserer sig mest med som person jf. tabel 17. Begrundelsen herfor ligger i, at det er tydeligt, at de respondenter der besidder stillinger som typisk besættes af personer med længere uddannelser også mener, at arbejde/uddannelse karakteriserer dem mest som person. Fx ses det at direktører/ledere generelt karakteriserer sig selv ud fra arbejde/uddannelse (48,30 %), også funktionærer med lederansvar (44,00 %) og selvstændige (43,80 %) karakteriserer sig i høj grad med arbejde/uddannelse, hvilket er passende med fund gjort i 1. kvadrant. De selvstændige har dog ikke nødvendigvis en lang videregående uddannelse, men det er forventeligt at selvstændige lægger flere timer og mere energi i arbejdet, hvorfor det stemmer godt overens med vores fund. Igen er det tydeligt, at der generelt er en overvægt af respondenter der finder familie/partner/venner karakteriserende for dem som person. Særligt efterlønsmodtagere (88,90 %), pensionister (71,70 %), ledige/jobsøgende (70,70 %) samt faglærte (72,10 %) placerer sig i denne kategori. Der ses således en tendens til, at de der ikke er i arbejde (efterlønsmodtagere, pensionister, ledige/jobsøgende) i høj grad karakteriserer sig med familie/partner/venner. Dette skyldes muligvis, at de ikke er i arbejde, da det ligeledes er inden for disse beskæftigelser, der findes færres der karakteriserer sig med arbejde/uddannelse og relativt mange der finder fritidsaktiviteter karakteriserende. Dette er til dels passende med fund gjort i kvadrantanalysen.

Særligt ledige/jobsøgende relaterer sig til fritidsaktiviteter i kvadrantanalysen. Disse placerer sig i 2. kvadrant, og relaterer således deres selvfortælling og søgen efter anerkendelse til deres fritidsaktiviteter. Her placerer respondenterne sig som nævnt, som værende ledige/jobsøgende, og har desuden bl.a. en mellemlang videregående uddannelse. Særligt at respondenterne er ledige/jobsøgende, er meget passende for kvadranten, i og med de antageligt har mere tid til rådighed, end hvis de relaterede sig til arbejde/uddannelse eller familie/partner/venner, og således i højere grad, har mulighed for at engagere sig i fritidsaktiviteter. At der ikke er en alderskategori, civilstand eller lignende, der relateres til denne kvadrant, kan skyldes, at man i alle aldre, i alle jobtyper mv. kan opleve at stå uden arbejde. Vi oplever generelt sfæren for fritidsaktiviteter som en mellemliggende sfære, der både findes dele af i sfæren for arbejde/uddannelse og familie/partner/venner. Dette kommer bl.a. til udtryk i fortolkningen af akserne, hvor fritidsaktiviteter på 1.aksen fremgår sammen med familie/partner/venner og på 2.aksen fremgår sammen med arbejde/uddannelse.

Pensionister og efterlønsmodtagere har ligesom ledige og jobsøgende en anderledes livssituation end individer, som er i arbejde. Grundet denne situation får man mere tid til fx fritidsaktiviteter, hvilket vi af det foregående, samt af kvadrantanalysen, kan se at der findes en sammenhæng imellem. Dette kan vi sammenholde med Bourdieus beskrivelse af individets habitus, som værende foranderligt, og i udvikling igennem indivi-

dets liv og i takt med eventuelle ændrede livsbetingelser. Yderligere er det muligt at betragte det i forhold til Bauman og hans teori om forbrug. Fælles for pensionisterne, efterlønsmodtagerne, de ledige samt de jobsøgende er, at de ikke er i beskæftigelse, det må dog antages at næsten alle tidligere har haft et arbejde og at deres nuværende situation derfor er forskellig fra deres tidligere situation. Denne ændrede livssituation har derfor muligvis haft betydning for, hvordan respondenterne konstruerer deres selvfortælling gennem deres tilgængelige ressourcer. Således benytter disse respondenter ikke længere deres arbejde eller uddannelse som en stærk ressource, hvilket også fremgår af vores resultater. Grunden til dette er, at respondenter uden beskæftigelse i højere grad karakteriserer sig med fritidsaktiviteter eller familie/partner/venner. I kraft af det manglende arbejde antages det, at disse respondenter har mere tid til at dyrke fritidsaktiviteter samt deres familie/partner/venner, hvorfor det vil synes naturligt, at respondenterne benytter disse områder som deres stærkeste ressource. Dette vælger vi at tolke som at respondenternes selvfortælling, i overensstemmelse med Baumans teori, imødekommer kravet om at være fleksibel. Idet arbejdslivet ikke kan danne et permanent fundament for selvfortælling, må respondenterne forbruge og konstruere deres selvfortælling på baggrund af nogle af de øvrige ressourcer de har til rådighed i form af fritidsaktiviteter og/eller familie/partner/venner.

Tabel 18 Krydstabel: Beskæftigelse og Q19 hvad der karakteriserer en mest som person

			Hvilke af nedenstående synes du, karakteriserer dig <u>mest</u> som person?			Total
			Arbejde/uddannelse	Familie/partner/venner	Fritidsaktiviteter	
Angiv venligst den beskæftigelse, der passer bedst på dig	Direktør/(Top)leder	Frekvens	14	11	4	29
		Procent	48,30 %	37,90 %	13,80 %	100,00 %
	Faglært arbejder	Frekvens	15	49	4	68
		Procent	22,10 %	72,10 %	5,90 %	100,00 %
	Funktionær med lederansvar	Frekvens	33	35	7	75
		Procent	44,00 %	46,70 %	9,30 %	100,00 %
	Funktionær uden lederansvar	Frekvens	70	146	37	253
		Procent	27,70 %	57,70 %	14,60 %	100,00 %
	Ledig/Job søgende	Frekvens	3	29	9	41
		Procent	7,30 %	70,70 %	22,00 %	100,00 %
	Pensionist	Frekvens	10	119	37	166
		Procent	6,00 %	71,70 %	22,30 %	100,00 %
	Efterlønsmodtager	Frekvens	1	24	2	27
		Procent	3,70 %	88,90 %	7,40 %	100,00 %
	Selvstændig	Frekvens	14	16	2	32
		Procent	43,80 %	50,00 %	6,30 %	100,00 %
	Specialarbejder/Ufaglært arbejder	Frekvens	10	19	5	34
		Procent	29,40 %	55,90 %	14,70 %	100,00 %
	Studerende/Lærling	Frekvens	33	61	18	112
		Procent	29,50 %	54,50 %	16,10 %	100,00 %
	Andet	Frekvens	8	22	8	38
		Procent	21,10 %	57,90 %	21,10 %	100,00 %
Total		Frekvens	211	531	133	875
		Procent	24,10 %	60,70 %	15,20 %	100,00 %

Krydstabel 19 over ældres (65-75-årige) beskæftigelse og hvad de mener, er mest karakteriserende for dem som person, har en signifikant sammenhæng imellem variablene, der som følge af Cramers V-værdien på 0,415 er moderat jf. bilag 4 tabel 5. Vi har valgt at isolere den ældre gruppe respondenter, for at undersøge

om det er et generelt træk, at ældre, i form af bl.a. pensionister, relaterer sig til familie/partner/venner, som det ses af vores korrespondanceanalyse, eller om det fx kan skyldes "mangel" på arbejde.

Som det ses af tabellen, er langt de fleste af de 166 respondenter, som fordeler sig i aldersgruppen for 65-75-årige, ikke erhvervsaktive (129 personer). Størstedelen af disse, finder familie/partner/venner mest karakteriserende for dem som person (89 personer). Der findes dog en svag overvægt af erhvervsaktive respondenter, som finder arbejde/uddannelse mest karakteriserende for dem som person. Det tyder dog på, at erhvervsaktive ældre, i højere grad end ikke erhvervsaktive ældre finder arbejde/uddannelse som værende mest karakteriserende for dem.

Der er således en overordnet tendens til, at respondenter med arbejde særligt relaterer sig til arbejde/uddannelse. I forhold til Baumans terminologi forbruger disse respondenter på det område, hvor de har stærke ressourcer. Dette kommer til udtryk ved, at der er ligeså mange af respondenterne i arbejde, som finder arbejde/uddannelse karakteriserende, som der er arbejdende respondenter der finder familie/partner/venner karakteriserende. Disse respondenter har muligvis ikke tilstrækkeligt med ressourcer inden for familie eller fritidsaktiviteter til at skabe en troværdig og anerkendelsesværdig selvfortælling. Derimod har de ressourcer i form af deres beskæftigelse og/eller indkomst, som er fordelagtigt i forhold til skabelsen af deres selvfortælling med arbejde/uddannelse som omdrejningspunkt.

Tabel 19 Ældres (65-75år) beskæftigelse og Q19 hvad der karakteriserer en mest som person

			Hvilke af nedenstående <u>synes du</u> , karakteriserer dig <u>mest</u> som person?			Total
			Arbejde/uddannelse	Familie/partner/venner	Fritidsaktiviteter	
Angiv venligst den beskæftigelse, der passer bedst på dig	Erhvervsaktive ³¹	Frekvens	17	13	7	37
		Procent	45,95 %	35,14 %	18,92 %	100,00 %
	Ikke erhvervsaktive ³²	Frekvens	9	89	31	129
		Procent	6,98 %	68,99 %	24,03 %	100,00 %
Total		Frekvens	26	102	38	166
		Procent	15,66 %	61,45 %	22,89 %	100,00 %

Tabeller 17 og 18 angående uddannelse og beskæftigelses sammenhæng med hvad der er karakteriserende for respondenterne, kan virke understøttede for de fund vi har gjort i vores kvadrantanalyse. Forholder vi os fx til 3. kvadrant hvor respondenterne i højest grad relaterer sig til familie/partner/venner hvad angår såvel selvfortælling som søgen efter anerkendelse, placerer respondenterne sig nærmest alderskategorien imellem 65-75 år, hvilket stemmer fint overens med foregående, samt at de desuden angives som værende pensionister, efterlønsmodtagere eller har en anden beskæftigelse. Ser vi på andre af de ressourcer der knytter sig til denne kvadrant, passer det fint i forhold til at de angiver, at arbejde maksimum 25 timer om ugen. Vi forestiller os derfor en stilling på nedsat tid eller frivilligt arbejde. Desuden kan den angivne nettoindkomst på 100.000-199.999 kr. om året, fint passe, i forhold til de øvrige angivne kategorier, samt at senest afsluttede uddannelse angives som grundskole, erhvervsfaglig uddannelse eller kort videregående uddannelse. Vi forestiller os, at kategorien grundskole, der er placeret i 3. kvadrant, specielt forholder sig til, den ældre aldersgruppe, i og med det er ganske få foruden de ældre som har grundskole, som senest afsluttede uddannelse. Kategorierne som er nævnt, står i fin forlængelse af, at respondenterne i 3. kvadrant relateres til fami-

³¹ Denne kategori indeholder følgende: direktør/(top)leder, faglært arbejder, funktionær med lederansvar, funktionær uden lederansvar, selvstændig, specialearbejder/ufaglært arbejder, studerende/lærling og andet.

³² Denne kategori indeholder: pensionister og efterlønsmodtagere

lie/partner/venner, beskæftigelsestyper samt arbejdstimer, hvilket indikerer at respondenterne tager sig tid til og har familie og venner. Desuden er respondenterne gift og har 2 eller flere børn. Dette er ligeledes passende for fundene gjort i krydstabeller præsenteret senere, jf. tabel 21 og 22, som viser at respondenter med over et barn samt respondenter der er gift i højere grad end andre vælger familie/partner/venner som karakteriserende for dem som person.

Ligeledes er de foregående krydstabeller understøttende i forhold til fund gjort i 1. kvadrant, hvor respondenterne i høj grad relateres til arbejde/uddannelse. Her har respondenterne en gymnasial eller lang videregående uddannelse, hvortil gymnasial uddannelse passer godt, i forhold til den helt unge aldersgruppe. Vi må antage, at de relaterer sig mere til uddannelse end arbejde, hvilket er passende med fundene gjort i krydstabel 19. Vi forestiller os således, at de unge er påbegyndt eller ønsker at påbegynde en videregående uddannelse efter den gymnasiale uddannelse. Den lange videregående uddannelse er passende, i forhold til at det er arbejde og uddannelse der prioriteres i 1. kvadrant. I forlængelse af dette, passer det ligeledes godt, at respondenterne placeres nærmest privat ansat, og stillinger som selvstændig, direktør, topleder, leder, studerende/lærling, hvortil arbejdstimer imellem 35 og 50 timer også synes passende. Disse fund er i god overensstemmelse med fundene fra krydstabel 18, hvori det ligeledes fandtes, at særligt direktør/(top)leder og selvstændig særligt valgte arbejde/uddannelse karakteriserende for dem som person. Nettoindkomsten fordeler sig bredt i 1. kvadrant, og ligger imellem 300.000-2.000.000 kr. hvilket stemmer fint overens med de øvrige resultater. Dog finder vi det bemærkelsesværdigt, at kategorien for nettoindkomst på max. 100.000 kr. også placeres i 1. kvadrant. Et bud på hvorfor det forholder sig således, kan relatere sig til de studerende og lærlinge der placerer sig i kvadranten, samt at de placerer sig forholdsvis tæt på grænsen til 2. kvadrant, og at kategorien således påvirkes af, at der i 2. kvadrant er placeret ledige/jobsøgende.

12.2 Køn

For at gå yderligere i dybden med hvorvidt der er noget, der ligger til grund for, hvad respondenterne mener, karakteriserer dem mest som person og deres søgen efter anerkendelse, har vi på baggrund af operationaliseringen valgt at undersøge, om der er findes sammenhænge imellem variable relateret hertil samt køn. Dette vælger vi desuden, da vi finder det interessant, at der af vores resultater ikke findes nogen nævneværdig forskel imellem kønnene. Det har dog vist sig, at der findes signifikante sammenhænge imellem visse variable og køn, om end det er lave sammenhænge. Der fandtes desuden ikke-signifikante sammenhænge med kørsler, hvor køn indgik, sammen med variable angående anerkendelse³³, hvilket således er i overensstemmelse med de fund vi gjorde i korrespondanceanalysen.

I tabel 20 findes en lav signifikant sammenhæng³⁴ imellem variabelen for, hvad respondenterne finder mest karakteriserende for dem som person og variabelen køn. Det fremgår at det for begge køn gælder, at de fleste finder familie/partner/venner mest karakteriserende for dem som person. Herefter følger arbejde/uddannelse og slutteligt fritidsaktiviteter som værende det respondenterne karakteriserer sig mest med.

³³ Dette gælder følgende: Rec_Q27 Anerkendelse for evner * Hvad er dit kÃ, n?, Rec_Q32 Hvor modtage mest anerkendelse? * Hvad er dit kÃ, n?, Hvad er dit kÃ, n? * Rec_Q36 Alt i alt anerkendt, se bilag 4 tabel 1,9 og 10.

³⁴ Se bilag 4 tabel 7.

Tabel 20 Køn og Q19 hvad karakteriserer mest som person

			Hvilke af nedenstående synes du, karakteriserer dig <u>mest</u> som person?			Total
			Arbejde/ uddannelse	Familie/ partner/venner	Fritidsaktiviteter	
Hvad er dit køn?	Kvinde	Frekvens	97	301	52	450
		Procent	21,60 %	66,90 %	11,60 %	100,00 %
	Mand	Frekvens	114	231	81	426
		Procent	26,80 %	54,20 %	19,00 %	100,00 %
Total		Frekvens	211	532	133	876
		Procent	24,10 %	60,70 %	15,20 %	100,00 %

I forhold til, hvem respondenterne gerne vil modtage anerkendelse fra, findes der en svag signifikant sammenhæng imellem de to variable herfor, jf. bilag 4 tabel 8. Fælles for begge køn er, at de fleste angiver at de ønsker at modtage mest anerkendelse fra deres familie herefter følger partner og venner. En forskel imellem kønnene findes i at der er flere kvinder som ønsker anerkendelse fra deres arbejdsgiver end der er kvinder der ønsker anerkendelse fra deres kollegaer, hvilket for mændene er modsat. Yderligere gælder det for mændene, at procentdelen af mænd som ønsker anerkendelse fra bekendte, fremmede og andre er højere end for mænd, der ønsker anerkendelse fra deres arbejdsgiver. Iblandt kvinderne er der færrest som ønsker at modtage anerkendelse fra bekendte, fremmede og andre.

Disse forskelle imellem kønnenes rangering af hvem de helst vil modtage anerkendelse fra, kan således tyde på, at kvinder i højere grad end mænd søger anerkendelse i de nære relationer. Vi finder det bemærkelsesværdigt, at der ikke findes flere og større forskelle imellem kønnenes ønsker om anerkendelse, hvilket muligvis kan være et udtryk for Honneths perspektiv på anerkendelse som værende et universelt behov. Af vores resultater fremgår det at de fleste respondenter generelt søger og modtager anerkendelse i deres nære relationer, hvilket i forhold til Honneths teori er den private sfære. At de fleste respondenter vælger denne, stemmer godt overens med teorien om at den private sfære er essentiel og nødvendig for at respondenterne overhovedet kan føle sig anerkendt. Dette forklarer desuden, at der ikke findes nogen særlig forskel imellem kønnene, idet behovet er gældende for alle. Yderligere kan vores resultater tyde på, at der er andet end køn, som er mere stigende for respondenternes anerkendelsessøgen samt hvordan de konstruerer deres selvfortælling. Dette er særligt interessant med henblik på Bourdieus teori om ressourcer i forhold til, at det tyder på at respondenternes køn ikke udgør nogen særlig ressource i forhold til hvordan det er muligt at konstruere selvfortællingen og søge anerkendelse.

12.3 Familieforhold

Andet der kunne tænkes at have indvirkning på respondenternes selvfortællinger, kan muligvis findes i deres familieforhold. Derfor undersøger vi herunder hvorvidt der findes sammenhæng imellem variablene børn og civilstand, samt hvad der er mest karakteriserende for respondenternes person. I nedenstående tabel 21 findes en lav signifikant sammenhæng³⁵ imellem antal børn respondenterne angiver at have samt hvad de mener, karakteriserer dem mest som person.

Tabel 21 Krydstabel: Antal børn og Q19 hvad der karakteriserer mest som person

			Hvilke af nedenstående <u>synes du</u> , karakteriserer dig <u>mest</u> som person?			Total
			Arbejde/ uddannelse	Familie/ part- ner/venner	Fritidsaktiviteter	
Hvor mange børn har du?	1 barn	Frekvens	41	85	15	141
		Procent	29,10 %	60,30 %	10,60 %	100,00 %
	2 børn	Frekvens	54	185	42	281
		Procent	19,20 %	65,80 %	14,90 %	100,00 %
	3 børn	Frekvens	25	86	8	119
		Procent	21,00 %	72,30 %	6,70 %	100,00 %
	4 børn eller flere	Frekvens	7	21	4	32
		Procent	21,90 %	65,60 %	12,50 %	100,00 %
	Jeg har ingen børn	Frekvens	84	155	64	303
		Procent	27,70 %	51,20 %	21,10 %	100,00 %
Total		Frekvens	211	532	133	876
		Procent	24,10 %	60,70 %	15,20 %	100,00 %

Af tabel 21 ses det, at uanset om respondenterne har børn eller ej, angiver flest at de finder familie/partner/venner mest karakteriserende for dem som person. Dog angiver de der har to, tre, fire eller flere børn, i højere grad familie/partner/venner som karakteriserende end de øvrige kategorier. Det er interessant, at vi ser en sammenhæng imellem antallet af børn og hvordan man karakteriserer sig. Idet det vidner om, at jo flere ressourcer man har i forhold til familie, heraf antallet af børn, desto mere sandsynligt er det, at man karakteriserer sig med familie/partner/venner. Dette stemmer nok engang godt overens med vores teoretiske perspektiver om, at respondenterne anvender deres stærkeste ressourcer som udgangspunkt for deres selvfortælling, samt i forhold til at søge og modtage anerkendelse fra omverdenen.

Angående at vælge fritidsaktiviteter, findes der en tendens til at respondenter uden børn i højere grad angiver denne. Vi antager, at dette skyldes, at respondenter uden børn har mere tid til fritidsaktiviteter end respondenter med børn. I forhold til civilstand, findes ligeledes en svag signifikant sammenhæng³⁶ til hvad respondenterne finder mest karakteriserende for dem som person.

³⁵ Jf. Bilag 4 tabel 11.

³⁶ Jf. bilag 4 tabel 12

Tabel 22 Krydstabel: Civilstand og Q19 hvad der karakteriserer mest som person

			Hvilke af nedenstående synes du, karakteriserer dig <u>mest</u> som person?			Total
			Arbejde/uddannelse	Familie/partner/venner	Fritidsaktiviteter	
Civil-stand	Gift	Frekvens	94	312	55	461
		Procent	20,40 %	67,70 %	11,90 %	100,00 %
	Samlevende	Frekvens	39	87	18	144
		Procent	27,10 %	60,40 %	12,50 %	100,00 %
	I forhold men ikke samlevende	Frekvens	21	32	11	64
		Procent	32,80 %	50,00 %	17,20 %	100,00 %
	Single	Frekvens	57	97	47	201
		Procent	28,40 %	48,30 %	23,40 %	100,00 %
Total		Frekvens	211	528	131	870
		Procent	24,30 %	60,70 %	15,10 %	100,00 %

Af tabel 22 ses det, at respondenter der er single og i forhold men ikke samlevende i højere grad vælger arbejde/uddannelse som karakteriserende for dem som person, og i lavere grad familie/partner/venner, sammenlignet med respondenter der er gift og samlevende. Dette sammenholdt med informationen givet af tabel 21, tyder på, at jo mere familie man har, desto mere opfatter man sig selv som familiemenneske. Får man børn, er gift eller samlevende, prioriterer man derefter. Som det ses af det foregående, samt vores kvadrantanalyse, prioriterer respondenter som er gift eller samlevende og respondenter med børn i højere grad familie/partner og venner frem for arbejde og uddannelse. Vi finder desuden, at der er en moderat signifikant sammenhæng imellem antal børn og civilstand³⁷. Heraf fremgår det desuden, at gifte og samlevende i markant højere grad har børn, end respondenter der er i forhold men ikke samlevende samt singler. Desuden understøttes fund i vores kvadrantanalyse af tabel 22. Forholder vi os fx til 1. kvadrant, giver det god mening når vi fx ser på civilstand og børn. I denne kvadrant er det arbejde og uddannelse der danner udgangspunkt for såvel selvfortælling som søgen efter anerkendelse, og respondenterne placerer sig generelt nærmest ingen børn, single eller i forhold, hvilket er meget passende i forhold til deres prioriteter.

Af resultaterne for respondenternes familieforhold fremgår der således en naturlig sammenhæng i forhold til hvordan de karakteriserer dem selv. Det er således naturligt, at respondenter som er gifte eller i forhold samt har børn i højere grad vil karakterisere sig med familie/partner/venner end respondenter som er barnløse eller singler. Dette skal findes i, at det er meningsfuldt at skabe sin selvfortælling i forhold til ressourcer man har til rådighed, hvorfor det ikke vil give mening at barnløse eller singler konstruere deres stærkeste selvfortælling med udgangspunkt i deres familie/partner/venner. Yderligere har respondenterne med partner/ægtefælle og børn, truffet beslutningen om at indgå i disse forhold og har således foretaget et bevidst forbrugsvalg. Det giver derfor god mening, i forhold til Baumans teori, at disse respondenter forbruger af deres ressourcer herfra til at konstruere en positiv og anerkendelsesværdig selvfortælling med udgangspunkt i deres familie/partner/venner.

12.4 Prioriteringer

Som skrevet i operationaliseringen ønskede vi, at sammenholde hvordan respondenterne prioriterer med hvordan de tror, at andre opfatter deres prioriteter. Med udgangspunkt i dette ønske har vi lavet krydstabeller, som indeholder variable, der forholder sig til respondenternes prioritering og deres opfattelse af

³⁷ Jf. bilag 4 tabel 11 og 12

hvordan andre opfatter deres prioriteringer. Det fremgår af krydstabellerne 18, 19 og 20 i bilag 4, at der er en korrelation, og at denne korrelation er moderat. Af tabel 18 i bilag 4, fremgår det, at de respondenter som i meget høj grad prioriterer arbejde/uddannelse også finder, at dette område vil deres omgangskreds sige, at de prioriterer højest. Yderligere fremgår det generelt, at i jo højere grad man prioriterer arbejde/uddannelse, desto højere grad tror respondenteren også, at andre vil sige, at de prioriterer dette område højest. Hvilket også fremgår modsat, at jo mindre grad man prioriterer arbejde/uddannelse, vil omgangskredsen formentlig også i højere grad angive at respondenteren karakteriserer sig med et af de to andre områder: familie/partner/venner eller fritidsaktiviteter. Nøjagtig samme mønster er at finde i krydstabel 19 i bilag 4, omhandlende respondenterens prioriteringer angående deres familie, partner og venner, hvor der er en svag til moderat sammenhæng.

Således antager de som prioriterer familie højt, at andre også vil synes at respondenteren prioriterer dette område højest. I forhold til fritidsaktiviteter forholder det sig lidt anderledes, idet det fremgår at de fleste som prioriterer deres fritidsaktiviteter højt, i størst grad tror at deres omgangskreds vil angive familie/partner/venner. Dog er andelen af de, som prioriterer fritid højere end den har været i de to øvrige krydstabeller og har samme mønster angående, at i jo højere grad man prioriterer et bestemt område, jo større er sandsynligheden for at man tror at andre også vil betragte respondenteren prioritering som højest inden for dette område. Disse fund understøttes desuden af den udførte kvadrantanalyse, hvori samme kontinuitet i respondenterens selvfortælling kommer til udtryk. Vi er bevidste om, at det er respondenterens egen opfattelse af, hvad de tror andre vil angive, at respondenteren prioriterer højest. Vi mener dog, at resultaterne er en god indikator for kontinuiteten. På baggrund af resultaterne fra kvadrantanalysen, samt at der findes en overensstemmelse imellem respondenterens egen angivne prioritering, og angivelsen af hvad respondenteren tror andre vil angive om dem, mener vi at se en sammenhæng i respondenterens selvfortælling.

Således findes der formentlig en sammenhæng imellem hvordan respondenterne prioriterer, og hvordan de tror at andre opfatter deres prioriteringer. For os tyder dette på, at respondenterne søger at skabe en helstøbt selvfortælling, og dertil har et ønske om at udstråle en sammenhængende selvfortælling overfor omverden. Denne sammenhæng kan eventuelt forklares gennem Giddens' teori om det refleksive projekt indeholdende konstruktionen af identitet og selvfortælling. Dette da Giddens mener, at respondenterne søger at skabe en så sammenstøbt selvfortælling som muligt. Respondenterne vil således gerne have, at deres prioriteringer af et givent område vises frem for omverdenen. Respondenterne vil derfor forsøge, at lade deres selvfortælling blive formet af deres prioriteringer. En succesfuld selvfortælling, vil derved kunne opfattes som, at omverdenen identificerer respondenteren med den selvfortælling, som respondenteren bevidst har skabt. I forlængelse hertil vil det såfremt muligt være interessant at spørge respondenterens familie og omgangskreds om hvordan de reelt opfatter respondenterens prioriteringer. Ved at undersøge dette vil det være muligt, at undersøge hvor succesfuld og sammenhængende en selvfortælling respondenterne har konstrueret, idet der gerne skulle være en overensstemmelse imellem respondenterens opfattelse af sig selv og familiens samt omgangskredens opfattelse af respondenteren.

12.5 Anerkendelse

Af den øvrige analyse fremgår det, at der findes en sammenhæng imellem hvilken sfære der danner udgangspunkt for respondenterens selvfortælling, samt hvor, for hvad og af hvem de oplever at modtage mest anerkendelse. Dette fremgår bl.a. af vores kvadrantanalyse, hvor respondenterne i 1. kvadrant særligt relaterer sig til arbejde/uddannelse, og samtidig angiver at de helst vil anerkendes for deres evner her indenfor

og i tilgift dertil at anerkendelsen helst skal komme fra deres kollegaer eller arbejdsgiver. Yderligere har respondenterne i 1. kvadrant angivet at de i hverdagen oplever at modtage mest anerkendelse på deres arbejdsplads/uddannelsessted. Et lignende mønster findes i 2. kvadrant, hvor respondenterne særligt relaterer sig til fritidsaktiviteter. Således vil respondenterne i denne kvadrant helst modtage anerkendelse for deres evner relateret til deres fritidsaktiviteter og oplever dertil også, at modtage mest anerkendelse i deres interessefællesskaber.

I 3. kvadrant udspiller sig samme mønster, idet respondenterne relaterer sig særligt til familie/partner/venner og i forlængelse hertil også helst vil anerkendes for deres evner inden for dette felt. Yderligere har disse respondenter angivet, at de i hverdagen oplever at modtage mest anerkendelse i deres familie/vennekreds/parforhold. Det fremgår således af kvadranterne, at der er en sammenhæng imellem respondenternes selvfortælling og deres søgen samt modtagelse af anerkendelse. Denne sammenhæng underbygges yderligere af krydstabel 17 i bilag 4, som viser en svag til moderat sammenhæng³⁸, imellem det område som respondenterne karakteriserer sig mest med, ligeledes har en forbindelse med hvor respondenterne oplever at modtage mest anerkendelse. Således fremgår det fx, at hvis man karakteriserer sig mest med arbejde eller uddannelse, finder man også, at det er på arbejdspladsen eller uddannelsesstedet, at man får mest anerkendelse. Det samme gør sig gældende for respondenter som karakteriserer sig mest med enten familie/partner/venner eller fritidsaktiviteter, der ligeledes modtager mest anerkendelse i forhold til hvad de karakteriserer sig mest med.

I forlængelse hertil har vi konstrueret nedenstående krydstabel 23 med en svag til moderat sammenhæng³⁹, imellem hvad respondenterne karakteriserer sig mest med og af hvem de helst vil modtage anerkendelse af. Af tabel 23 fremgår det at respondenterne på tværs af hvad de helst vil karakterisere sig med, helst vil modtage anerkendelse fra deres nære relationer. Det fremgår dog, at de som prioriterer arbejde/uddannelse i højere grad end andre ønsker at modtage anerkendelse fra deres kollegaer og arbejdsgiver, hvilket giver god mening i forhold til at vi også har fundet at disse respondenter prioriterer deres arbejde/uddannelse højt.

Tabel 23: Q19 hvad der karakteriserer mest som person og Q29 hvem der helst modtages anerkendelse fra

			Hvem vil du generelt <u>helst</u> modtage anerkendelse fra?						Total
			Familie	Part- ner	Ven- ner	Kolle- gaer	Arbejdsgi- ver	Bekendte, fremme- de, andre	
Hvilke af nedenståen- de <u>synes du</u> , karakterise- rer dig <u>mest</u> som person?	Arbejde/ Uddannelse	Frekvens	54	39	33	30	30	11	197
		Procent	27,4 %	19,8 %	16,8 %	15,2 %	15,2 %	5,6 %	100,0 %
	Familie/ part- ner/venner	Frekvens	218	146	72	26	25	14	501
		Procent	43,5 %	29,1 %	14,4 %	5,2 %	5,0 %	2,8 %	100,0 %
	Fritidsakti- viter	Frekvens	34	25	31	9	6	12	118
		Procent	28,8 %	22,0 %	26,3 %	7,6 %	5,1 %	10,2 %	100,0 %
Total		Frekvens	306	211	136	65	61	37	816
		Procent	37,5 %	25,9 %	16,7 %	8,0 %	7,5 %	4,5 %	100,0 %

³⁸ Jf. bilag 4 tabel 17.

³⁹ Jf. bilag 4 tabel 16.

Vi har desuden spurgt ind til hvad respondenterne karakteriserer sig mest med og hvilke evner respondenterne oplever, at modtage mest anerkendelse for, hvilket vi har krydstabuleret i bilag 4 tabel 15. Af denne krydstabel findes der en signifikant sammenhæng med svag til moderat styrke⁴⁰, og det fremgår atter at det respondenterne karakteriserer sig mest med er det samme område som respondenterne oplever at modtage mest anerkendelse for i kraft af deres evner her indenfor. Yderligere fremgår det af krydstabel 14 i bilag 4, at der findes en signifikant sammenhæng imellem hvad respondenterne karakteriserer sig mest med og inden for hvilket område de finder det er vigtigst at klare sig godt. Som det fremgår finder 51 % af de som prioriterer arbejde/uddannelse at dette område er vigtigst for dem at klare sig godt indenfor. Af de respondenter som karakteriserer sig mest med familie/partner/venner finder hele 82,9 % at dette område er det vigtigste at klare sig godt indenfor, hvorimod der er 50,8 % som finder dette vigtigst i forhold til at de prioriterer fritidsaktiviteter.

Af det forrige fremgår det således at der synes at være en god overensstemmelse imellem hvordan respondenterne karakteriserer dem selv og hvordan de søger og modtager anerkendelse. Det fremgår bl.a. i overensstemmelse med vores antagelse, at det område som respondenterne karakteriserer sig med også er det område de oplever at få mest anerkendelse for. Særligt interessant finder vi, at det for langt størstedelen af respondenter er gældende at de angiver familie/partner/venner som værende det felt de dels ønsker at blive anerkendt af, modtage anerkendelse for samt modtage anerkendelse fra.

12.6 Sammenfatning

I den foregående analysen har vi søgt at besvare problemstillingen om hvorvidt der reelt findes en sammenhæng imellem respondenternes selvfortælling og deres søgen efter samt modtagelse af anerkendelse i forhold til respondenternes tilgængelige ressourcer. I forhold til dette har vi fundet, at der er sammenhænge imellem respondenternes konstruktion af selvfortælling og deres anerkendelsessøgen samt at denne sammenhæng påvirkes af de ressourcer som respondenterne har til rådighed. Af vores analyse fremgår der, at være en overensstemmelse imellem hvordan respondenterne karakteriserer sig selv og hvordan de søger samt modtager anerkendelse. Af vores resultater fremgår der således, at være en vis kontinuerlighed i forbindelse med, at det felt respondenterne karakteriserer sig mest med ligeledes er samme felt de søger og modtager mest anerkendelse for.

I relation til ressourcer har vi desuden fundet tendenser, der viser at uddannelseslængde og beskæftigelsestype særligt påvirker respondenternes selvfortælling. På trods af at vores respondenter generelt finder familie, partner og venner mest karakteriserende for dem som person, har det vist sig at respondenter med lange uddannelse og lederstillinger i høj grad også karakteriserer sig med deres arbejde og/eller uddannelse. I forhold til uddannelse har det desuden vist sig, at der er en tendens til, at respondenterne påvirkes af deres forældres uddannelsesniveau, og at der således sker en reproduktion inden for uddannelsesniveau.

Respondenternes selvfortælling påvirkes desuden af deres familieforhold. Det har vist, at respondenter som har familie i form af en samboende partner og/eller børn i højere grad konstruerer selvfortælling med udgangspunkt i deres familieforhold. I kontrast til dette, fandt vi at respondenter som i særlig grad konstruerede selvfortælling med baggrund i deres arbejdsliv, var mere tilbøjelige til ikke at have en partner og/eller børn. Yderligere har det gennem analysen vist sig, at der ikke findes nogen synderlig forskel imellem kønnene i forhold til selvfortælling og særligt deres anerkendelsessøgen. Det tyder således på, at respondentens køn

⁴⁰ Jf. bilag 4 tabel 15.

ikke har afgørende betydning men, at det i stedet er ressourcer såsom uddannelse og familieforhold, der er bestemmende i forhold til hvordan det for respondenterne er muligt, at konstruere selvfortællingen samt søge anerkendelse.

I forhold til vores teoretiske udgangspunkt finder vi, at den fundne kontinuerlighed er i overensstemmelse med Giddens' teori om, at skabe en selvfortælling som er helstøbt og deraf fremstår positiv overfor omverdenen. Dog mener vi ikke, i kraft af vores fund omhandlende ressourcers betydning for selvfortælling og anerkendelse, at respondenterne er så frisatte, som Giddens ønsker dem at være. Således synes Bourdieus teori om struktureres betydning for individets handlemuligheder at være mere passende i forhold til speciallets analytiske fund. Dette da vi har fundet, at respondenternes anerkendelsessøgen og modtagelse påvirkes af hvilke ressourcer respondenterne har til rådighed, hvilket er i fin overensstemmelse med Bourdieus teori hvor ressourcerne i felterne er afgørende for individernes opnåelse af anerkendelse. I forlængelse hertil har det vist sig, at respondenterne har forskellige ressourcer inden for givne felter, og søger at anvende det felt hvor de har flest ressourcer til at opnå anerkendelse. At det forholder sig således, finder vi trækker spor til Baumans teori om forbrug, og at det således kan tyde på, at respondenterne forbruger på den mest optimale og hensigtsmæssige måde i forhold til hvilke ressourcer de har til rådighed. Dette fremgår fx ved, at respondenterne uden arbejde ikke karakteriserer sig med arbejde, samt at respondenter uden familie i lavere grad karakteriserer sig med familie.

På trods af at vi igennem hele analysen har fundet, at respondenternes tilgængelige ressourcer har betydning for selvfortællingen og anerkendelsen, fremgår det generelt af vores resultater, at langt de fleste respondenter generelt finder familie, partner og venner som værende mest karakteriserende for dem samt baserer deres anerkendelsessøgen herpå. Således synes respondenternes anerkendelsessøgen, hvad end den må tage udgangspunkt i, at være særligt rettet mod de nære relationer. Dette finder vi, at være i overensstemmelse med Honneths teori, hvori den private sfære danner forudsætningen for respondenternes selvtillid og ligeledes udgør den grundlæggende forudsætning for at kunne føle sig anerkendt.

13 Konklusion

På baggrund af nærværende speciale vil vi i det følgende, besvare vores arbejdsspørgsmål:

- Hvor, af hvem og for hvad søger individer anerkendelse?
- Hvilke sammenhænge findes imellem selvfortælling og anerkendelse?
- Hvilke sammenhænge findes imellem individets selvfortælling, anerkendelse og ressourcer?

Vi vil desuden besvare specialets problemstilling:

- Hvilke sammenhænge findes imellem individers konstruktion af selvfortælling og søgen efter anerkendelse – og hvorledes har individernes ressourcer betydning for deres selvfortælling og søgen efter anerkendelse?

Vi har gennem specialet, vores bearbejdning af resultater fra spørgeskemaundersøgelsen samt korrespondanceanalysen fundet, at der findes en sammenhæng imellem individernes tilgængelige ressourcer og hvordan de konstruerer deres selvfortælling. Det fremgår af vores resultater, at individer konstruerer deres selvfortælling med udgangspunkt i det område, hvor de synes at have flest ressourcer og deraf har den stærkeste kapitalsammensætning. Dette kommer særligt til udtryk i forhold til individers beskæftigelse samt familieforhold. Således fremgår det, at individers beskæftigelse har betydning for, hvordan de karakteriserer sig selv og deraf skaber deres selvfortælling. Individer i beskæftigelse synes således at karakterisere sig særligt med arbejde og uddannelse, hvorimod individer uden beskæftigelse karakteriserer sig selv mere i forhold til deres familie, partner, venner eller fritidsaktiviteter. Ligeledes har vi fundet at individers private forhold, i form af civilstatus og børn, har betydning for hvordan de karakteriserer sig som person. Gældende for begge fund er, at det ikke er os muligt at afgøre hvorvidt, det er fraværet af beskæftigelse eller familie, som har betydning for, hvordan individer konstruerer deres selvfortælling og søger anerkendelse.

Vores resultater vidner således om, at individers ressourcer i høj grad har betydning for, hvordan de konstruerer deres selvfortælling. Det fremgår dog, at visse ressourcer har større betydning end andre, fx finder vi, at beskæftigelse har stor betydning for, hvordan individerne skaber deres selvfortælling og søger anerkendelse, hvorimod køn ikke udgør nogen betydelig ressource. Således gør det sig gældende, at individer i høj grad karakteriserer sig med den sfære, hvor de besidder flest og stærkeste ressourcer, og derved skaber en sammenhængende selvfortælling, som kan bidrage dem anerkendelse. At det tyder på, at individerne søger at skabe en positiv og sammenhængende selvfortælling, stemmer således godt overens med teorien af Giddens, om end betingelserne for at skabe selvfortælling ikke synes helt så frie, som Giddens ønsker dem at være. Dette mener vi, da det af analysen fremgår, at individers tilgængelige ressourcer har en tydelig sammenhæng med, hvordan individer konstruerer deres selvfortælling. Således synes individers valgmuligheder ikke at være lige store, hvorfor det er væsentligt at forholde sig til ressourcernes betydning. Idet Giddens kun forholder sig meget begrænset til den ulige fordeling af ressourcer i samfundet og konsekvenserne heraf, finder vi at Bourdieus teori om strukturernes betydning for individets handlemuligheder synes, mere passende i forhold til hvorvidt der findes en sammenhæng imellem individers ressourcer og deres konstruktion af selvfortælling og anerkendelse. Af vores resultater fremgår det desuden, at individer til dels påvirkes deres af forældres uddannelsesniveauer, og at der i nogen grad finder en reproduktion af uddannelsesniveau sted. Dette understøtter ligeledes tanken om, at individets handlemuligheder i nogen grad determineres af de forskellige strukturer individet fødes ind i, og således teorien af Bourdieu. Yderligere er der overensstemmel-

se imellem vores resultater og Bourdieus teori om, at individet til stadighed præges af tradition og, at der sker en reproduktion imellem generationerne. Vi mener således ikke, at der er overensstemmelse imellem vores resultater og Giddens teori om frisættelse fra traditioner samt reproduktion imellem generationer. Dog finder vi overensstemmelse med Giddens' teori i forhold til, at individerne søger at skabe en så positiv og sammenhængende selvfortælling som muligt, om end individernes mulighed herfor, i enighed med Bourdieus teori, er begrænset af de ressourcer som individet har til rådighed.

I forlængelse hertil har det vist sig, at individer har forskellige ressourcer, og at de søger at anvende det, felt hvor de har flest ressourcer til at søge og modtage anerkendelse. Dette fremgår fx ved, at der er en klar sammenhæng imellem individers forståelse af deres selvfortælling, hvordan de karakteriserer sig selv som person og deres søgen efter anerkendelse. Af vores korrespondanceanalyse og krydstabeller fremgår det således, at der er en sammenhæng imellem hvad individer karakteriserer sig med som person, og hvor de oplever at modtage mest anerkendelse. Ligeledes har vi fundet en sammenhæng imellem, hvilke evner individer oplever, at modtage mest anerkendelse i kraft af og hvad de karakteriserer sig med. Det fremgår tydeligt, at individer der finder familie, partner og venner karakteriserende for dem som person, generelt angiver at modtage mest anerkendelse for deres evner her indenfor. Samme mønster er gældende for arbejde og uddannelse samt fritidsaktiviteter. At der findes denne sammenhæng, finder vi i overensstemmelse med teori af Bourdieu og Bauman om ressourceres betydning for individernes handlemuligheder. I forhold til Baumans teori kan fundene fra analysen tyde på, at individer forbruger på den mest optimale og hensigtsmæssige måde i forhold til hvilke ressourcer de har til rådighed. Dette understøttes fx ved, at individer der ikke har et arbejde i stedet karakteriserer samt søger anerkendelse inden for deres familie, partner, venner eller fritidsaktiviteter. Ligeledes søger de individer, som konstruerer deres selvfortælling med udgangspunkt i deres arbejde eller uddannelse, at anvende deres ressourcer herfra til at søge og modtage anerkendelse.

På trods af at vi igennem hele analysen har fundet, at individers tilgængelige ressourcer har betydning for selvfortællingen og anerkendelsen, fremgår det generelt af vores resultater, at langt de fleste individer angiver familie, partner og venner som værende mest karakteriserende for dem, samt baserer deres anerkendelsessøgen herpå. Dette er i overensstemmelse med både Honneths og Bourdieus teorier omhandlende, at en vellykket socialisering er en nødvendighed for at kunne begå sig i et komplekst samfund, og at denne socialisering finder sted i de nære relationer. I og med at Honneth ikke beskæftiger sig med den ulige fordeling af ressourcer, relaterer vores resultater sig særligt til Bourdieus teori, idet denne har tydeliggjort betydningen af ressourcer for individet.

I henhold til specialets problemstilling, kan vi konkludere at der er sammenhænge imellem individers selvfortælling og søgen efter anerkendelse. Disse sammenhænge findes særligt ved, at det felt individer konstruerer deres selvfortælling i forhold til, ligeledes er det felt de søger og modtager mest anerkendelse for, samt at de fleste individer bruger feltet familie, partner, venner til dette. Yderligere kan vi konkludere at individers ressourcer har betydning for deres selvfortællingskonstruktion samt anerkendelsessøgen, hertil særligt ressourcerne uddannelse, beskæftigelse og familieforhold.

14 Litteraturliste

Andersen, Bjarne Hjorth og Erik Jørgen Hansen (2000): *Et Sociologisk Værktøj – Introduktion til den kvantitative metode*. København K: Hans Reitzels Forlag

Bauman, Zygmunt (2002): *Arbejde, forbrugerisme og de nye fattige*. København: Hans Reitzels Forlag

Bauman, Zygmunt (2006): *Flydende modernitet*. København: Hans Reitzels Forlag

Berg-Sørensen, Anders (2012): "Hermeneutik og fænomenologi" i Michael Hviid Jacobsen, Kasper Lippert-Rasmussen og Peter Nedergaard: *Statskundskab, sociologi og forvaltning*. København K: Hans Reitzels Forlag

Bourdieu, Pierre (1986): "The forms of capital" i J. Richardson: *Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education*. New York: Greenwood Press

Bourdieu, Pierre (1995): *Distinktionen – En sociologisk kritik af dømmekraften*. Norge: Det lille forlag

Bourdieu, Pierre & Loïc Wacquant (1996): *Refleksiv sociologi – mål og midler*. København: Hans Reitzels Forlag

Bourdieu, Pierre (2006): "Kampen om den symbolske orden. Pierre Bourdieu i samtale med Axel Honneth, Hermann Kocyba og Bernd Schwibs", i *Dansk Sociologi*, nr.4, årg.16, 41-67

Bryman, Allan (2008): *Social Research Methods*. New York: Oxford University Press

De Vaus, David (2001): *Research Design in Social Research*. Sage publications

Fulgsang, Lars og Poul Bitsch Olsen (red.) (2007): *Videnskabsteori i samfundsvidenskaberne, på tværs af fagkultur og paradigmer*. Gylling: Roskilde Universitetsforlag:

Giddens, Anthony (1996): *Modernitet og selvidentitet - selvet og samfundet under sen-moderniteten*. København: Hans Reitzels Forlag

Giddens, Anthony (2000): *Tradition i En løbsk verden*. København: Hans Reitzels Forlag.

Grønmo, Sigmund (1998): "Kvantitativ data/metoder", i Andersen, Heine, Thomas Brante og Olav Korsnes (red.): *Leksikon i sociologi*. København: Akademisk Forlag

Honneth, Axel (2003): *Behovet for anerkendelse*. Gylling: Hans Reitzels Forlag

Honneth, Axel (2006): *Kamp om anerkendelse – Sociale konflikters moralske grammatik*. Gylling: Hans Reitzels Forlag

Høyen, Marianne (2004): *Korrespondanceanalyse*. Danmark: Akademisk Forlag A/S

Høyen, Marianne (2010): *Introduktion til Korrespondanceanalyse*. Viborg: Syddansk Universitetsforlag

Jacobsen, Michael Hviid og Willig, Rasmus (2008): "Indledning", i Michael Hviid Jacobsen og Rasmus Willig (red.): *Anerkendelsespolitik*. Odense: Syddansk Universitetsforlag

Jacobsen, Michael Hviid (2011): "Identitet", i Steen Nepper Larsen og Inger Kryger Pedersen (red.): *Sociologisk Leksikon*. Findland: Hans Reitzels Forlag

Jacobsen, Michael Hviid (2012): "Metodologiske perspektiver", i Michael Hviid Jacobsen, Kasper Lippert-Rasmussen og Peter Nedergaard: *Statskundskab, sociologi og forvaltning*. København K: Hans Reitzels Forlag

Jæger, Mads Meier (2003): *Korrespondanceanalysen – et sociologisk værktøj*. Socialforskningsinstituttet

Kaspersen, Lars Bo (2001): *Anthony Giddens – introduktion til en samfundsteoretiker*. København: Hans Reitzels Forlag, 2. udgave

Ladenburg, Jacob, André Schultz Christensen og Nuri Cayuelas Mateu André Schultz (2013): *Lærings- og træthedseffekter - En analyse af paneleffekter blandt webpanelister*. Metode & Forskningsdesign, Nr. 1 – 2013

Le Roux, Brigitte & Henry Rouanet (2010): *Multiple Correspondence Analysis*. Los Angeles: Sage Publications, Inc.

Lund, Henrik Stampe, Anders Petersen, Moritz Schramm, Rasmus Willig (2006): *Fordringen på anerkendelse*. Århus: Forlaget Klim

Mathiesen, Anders & Rasmus Willig (2006) "Pierre Bourdieu og Axel Honneth: Sociologisk og socialfilosofisk kritik af den anerkendte orden", i *Dansk Sociologi*, nr.4, årg.16, 7-23

Omar, Tarek og Lise Schou Norgaard (09.11.2013): "Sociolog: Vi er blevet selvkritiske masochister". <http://politiken.dk/debat/debatindlaeg/ECE2127060/sociolog-vi-er-blevet-selvkritiske-masochister/> lokaliseret d. 24.01.2014

Poder, Poul (2011): "Zygmunt Bauman", i Steen Nepper Larsen og Inger Kryger Pedersen (red.): *Sociologisk Leksikon*. Findland: Hans Reitzels Forlag

Prieur, Annick (2002): "Frihet til å forme seg selv?: en diskusjon av konstruktivistiske perspektiver på identitet, etnisitet og kjønn", i *Kontur*, Vol. 3, Nr. 6, 2002, s. 4-13

Prieur, Annick & Carsten Sestoft (2006): *Pierre Bourdieu – En introduktion*. Danmark: Hans Reitzels Forlag

Rosenlund, Lennart (1995): "Korrespondanceanalyse. Dataanslysens magiske øye", i *Sociologisk tidsskrift* nr. 1

Syltevik, Liv (1998): "Identitet", i Andersen, Heine, Thomas Brante og Olav Korsnes (red.): *Leksikon i sociologi*. København: Akademisk Forlag

Sørensen, Asger (2012): "Kritisk teori", i Michael Hviid Jacobsen, Kasper Lippert- Rasmussen og Peter Nørgaard: *Statskundskab, sociologi og forvaltning*. København K: Hans Reitzels Forlag

Userneeds 2014 a: <http://www.userneeds.dk/markedsanalyse/vores-paneler/lande> lokaliseret 09.04.2014

Userneeds 2014 b: <http://www.userneeds.dk/markedsanalyse/vores-paneler/rekruttering> lokaliseret 09.04.2014

Userneeds 2014 c: <http://www.userneeds.dk/markedsanalyse> lokaliseret 09.04.2014

Wilken, Lisanne (2006): *Pierre Bourdieu*. Roskilde Universitetsforlag

Willig, Rasmus (2011): "Anerkendelse", i Steen Nepper Larsen og Inger Kryger Pedersen (red.): *Sociologisk Leksikon*. Findland: Hans Reitzels Forlag

Yde, Katrine Hornstrup (08.05.2013): "Jeg har 99,9 procent i anerkendelse". <http://www.information.dk/459799>, lokaliseret d. 24.01.2014

15 Bilagsoversigt

BILAG 1

Spørgeskema (trykt sidst i specialet)

Spørgeskema med svarkategorier brugt til dataindsamling.

BILAG 2

Oversigt over variable og temaer (trykt sidst i specialet)

Oversigt over aktive og supplementære variable inddelt i temaer.

BILAG 3

SPAD output for MCA'en (se vedlagte CD)

Excel fil og PDF fil

BILAG 4

Krydstabeller og statistiske tests (se vedlagte CD)

PDF fil

BILAG 5

SPSS syntax for krydstabeller (se vedlagte CD)

PDF fil

BILAG 1 Spørgeskema

Q1: Hvad er dit køn?

- (1) ☐ Kvinde
- (2) ☐ Mand

Q2: Hvor gammel er du? Åbent svarfelt og Dummy

- (1) ☐ Under 18 år (Screen out)
- (2) ☐ 18-34 år
- (3) ☐ 35-49 år
- (4) ☐ 50-75 år
- (5) ☐ Over 75 år (Screen out)

Q3: Hvilken region er du bosat i?

- (1) ☐ Region Hovedstaden
- (2) ☐ Region Sjælland
- (3) ☐ Region Syddanmark
- (4) ☐ Region Midtjylland
- (5) ☐ Region Nordjylland
- (6) ☐ Udlandet (Screen out)
- (7) ☐ Ved ikke (Screen out)

Q4: Hvor bor du?

- (1) ☐ I Storkøbenhavn
- (2) ☐ I en stor by (Mere end 100.000 indbyggere)
- (3) ☐ I en mindre by (Mellem 20.000 og 100.000 indbyggere)
- (4) ☐ I en provinsby (Mellem 500 og 20.000 indbyggere)
- (5) ☐ På landet/ikke i en by
- (6) ☐ Ved ikke

Q5: Er du ...?

- (1) ☐ Gift
- (2) ☐ Samlevende
- (3) ☐ I forhold men ikke samlevende
- (4) ☐ Single
- (5) ☐ Andet

Q6: Hvor mange børn har du?

- (1) ☐ 1 barn
- (2) ☐ 2 børn
- (3) ☐ 3 børn
- (4) ☐ 4 børn eller flere
- (5) ☐ Jeg har ingen børn

Q7: Angiv venligst din senest afsluttede uddannelse:

- (1) ☐ Grundskole (inkl. realskole)
- (2) ☐ Almen gymnasial uddannelse (inkl. HF)
- (3) ☐ Erhvervsgymnasial uddannelse (inkl. HHX og HTX)
- (4) ☐ Erhvervsfaglig uddannelse (f.eks. EUD, håndværksuddannelse, kontoruddannelse, butiksuuddannelse)
- (5) ☐ Kort videregående uddannelse (op til 2 år)
- (6) ☐ Mellemlang videregående uddannelse (2-4½ år)
- (7) ☐ Lang videregående uddannelse (5 år eller længere)
- (8) ☐ Andet
- (9) ☐ Ved ikke

Q8: Angiv venligst den beskæftigelse, der passer bedst på dig:

- (1) ☐ Direktør/Topleder
- (2) ☐ Faglært arbejder
- (3) ☐ Funktionær med lederansvar

- (4) ☐ Funktionær uden lederansvar
- (5) ☐ Leder
- (6) ☐ Ledig/Job søgende
- (7) ☐ Lærling
- (8) ☐ Pensionist
- (9) ☐ Efterlønsmodtager
- (10) ☐ Selvstændig
- (11) ☐ Specialarbejder/Ufaglært arbejder
- (12) ☐ Studerende
- (13) ☐ Andet
- (14) ☐ Ved ikke

Hvis Q8 = 1-5; 7; 10-11

Q9: Inden for hvilken branche er du beskæftiget?

- (1) ☐ Landbrug, fiskeri og skovbrug
- (2) ☐ Råstofindustri
- (3) ☐ Industri (f.eks. medicinal-, træ- og maskinindustri)
- (4) ☐ Energiforsyning
- (5) ☐ Vandforsyning og renovation
- (6) ☐ Bygge og anlæg
- (7) ☐ Handel
- (8) ☐ Transport
- (9) ☐ Hoteller og restauranter
- (10) ☐ Information og kommunikation (f.eks. IT, tv og telekommunikation)
- (11) ☐ Finansiering og forsikring (f.eks. pengeinstitut, finansiel service og pension)
- (12) ☐ Ejendomshandel og udlejning
- (13) ☐ Erhvervsservice (f.eks. reklame, forskning og rådgivning)
- (14) ☐ Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service
- (15) ☐ Offentlig administration, forsvar og politi
- (16) ☐ Undervisning
- (17) ☐ Sundhed og socialvæsen
- (18) ☐ Kultur og fritid (f.eks. sport, museer og teater)
- (19) ☐ Andre serviceydelser
- (20) ☐ Andet
- (21) ☐ Ved ikke

Hvis Q8 = 1-5; 7; 10-11

Q10: Er du...?

- (1) ☐ Privat ansat
- (2) ☐ Offentligt ansat
- (3) ☐ Andet

Hvis Q8 = 1-5; 7; 10-11

Q11: Hvor mange timer arbejder du ca. i en almindelig arbejdsuge?

- (1) ☐ Mindst 60 timer
- (2) ☐ Mindst 50 timer men mindre end 60 timer
- (3) ☐ Mindst 45 timer men mindre end 50 timer
- (4) ☐ Mindst 40 timer men mindre end 45 timer
- (5) ☐ Mindst 35 timer men mindre end 40 timer
- (6) ☐ Mindst 25 timer men mindre end 35 timer
- (7) ☐ Under 25 timer

Q12: Hvad er din samlede årlige nettoindkomst– dvs. efter skat?

- (1) ☐ Under 100.000 kr.
- (2) ☐ 100.000 – 199.999 kr.
- (3) ☐ 200.000 – 299.999 kr.
- (4) ☐ 300.000 – 399.999 kr.
- (5) ☐ 400.000 – 499.999 kr.

- (6) ☐ 500.000 – 599.999 kr.
- (7) ☐ 600.000 – 699.999 kr.
- (8) ☐ 700.000 – 799.999 kr.
- (9) ☐ 800.000 – 899.999 kr.
- (10) ☐ 900.000 – 999.999 kr.
- (11) ☐ 1.000.000 – 1.999.999 kr.
- (12) ☐ 2.000.000 – 2.999.999 kr.
- (13) ☐ Over 3 millioner kr.
- (14) ☐ Det ønsker jeg ikke at oplyse
- (15) ☐ Ved ikke

Q13: Hvis du stemte ved sidste folketingsvalg, hvad stemte du da?

- (1) ☐ A. Socialdemokratiet
- (2) ☐ B. Det Radikale Venstre
- (3) ☐ C. Det konservative Folkeparti
- (4) ☐ F. SF - Socialistisk Folkeparti
- (5) ☐ K. Kristendemokraterne
- (6) ☐ O. Dansk Folkeparti
- (7) ☐ V. Venstre
- (8) ☐ Y. Liberal Alliance
- (9) ☐ Ø. Enhedslisten
- (10) ☐ Stemte blankt
- (11) ☐ Husker ikke parti
- (12) ☐ Stemte ikke
- (13) ☐ Ved ikke/ønsker ikke at oplyse

Q14: Angiv venligst din fars højeste opnåede uddannelse:

- (1) ☐ Grundskole (inkl. realskole)
- (2) ☐ Almen gymnasial uddannelse (inkl. HF)
- (3) ☐ Erhvervsgymnasial uddannelse (inkl. HHX og HTX)
- (4) ☐ Erhvervsfaglig uddannelse (f.eks. EUD, håndværksuddannelse, kontoruddannelse, butiksuddannelse)
- (5) ☐ Kort videregående uddannelse (op til 2 år)
- (6) ☐ Mellemlang videregående uddannelse (2-4½ år)
- (7) ☐ Lang videregående uddannelse (5 år eller længere)
- (8) ☐ Andet
- (9) ☐ Ved ikke

Q15: Angiv venligst din mors højeste opnåede uddannelse:

- (1) ☐ Grundskole (inkl. realskole)
- (2) ☐ Almen gymnasial uddannelse (inkl. HF)
- (3) ☐ Erhvervsgymnasial uddannelse (inkl. HHX og HTX)
- (4) ☐ Erhvervsfaglig uddannelse (f.eks. EUD, håndværksuddannelse, kontoruddannelse, butiksuddannelse)
- (5) ☐ Kort videregående uddannelse (op til 2 år)
- (6) ☐ Mellemlang videregående uddannelse (2-4½ år)
- (7) ☐ Lang videregående uddannelse (5 år eller længere)
- (8) ☐ Andet
- (9) ☐ Ved ikke

Infotekst: I de følgende spørgsmål bedes du svare med udgangspunkt i den holdning og prioritering, som du har på nuværende tidspunkt i dit liv.

Q16: Der tales for tiden meget om, at det er vigtigt at klare sig godt inden for flere områder af sit liv. Inden for hvilket af nedenstående områder er det vigtigst for dig, at du klarer dig godt?

Randomisere svarmuligheder

- (1) ☐ Arbejde/uddannelse
- (2) ☐ Familie/partner/venner
- (3) ☐ Fritidsaktiviteter (sport, hobby, kulturelle aktiviteter etc.)
- (4) ☐ Religion

(5) ☐ Politik og samfundsforhold (interesse, aktiv deltagelse etc.)

(6) ☐ Ved ikke

Q17: I hvilken grad prioriterer du nedenstående i din hverdag? Randomisere lodrette svarmuligheder

	I meget høj grad	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke/ikke relevant
Arbejde/uddannelse						
Familie/partner/venner						
Fritidsaktiviteter (sport, hobby, kulturelle aktiviteter etc.)						
Religion						
Politik og samfundsforhold (interesse, aktivdeltagelse etc.)						

Q18: Hvad tror du, at andre vil sige, at du prioriterer højest? Randomisere svarmuligheder

(1) ☐ Arbejde/uddannelse

(2) ☐ Familie/partner/venner

(3) ☐ Fritidsaktiviteter (sport, hobby, kulturelle aktiviteter etc.)

(4) ☐ Religion

(5) ☐ Politik og samfundsforhold (interesse, aktiv deltagelse etc.)

(6) ☐ Ved ikke

Q19: Hvilke af nedenstående synes du, karakteriserer dig mest som person? Randomisere svarmuligheder

(1) ☐ Arbejde/uddannelse

(2) ☐ Familie/partner/venner

(3) ☐ Fritidsaktiviteter (sport, hobby, kulturelle aktiviteter etc.)

(4) ☐ Religion

(5) ☐ Politik og samfundsforhold (interesse, aktiv deltagelse etc.)

(6) ☐ Ved ikke

Q20: Hvis du tænker på et middagsselskab (f.eks. et bryllup eller lignende) hvor du bliver sat til bords sammen med nogen du ikke kender, hvilket af følgende emner vil du helst tale om, hvis du skal give et passende indtryk af dig selv?

Randomisere svarmuligheder

(1) ☐ Arbejde/uddannelse

(2) ☐ Familie/partner/venner

(3) ☐ Fritidsaktiviteter (sport, hobby, kulturelle aktiviteter etc.)

(4) ☐ Religion

(5) ☐ Politik og samfundsforhold (interesse, aktiv deltagelse etc.)

(6) ☐ Ved ikke

Infotekst: De følgende spørgsmål kan forekomme at være meget ens, men relaterer sig til forskellige områder. Når disse spørgsmål er besvaret følger en række spørgsmål om anerkendelse.

Q21: Hvor enig eller uenig du er i nedenstående udsagn? Randomisere svarmuligheder

	Helt enig	Enig	Hverken eller	Uenig	Helt uenig	Ved ikke/ikke relevant
Arbejdet/uddannelse er en stor del af hvem jeg er						
Arbejde/uddannelse interesserer mig ikke						
Jeg henter energi og inspiration på mit arbejde/uddannelse						
Arbejde/uddannelse giver prestige						

Q22: Hvor enig eller uenig du er i nedenstående udsagn? Randomisere svarmuligheder

	Helt enig	Enig	Hverken eller	Uenig	Helt uenig	Ved ik- ke/ikke relevant
Familie/partner/venner er en stor del af hvem jeg er						
Familie/partner/venner interesserer mig ikke						
Jeg henter energi og inspiration fra min familie/partner/venner						
At have familie/partner/venner giver prestige						

Q23: Hvor enig eller uenig du er i nedenstående udsagn? Randomisere svarmuligheder

	Helt enig	Enig	Hverken eller	Uenig	Helt uenig	Ved ik- ke/ikke relevant
Fritidsaktiviteter er en stor del af hvem jeg er						
Fritidsaktiviteter interesserer mig ikke						
Jeg henter energi og inspiration fra fritidsaktiviteter						
Fritidsaktiviteter giver prestige						

Q24: Hvor enig eller uenig du er i nedenstående udsagn? Randomisere svarmuligheder

	Helt enig	Enig	Hverken eller	Uenig	Helt uenig	Ved ik- ke/ikke relevant
Religion er en stor del af hvem jeg er						
Religion interesserer mig ikke						
Jeg henter energi og inspiration fra religion						
Religion giver prestige						

Q25: Hvor enig eller uenig du er i nedenstående udsagn? Randomisere svarmuligheder

	Helt enig	Enig	Hverken eller	Uenig	Helt uenig	Ved ik- ke/ikke relevant
Politik og samfundsforhold er en stor del af hvem jeg er						
Politik og samfundsforhold interesserer mig ikke						
Jeg henter energi og inspiration fra politik og samfundsforhold						
Politik og samfundsforhold giver prestige						

Infotekst: De følgende spørgsmål vil handle om anerkendelse. Anerkendelse kan forstås som værdsættelse herunder andres værdsættelse af dig.

Q26: Man taler nogle gange om, at der er områder af ens liv, hvor man i højere grad føler, at man lykkes med at indfri sine egne forventninger til sig selv. Inden for hvilket område, synes du, at du i højest grad slår til?

Randomisere svarmuligheder

- (1) ☐ Arbejde/uddannelse
- (2) ☐ Familie/partner/venner
- (3) ☐ Fritidsaktiviteter (sport, hobby, kulturelle aktiviteter etc.)
- (4) ☐ Religion

- (5) ☐ Politik og samfundsforhold (interesse, aktiv deltagelse etc.)
 (6) ☐ Ved ikke

Q27: Jeg oplever generelt, at modtage størst anerkendelse i kraft af mine evner inden for...

Randomisere svarmuligheder

- (1) ☐ Arbejde/uddannelse
 (2) ☐ Familie/partner/venner
 (3) ☐ Fritidsaktiviteter (sport, hobby, kulturelle aktiviteter etc.)
 (4) ☐ Religion
 (5) ☐ Politik og samfundsforhold (interesse, aktiv deltagelse etc.)
 (6) ☐ Ved ikke

Q28: Nogen gange kan der være områder af ens liv, som man gerne vil undgå at tale for meget om. Hvilket af nedenstående vil du helst undgå at tale med andre om? Randomisere svarmuligheder

- (1) ☐ Arbejde/uddannelse
 (2) ☐ Familie/partner/venner
 (3) ☐ Fritidsaktiviteter (sport, hobby, kulturelle aktiviteter etc.)
 (4) ☐ Religion
 (5) ☐ Politik og samfundsforhold (interesse, aktiv deltagelse etc.)
 (6) ☐ Ved ikke

Q29: Hvem vil du generelt helst modtage anerkendelse fra? Randomisere svarmuligheder

- (1) ☐ Familie
 (2) ☐ Partner
 (3) ☐ Venner
 (4) ☐ Bekendte
 (5) ☐ Kollegaer
 (6) ☐ Arbejdsgiver
 (7) ☐ Fremmede
 (8) ☐ Andre
 (9) ☐ Ved ikke

Q30: I hvor høj grad er nedenstående gældende for dig? Randomisere svarmuligheder

	I meget høj grad	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke/ikke relevant
Jeg nedprioriterer arbejde/uddannelse til fordel for familie/partner/venner						
Jeg nedprioriterer familie/partner/venner til fordel for arbejde/uddannelse						
Jeg nedprioriterer familie/partner/venner til fordel for fritidsaktiviteter						
Jeg nedprioriterer arbejde/uddannelse til fordel for fritidsaktiviteter						
Jeg nedprioriterer fritidsaktiviteter til fordel for arbejde/uddannelse						
Jeg nedprioriterer familie/partner/venner til fordel for politik og samfundsforhold						

Q31: I hvilken grad oplever du, at ønsket om anerkendelse til tider er styrende for dine hverdagshandlinger?

- (1) ☐ I meget høj grad
 (2) ☐ I høj grad
 (3) ☐ I nogen grad
 (4) ☐ I mindre grad
 (5) ☐ Slet ikke
 (6) ☐ Ved ikke

Q32: Hvor i din hverdag oplever du at modtage mest anerkendelse? Randomisere svarmuligheder

- (1) ☐ I familien/parholdet/vennekredsen
- (2) ☐ På arbejdspladsen/uddannelsesstedet
- (3) ☐ På sociale medier
- (4) ☐ I mine interessefællesskaber (f.eks. personer som man deler sine fritidsinteresser med)
- (5) ☐ I det offentlige rum
- (6) ☐ Ved ikke

Q33: Har du en Facebook profil?

- (1) ☐ Ja
- (2) ☐ Nej

Q34: Hvis Q33= 1

Du bedes angive i hvilken grad du er enig i, at nedenstående udsagn stemmer overens med din adfærd og brug af Facebook: Randomisere svarmuligheder

	Helt enig	Enig	Hverken eller	Uenig	Helt uenig	Ved ikke
Jeg laver kun opslag/deler kun ting, som jeg tror, vil få mange likes eller kommentarer						
Jeg undlader at lave opslag og like ting, for at andre ikke skal synes dårligt om mig						
Jeg føler mig anerkendt, når folk liker mine opslag						
Jeg laver kun opslag og beretter om positive hændelser fra mit liv						

Q35: Hvis Q33= 1

Hvis du laver opslag på Facebook, hvad omhandler opslagene da mest? Randomisere svarmuligheder

- (1) ☐ Arbejde/uddannelse
- (2) ☐ Familie/partner/venner
- (3) ☐ Fritidsaktiviteter (sport, hobby, kulturelle aktiviteter etc.)
- (4) ☐ Religion
- (5) ☐ Politik og samfundsforhold (interesse, aktiv deltagelse etc.)
- (6) ☐ Ved ikke/ikke relevant

Q36: Alt taget i betragtning, i hvilken grad føler du dig så anerkendt?

- (1) ☐ I meget høj grad
- (2) ☐ I høj grad
- (3) ☐ I nogen grad
- (4) ☐ I mindre grad
- (5) ☐ Slet ikke
- (6) ☐ Ved ikke

BILAG 2

Aktive variable	Svarkategorier	Svarprocent
Tema for selvfortælling		
Rec_Q16 - vigtigst område klarer godt	Q16 Arbejde/uddannel	24,926
	Q16 Familie/partner/	64,548
	Q16 Fritidsaktivitet	5,065
Rec_Q17.1 I hvilken grad prioriterer- Arbejde/uddannel	Q17.1 I meget høj gr	19,265
	Q17.1 I høj grad	44,886
	Q17.1 I nogen grad	14,796
	Q17.1 I mindre grad	5,66
	Q17.1 Slet ikke	8,044
Rec_Q17.2 I hvilken grad prioriterer- Familie/partner/v	Q17.2 I meget høj gr	55,611
	Q17.2 I høj grad	35,055
	Q17.2 I nogen grad	7,051
	Q17.2 Mindre grad/SI	1,688
Rec_Q17.3 I hvilken grad prioriterer- Fritidsaktiviteter (spo	Q17.3 I meget høj gr	12,91
	Q17.3 I høj grad	32,969
	Q17.3 I nogen grad	35,154
	Q17.3 Mindre grad/SI	18,073
Rec_Q18 Andre prioritering højest	Q18 Arbejde/uddannel	27,905
	Q18 Familie/partner/	48,56
	Q18 Fritidsaktivitet	11,221
Rec_Q19 Karakterisere mest person	Q19 Arbejde/uddannel	20,953
	Q19 Familie/partner/	52,83
	Q19 Fritidsaktiviter	13,208
Rec_Q20 Bryllup tale om	Q20 Arbejde/uddannel	22,642
	Q20 Familie/partner/	16,683
	Q20 Fritidsaktivitet	36,743
Rec_Q21.1 Arbejdet/uddannelse er en stor del af hvem jeg er	Q21.1 Helt enig	19,166
	Q21.1 Enig	47,766
	Q21.1 Hverken eller	16,783
	Q21.1 Uenig/helt uen	9,732
Rec_Q21.2 Arbejde/uddannelse interesserer mig ikke	Q21.2 Helt enig/enig	5,561
	Q21.2 Hverken eller	12,214
	Q21.2 Uenig	26,713
	Q21.2 Helt uenig	49,255
Rec_Q21.3 Jeg henter energi og inspiration på mit arbejde/ud	Q21.3 Helt enig	10,129
	Q21.3 Enig	44,687
	Q21.3 Hverken eller	20,655
	Q21.3 Uenig	7,646
	Q21.3 Helt uenig	4,667

Rec_Q21.4 Arbejde/uddannelse giver prestige	Q21.4 Helt enig	17,676
	Q21.4 Enig	48,163
	Q21.4 Hverken eller	22,542
	Q21.4 Uenig/Helt uen	7,448
Rec_Q22.1 Familie/partner/venner er en stor del af hvem jeg e	Q22.1 Helt enig	44,489
	Q22.1 Enig	41,609
	Q22.1 Hverken eller	10,228
	Q22.1 Uenig/Helt uen	2,781
Rec_Q22.2 Familie/partner/vener interesserer mig ikke	Q22.2 Helt enig/enig	2,582
	Q22.2 Hverken eller	2,781
	Q22.2 Uenig	17,378
	Q22.2 Helt uenig	76,266
Rec_Q22.3 Jeg henter energi og inspiration fra min familie/p	Q22.3 Helt enig	39,921
	Q22.3 Enig	45,78
	Q22.3 Hverken eller	11,023
	Q22.3 Uenig/Helt uen	2,383
Rec_Q22.4 At have familie/partner/vener giver prestige	Q22.4 Helt enig	14,201
	Q22.4 Enig	41,212
	Q22.4 Hverken eller	31,48
	Q22.4 Uenig/Helt uen	10,526
Rec_Q23.1 Fritidsaktiviteter er en stor del af hvem jeg er	Q23.1 Helt enig	14,101
	Q23.1 Hverken eller	37,14
	Q23.1 Uenig	28,103
	Q23.1 Helt uenig	14,201
	Q23.1 Enig	4,965
Rec_Q23.2 Fritidsaktiviteter interesserer mig ikke	Q23.2 Helt enig/enig	5,164
	Q23.2 Hverken eller	14,399
	Q23.2 Uenig	29,196
	Q23.2 Helt uenig	49,553
Rec_Q23.3 Jeg henter energi og inspiration fra fritidsaktivi	Q23.3 Helt enig	22,642
	Q23.3 Enig	46,475
	Q23.3 Hverken eller	18,868
	Q23.3 Uenig/Helt uen	10,328
Rec_Q23.4 Fritidsaktiviteter giver prestige	Q23.4 Helt enig	6,157
	Q23.4 Enig	28,203
	Q23.4 Hverken eller	42,403
	Q23.4 Uenig	13,406
	Q23.4 Helt uenig	6,157
Rec_Q28 Undgå at tale om	Q28 Arbejde/uddannel	5,66
	Q28 Familie/partner/	6,356
	Q28 Fritidsaktivitet	2,681
Rec_Q30.1 Jeg	Q30.1 I meget høj/hø	14,499

nedprioriterer arbejde/uddannelse til fordel for	Q30.1 I nogen grad	26,512
	Q30.1 I mindre grad	29,196
	Q30.1 Slet ikke	18,371
Rec_Q30.2 Jeg nedprioriterer familie/partner/venner til fordel for	Q30.2 I meget høj/høj	6,753
	Q30.2 I nogen grad	22,145
	Q30.2 I mindre grad	29,394
Q30.2 Slet ikke		30,983
Rec_Q30.3 Jeg nedprioriterer familie/partner/venner til fordel for	Q30.3 I meget høj/høj	2,781
	Q30.3 I nogen grad	13,009
	Q30.3 I mindre grad	31,38
	Q30.3 Slet ikke	48,659
Rec_Q30.4 Jeg nedprioriterer arbejde/uddannelse til fordel for	Q30.4 i meget høj/høj	5,263
	Q30.4 I nogen grad	14,697
	Q30.4 I mindre grad	25,621
	Q30.4 Slet ikke	42,006
Rec_Q30.5 Jeg nedprioriterer fritidsaktiviteter til fordel for	Q30.5 I meget høj/høj	18,868
	Q30.5 I nogen grad	26,316
	Q30.5 I mindre grad	20,854
	Q30.5 Slet ikke	22,145
Tema for anerkendelse		
Rec_Q26 Indfri bedst	Q26 Arbejde/uddannelse	30,387
	Q26 Familie/partner/venner	48,56
	Q26 Fritidsaktivitet	11,519
Rec_Q27 Anerkendelse for evner	Q27 Arbejde/uddannelse	38,63
	Q27 Familie/partner/venner	36,246
	Q27 Fritidsaktivitet	13,406
Rec_Q29 Hvem modtage anerkendelse fra?	Q29 Familie	33,565
	Q29 Partner	23,833
	Q29 Venner	15,094
	Q29 Kollegaer	7,746
	Q29 Arbejdsgiver	6,554
	Q29 Bekendte, fremme	3,972
Rec_Q31 Anerkendelse styrende	Q31 I meget høj/høj	13,704
	Q31 I nogen grad	32,87
	Q31 I mindre grad	28,302
	Q31 Slet ikke	19,563
Rec_Q32 Hvor modtage mest anerkendelse?	Q32 I familie/partner/venner	48,659
	Q32 På arbejdspl/uddannelse	26,018
	Q32 I mine interesse	10,526
	Q32 Sociale medier/online	3,575

Supplementære variable	Svarkategorier	Svarprocent
Ressourcer		
Hvad er dit kÃ, n?	Køn Kvinde	50,248
	Køn Mand	49,752
Rec_Hvilken region er du bosat i?	Region Hovedstaden	32,272
	Region Sjælland	13,505
	Region Syddanmark	20,457
	Region Midtjylland	24,826
	Region Nordjylland	8,937
Rec_Hvor bor du?	Bopæl StorKBH	24,032
	Bopæl Stor by (+100)	14,399
	Bopæl Mindre by (20-)	24,628
	Bopæl Provinsby (500)	24,429
	Bopæl Landet/ikke by	12,214
Rec_Civilstand	Civil Gift	50,844
	Civil Samlevende	15,889
	Civil I forhold	6,852
	Civil Single	25,72
Rec_Børn	Børn - 1 barn	15,69
	Børn - 2 børn	31,48
	Børn - 3 børn	13,208
	Børn - 4+ børn	3,774
	Børn - ingen børn	35,849
Rec_Uddannelse	Udd Grundskole	7,845
	Udd Gymnasial	11,122
	Udd Erhvervsfaglig	21,251
	Udd Kort	8,242
	Udd Mellemlang	32,175
	Udd Lang	17,974
Rec_Beskæftigelse	Bes direktør/(top)le	3,078
	Bes Faglært arbejde	7,646
	Bes Funktionær m led	8,044
	Bes Funktionær u led	28,302
	Bes Ledig/søgende	5,263
	Bes Pensionist	19,464
	Bes Efterlønsmodtage	3,178
	Bes Selvstændig	3,674
	Bes Specialarb/ufagl	4,667

	Bes studerende/lærlin	12,115
	Bes Andet	4,469
Rec_O/P Ansat	Ansæt Privat	56,863
	Ansæt Offentlig	36,72
	Ansæt Andet	6,417
Rec_Arbejdstimer	Arbt min. 50 timer	6,952
	Arbt 45-50 timer	7,308
	Arbt 40-45 timer	21,034
	Arbt 35-40 timer	46,346
	Arbt 25-35 timer	11,408
	Arbt max. 25 timer	6,952
Rec_Nettoindkomst	Indk max 100.000 kr	9,533
	Indk 100-199 kr	16,187
	Indk 200-299 kr	25,323
	Indk 300-399 kr	16,783
	Indk 400-499 kr	7,051
	Indk 500-2 mio	8,739
	Indk Ikke oplyse	12,81
Rec_Folketingsvalg	Valg A. Socialdemokr	19,364
	Valg B. Radikale	9,434
	Valg C. Konservative	4,767
	Valg F. SF	10,824
	Valg K. Kristendemok	0,695
	Valg O. Dansk Folkep	9,235
	Valg V. Venstre	20,06
	Valg Y. Liberal Alli	4,469
	Valg Ø. Enhedslisten	9,732
	Valg Stemte ikke	5,164
	Valg Andet (b,h,o)	6,256
Rec_Fars uddannelse	UddFAR Grundskole	20,655
	UddFAR Gymnasial	2,88
	UddFAR Erhvervsfagli	29,494
	UddFAR Kort	4,071
	UddFAR Mellemlang	16,286
	UddFAR LAng	10,228
	UddFAR Andet	7,249
Rec_Mors uddannelse	UddMOR Grundskole	30,586
	UddMOR Gymnasial	4,369
	UddMOR Erhvervsfagli	20,556
	UddMOR Kort	6,653
	UddMOR Mellemlang	18,371

	UddMOR Lang	3,575
	UddMOR Andet	6,455
Rec_Alder1	Alder 18-24 år	9,335
	Alder 25-34 år	18,769
	Alder 35-44 år	13,208
	Alder 45-54 år	20,953
	Alder 55-64 år	18,57
	Alder 65-75 år	19,166
Facebook		
Rec_Q34.1 Opslag for likes	Q34.1 Helt enig/Enig	8,345
	Q34.1 Hverken eller	17,093
	Q34.1 Uenig	23,553
	Q34.1 Helt uenig	38,358
Rec_Q34.2 Undlader oplag	Q34.2 Helt enig/enig	11,036
	Q34.2 Hverken eller	20,458
	Q34.2 Uenig	22,342
	Q34.2 Helt uenig	33,244
Rec_Q34.3 Anerkendt FB	Q34.3 Helt enig/Enig	31,09
	Q34.3 Hverken eller	27,995
	Q34.3 Uenig	10,094
	Q34.3 Helt uenig	17,631
Rec_Q34.4 Positive hændelser FB	Q34.4 Helt enig	6,864
	Q34.4 Enig	19,515
	Q34.4 Hverken eller	25,976
	Q34.4 Uenig	16,151
	Q34.4 Helt uenig	16,689
Rec_Q35 Opslag omhandler FB	Q35 Arbejde/uddannel	3,903
	Q35 Familie/partner/	24,495
	Q35 Fritidsaktivitet	30,283
Generel anerkendelse		
Rec_Q36 Alt i alt anerkendt	Q36 I meget høj grad	6,455
	Q36 I høj grad	46,375
	Q36 I nogen grad	35,948
	Q36 I mindre grad/SI	6,256